

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Śląski w Katowicach

ul. Bankowa 12, 40-007 Katowice

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I MIĘDZYNARODOWE**

1. Poziom/y studiów: pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
nauki o polityce i administracji

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

Dane koordynatorki wizytacji:

dr Sabina Pawlik

Pełnomocniczka Dziekana Wydziału Nauk Społecznych ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji

ul. Grażyńskiego 53, 40-126 Katowice , e-mail: sabina.pawlik@us.edu.pl

Adres strony, na której zamieszczona została elektroniczna wersja raportu:

<https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/akredytacja/akredytacje-w-roku-akademickim-2025-2026/>

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku	bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Cykl rozpoczęcia	2025/2026 (semestr zimowy)
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma prowadzenia studiów	stacjonarna

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnakademickim na kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
BM_1_W01	zna i rozumie zakres i złożoność nauk o polityce i administracji, a także pozycję w systemie nauk i powiązanie z innymi dyscyplinami naukowymi, w szczególności naukami o bezpieczeństwie	2018_P6S_WG
BM_1_W02	zna i rozumie historyczne, ekonomiczne, społeczne, kulturowe i prawne uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P6S_WG 2018_P6S_WK
BM_1_W03	zna i rozumie główne dylematy współczesnej cywilizacji determinujące kształt polityki bezpieczeństwa państwa w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym	2018_P6S_WG 2018_P6S_WK
BM_1_W04	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty historyczne oraz zjawiska i procesy społeczno-ekonomiczno-polityczne kształtujące współczesną politykę bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym, regionalnym, państwowym i międzynarodowym	2018_P6S_WG
BM_1_W05	zna i rozumie zaawansowane metody badawcze oraz teorie wyjaśniające złożoną zależność między zjawiskami politycznymi, społecznymi i ekonomicznymi, w tym w szczególności aspektami bezpieczeństwa	2018_P6S_WG
BM_1_W06	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	2018_P6S_WK
BM_1_W07	zna i rozumie złożoność współczesnego zakresu pojmowania bezpieczeństwa, na które składają się zarówno aspekty militarne jak i pozamilitarne (tzw. bezpieczeństwo miękkie)	2018_P6S_WG 2018_P6S_WK
BM_1_W08	zna i rozumie główne wyzwania związane z bezpieczeństwem w regionie wysokozurbanizowanym	2018_P6S_WG 2018_P6S_WK

BM_1_W09	zna i rozumie funkcjonowanie różnych rodzajów podmiotów i instytucji publicznych w obszarze zarządzania bezpieczeństwem w regionie wysokozurbanizowanym i gęsto zaludnionym	2018_P6S_WG 2018_P6S_WK
BM_1_U01	potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, aby diagnozować złożone procesy w sferze bezpieczeństwa oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych	2018_P6S_UW
BM_1_U02	potrafi dobierając właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), komunikować się z otoczeniem wykorzystując również specjalistyczną terminologię politologiczną i z zakresu nauk o bezpieczeństwie	2018_P6S_UK
BM_1_U03	potrafi przeprowadzić pogłębioną analizę bieżącej polityki bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa, dobierając właściwie metody badawcze oraz komunikować się w tych kwestiach z różnymi kręgami odbiorców oraz prowadzić z nimi debatę w sposób profesjonalny i etyczny	2018_P6S_UK 2018_P6S_UW
BM_1_U04	potrafi w zakresie swoich umiejętności językowych przygotowywać w sposób zrozumiały prace pisemne i wystąpienia ustne o charakterze politologicznym i z zakresu bezpieczeństwa w języku polskim i obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	2018_P6S_UK
BM_1_U05	potrafi planować, organizować i wdrażać pracę własną oraz kierować pracą zespołową, a w ramach prac identyfikować problemy dotyczące polityki bezpieczeństwa państwa i podmiotów pozapaństwowych oraz przygotowywać i proponować ich rozwiązania	2018_P6S_UO
BM_1_U06	potrafi samodzielnie planować i realizować koncepcję uczenia się przez całe życie oraz nawiązując do zdobytej wiedzy i umiejętności wdrażać właściwe strategie zapewniające bezpieczeństwo na szczeblu lokalnym, regionalnym, państwowym i międzynarodowym	2018_P6S_UU 2018_P6S_UW
BM_1_U07	potrafi prawidłowo rozpoznawać i należycie rozumieć uwarunkowania i specyficzne cechy różnych wymiarów bezpieczeństwa (zarówno militarnych jak i pozamilitarnych)	2018_P6S_UW
BM_1_U08	potrafi wykorzystując właściwe metody analityczne rozwiązywać specyficzne problemy związane z bezpieczeństwem w regionie wysokozurbanizowanym i gęsto zaludnionym będące następstwem zagrożeń i wyzwań dla bezpieczeństwa w wymiarze międzynarodowym	2018_P6S_UO 2018_P6S_UW
BM_1_U09	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę wyjaśnić przyczyny i uwarunkowania procesów i zjawisk kształtujących bezpieczeństwo w regionie wysokozurbanizowanym i gęsto zaludnionym będącym następstwem procesów zachodzących w środowisku międzynarodowym oraz sformułować własne stanowisko w tym zakresie	2018_P6S_UK 2018_P6S_UW
BM_1_U10	prawidłowo określić zagrożenia i wyzwania charakterystyczne dla bezpieczeństwa w regionie wysokozurbanizowanym i gęsto zaludnionym a następnie podjąć adekwatne działania indywidualne lub zespołowe	2018_P6S_UO 2018_P6S_UW
KJ.2023_U	komunikuje się z otoczeniem jasno i zrozumiale w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego wykorzystując posiadaną wiedzę oraz terminologię	2018_P6S_UK

BM_1_K01	jest gotowy do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu nauk o polityce i administracji i nauk o bezpieczeństwie w rozwiązywaniu problemów społecznych, ekonomicznych i ekologicznych w sferze bezpieczeństwa	2018_P6S_KK
BM_1_K02	jest gotowy do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, a także działalności na rzecz środowiska lokalnego, których głównym celem są kwestie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, kierując się zasadami etyki zawodowej specjalisty ds. bezpieczeństwa	2018_P6S_KO 2018_P6S_KR
BM_1_K03	jest gotowy do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, w tym w zespołach inicjujących działania społeczne, polityczne i obywatelskie w sferze bezpieczeństwa kierując się postawami przedsiębiorczymi	2018_P6S_KO
BM_1_K04	jest gotowy do krytycznej oceny zdobytej wiedzy z zakresu nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie, której efektem jest doskonalenie jej także w wyniku kontaktu z ekspertami	2018_P6S_KK
BM_1_K05	jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i przestrzegania zasad etyki zawodowej specjalisty ds. bezpieczeństwa	2018_P6S_KR
BM_1_K06	jest gotowy do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności w celu przygotowania nowatorskich rozwiązań w obszarze wyzwań dla bezpieczeństwa w regionie wysokozurbanizowanym i gęsto zaludnionym	2018_P6S_KK 2018_P6S_KO

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się związane z modułami zajęć realizowanych na poziomie ogólnouczeniowym. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
WIEDZA		
MOB.2023_W01	ma zaawansowaną wiedzę na temat wybranych teorii i metod naukowych, zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki oraz rozumie jej związek z dyscypliną nauki o polityce i administracji	2018_P6S_WG
MOB.2023_W02_P	rozumie związek zagadnień dotyczących przedsiębiorczości z dyscypliną nauki o polityce i administracji, myśli w sposób przedsiębiorczy	2018_P6S_KO 2018_P6S_WK
OMU.2023_W01	ma zaawansowaną wiedzę na temat wybranych teorii i metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki w kontekście innych dyscyplin	2018_P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
MOB.2023_U01	stawia pytania i analizuje problemy badawcze oraz znajduje ich rozwiązania, wykorzystując wiedzę, umiejętności i zdobyte doświadczenia z zakresu wybranej dyscypliny nauki w powiązaniu z dyscypliną nauki o polityce i administracji. Komunikuje rezultaty swojej pracy w sposób jasny i zrozumiały nie tylko dla specjalistów	2018_P6S_UK 2018_P6S_UW

OMU.2023_U01	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanej wiedzy oraz zdobytych doświadczeń i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki w kontekście innych dyscyplin	2018_P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
MOB.2023_K01	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz wykazuje się otwartością na pochodzące z nauki rozwiązania problemów poznawczych i praktycznych	2018_P6S_KK 2018_P6S_KO
OMU.2023_K01	uznaje i wykorzystuje wiedzę z różnych dziedzin oraz jest gotów do zmiany opinii w świetle naukowo potwierdzonych argumentów	2018_P6S_KK

Nazwa kierunku	bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Cykl rozpoczęcia	2022/2023 (semestr zimowy), 2023/2024 (semestr zimowy), 2024/2025 (semestr zimowy), 2025/2026 (semestr zimowy)
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma prowadzenia studiów	stacjonarna

Kod efektu uczenia się kierunku	Efekty uczenia się. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe absolwent:	Kody charakterystyk II stopnia PRK do których odnosi się efekt kierunkowy
WIEDZA		
BNM_2_W01	Zna podstawową terminologię wykorzystywaną w naukach o bezpieczeństwie	2018_P7S_WG
BNM_2_W02	Ma wiedzę na temat najnowszych trendów występujących w ramach nauk o bezpieczeństwie, jak również wiodących kierunków badań w tym zakresie	2018_P7S_WG
BNM_2_W03	Ma wiedzę na temat cech odróżniających nauki o bezpieczeństwie od nauk o polityce, nauk o obronności, jak również innych dyscyplin w ramach nauk społecznych i humanistycznych	2018_P7S_WG

BNM_2_W04	Rozumie znaczenie bezpieczeństwa jako jednej z fundamentalnych potrzeb człowieka i jego zbiorowości	2018_P7S_WG
BNM_2_W05	Ma rozszerzoną wiedzę o człowieku i jego zbiorowościach w aspekcie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WG
BNM_2_W06	Ma wiedzę na temat metodologii badań nad bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym	2018_P7S_WG
BNM_2_W07	Ma poszerzoną wiedzę z zakresu funkcjonowania służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe	2018_P7S_WK
BNM_2_W08	Posiada pogłębioną wiedzę na temat politycznych, gospodarczych, kulturowych, militarnych, społecznych, ekologicznych i technologicznych uwarunkowań procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WK
BNM_2_W09	Rozumie specyfikę ekstremizmów i fundamentalizmów religijnych i ich znaczenie dla powstawania zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WK
BNM_2_W10	Ma wiedzę z zakresu orientalistyki, w tym języków orientalnych	2018_P7S_WK
BNM_2_W11	Posiada wiedzę na temat jedno- i wielowymiarowych wyzwań i zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WK
BNM_2_W12	Posiada pogłębioną wiedzę na temat sposobów przeciwdziałania zagrożeniom, jak również skutecznego reagowania na wyzwania dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WK
BNM_2_W13	Ma poszerzoną wiedzę na temat głównych rodzajów broni i systemów uzbrojenia, oraz ich rozwoju i sposobów wykorzystania	2018_P7S_WG
BNM_2_W14	Ma świadomość znaczenia informacji dla procesów i zjawisk dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WK
BNM_2_W15	Posiada rozszerzoną wiedzę na temat ewolucji konfliktów zbrojnych i sporów międzynarodowych, jak również innych zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_WG
BNM_2_W16	Posiada pogłębioną wiedzę na temat głównych trendów, procesów i zjawisk z zakresu bezpieczeństwa, które występują w środowisku międzynarodowym	2018_P7S_WG
BNM_2_W17	Zna czynniki wpływające na zachowania ludzi i ich zbiorowości w sytuacjach kryzysowych	2018_P7S_WG
BNM_2_W18	Zna i rozumie pojęcia z zakresu protokołu dyplomatycznego i savoir-vivre'u	2018_P7S_WG
BNM_2_W19	Ma podstawową wiedzę z zakresu kryminologii i kryminalistyki	2018_P7S_WG
BNM_2_W20	Sprawnie posługuje się systemami normatywnymi i potrafi wykorzystywać je w celu rozwiązywania konkretnych problemów z zakresu bezpieczeństwa	2018_P7S_WK
W_ODD	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych metod naukowych oraz zna zagadnienia charakterystyczne dla wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2018_P7S_WG 2018_P7S_WK

UMIEJĘTNOŚCI

BNM_2_U01	Potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska polityczne, społeczne, kulturowe, gospodarcze i wojskowe w kontekście ich znaczenia dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_UW
BNM_2_U02	Potrafi scharakteryzować najważniejsze nurty badań w naukach o bezpieczeństwie	2018_P7S_UW
BNM_2_U03	Potrafi scharakteryzować i krytycznie ocenić relacje pomiędzy zjawiskami politycznymi, ekonomicznymi, kulturowymi i społecznymi a powstawaniem zagrożeń i wyzwań dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_UW
BNM_2_U04	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów wpływających na bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, formułować proste hipotezy badawcze oraz je weryfikować	2018_P7S_UW
BNM_2_U05	Potrafi prognozować i modelować złożone zjawiska społeczne wpływające na bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe	2018_P7S_UW
BNM_2_U06	Posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej	2018_P7S_UO
BNM_2_U07	Sprawnie posługuje się wiedzą zdobytą na temat systemów normatywnych, jak również służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe	2018_P7S_UW
BNM_2_U08	Potrafi samodzielnie zdobyć, przetworzyć oraz poddać wielowymiarowej i obiektywnej analizie informacje dotyczące zjawisk i procesów dotyczących bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_UU
BNM_2_U09	Posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	2018_P7S_UU
BNM_2_U10	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk dotyczących bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, rozszerzoną o umiejętność pogłębionej teoretycznej oceny tych zjawisk w wybranych obszarach, z zastosowaniem metody badawczej	2018_P7S_UW
BNM_2_U11	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych w oparciu o nabytą wiedzę teoretyczną oraz zdobytą praktykę laboratoryjną i zawodową	2018_P7S_UW
BNM_2_U12	Posiada umiejętność identyfikacji i charakterystyki najważniejszych systemów broni i uzbrojenia, jak również sposobów ich wykorzystania w sytuacjach kryzysowych i konfliktach zbrojnych	2018_P7S_UW
BNM_2_U13	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowywania prac pisemnych w języku polskim i w języku obcym z zakresu nauk o bezpieczeństwie, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł	2018_P7S_UW
BNM_2_U14	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania i wygłaszania wystąpień ustnych w języku polskim i w języku obcym w zakresie nauk o bezpieczeństwie z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł	2018_P7S_UK
BNM_2_U15	Posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Porozumiewa się w języku obcym posługując się komunikacyjnymi kompetencjami językowymi w stopniu zaawansowanym. Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem skomplikowanych tekstów naukowych oraz pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych (w tym	2018_P7S_UK

	badawczych) oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu danego kierunku w języku obcym.	
U_ODD	ma zaawansowane umiejętności stawiania pytań badawczych i analizowania problemów lub ich praktycznego rozwiązywania na podstawie pozyskanych treści oraz zdobytych doświadczeń praktycznych i umiejętności z zakresu wybranej dyscypliny nauki niezwiązanej z wiodącą dyscypliną kierunku studiów	2018_P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
BNM_2_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, w szczególności jeśli chodzi o zagadnienia związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem	2018_P7S_KO
BNM_2_K02	Jest przygotowany do współuczestniczenia w tworzeniu zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej, które będą wymierzone w zwalczanie zagrożeń i reagowanie na wyzwania dla bezpieczeństwa człowieka i jego zbiorowości	2018_P7S_KO
BNM_2_K03	Wykorzystuje pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie w komunikowaniu się z otoczeniem	2018_P7S_KK
BNM_2_K04	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować procesy uczenia się innych osób	2018_P7S_KK
BNM_2_K05	Potrafi współdziałać oraz współpracować w małych i dużych grupach społecznych	2018_P7S_KR
BNM_2_K06	Prawidłowo identyfikuje oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu do którego umiejętności nabył w trakcie studiów	2018_P7S_KR
BNM_2_K07	Potrafi uczestniczyć w przygotowywaniu projektów społecznych dotyczących bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, uwzględniając przy tym aspekty polityczne, ekonomiczne, społeczne, kulturowe i prawne oraz potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności	2018_P7S_KO
BNM_2_K08	Potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę oraz umiejętności z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, rozszerzoną o wymiar interdyscyplinarny	2018_P7S_KK
BNM_2_K09	Potrafi identyfikować i przeciwdziałać niekorzystnym procesom i tendencjom zagrażającym stabilności życia społecznego w różnych wymiarach i płaszczyznach	2018_P7S_KK
BNM_2_K10	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy i efektywny	2018_P7S_KO
KS_ODD	rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów, integrowania wiedzy lub wykorzystywania umiejętności z różnych dyscyplin oraz praktykowania samokształcenia służącego pogłębianiu zdobytej wiedzy	2018_P7S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Renata Jankowska	dr, prof. UŚ, dyrektor kierunków: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia
Ewa Charles	mgr, zastępca dyrektora kierunków: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia
Małgorzata Myśliwiec	dr hab., prof. UŚ, dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Maciej Marmola	dr, dyrektor Instytutu Nauk Politycznych
Monika Szynol	dr, zastępczyni dyrektora Instytutu Nauk Politycznych
Monika Żak	dr, prodziekan do spraw studenckich i kształcenia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Sabina Pawlik	dr, pełnomocniczka dziekana ds. jakości kształcenia i akredytacji na Wydziale Nauk Społecznych UŚ w Katowicach

Dane koordynatorki wizytacji:

dr Sabina Pawlik

Pełnomocniczka Dziekana Wydziału Nauk Społecznych ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji

ul. Grażyńskiego 53, 40-126 Katowice

e-mail: sabina.pawlik@us.edu.pl

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	1
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	9
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	11
Prezentacja uczelni	12
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	34
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	66
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	87
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	108
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	122
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	135
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	149
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	191
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	208
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	236
Część III. Załączniki	240
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	240
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	252

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

[Uniwersytet Śląski w Katowicach](#) jest największą śląską uczelnią akademicką i jedną z największych w Polsce. Obecnie, na 8 wydziałach (Humanistycznym; Nauk Społecznych; Nauk Przyrodniczych; Nauk Ścisłych i Technicznych; Prawa i Administracji; Sztuki i Nauk o Edukacji; Teologicznym oraz Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego) i w 2 szkołach doktorskich (Szkoła Doktorska w Uniwersytecie Śląskim oraz Międzynarodowa Środowiskowa Szkoła Doktorska przy Centrum Studiów Polarnych UŚ), kształci ponad 18 000 studentek i studentów w ramach blisko 90 programów (w tym część w językach obcych), prowadzonych przez blisko 1 900 nauczycieli akademickich, w czterech miastach uniwersyteckich (Katowice, Chorzów, Sosnowiec, Cieszyn). Badania naukowe i dydaktyka obejmują nauki humanistyczne, społeczne, inżynieryjno-techniczne, ścisłe i przyrodnicze oraz teologiczne. Stopień doktora oraz doktora habilitowanego jest nadawany w 26 dyscyplinach.

W 2019 roku Uniwersytet został zakwalifikowany do programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Kierunek rozwoju określony w [„Strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2020–2025”](#) zakładał dążenie do przekształcenia Uniwersytetu w uczelnię badawczą i wzmocnienie jej pozycji na arenie międzynarodowej. Ów kierunek został potwierdzony przez założenia [„Strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2026–2029”](#). Do głównych założeń owego dokumentu należy między innymi internacjonalizacja procesu dydaktycznego i badawczego, utrzymanie komplementarności i różnorodności profilu dydaktyczno-badawczego, instytucjonalne wsparcie młodych naukowców, umacnianie podmiotowości i partycypacji studentów, zapewnienie inkluzywnego i bezpiecznego środowiska pracy i nauki, ochrona wolności akademickiej i promocja doskonałości, cyfryzacja i etyczna adaptacja technologii AI oraz implementacja Nowej Koncepcji Studiów.

Od 2020 roku Uniwersytet Śląski w Katowicach, wraz z dziesięcioma zagranicznymi szkołami wyższymi (Uniwersytet Kraju Saary, Uniwersytet w Alicante, Uniwersytet Sofijski im. św. Klemensa z Ochrydy, Uniwersytet na Primorsku, Universidade Católica Portuguesa, Uniwersytet im. Jeana Monneta w Saint-Étienne, Uniwersytet w Trieście, Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie, Estońska Akademia Sztuk Pięknych oraz Państwowy Uniwersytet w Mariupolu), tworzy prestiżowy uniwersytet europejski w ramach stowarzyszenia [Transform4Europe](#). Celem uczelni jest prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie oraz kształcenie młodych ludzi na międzynarodowych kierunkach studiów. Tworzą również wspólny, wielojęzyczny kampus. Zmiany wprowadzone w Uniwersytecie Śląskim mają za zadanie umocnienie pozycji badawczej i dydaktycznej uczelni w Europie i na świecie, a także konsolidację najlepszych zespołów badawczych wokół zagadnień kluczowych dla rozwoju polskiej i europejskiej gospodarki. Ponadto służą wzmocnieniu wizerunku istniejących w Uniwersytecie Śląskim

Wydziałów wśród potencjalnych studentów i pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem absolwentów.

W celu poprawy jakości kształcenia i dostępności Uniwersytet na bieżąco realizuje kolejne projekty inwestycyjne. W ostatnich latach zostały wybudowane i oddane do użytku dla społeczności akademickiej m.in. wielokrotnie nagradzane w konkursach architektoniczno-urbanistycznych, nowoczesne obiekty stanowiące siedziby [Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka](#) CINiBA (2012), [Szkół Filmowej im. K. Kieślowskiego](#) (2017) oraz centrum kreatywności i coworkingu [SpinPLACE](#) (2024). W 2025 roku rozpoczęto budowę Śląskiego Interdyscyplinarnego Centrum Chemii, a w 2026 roku planowane jest rozpoczęcie budowy Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności.

W ramach Uniwersytetu Otwartego działają Uniwersytety: [Dzieci](#), [Młodzieży](#), [Maturzystów](#), [Trzeciego Wieku](#). Mocne wsparcie dla polityki włączania studentów w życie Uniwersytetu widoczne jest w dynamice, jaka towarzyszy rozwijaniu nie tylko Studenckiej Strefy Aktywności, ale również wewnętrznej telewizji [UŚ TV](#) oraz [Radia Egida](#), dostępnego w cyfrowym multipleksie DAB+ na kanale 10B (211.648 MHz) od 17 marca 2025 roku.

Wyniki badań są upowszechniane nie tylko drogą publikacji naukowych, ale również działań popularnonaukowych. Uniwersytet Śląski szczyci się [Śląskim Festiwalem Nauki](#), który uznawany jest za jedno z najważniejszych tego typu wydarzeń w Europie (w 2020 r. zespół organizujący otrzymał tytuł Popularyzatora Nauki 2020 przyznawany przez MEiN z PAP). W grudniu 2025 roku odbyła się już dziewiąta edycja tego wydarzenia.

Warto zauważyć, że Uniwersytet Śląski od 2017 roku ma prawo do posługiwania się logiem Komisji Europejskiej „HR Excellence in Research”. W 2025 roku odznaczenie zostało przedłużone na kolejne trzy lata.

[Wydział Nauk Społecznych](#) (WNS) Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach to jedna z najbardziej prestiżowych jednostek akademickich w regionie, specjalizująca się w kształceniu oraz prowadzeniu badań naukowych z zakresu nauk społecznych. Jako integralna część Uniwersytetu Śląskiego, WNS odgrywa kluczową rolę w formowaniu przyszłych psychologów, pedagogów, liderów opinii, badaczy, dziennikarzy, politologów, specjalistów od komunikacji, bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, dyplomacji oraz pracy socjalnej. Początki Wydziału, na którym prowadzony jest oceniany kierunek, sięgają 1973 roku. Został on powołany jako odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie na kształcenie specjalistów w obszarze nauk społecznych. W 1979 roku wydział

uzyskał prawo nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk politycznych i socjologii. Na skutek reorganizacji Uniwersytetu Śląskiego, 1 października 2019 roku do Wydziału Nauk Społecznych dołączyły instytuty wchodzące do tej pory w skład Wydziału Pedagogiki i Psychologii. W chwili obecnej w ramach Wydziału działa 5 instytutów: Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Instytut Nauk Politycznych, Instytut Socjologii, Instytut Psychologii, Instytut Pedagogiki.

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach realizuje cele rozwojowe w oparciu o [„Strategię rozwoju WNS na lata 2026–2029”](#), która pozostaje w pełnej spójności ze strategią ogólnouczelnianą oraz jej misją kształcenia. Kluczowym założeniem strategicznym wydziału jest budowa nowoczesnej, interdyscyplinarnej jednostki o wysokiej rozpoznawalności międzynarodowej, co realizowane jest poprzez ścisłą integrację z sojuszem Transform4Europe (T4EU).

W obszarze kształcenia i spraw studenckich wydział dąży do systematycznego umiędzynarodowienia programów studiów, wyznaczając cel osiągnięcia 20-procentowego wskaźnika mobilności akademickiej oraz rozszerzenia oferty zajęć prowadzonych w językach obcych. Istotnym elementem doskonalenia programów jest ich silna korelacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym, realizowana poprzez angażowanie praktyków w proces dydaktyczny (minimum 10% zajęć) oraz wykorzystanie rekomendacji [Rady Interesariuszy WNS](#) w procesie projektowania efektów uczenia się. Ponadto wydział systematycznie wdraża założenia Nowej Koncepcji Studiów, która opiera się na uelastycznieniu ścieżek edukacyjnych oraz podmiotowym traktowaniu studentów jako współtwórców procesu dydaktycznego.

W sferze działalności naukowej, strategia zakłada koncentrację na doskonałości badawczej i sieciowaniu międzynarodowym. Jednostka promuje politykę publikacyjną zorientowaną na prestiżowe obieg naukowy oraz aktywne pozyskiwanie grantów krajowych i zagranicznych przy wsparciu [T4EU Joint Grants Office](#). Rozwój kadry oparty jest na zasadzie ciągłości pokoleniowej oraz wspieraniu mobilności akademickiej, co bezpośrednio przekłada się na aktualność i wysoką jakość przekazywanej wiedzy. Badania naukowe prowadzone na wydziale przekładają się bezpośrednio na bogatą ofertę dydaktyczną. Obecnie na wydziale studiuje ponad 4 000 studentek i studentów w ramach dwunastu kierunków, w tym jednym prowadzonym w języku angielskim ([International Studies in Political Science and Diplomacy](#)). Studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe pierwszego i drugiego stopnia prowadzone są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Wymiar społecznej odpowiedzialności wydziału manifestuje się poprzez transfer wiedzy do regionu, szczególnie w kontekście procesów transformacyjnych Śląska. Wydział pozycjonuje się jako lider debaty publicznej, dostarczając ekspertyz i rekomendacji typu *policy briefs*. Działania te, dopełnione planową modernizacją infrastruktury kampusu oraz dbałością o dobrostan i równe traktowanie członków wspólnoty, stanowią fundament wewnętrznego systemu zapewniania jakości, gwarantując trwałość i efektywność procesów edukacyjnych.

Wydział Nauk Społecznych mieści się w dwóch lokalizacjach: w Katowicach przy ul. Bankowej 11 oraz przy ul. Grażyńskiego 53. Obie lokalizacje są dogodnie usytuowane w pobliżu najważniejszych i dobrze skomunikowanych punktów miasta. Od 2024 roku na wydziale prowadzone są intensywne prace remontowe, mające na celu podniesienie jakości infrastruktury dydaktycznej. W ciągu ostatniego roku do użytku osób studiujących oddana została nowoczesna i dobrze wyposażona Strefa Studenta, zlokalizowana przy ul. Bankowej 11. Dużym sukcesem jest także sfinalizowanie generalnego remontu jednej z dwóch auli, którymi dysponuje wydział przy ul. Bankowej 11, a także gruntowny remont wielu sal dydaktycznych i przestrzeni wspólnych (np. szatni z nowoczesnymi szafkami).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1 Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych wybieralnych modułów kierunkowych (tzw. specjalności/specjalizacji).

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, stanowi wielowymiarową realizację misji oraz strategii uczelni, zakorzenioną w przekonaniu, że nowoczesna dydaktyka musi opierać się na formowaniu twórczej postawy wobec rzeczywistości oraz wspólnym poszukiwaniu odpowiedzi na kluczowe dylematy współczesności. W myśl [Statutu Uniwersytetu Śląskiego](#)² (Załącznik K1_01), proces kształcenia na tym kierunku dąży do przekazywania zaawansowanej wiedzy przy jednoczesnym pielęgnowaniu cnót obywatelskich, poszanowaniu praw człowieka oraz wartości demokratycznych. Głównym celem koncepcji jest przygotowanie profesjonalistów dążących do rzetelnego uprawiania badań, posiadających szerokie horyzonty intelektualne i rozumiejących rolę uniwersytetu w kształtowaniu bezpiecznego społeczeństwa. Program studiów o profilu ogólnoakademickim jest ściśle powiązany z badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, co gwarantuje wysoką jakość merytoryczną i aktualność przekazywanych treści.

Kluczowym elementem powiązania kierunku z aktualną polityką uczelni jest wdrożenie [Nowej Koncepcji Kształcenia](#)³ (NKS) na studiach pierwszego stopnia, która stanowi odpowiedź na konieczność istotnej zmiany w sposobie edukacji wyższej. Dzięki tej koncepcji absolwenci uzyskują unikalne kompetencje przyszłości, pozwalające im nie tylko efektywnie kierować życiem zawodowym, ale również świadomie wpływać na złożony świat. Opracowanie i wdrożenie tej koncepcji, nawiązującej do najbardziej rozwojowych form kształcenia akademickiego na świecie, jest jednym z działań w ramach strategicznego modelowania oferty dydaktycznej Uniwersytetu Śląskiego. Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wdraża ją od roku akademickiego 2024/2025. W oparciu o założenia koncepcji studia pierwszego stopnia zbudowane są z trzech poziomów kształcenia: kierunkowego, obszarowego i ogólnouniwersyteckiego. Na każdym z nich studium mają możliwość kształtowania własnego, unikatowego programu studiów przez swobodny wybór modułów obieralnych. Taka konstrukcja programu pozwala na indywidualizację toku studiów i kreowanie

² <https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/najwazniejsze-akty-prawne/Statut-Uniwersytetu-Slaskiego-w-Katowicach.pdf>

³ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/nowa-koncepcja-studiow/>

własnego profilu kompetencyjnego, co jest zbieżne z dążeniem uczelni do tworzenia elastycznego systemu edukacji.

Realizacja programu w pełni wpisuje się w [Strategię Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2026–2029](#)⁴ (Zob. **Załącznik K1_02**) oraz jej kluczowe filary, takie jak odpowiedzialność społeczna, wolność akademicka oraz różnorodność badań. Koncepcja ta bezpośrednio realizuje cel strategiczny związany z **Priorytetowym Obszarem Badawczym** dotyczącym harmonijnego rozwoju człowieka oraz troski o jakość życia. Bezpieczeństwo w szerokim ujęciu — obejmującym wymiar polityczny, militarny, gospodarczy, społeczny, kulturowy oraz cyfrowy — stanowi bowiem bazowy element dobrostanu obywateli i stabilności demokratycznego porządku. Program przygotowuje specjalistów zdolnych do identyfikowania zagrożeń wpływających na tę jakość życia, co jest wyrazem społecznego zaangażowania uczelni.

W kontekście obszaru strategicznego I: **Badania naukowe (BN)**, kierunek aktywnie włącza studentki i studentów w działalność badawczą prowadzoną przez pracowników Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. Problematyka badawcza obejmuje kluczowe wyzwania współczesności: bezpieczeństwo międzynarodowe, transformację ustrojową, konflikty zbrojne, terroryzm, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo energetyczne oraz kulturowe aspekty bezpieczeństwa.

W odniesieniu do obszaru strategicznego II: **Osoby studiujące i kształcenie (OSK)**, kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizuje cele OSK.1 poprzez nowoczesne, elastyczne kształcenie reagujące na potrzeby bieżące i prognozujące nowe potrzeby społeczne w zakresie edukacji wyższej, oraz OSK.2 poprzez rozbudowany system wsparcia dydaktycznego i mechanizmy ciągłego doskonalenia jakości nauczania. Program studiów pierwszego stopnia oferuje studentom i studentkom możliwość wyboru **jednej z trzech ścieżek kształcenia**: (1) Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa; (2) Cyberbezpieczeństwo, terroryzm i zarządzanie kryzysowe; (3) Bezpieczeństwo pozamilitarne. Taka konstrukcja programu umożliwia **indywidualizację toku kształcenia** oraz kreowanie przez studiujących własnego profilu kompetencyjnego, zgodnie z ich zainteresowaniami zawodowymi i naukowymi. Co więcej, studenci i studentki nie są ograniczeni do jednej ścieżki — mogą w poszczególnych semestrach wybierać moduły z różnych ścieżek, co zwiększa elastyczność i swobodę kształcenia.

Studia drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe rozwijają i pogłębiają kompetencje nabyte na pierwszym stopniu, kładąc szczególny nacisk na przygotowanie absolwentów i absolwentki do pracy w organizacjach, instytucjach i służbach zajmujących się szeroko

⁴ <https://us.edu.pl/wp-content/uploads/Strategia-US/Projekt-Strategii-rozwoju-US-na-lata-2026-2029-1.pdf>

pojętym bezpieczeństwem. **Program drugiego stopnia** wyróżnia się unikalnym w skali kraju połączeniem specjalistycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego ze znajomością **języków orientalnych** (arabski i chiński). Ta **innowacyjna formuła** odpowiada na realne zapotrzebowanie rynku pracy, w szczególności służb mundurowych i specjalnych, na specjalistów posiadających zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczne umiejętności językowe i kulturowe niezbędne w kontekście współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa.

W zakresie obszaru strategicznego IV: **Wpływ społeczny** (WS), kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizuje misję uczelni poprzez ścisłą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uniwersytet Śląski podpisał szereg umów o współpracy naukowo-dydaktycznej z kluczowymi instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa. Absolwenci i absolwentki kierunku znajdują zatrudnienie w służbach mundurowych i specjalnych, administracji publicznej, samorządzie lokalnym i regionalnym, organizacjach pozarządowych oraz przedsiębiorstwach działających na rynkach międzynarodowych — co potwierdzają wyniki Badania Losów Zawodowych Absolwentów 2023–2024 Biura Karier UŚ (**Załącznik K1_03**), według którego 100% ankietowanych absolwentów kierunku było aktywnych zawodowo w momencie badania. Najliczniej reprezentowaną branżą była administracja: bezpieczeństwo i porządek publiczny (4 osoby), administracja rządowa (2 osoby) oraz służby ochrony mienia i osób.

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizuje **cele strategiczne Uniwersytetu Śląskiego** w zakresie współpracy z otoczeniem międzynarodowym (obszar strategiczny V: WOM). Studenci i studentki mają możliwość uczestniczenia w programach **wymiany międzynarodowej**, w tym w ramach **sojuszu [Transform4Europe](https://us.edu.pl/t4e)**⁵ (T4EU), który łączy jedenaście europejskich uniwersytetów. Mobilność międzynarodowa studentów i studentek oraz kadry akademickiej wzmacnia umiędzynarodowienie kształcenia i badań, umożliwia wymianę doświadczeń oraz budowanie międzynarodowych sieci współpracy naukowej.

Zgodnie z misją Uniwersytetu Śląskiego, podkreślającą znaczenie geograficznej i kulturowej lokalizacji uczelni „na pograniczach regionów, którym historia przeznaczyła odrębne losy, lecz które przez stulecia rozwijały swoją kulturę we wzajemnym przenikaniu się i dialogu”, kierunek przyczynia się do budowania bezpiecznego środowiska społecznego w regionie. Województwo śląskie, będące obszarem intensywnej transformacji ekonomicznej i społecznej, wymaga specjalistów posiadających kompetencje w zakresie zarządzania bezpieczeństwem, reagowania kryzysowego oraz budowania społecznej odporności na zagrożenia.

⁵ <https://us.edu.pl/t4e>

Kierunek wpisuje się w Program Naukowy dla Śląska⁶ oraz inne inicjatywy uczelni mające na celu wykorzystanie potencjału badawczego i edukacyjnego Uniwersytetu dla rozwiązywania najważniejszych problemów regionu. Absolwenci i absolwentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, znajdując zatrudnienie w administracji samorządowej, służbach mundurowych oraz organizacjach pozarządowych działających w regionie, bezpośrednio przyczyniają się do realizacji strategicznych celów województwa śląskiego w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zarządzania kryzysowego oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego.

Program kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe podlega regularnemu przeglądowi i aktualizacji w kontekście jego związków z misją i strategią uniwersytetu oraz w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby społeczno-gospodarcze i rozwój nauki. Proces doskonalenia programu odbywa się we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa, absolwentami kierunku oraz przedstawicielami środowiska naukowego. Uwagi i sugestie interesariuszy są brane pod uwagę przy modyfikacji programu studiów, co zapewnia jego ciągłą aktualizację i odpowiadanie na rzeczywiste potrzeby rynku pracy.

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest objęty Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) Uniwersytetu Śląskiego⁷, który obejmuje **systematyczną ewaluację** procesów dydaktycznych, **ewaluację rezultatów kształcenia** (osiąganie przez studentów efektów uczenia się) oraz **monitorowanie losów absolwentów**. Wyniki ewaluacji są wykorzystywane do wprowadzania zmian w programie kształcenia, metodach nauczania oraz organizacji procesu dydaktycznego. Przykładem reagowania na wyniki monitorowania jest m.in. **zmodyfikowanie programu studiów** pierwszego stopnia od roku akademickiego 2024/2025 — usunięcie modułów ocenianych przez absolwentów jako mniej użytecznych (m.in. Filozofia, Geografia polityczna) oraz wprowadzenie nowych, zorientowanych praktycznie modułów wynikających z badań naukowych kadry (m.in. Dezinformacja i teorie spiskowe jako wyzwanie dla bezpieczeństwa, Teoria gier w badaniach bezpieczeństwa narodowego) — co świadczy o sprawności mechanizmu doskonalenia programu.

⁶ <https://programnaukowydlaslaska.pl>

⁷ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/jakosc-ksztalcenia/system-zapewniania-jakosci-ksztalcenia/>

1.2 Związki kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach.

Studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są ściśle powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Większość nauczycielek i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku to pracowniczki i pracownicy badawczo-dydaktyczni, prowadzący badania w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, którą reprezentuje Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W ostatniej ewaluacji jakości działalności naukowej, przeprowadzonej w 2022 roku, dyscyplina nauki o polityce i administracji w Uniwersytecie Śląskim uzyskała najwyższą **kategorię: A+**. Instytut Nauk Politycznych, w ramach którego prowadzone są badania w tej dyscyplinie, jest jedynym spośród funkcjonujących na uczelniach publicznych, który reprezentuje dyscyplinę ocenioną na tym poziomie, co dowodzi wysokiego poziomu realizowanych prac badawczych. Zajęcia dydaktyczne na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są zgodne z kompetencjami i zainteresowaniami naukowo-badawczymi oraz doświadczeniem zawodowym nauczycielek i nauczycieli akademickich.

Pracownicy i pracowniczki Instytutu Nauk Politycznych prowadzą badania indywidualnie oraz w ramach powoływanych **zespołów badawczych (Zał_K1_04)**. Badania te obejmują zróżnicowane zagadnienia, takie jak m.in. konflikty zbrojne i spory międzynarodowe, radykalizm, ekstremizm, terroryzm (w tym cyberterroryzm), współczesne wyzwania dla bezpieczeństwa, polityka bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego Polski, polityka zagraniczna i bezpieczeństwa organizacji międzynarodowych, polityka zagraniczna i bezpieczeństwa mocarstw, cyberbezpieczeństwo czy bezpieczeństwo energetyczne. **Kadrę Instytutu**, zaangażowaną w prowadzenie zajęć na kierunku, cechuje wysoka aktywność publikacyjna. W ostatnich pięciu latach pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku opublikowali łącznie ponad 80 monografii i rozdziałów w pracach zbiorowych oraz ponad 150 artykułów naukowych, w tym kilkadziesiąt w czasopismach punktowanych za 140 i 200 punktów ministerialnych. Rezultaty prac publikowane są m.in. w prestiżowych czasopismach międzynarodowych i krajowych, takich jak: „Asian Affairs”, „Comparative Strategy”, „European Politics and Society”, „Journal of Contemporary European Studies”, „Media, War and Conflict”, „Problems of Post-Communism”, „Security Journal”, „Studies in Conflict & Terrorism”,

„Terrorism and Political Violence”, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”, „Polish Political Science Yearbook”, „Przegląd Strategiczny”, „Sprawy Międzynarodowe”, „Stosunki Międzynarodowe — International Relations” czy „Studia Polityczne”. Szczegółowy wykaz publikacji dostępny jest na stronie internetowej Instytutu oraz stanowi Załącznik **Załącznik Zał_ K1_05** do niniejszego raportu. Pełna baza publikacji dostępna jest w portalu OPUS pod adresem: <https://opus.us.edu.pl> (po przefiltrowanie według dyscypliny nauki o polityce i administracji), a także na indywidualnych kontach widzialności naukowej pracowników (ResearchGate, GoogleScholar, Academia.edu).

Istotny dorobek i potencjał naukowy kadry instytutu doceniany jest przez zewnętrzne podmioty finansujące badania. Od 2020 roku pracowniczki i pracownicy Instytutu uzyskali — między innymi — następujące granty: 1) **TRUEDEM: Trust in European Democracies**⁸ (Horyzont Europa; kierownik polskiego zespołu: dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ); 2) Understanding the trauma-related effects of terrorist propaganda: consumption of online extremist content and its impact on researchers (King’s College London; kierownik projektu: prof. dr hab. Miron Lakomy); 3) Modele systemów zabezpieczenia antykorupcyjnego w samorządzie terytorialnym w Polsce (NCN — OPUS 21; kierownik projektu: prof. dr hab. Waldemar Wojtasik); 4) Potencjał polityczny teorii spiskowych. Studium Polski i Słowenii (NCN — OPUS 20, LAP; kierownik projektu: dr hab. Agnieszka Turska-Kawa, prof. UŚ); 5) Nacjonalizujące Państwo i Demokracja Liberalna (NCN — SONATA 19; kierownik projektu: dr Anna Muś, prof. UŚ); 6) Krajowa polityka bezpieczeństwa Chin jako instrument sekurytyzacji projektów infrastrukturalnych wdrażanych w Azji Centralnej (NCN — PRELUDIUM 19; kierownik projektu: mgr Emilie Szwajnoch); 7) Sekurytyzacja współpracy rozwojowej. Przykład wybranych państw Europy Środkowej i Wschodniej (NCN — PRELUDIUM 20; kierownik projektu: dr Monika Szynol); 8) Analiza czynników oddziałujących na rezultaty wyborów do Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej z 2021 roku (NCN — Miniatura 5; kierownik projektu: dr Agnieszka Miarka, prof. UŚ); 9) Centrum Edukacji, Promocji i Implementacji Technologii Blockchain w Przestrzeni Publicznej (Ministerstwo Edukacji Narodowej; kierownik projektu: prof. dr hab. Waldemar Wojtasik). Pełen wykaz realizowanych grantów jest dostępny na stronie: <https://us.edu.pl/instytut/inp/projekty-badawcze/>.

Rezultatem prowadzonej działalności naukowej są również nagrody zdobywane przez pracowników i pracowniczki Instytutu: dr Maciej Marmola jest laureatem Konkursu Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych na najlepszą pracę doktorską obronioną w 2019 roku; dr Agata Olszanecka-Marmola otrzymała wyróżnienie w kolejnej edycji tego konkursu; dr Monika Szynol zdobyła nagrodę główną w konkursie na najlepszą pracę doktorską pt. „Europa i jej bliskie sąsiedztwo” (PTNP, 2023). W zakresie

⁸ <https://www.truedem.eu>

stypendiów: w 2022 roku prof. dr hab. Miron Lakomy został laureatem Programu Stypendialnego im. M. Bekkera (NAWA), natomiast dr Agnieszka Miarka, prof. UŚ i dr Anna Muś, prof. UŚ otrzymały stypendia Ministra Edukacji i Nauki dla wybitnych młodych naukowców; w 2025 roku zaś mgr Emilie Szwajnoch zdobyła stypendium START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Najważniejsze awanse naukowe w tym okresie to: w 2022 roku tytuł profesora nadano prof. dr. hab. Mironowi Lakomemu, natomiast w 2023 roku — prof. dr. hab. Waldemarowi Wojtasikowi.

Pracownicy i pracownicy instytutu regularnie uczestniczą w międzynarodowych i krajowych konferencjach oraz seminariach naukowych, realizują staże w ośrodkach zagranicznych oraz podejmują szeroką współpracę z badaczami reprezentującymi inne uczelnie. Dla przykładu: prof. dr hab. Miron Lakomy jest członkiem EU Knowledge Hub on Prevention of Radicalisation (Komisja Europejska) i międzynarodowej sieci badawczej VOX-Pol; współpracuje także z centrami Hedayah i Global Network on Extremism & Technology. Natomiast dr Monika Szynol należy do Team Europe Direct, sieci eksperckiej Komisji Europejskiej.

Realizowana działalność naukowa bezpośrednio przyczynia się do poprawy poziomu kształcenia na kierunku. Profil badań pracowników i pracowniczek Instytutu znajduje odzwierciedlenie w programie studiów, a rezultaty badań są wykorzystywane w trakcie prowadzonych zajęć ze studentami. Dorobek kadry Instytutu jest uwzględniany w sylabusach zajęć, dzięki czemu osoby studiujące mają dostęp do aktualnego piśmiennictwa i zapoznają się z pozycją macierzystej uczelni w krajowym i międzynarodowym dyskursie naukowym.

Przykłady wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów

Przykład 1: Wykorzystanie wyników działalności naukowej — inicjatywa pracownicza

Prof. dr hab. Miron Lakomy w swojej działalności naukowej wykorzystuje metody i techniki białego wywiadu, dzięki czemu m.in. mapuje działalność organizacji terrorystycznych w Internecie (M. Lakomy, In the digital trenches: Mapping the structure and evolution of the Islamic State's information ecosystem, „Media, War and Conflict” 2024; M. Lakomy, Mapping Digital Jihad: Understanding the Structure and Evolution of al-Qaeda's Information Ecosystem on the Surface Web, „Perspectives on Terrorism” 2024). Jego zainteresowania przyczyniły się do włączenia przedmiotu Open Source Intelligence w program studiów II stopnia (drugi semestr). Osoby studiujące nabywają w trakcie zajęć umiejętności z zakresu pozyskiwania, weryfikacji i analizy informacji z otwartych źródeł, co potwierdzają efekty uczenia się OSINT_U_1, OSINT_U_2, OSINT_U_3 odzwierciedlone w Matrycy pokrycia efektów uczenia się studiów drugiego stopnia (**Zał. K1_06**).

Przykład 2: Wykorzystanie wyników działalności naukowej — inicjatywa pracownicza

Badania prof. dr hab. Waldemara Wojtasika prowadzone w ramach grantu Centrum Edukacji, Promocji i Implementacji Technologii Blockchain w Przestrzeni Publicznej (MEN) doprowadziły do wprowadzenia od roku akademickiego 2024/2025 konwersatorium monograficznego Blockchain, Bitcoin i rynek kryptowalutowy (studia II stopnia, semestr 1/3). Uczestnicy konwersatorium zdobywają wiedzę niezbędną do rozumienia wpływu kryptowalut i blockchain na współczesne innowacje, a dzięki prowadzonym symulacjom i analitycznemu wykorzystaniu modeli LLM uzyskują praktyczne umiejętności przydatne w przyszłej karierze zawodowej.

Przykład 3: Wykorzystanie wyników działalności naukowej — inicjatywa pracownicza

Laboratorium Psychologia bezpieczeństwa (studia I stopnia, semestr 1) zapoznaje studentów z psychologicznymi uwarunkowaniami życia społecznego i ich wpływem na bezpieczeństwo. Prowadząca, dr Agata Olszanecka-Marmola, będąca jednocześnie politolożką i psycholożką, wykorzystuje swoją interdyscyplinarną aktywność naukową do realizacji autorskiego programu zajęć. W ich trakcie osoby studiujące uczestniczą w projektach grupowych opartych o eksperymenty realizowane w przestrzeni społecznej.

Przykład 4: Wykorzystanie wyników działalności naukowej — inicjatywa dyrekcji kierunku

W ramach dostosowania programu studiów pierwszego stopnia do Nowej Koncepcji Studiów, przeprowadzono konsultacje ze wszystkimi pracownikami i pracownikami badawczo-dydaktycznymi prowadzącymi zajęcia na kierunku. W ich rezultacie do programu od roku akademickiego 2024/2025 wprowadzono nowe moduły związane z prowadzoną działalnością naukową, m.in.: Ekstremizmy religijne w XX i XXI wieku (dr hab. Katarzyna Czornik, prof. UŚ — badania nad fundamentalizmem islamskim), Międzynarodowa współpraca rozwojowa i pomoc humanitarna (dr Monika Szynol — badania nad międzynarodowym systemem pomocowym) oraz Teoria gier w badaniach bezpieczeństwa narodowego (dr Mateusz Wajzer — modelowanie zjawisk politycznych i teoria gier). Jednocześnie, w oparciu o wyniki badania losów absolwentów Biura Karier UŚ, usunięto moduły oceniane przez absolwentów jako zbyt odległe od problemów bezpieczeństwa (m.in. Filozofia, Geografia polityczna), a w ich miejsce wprowadzono moduły dedykowane wyzwaniom współczesności (Dezinformacja i teorie spiskowe jako wyzwanie dla bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo nowych technologii, Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie).

Kierunki badań pracowników i pracowniczek instytutu stanowią dla studentów również wskazówkę przy wyborze promotorów prac dyplomowych oraz inspirację do określenia tematyki pracy. Zgodnie z

aktualnym [Regulaminem studiów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach](https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/)⁹ (<https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/>), przy ustalaniu tejże tematyki uwzględnia się zainteresowania naukowe osoby studiującej, programy badawcze realizowane w dyscyplinach właściwych dla kierunku studiów oraz możliwości uniwersytetu w zakresie opieki naukowej. W trakcie **seminariów dyplomowych**, zakładających ścisłą współpracę obydwu stron, **osoby studiujące nabywają kompetencje (w tym metodologiczne) niezbędne do prowadzenia samodzielnych badań naukowych**. Przykładem skuteczności tego oddziaływania jest praca licencjacka pani Barbary Szustkiewicz, wyróżniona w Ogólnopolskim Konkursie Szefa ABW na najlepszą pracę dotyczącą bezpieczeństwa państwa (edycja 2022).

Na wszystkich etapach studiów osoby studiujące są zachęcane do zdobywania kompetencji badawczych, także poprzez uczestnictwo w projektach badawczych pracowniczek i pracowników instytutu. W ramach tych projektów biorą udział m.in. w przygotowaniu narzędzi badawczych, realizacji badań terenowych (ankiety, wywiady), kodowaniu i analizie danych, opracowywaniu raportów i materiałów roboczych. Pracownicy i pracowniczki instytutu współpracują także z kołami naukowymi działającymi przy Wydziale Nauk Społecznych (Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego, Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych), wspierając studentów w pierwszych aktywnościach naukowych.

Przykłady możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Przykład 1: Udział w zleconych pracach badawczych

Studenci studiów I stopnia (Sebastian Albert-Jasiński oraz Krzysztof Różycki), wraz ze studentami kierunków pokrewnych, uczestniczyli w zleconym projekcie badawczym dotyczącym efektywności obsługi klienta w Urzędzie Miasta Katowice. Badanie przeprowadzone w dniach 5–10 grudnia 2024 roku objęło 660 osób. Pozyskane dane posłużyły do opracowania przez dr Agatę Olszaneką-Marmolę oraz dra Macieja Marmolę raportu „Badanie efektywności obsługi klienta w Urzędzie Miasta Katowice”.

Przykład 2: Realizacja mini-projektów badawczych

W ramach modułu *Bezpieczeństwo edukacyjne*, włączonego do programu studiów I stopnia w ramach jednej z dostępnych ścieżek dydaktycznych z inicjatywy dra Roberta Radka i przez niego prowadzonego, studenci najpierw zdobywają kompetencje niezbędne do pracy badawczej oraz poznają zasady i metody realizacji projektów, a następnie opracowują mini-projekty badawcze. W ich ramach np. przygotowują strategie promowania postaw bezpieczeństwa wśród młodzieży, budują

⁹ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/>

strategie bezpieczeństwa dla wybranych placówek oświatowych lub analizują polityki bezpieczeństwa wybranych państw. Rezultatami zrealizowanych projektów są stworzone przez nich raporty i analizy.

1.3 Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe kształtowana jest w bezpośredniej odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, przy aktywnym udziale zarówno interesariuszy zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prowadzi swoją działalność naukową i dydaktyczną w realiach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM) — unikalnego w skali państwa związku 41 miast i gmin skupiającego ponad 2 mln mieszkańców. Region ten generuje specyficzne potrzeby w zakresie bezpieczeństwa: wyzwania infrastrukturalne, zarządzanie bezpieczeństwem ruchu przy dużej gęstości zaludnienia, konieczność koordynacji działań wielu podmiotów władzy lokalnej, a także zagrożenia związane z bliskością granicy państwowej i intensywnym ruchem przez port lotniczy Katowice-Pyrzowice. Jako, że rolą kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest między innymi odpowiedź na liczne i różnorodne potrzeby regionu i przygotowanie specjalistów gotowych do mierzenia się z kolejnymi wyzwaniami do programu studiów został wprowadzony m.in. moduł migracje międzynarodowe (moduł wprowadzony od roku akademickiego 2024/2025).

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest ściśle powiązany współpracą z interesariuszami zewnętrznymi. Poza umowami z instytucjami, które reprezentują interesariusze, wpływają również na koncepcję kształcenia również poprzez czynne zaangażowanie w realizację programu. Zajęcia na kierunku prowadzone są przez funkcjonariuszy i ekspertów związanych z partnerami instytucjonalnymi. Ich opinia na temat treści kształcenia jest stale pozyskiwana i uwzględniana w procesie doskonalenia programu.

Interesariusze wewnętrzni odgrywają równie istotną rolę w kształtowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia. Rada Dydaktyczna, złożona z pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów i studentek oraz przedstawicieli zewnętrznych, opiniuje zmiany w programie studiów i monitoruje jakość kształcenia. Coroczne spotkania z osobami prowadzącymi zajęcia na kierunku umożliwiają bieżącą wymianę informacji o jakości kształcenia i potrzebach modyfikacji treści. Studenci i studentki uczestniczą w procesie doskonalenia programu poprzez: regularne spotkania z dyrekcją kierunku, badania ankietowe dotyczące oceny zajęć i programu studiów (zarówno na poziomie

ogólnouniwersyteckim — Ankieta oceny pracy nauczyciela akademickiego — jak i na poziomie kierunku), a także udział w posiedzeniach Rady Dydaktycznej. Zebrania zespołu ds. modyfikacji programu kształcenia tworzą system regularnego przeglądu i doskonalenia oferty dydaktycznej.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami rynku pracy jest regularnie weryfikowana na podstawie danych makroekonomicznych i prognoz zapotrzebowania na kadry oraz wyników badań losów absolwentów. Kluczowym instrumentem badawczym wykorzystywanym w procesie definiowania sylwetki absolwenta są wyniki ogólnopolskiego badania Barometr Zawodów. Prognozy na lata 2025 i 2026 jednoznacznie wskazują na utrzymujący się — a w województwie śląskim pogłębiający się — deficyt pracowników w kluczowych dla kierunku profesjach, w szczególności wśród funkcjonariuszy służb mundurowych oraz pracowników administracji publicznej.

Istotnym źródłem informacji o zgodności koncepcji z potrzebami rynku pracy jest Badanie Losów Zawodowych Absolwentów 2023–2024 przeprowadzone przez Biuro Karier UŚ. Badanie objęło 18 absolwentów kierunku (spośród 108 zaproszonych). 100% ankietowanych było aktywnych zawodowo w momencie badania. Spośród najczęściej wskazywanych jako najbardziej przydatnych w karierze zawodowej przedmiotów znalazły się: geopolityka, prawo karne, stosunki międzynarodowe i zarządzanie kryzysowe. Wśród zagadnień, których zabrakło w programie, absolwenci wskazali m.in. tematykę dezinformacji i bezpieczeństwa nowych technologii (w tym AI) — wyzwania te są bezpośrednio zaadresowane w zmodyfikowanym programie od roku 2024/2025 (moduły: Dezinformacja i teorie spiskowe jako wyzwanie dla bezpieczeństwa, Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie). Wyniki badań wskazują również na konieczność wzmocnienia jakości praktyk zawodowych — rekomendacja ta była jedną z przesłanek zintensyfikowania współpracy ze służbami państwowymi, czego wyrazem jest m.in. nowe porozumienie ze Śląskim Oddziałem Straży Granicznej (marzec 2025).

1.4 Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów.

Absolwent studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe to specjalista uformowany do pracy w warunkach dynamicznie ewoluujących zagrożeń asymetrycznych i hybrydowych. Posiada on interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk o polityce i administracji, co pozwala mu na precyzyjne identyfikowanie ryzyk dla bezpieczeństwa państwa w płaszczyznach militarnej, ekonomicznej, społecznej oraz cyfrowej. Unikalność sylwetki absolwenta pierwszego stopnia wynika z elastyczności kompetencyjnej, którą uzyskuje on poprzez wybór modułów w ramach trzech ścieżek kształcenia: „Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa”, „Cyberbezpieczeństwo, terroryzm i zarządzanie kryzysowe” oraz „Bezpieczeństwo pozamilitarne”.

Przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów I stopnia to przede wszystkim: formacje mundurowe (Policja, Straż Graniczna, Służba Więzienna, Wojsko Polskie), Krajowa Administracja Skarbowa, administracja państwowa i samorządowa, instytucje odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe oraz organizacje pozarządowe działające w obszarze bezpieczeństwa. Wyniki Badania Losów Zawodowych Absolwentów 2023–2024 potwierdzają tę trajektorię zawodową: wśród 15 zatrudnionych absolwentów, którzy wzięli udział w badaniu, najliczniej reprezentowaną branżą była administracja: bezpieczeństwo i porządek publiczny (4 osoby), a wśród podawanych stanowisk znalazły się m.in.: referent/specjalista ds. administracyjnych, funkcjonariusz, żołnierz, pracownik ochrony, asystent polityczny ministra, specjalista służby celno-skarbowej.

Sylwetka absolwenta studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe reprezentuje najwyższy poziom profesjonalizacji eksperckiej, będąc ewenementem w skali krajowej oferty dydaktycznej. Jest to profil łączący zaawansowaną metodologię nauk o bezpieczeństwie z unikatowymi kompetencjami lingwistyczno-kulturowymi w zakresie orientalistyki (język arabski i chiński). Takie ukierunkowanie stanowi bezpośrednią odpowiedź na strategiczny deficyt specjalistów posiadających biegłość w analizie źródeł orientalnych, co jest kluczowe dla funkcjonowania służb wywiadowczych i kontrwywiadowczych, w tym Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Absolwent studiów magisterskich wykazuje biegłość w stosowaniu technik OSINT (biały wywiad), potrafi interpretować megatrendy międzynarodowe oraz zarządzać procesami ochrony ludności i ratownictwa. Posiada również pogłębioną umiejętność komunikacji kryzysowej i stosowania protokołu dyplomatycznego, co czyni go pożądanym kadrowo analitykiem w ośrodkach badawczych typu think-tank oraz strukturach zarządzania kryzysowego najwyższego szczebla.

Autentyczność i wysoka jakość opisanych sylwetek absolwentów są systemowo weryfikowane poprzez stałą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Realizacja zajęć praktycznych odbywa się na podstawie sformalizowanych umów o współpracy z instytucjami takimi jak Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej, Śląski Oddział Straży Granicznej czy Wojewódzki Sztab Wojskowy. Te instytucjonalne partnerstwa gwarantują, że absolwent kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe opuszcza mury Uniwersytetu Śląskiego jako osoba nie tylko wyposażona w rzetelną wiedzę akademicką, ale przede wszystkim posiadająca konkretne umiejętności operacyjne, przy jednoczesnym zachowaniu etosu służby publicznej i najwyższych standardów etycznych.

1.5 Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia; wykorzystanie wzorca krajowych i międzynarodowych.

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wyróżnia się na tle analogicznych kierunków prowadzonych na innych uczelniach w Polsce szeregiem unikatowych rozwiązań programowych, które decydują o jego specyficznym charakterze.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia

Unikalne połączenie bezpieczeństwa z językami orientalnymi na studiach drugiego stopnia. Kierunek jako jedyny w Polsce na poziomie studiów drugiego stopnia integruje zaawansowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego z gruntownym nauczaniem języka arabskiego lub chińskiego oraz kompetencjami kulturoznawczymi dotyczącymi świata arabskiego i Chin. Ta formuła odpowiada na realny deficyt specjalistów w służbach wywiadowczych i kontrwywiadowczych zdolnych do analizy źródeł orientalnych i działania w złożonym środowisku kulturowym.

Kształcenie w zakresie Open Source Intelligence (OSINT). Program studiów drugiego stopnia obejmuje moduł Open Source Intelligence— przedmiot rzadko oferowany w ramach polskich kierunków bezpieczeństwa. Efekty uczenia się tego modułu (OSINT_W_1, OSINT_U_1, OSINT_U_2, OSINT_U_3, OSINT_K_1, OSINT_K_2) są szeroko odzwierciedlone w Matrycy pokrycia efektów uczenia się studiów drugiego stopnia, co świadczy o jego ważnym miejscu w programie. Studenci i studentki nabywają zaawansowane kompetencje w zakresie pozyskiwania, weryfikacji i analizy informacji z otwartych źródeł, bezpośrednio poszukiwane przez służby specjalne i instytucje analityczne.

Innowacyjna Nowa Koncepcja Studiów (NKS) na studiach pierwszego stopnia.

Od roku akademickiego 2024–2025 Nowa Koncepcja Studiów realizowana jest również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Nawiązuje ona do międzynarodowych wzorca i doświadczeń, w tym do idei „multywersytetu” (multiversity) sformułowanej przez Clarka Kerra. Daje ona możliwość rozszerzania programu kształcenia oraz rozwijania indywidualnych zainteresowań i ambicji osoby studiującej, a także przygotowania do pracy w zróżnicowanym środowisku interdyscyplinarnym. Program ten stanowi rezultat systemowej, wielopoziomowej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Wybrane komponenty tej koncepcji są i były na bieżąco konsultowane i porównywane z doświadczeniami innych uniwersytetów m.in. w ramach corocznych edycji [Międzynarodowego Kongresu Jakości Kształcenia](#)¹⁰, w którym co roku biorą udział zagraniczni goście. Znaczącą możliwość

¹⁰ <https://iceq.pl>

wykorzystania wzorca międzynarodowych w tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku daje udział UŚ w konsorcjum Transform4Europe, w którego ramach Uniwersytet Śląski w Katowicach, wraz z dziesięcioma zagranicznymi szkołami wyższymi (Uniwersytet Kraju Saary, Uniwersytet w Alicante, Estańska Akademia Sztuki w Tallinie, Universidade Católica Portuguesa, Uniwersytet Primorska, Uniwersytet im. Jeana Monneta w Saint-Étienne, Uniwersytet w Trieście, Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie, Państwowy Uniwersytet w Mariupolu) tworzy uniwersytet europejski nakierowany na kształcenie i szkolenie studentów, kadry i interesariuszy z regionów, w których są usytuowane. Zarówno studentki i studenci bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, jak i nauczyciele i nauczycielki akademickie związane z tym kierunkiem, aktywnie włączają się w działania związane z T4EU w murach macierzystej uczelni, jak i w ramach współpracy z pozostałymi uczelniami partnerskimi.

Logiczna sekwencja i innowacyjny dobór modułów nowych ścieżek dydaktycznych. Modyfikacja programu studiów I stopnia od roku 2024/2025 przyniosła wprowadzenie 17 nowych modułów (m.in. Dezinformacja i teorie spiskowe jako wyzwanie dla bezpieczeństwa, Teoria gier w badaniach bezpieczeństwa narodowego, Ekstremizmy religijne w XX i XXI wieku, Bezpieczeństwo edukacyjne, Zarządzanie bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej) oraz modułu prowadzonego w języku angielskim przez profesora wizytującego: Contemporary issues of national and international security. Moduły te tworzą logicznie zaplanowane sekwencje w ramach trzech ścieżek, które w kolejnych semestrach pogłębiają i rozszerzają kompetencje w wybranym obszarze.

Osadzenie w środowisku naukowym o kategorii A+. Kierunek jest prowadzony przez kadrę Instytutu Nauk Politycznych UŚ, reprezentującego dyscyplinę nauki o polityce i administracji ocenioną kategorią A+ w ewaluacji 2022 roku. Przejawia się to w wyjątkowo bliskim powiązaniu treści kształcenia z aktualnym dorobkiem badawczym prowadzących, co dokumentuje Matryca pokrycia efektów uczenia się (Zał. K1_06 i K1_07) — każdy efekt kierunkowy jest pokrywany średnio przez kilkanaście modułów, co gwarantuje wysoki poziom spójności programu z badaniami naukowymi.

1.6 Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Silne osadzenie kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w dyscyplinie nauki o polityce i administracji wymaga precyzyjnego zdefiniowania efektów uczenia się, które nie tylko są zgodne z obowiązującymi charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji, ale przede wszystkim oddają specyficzny, interdyscyplinarny charakter kształcenia, wyróżniający ten kierunek spośród zarówno

kierunków politologicznych (politologia, stosunki międzynarodowe), jak i tych zorientowanych ściśle na bezpieczeństwo wewnętrzne czy zarządzanie kryzysowe. Kluczowe efekty uczenia się to te, które w najpełniejszy sposób wyrażają koncepcję programową kierunku — tj. budowanie zaawansowanej wiedzy o wielowymiarowości bezpieczeństwa, rozwijanie zdolności analitycznych i badawczych w tej dziedzinie oraz kształtowanie postawy aktywnego, odpowiedzialnego uczestnika życia publicznego. Regularny przegląd efektów i ich porównywanie z ofertą podobnych kierunków w Polsce pozwala utrzymywać specyficzny charakter programu; szczegółowe powiązania efektów kierunkowych z modułami dokumentuje Matryca pokrycia efektów uczenia się (Zał. K1_07 dla I stopnia, Zał. K1_06 dla drugiego stopnia).

Wiedza — kluczowe efekty osadzone w dyscyplinie nauk o polityce i administracji

Oferując zaawansowaną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu nauk o polityce i administracji, bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe uwzględnia w swoim programie kształcenia dorobek z takich obszarów, jak teoria polityki, stosunki międzynarodowe, studia strategiczne, teoria bezpieczeństwa, prawo międzynarodowe, ekonomia bezpieczeństwa, socjologia bezpieczeństwa, orientalistyka oraz metodologia nauk społecznych. Kluczowe efekty z zakresu wiedzy to:

- **BM_1_W01** (studia I stopnia): wiedza o terminologii, teoriach i metodologiach stosowanych w naukach o polityce i administracji, stanowiąca fundament rozumienia zjawisk bezpieczeństwa — efekt pokryty średnio przez kilkadziesiąt modułów na obydwu stopniach, co dokumentują Matryce pokrycia efektów uczenia się;
- **BM_1_W05** (studia I stopnia): wiedza o politycznych, gospodarczych, kulturowych i militarnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego — efekt bezpośrednio powiązany z subdyscyplinami politologicznymi, takimi jak stosunki międzynarodowe i studia strategiczne; pokryty przez 227 efektów modułowych na I stopniu (Matryca BNiM I stopień);
- **BM_1_W07** (studia I stopnia) i **BNM_2_W04**, **BNM_2_W11** (studia II stopnia): wiedza o kompleksowej naturze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz jego wielowymiarowości — efekty w najsilniejszy sposób wyróżniające kierunek na tle politologii i stosunków międzynarodowych;
- **BNM_2_W02** i **BNM_2_W06** (studia II stopnia): pogłębiona wiedza na temat wiodących kierunków badań w naukach o polityce i administracji w zakresie bezpieczeństwa — efekty bezpośrednio powiązane z dyscypliną nauk o polityce i administracji, pokryte odpowiednio przez 146 i 168 efektów modułowych;

- **BM_1_W09** (studia I stopnia) i **BNM_2_W07** (studia II stopnia): wiedza o funkcjonowaniu służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo — efekty bezpośrednio powiązane z koncepcją kształcenia i potrzebami pracodawców; **BNM_2_W08**: wiedza o politycznych, gospodarczych, kulturowych, militarnych, społecznych, ekologicznych i technologicznych uwarunkowaniach procesów z zakresu bezpieczeństwa — efekt odzwierciedlający holistyczne, politologiczne podejście do analizy bezpieczeństwa.

Umiejętności — kluczowe efekty powiązane z profilem ogólnoakademickim i badawczym charakterem kierunku

W zakresie umiejętności kierunek koncentruje się z jednej strony na formułowaniu pytań badawczych i przeprowadzaniu merytorycznie poprawnej oraz metodologicznie adekwatnej analizy procesów i zjawisk dotyczących bezpieczeństwa, z drugiej — na kształceniu zdolności do interpretacji zjawisk politycznych, społecznych i wojskowych w kontekście ich znaczenia dla bezpieczeństwa. Kluczowe efekty to:

- **BM_1_U03** (studia I stopnia): umiejętność przeprowadzenia pogłębionej analizy bieżącej polityki bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa, z właściwym doбором metod badawczych — efekt szczególnie istotny dla ogólnoakademickiego profilu studiów, pokryty przez 210 efektów modułowych (Matryca I stopnia);
- **BNM_2_U04** (studia II stopnia): umiejętność analizowania przyczyn i przebiegu procesów wpływających na bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, formułowania i weryfikowania hipotez badawczych — kluczowy efekt dla przygotowania do pracy analitycznej i badawczej;
- **BNM_2_U01** (studia II stopnia): interpretacja i wyjaśnianie zjawisk politycznych, społecznych, kulturowych, gospodarczych i wojskowych w kontekście ich znaczenia dla bezpieczeństwa — efekt będący wyrazem interdyscyplinarności typowej dla nauk o polityce i administracji, pokryty przez 172 efekty modułowe (Matryca II stopnia);
- **BNM_2_U05** (studia II stopnia): prognozowanie i modelowanie złożonych zjawisk społecznych wpływających na bezpieczeństwo — efekt wyższego rzędu, rozwijający kompetencje analityczne ponad poziom studiów I stopnia;
- **BM_1_U05**, **BM_1_U08** (studia I stopnia) i **BNM_2_U09** (studia II stopnia): samodzielne proponowanie rozwiązań konkretnych problemów z zakresu bezpieczeństwa — efekty wiążące profil akademicki z wymaganiami praktyki zawodowej.

Kompetencje społeczne — kluczowe efekty powiązane z koncepcją aktywnego obywatelstwa i służby publicznej

Specyficznie ukierunkowane jest kształcenie w zakresie kompetencji społecznych, w którym kładzie się nacisk na myślenie i działanie w sposób przedsiębiorczy oraz aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, szczególnie w odniesieniu do zagadnień związanych z bezpieczeństwem. Kluczowe efekty:

- BM_1_K03 (studia I stopnia): gotowość do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, w tym w zespołach inicjujących działania społeczne, polityczne i obywatelskie w sferze bezpieczeństwa — efekt wyrażający etos służby publicznej, będący rdzennym elementem koncepcji kierunku; pokryty przez 106 efektów modułowych (Matryca I stopnia);
- BNM_2_K01 (studia II stopnia): przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym w zakresie zagadnień związanych z bezpieczeństwem — wyższy poziom tego samego efektu, pokryty przez 153 efekty modułowe (Matryca II stopnia);
- BNM_2_K02 (studia II stopnia): gotowość do współuczestniczenia w tworzeniu zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej wymierzonych w zwalczanie zagrożeń i reagowanie na wyzwania dla bezpieczeństwa;
- BNM_2_K09 (studia II stopnia): umiejętność identyfikowania i przeciwdziałania niekorzystnym procesom zagrażającym stabilności życia społecznego.

Efekty uczenia się kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim i zostały opracowane w odniesieniu do właściwych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się studiów pierwszego i drugiego stopnia zostały zróżnicowane w trzech aspektach: (1) złożoności i stopnia pogłębienia problemów — efekt BNM_2_U05 (II stopień) zakłada prognozowanie i modelowanie złożonych zjawisk, podczas gdy efekt BM_1_U01 (I stopień) koncentruje się na diagnozowaniu procesów w warunkach nie w pełni przewidywalnych; (2) powiązania wiedzy i umiejętności ze specyfiką dyscypliny nauk o polityce i administracji, do której kierunek jest w 100% przypisany — efekty na obu stopniach konsekwentnie nawiązują do teorii polityki, stosunków międzynarodowych i metodologii nauk społecznych, co potwierdzają Matryce pokrycia efektów uczenia się; (3) zróżnicowania obszarów objętych badawczą refleksją — studia II stopnia rozszerzają perspektywę o analizę środowiska międzynarodowego (efekt BNM_2_W16) oraz wielowymiarowe wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa (BNM_2_W11).

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1 Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany.

Treści kształcenia przewidziane programem studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zostały dostosowane do koncepcji oraz celów kształcenia. Wykazują zgodność z misją Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, zapewniają efektywność przekazywania wiedzy oraz kształtowania umiejętności i kompetencji społecznych. Specyfika i zgodność treści programowych oraz przypisanych im efektów uczenia się uwzględnia, po pierwsze, aktualnie prowadzone na Wydziale Nauk Społecznych badania oraz działalność naukową całej Uczelni, a po drugie, potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Konstrukcja programu oraz wprowadzone rozwiązania organizacyjne umożliwiają realizację efektów uczenia się założonych dla kierunku. Przyjęte rozwiązanie zwiększa zarówno kompetencje miękkie (np. krytyczne myślenie, kreatywność, komunikatywność, współpraca, umiejętność organizacji pracy, wykonywanie poleceń, obowiązkowość), jak i umożliwia indywidualizację rozwoju i wyboru własnej ścieżki przez osoby studiujące.

Treści programowe na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe uwzględniają **zakres dziedziny nauki społeczne** i gwarantują realizację wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Program kształcenia zawiera moduły, które obejmują zagadnienia będące przedmiotem badań naukowych, prowadzonych przez poszczególne pracowniczki i pracowników prowadzących zajęcia na kierunku. Jest ponadto wzbogacony o treści związane z praktycznym wykorzystaniem zdobywanej wiedzy.

Dobór kluczowych, obligatoryjnych treści kształcenia ściśle związany jest z kierunkowymi efektami uczenia się. Treści te określone są w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia. Liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia są określone w planie i programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zgodnie z uregulowaniami prawnymi i wynoszą 180 ECTS (na studiach I stopnia) i 121 ECTS (na studiach II stopnia).

Począwszy od roku akademickiego 2024/2025 program bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe pierwszego stopnia realizuje **założenia Nowej Koncepcji Studiów** <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/nowa-%20%20koncepcja-studiow/> podążając za

potrzebą wyposażenia absolwentek i absolwentów w kompetencje przyszłości oraz dążącą do osiągnięcia przez nich wykształcenia, które pozwoli efektywnie pokierować swoim życiem zawodowym, ale również rozumieć i świadomie wpływać na coraz bardziej złożony świat, w którym przyjdzie im żyć. Nowa Koncepcja Studiów zakłada model kształcenia licencjackiego, składający się z:

- **kształcenia kierunkowego** - tworzonego z modułów kierunkowych prowadzących do uzyskania dyplomu z danego kierunku;
- **kształcenia obszarowego** - w ramach którego osoby studiujące mogą wybierać zajęcia z oferty dostępnej w sześciu obszarach subsydialnych wobec kształcenia kierunkowego. Obszary te to: Cyfrowy świat, Ekspresja twórcza i krytyczne myślenie, Granice nauki, Społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorczość, Środowisko naturalne i technologie oraz Zdrowie i rozwój osobisty;
- **kształcenia ogólnouniwersyteckiego**, w tym **Otwartych Modułów Uniwersyteckich (OMU)** prowadzonych w różnych językach. W ramach tego poziomu oferowane jest **także kształcenie językowe** (lektoraty) oraz zajęcia z wychowania fizycznego.

Nowa Koncepcja Studiów daje osobom studiującym możliwość rozszerzania programu kształcenia oraz rozwijania indywidualnych zainteresowań i ambicji. W nowym programie zostały uwzględnione potrzeby interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Moduły kierunkowe na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe pierwszego stopnia dzielą się na **przedmioty obligatoryjne oraz fakultatywne**, realizowane w ramach **ścieżek dydaktycznych**. Program kształcenia kierunkowego został zaprojektowany w sposób zapewniający systematyczne budowanie kompetencji - od fundamentalnych zagadnień teoretycznych i metodologicznych w pierwszym roku studiów, przez pogłębioną analizę współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa w drugim roku, po zaawansowane moduły specjalistyczne i projektowe w trzecim roku. Do **przedmiotów obligatoryjnych**, które realizują wszyscy studenci, zaliczono moduły kluczowe dla budowania **umiejętności rozumienia i analizy** współczesnych wyzwań bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym. W pierwszym roku studiów studenci poznają **fundamentalne podstawy teoretyczne i metodologiczne** dyscypliny poprzez takie moduły jak teoria bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, wprowadzenie do studiów strategicznych, historia Polski i powszechna XX i XXI w., konflikty zbrojne i spory międzynarodowe po 1989 r., globalizacja i problemy globalne, wyzwania demograficzne współczesnego świata oraz psychologia bezpieczeństwa. Moduły te tworzą solidną podstawę wiedzy o historycznych, politycznych, społecznych i psychologicznych uwarunkowaniach współczesnych problemów bezpieczeństwa.

W kolejnych latach program kształcenia obejmuje **moduły dotyczące kluczowych wymiarów i obszarów bezpieczeństwa współczesnego świata**, takie jak: terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, strategię bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego mocarstw, polityka bezpieczeństwa międzynarodowego Polski po 1989 r., polityka

bezpieczeństwa Unii Europejskiej, międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa, bezpieczeństwo ekonomiczne państwa, bezpieczeństwo energetyczne, radykalne doktryny polityczne w ujęciu historycznym oraz Contemporary issues of national and international security (moduł prowadzony w języku angielskim). Szczególną uwagę zwrócono na problematykę prawną poprzez włączenie do programu modułu podstawy prawa karnego, a także na współczesne wyzwania związane z prywatyzacją bezpieczeństwa poprzez moduł podmioty prywatne w systemie bezpieczeństwa. Treści tych przedmiotów zapewniają realizację wielu efektów uczenia się z zakresu wiedzy i umiejętności, np. BM_1_W01 („zna i rozumie zakres i złożoność nauk o polityce i administracji, a także pozycję w systemie no i powiązanie z innymi dyscyplinami naukowymi, w szczególności naukami o bezpieczeństwie”) oraz BM_1_U01 („potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, aby diagnozować złożone procesy w sferze bezpieczeństwa oraz wykonywać zadania warunkach nie w pełni przewidywalnych”) Studenci i studentki nabywają zaawansowaną wiedzę o teoriach i koncepcjach bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, poznają współczesne wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa państw i społeczeństw, rozumieją mechanizmy funkcjonowania międzynarodowych i krajowych systemów bezpieczeństwa oraz strategie zarządzania bezpieczeństwem. Program umożliwia studentom i studentkom opanowanie metod analizy zagrożeń bezpieczeństwa, oceny ryzyka, identyfikacji źródeł zagrożeń oraz projektowania rozwiązań mających na celu wzmocnienie bezpieczeństwa. Absolwenci i absolwentki potrafią rozpoznawać różnorodne wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa (militarne, ekonomiczne, energetyczne, terrorystyczne, hybrydowe), przeprowadzać ich krytyczną analizę z zastosowaniem wybranych metod badawczych właściwych dla nauk o bezpieczeństwie, określać ich znaczenie oraz wpływ na bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, a także rekonstruować i omówić sposoby reagowania na te zagrożenia przez różne podmioty – od państw, przez organizacje międzynarodowe, po podmioty prywatne. Moduły te umożliwiają m.in. osiągnięcie kierunkowego efektu uczenia się BM_1_U03 („potrafi przeprowadzić pogłębioną analizę bieżącej polityki bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa, dobierając właściwie metody badawcze oraz komunikować się w tych kwestiach z różnymi kręgami odbiorców oraz prowadzić z nimi debatę w sposób profesjonalny i etyczny”).

W grupie **modułów kierunkowych** uwzględniono również moduły wspierające budowę wyżej wymienionych kompetencji, osadzające refleksję o bezpieczeństwie w kontekstach politologicznych, prawnych, historycznych, społecznych i gospodarczych. Do tej grupy należą: ustrój polityczny RP, współczesne systemy polityczne, historia Polski i powszechna XX i XXI w., podstawy prawa karnego, globalizacja i problemy globalne, wyzwania demograficzne współczesnego świata, radykalne doktryny polityczne w ujęciu historycznym, psychologia bezpieczeństwa oraz podmioty prywatne w systemie bezpieczeństwa.

Moduły te umożliwiają osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się odnoszących się do zaawansowanej wiedzy o miejscu i znaczeniu nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk politycznych, stosunków międzynarodowych, prawa i ekonomii, oraz ich specyfiki przedmiotowej i metodologicznej (BM_1_W02: „zna i rozumie zakres i złożoność nauk o polityce i administracji, a także pozycję w systemie nauk i powiązanie z innymi dyscyplinami naukowymi, w szczególności naukami o bezpieczeństwie”; BM_1_W07 „zna i rozumie złożoność współczesnego zakresu pojmowania bezpieczeństwa, na które składają się zarówno aspekty militarne jak i poza militarne (tzw. Bezpieczeństwo miękkie)”).

Studenci i studentki poznają relacje między różnymi wymiarami bezpieczeństwa a szerszymi procesami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi, co pozwala im na holistyczne i wielowymiarowe rozumienie problemów bezpieczeństwa we współczesnym świecie. Przedmioty te kształtują również umiejętność krytycznej analizy systemów politycznych, ustrojowych i prawnych jako kluczowych elementów architektury bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa (BM_1_U09: „potrafisz wykorzystując posiadaną wiedzę wyjaśnić przyczyny i uwarunkowania procesów i zjawisk kształtujących bezpieczeństwo w regionie wysoko zurbanizowanym i gęsto zaludnionym będące następstwem procesów zachodzących w środowisku międzynarodowym oraz sformułować własne stanowisko w tym zakresie”).

Integralną częścią grupy **modułów obligatoryjnych** są zajęcia kształcące praktyczne umiejętności analityczne, badawcze, projektowe i komunikacyjne, stanowiące fundament przygotowania do pracy zawodowej w obszarze bezpieczeństwa. Istotną rolę odgrywa **konwersatorium ogólnokierunkowe**, realizowane systematycznie przez cztery semestry (od semestru pierwszego do semestru czwartego) w wymiarze 30 godzin w każdym semestrze (łącznie 120 godzin, 8 ECTS). Konwersatorium stanowi przestrzeń do pogłębionej dyskusji nad kluczowymi i aktualnymi problemami bezpieczeństwa współczesnego świata, rozwijając umiejętności krytycznego myślenia, argumentacji, debatowania oraz prezentacji własnych stanowisk w oparciu o dowody empiryczne i teorie naukowe. W ramach konwersatorium studenci i studentki uczą się analizować bieżące wydarzenia międzynarodowe i krajowe przez pryzmat bezpieczeństwa, oceniać ich wpływ na stabilność i bezpieczeństwo różnych podmiotów oraz formułować rekomendacje dotyczące działań zwiększających bezpieczeństwo.

Istotnym elementem kształcenia praktycznego jest **cykl trzech kierunkowych projektów zespołowych**, realizowanych w semestrach: czwartym (15 godzin, 2 ECTS), piątym (30 godzin, 3 ECTS) i szóstym (30 godzin, 4 ECTS, zakończony egzaminem). Projekty te mają charakter narastający pod względem złożoności i wymagań – od relatywnie prostych zadań analitycznych w semestrze trzecim, przez bardziej zaawansowane projekty badawcze lub aplikacyjne w semestrze piątym, po kompleksowy projekt końcowy w ostatnim, szóstym semestrze studiów. Kierunkowe projekty zespołowe wspierają rozwój kompetencji pracy zespołowej, zarządzania projektami, planowania działań, rozwiązywania

praktycznych problemów z zakresu bezpieczeństwa, prezentacji wyników pracy oraz ewaluacji osiągniętych rezultatów. Studenci i studentki uczą się diagnozowania problemów bezpieczeństwa, formułowania celów projektowych, opracowywania strategii działania, implementowania zaplanowanych rozwiązań oraz oceny ich skuteczności. Projekty te często nawiązują do rzeczywistych wyzwań i problemów bezpieczeństwa, co zwiększa ich praktyczny wymiar i przygotowuje studentów i studentki do pracy w instytucjach i organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem. Moduł ten pozwala studiującym na zrealizowanie efektów: BM_1_W04: „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty historyczne oraz zjawiska i procesy społeczno ekonomiczną polityczne kształtujące współczesną politykę bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym, regionalnym, państwowych i międzynarodowych”; BM_1_U03: „potrafią przeprowadzić pogłębioną analizę bieżącej polityki bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa, dobierając właściwe metody badawcze oraz komunikować się w tych kwestiach z różnymi kręgami odbiorców oraz prowadzić z nimi debatę w sposób profesjonalny i etyczny”).

Do grupy modułów **rozwijających kompetencje praktyczne** zalicza się również moduł Contemporary issues of national and international security (30 godzin, 3 ECTS, realizowany w semestrze piątym), prowadzony w całości w języku angielskim. Moduł ten rozwija umiejętności posługiwania się specjalistyczną terminologią z zakresu bezpieczeństwa w języku obcym, analizowania anglojęzycznych źródeł informacji i dokumentów strategicznych, uczestnictwa w międzynarodowej debacie naukowej dotyczącej bezpieczeństwa oraz przygotowuje do pracy w międzynarodowych strukturach bezpieczeństwa

Moduły te umożliwiają osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się odnoszących się do kompetencji społecznych, w tym umiejętności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, efektywnej współpracy w zespole, komunikowania wyników prac analitycznych i badawczych różnym odbiorcom, świadomego uczestnictwa w debacie publicznej dotyczącej problemów bezpieczeństwa oraz działania w zgodzie z zasadami etyki zawodowej i odpowiedzialności społecznej: BM_1_U05 „potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, aby diagnozować złożone procesy w sferze bezpieczeństwa oraz wykonywać zadania warunkach nie w pełni przewidywalnych”; BM_1_K01 „jest gotowy do uznawania znaczenia wiedzy z zakresu nauk o polityce i administracji, nauk o bezpieczeństwie w rozwiązywaniu problemów społecznych, ekonomicznych i ekologicznych sferze bezpieczeństwa”).

W skład **modułów dziedzinowych** wchodzi: Ekonomia i polityka gospodarcza (60 godzin, 4 ECTS, egzamin, semestr 1), Międzynarodowe stosunki polityczne (60 godzin, 4 ECTS, semestr 1), Nauka o państwie i polityce (60 godzin, 5 ECTS, semestr 1), Prawoznawstwo (30 godzin, 3 ECTS, semestr 1) oraz Administracja publiczna (30 godzin, 2 ECTS, semestr 3). Przedmioty te, skoncentrowane głównie w pierwszym roku studiów, dostarczają studentom i studentkom fundamentalnej wiedzy z zakresu nauk politycznych, stosunków międzynarodowych, prawa, ekonomii i administracji publicznej, będącej

niezbędnym fundamentem dla rozumienia złożonych problemów bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Umożliwiają one studentom i studentkom poznanie mechanizmów funkcjonowania państw i systemów politycznych, zasad regulujących stosunki międzynarodowe, podstawowych kategorii i instytucji prawnych, procesów gospodarczych oraz struktur i procedur administracji publicznej, co jest kluczowe dla kompleksowej analizy zagadnień bezpieczeństwa (BM_1_U07 „potrafi prawidłowo rozpoznawać i należycie rozumieć uwarunkowania i specyficzne cechy różnych wymiarów bezpieczeństwa (zarówno militarnych i poza militarnych)”; BM_1_W02 „zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fakty historyczne oraz zjawiska i procesy społeczno – ekonomiczne – polityczny kształtujące współczesną politykę bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym, regionalnym, państwowych i międzynarodowym”).

Kluczowym elementem programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest **system trzech ścieżek dydaktycznych**, umożliwiający studentom i studentkom indywidualizację ścieżki kształcenia zgodnie z ich zainteresowaniami zawodowymi i naukowymi. Przed rozpoczęciem drugiego semestru - po zapoznaniu się z ofertą edukacyjną - studentki i studenci dokonują wyboru jednej z trzech ścieżek dydaktycznych, który determinuje ich program kształcenia w semestrach: 2, 3, 4, 5 i 6:

Ścieżka 1:

1. **Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa:** dedykowana osobom zainteresowanym karierą w strukturach obronnych, policyjnych, straży granicznych, służbach specjalnych, służbach więziennych oraz innych formacjach mundurowych. W ramach tej ścieżki studenci i studentki realizują moduły takie jak: Policja w systemie bezpieczeństwa państwa, System więziennictwa w Polsce i na świecie, Międzynarodowe stosunki wojskowe, Taktyka i technika przesłuchań, Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa, Siły zbrojne w systemie bezpieczeństwa państwa, Straż Graniczna w systemie bezpieczeństwa państwa, Siły specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa, Negocjacje kryzysowe oraz Etyka zawodowa w służbach mundurowych. Ścieżka ta zapewnia kompleksowe przygotowanie do pracy w różnych służbach mundurowych, wyposażając studentów i studentki w wiedzę o strukturach organizacyjnych, kompetencjach, metodach działania oraz wyzwaniach, przed którymi stoją różne formacje odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa i obywateli.

Ścieżka 2:

2. **Cyberbezpieczeństwo, terroryzm i zarządzanie kryzysowe** - skierowana do osób zainteresowanych nowoczesnymi zagrożeniami bezpieczeństwa, w tym cyberprzestępczością, terroryzmem, ekstremizmem, dezinformacją, przestępczością zorganizowaną oraz zarządzaniem sytuacjami kryzysowymi. Studenci wybierający tę ścieżkę uczestniczą w modułach: Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie, Działania

niekonwencjonalne, Cyberbezpieczeństwo, Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie, Zarządzanie bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej, Ekstremizmy religijne w XX i XXI w., Dezinformacja i teorie spiskowe jako wyzwanie dla bezpieczeństwa, Przesłębpczość transnarodowa i jej zwalczanie, Zarządzanie kryzysowe oraz Teoria gier w badaniach bezpieczeństwa narodowego. Ścieżka ta koncentruje się na współczesnych, często asymetrycznych i hybrydowych zagrożeniach bezpieczeństwa, wyposażając studentów i studentki w kompetencje niezbędne do ich identyfikacji, analizy, prewencji i zwalczania, a także do zarządzania sytuacjami kryzysowymi i minimalizowania ich skutków.

Ścieżka 3:

3. **Bezpieczeństwo pozamilitarne** - przeznaczona dla osób zainteresowanych szerokim spektrum zagadnień bezpieczeństwa wykraczających poza tradycyjny wymiar militarny, obejmujących wymiary społeczny, zdrowotny, edukacyjny, humanitarny, kulturowy oraz dotyczący poziomu subpaństwowego (regionalnego i lokalnego). W ramach tej ścieżki studenci i studentki realizują moduły: Migracje międzynarodowe, Komunikowanie kryzysowe, Bezpieczeństwo społeczne, Bezpieczeństwo edukacyjne, Bezpieczeństwo na poziomie subpaństwowym, Międzynarodowa współpraca rozwojowa i pomoc humanitarna, Bezpieczeństwo zdrowotne, Cywilizacyjne i kulturowe aspekty bezpieczeństwa, Prawa człowieka a interwencje zbrojne ze względów humanitarnych oraz Zarządzanie zasobami ludzkimi. Ścieżka ta uwzględnia rozszerzone rozumienie bezpieczeństwa, zgodne z koncepcją bezpieczeństwa ludzkiego (human security), i przygotowuje absolwentów i absolwentki do pracy w organizacjach pozarządowych, instytucjach publicznych odpowiedzialnych za politykę społeczną, zdrowotną i edukacyjną, organizacjach humanitarnych oraz jednostkach samorządu terytorialnego.

W ramach wybranej ścieżki studenci i studentki realizują w semestrach od drugiego do szóstego po **dwa fakultatywne moduły kierunkowe** (oznaczone jako Ścieżki dydaktyczne 2A/2B, 3A/3B, 4A/4B, 5A/5B, 6A/6B), co pozwala na systematyczne i pogłębione rozwijanie wiedzy i umiejętności w wybranym obszarze specjalizacji. System ten zapewnia **indywidualizację ścieżki kształcenia** przy jednoczesnym zachowaniu jej merytorycznej spójności i ciągłości tematycznej. Każda para modułów w ramach ścieżki obejmuje łącznie 60 godzin zajęć (po 3 ECTS na każdy moduł) w danym semestrze, co daje studentom i studentkom łącznie 300 godzin (30 ECTS) zajęć specjalistycznych w ramach wybranej ścieżki przez cały okres studiów. Moduły w ramach ścieżek realizowane są w formie laboratoriów, co sprzyja interaktywności, dyskusji oraz praktycznemu zastosowaniu wiedzy.

Moduły obszarowe to przedmioty wspierające kształcenie kierunkowe w ramach Nowej Koncepcji Studiów tworzy grupa sześciu obszarów, spośród których studenci kultu mediów uzyskują pełny dostęp do grup przedmiotów wybieralnych z cykli: Cyfrowy świat, Ekspresja twórcza i krytyczne myślenie oraz Społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorczość. Każdy obszar składa się z kilku,

pogrupowanych tematycznie modułów. W ramach każdego obszaru uruchamiane są po dwa moduły. W kolejnych latach liczba modułów w ramach każdego obszaru będzie sukcesywnie zwiększana. W ten sposób studium tworzą będą mogli współtworzyć **indywidualną ścieżkę kształcenia**, a tym samym wziąć odpowiedzialność za własną naukę. Interdyscyplinarny charakter tego poziomu kształcenia przygotowuje ponadto studium do pracy w różnych zawodach. Oprócz kształcenia obszarowego w ramach Nowej Koncepcji Studiów, w semestrze piątym studentki i studenci będą mogli wybrać dodatkowe (30h dydaktycznych) zajęcia w ramach oferty Otwartych Modułów Uniwersyteckich (OMU). W ich ramach będą również oferowane zajęcia w językach obcych (głównie w języku angielskim), co w znaczący sposób wpłynie na zwiększenie kompetencji językowych studentów i studentek oraz na umiędzynarodowienie kształcenia.

Realizacja treści programowych w zakresie **kształcenia językowego** na kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe odbywa się przy ścisłej współpracy ze [Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych](#)¹¹. Studenci i studentki kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mają zapewniony dostęp do szerokiej i zróżnicowanej oferty lingwistycznej, obejmującej naukę języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego. Tak szeroki wachlarz języków obcych do wyboru pozwala na profilowanie kompetencji studentów pod kątem specyficznych obszarów bezpieczeństwa, takich jak bezpieczeństwo wschodnie (język rosyjski) czy współpraca w ramach struktur europejskich i śródziemnomorskich (język francuski, włoski, hiszpański). Wybór języka odbywa się w ramach elektronicznej rejestracji żetonowej, co zapewnia studentom pełną autonomię w kształtowaniu własnej ścieżki edukacyjnej. Wszystkie oferowane języki prowadzone są z uwzględnieniem terminologii specjalistycznej i kończą się weryfikacją kompetencji na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co jest zgodne ze standardami kształcenia na studiach pierwszego stopnia. Możliwość nauki mniej powszechnych języków obcych stanowi istotną wartość dodaną programu, bezpośrednio wpływając na zdolność absolwentów i absolwentek między innymi w międzynarodowym środowisku.

Integralną częścią programu kształcenia jest **moduł praktyka** (160 godzin, 6 ECTS, semestr 6), realizowany w ostatnim semestrze studiów. Praktyka odbywa się w instytucjach i organizacjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa, takich jak: organy administracji publicznej odpowiedzialne za bezpieczeństwo, służby mundurowe, organizacje międzynarodowe i pozarządowe działające w obszarze bezpieczeństwa, firmy consultingowe specjalizujące się w analizie ryzyka i zarządzaniu kryzysowym, media zajmujące się tematyką bezpieczeństwa, ośrodki badawcze i think-

¹¹ <https://us.edu.pl/kolegium/spnjo/>

tanki. Praktyka umożliwia studentom konfrontację wiedzy teoretycznej z praktyką zawodową, poznanie rzeczywistych wyzwań i problemów występujących w instytucjach bezpieczeństwa, rozwijanie umiejętności praktycznych i zawodowych, budowanie sieci kontaktów profesjonalnych oraz weryfikację ścieżki kariery zawodowej. Stanowi ona kluczowe ogniwo przygotowujące absolwentów do wejścia na rynek pracy. Więcej na temat praktyk 2.7.

Program studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe został zaprojektowany w sposób zapewniający równowagę między solidnym fundamentem teoretycznym i metodologicznym a rozwojem praktycznych kompetencji zawodowych. System ścieżek dydaktycznych, moduły obszarowe oraz szeroka oferta przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych umożliwiają indywidualizację kształcenia przy jednoczesnym zachowaniu jego merytorycznej spójności i wysokiej jakości. Absolwenci i absolwentki kierunku są przygotowani do pracy w zróżnicowanych instytucjach i organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, a także do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe został zaprojektowany w sposób zapewniający kompleksowe przygotowanie absolwentów i absolwentki do pracy w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa oraz w środowisku międzynarodowym. Koncepcja programu kształcenia opiera się na integracji wiedzy teoretycznej z zakresu nauk o polityce i administracji z praktycznymi umiejętnościami niezbędnymi do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

W programie studiów **drugiego stopnia** na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe przyjęto **podejście projektowe**, w którym punktem wyjścia było **wyodrębnienie kluczowych efektów uczenia się** odpowiadających poziomowi 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu, a następnie zapewnienie ich spójnej i wieloaspektowej realizacji w ramach poszczególnych modułów kształcenia. Konstrukcja programu została podporządkowana zasadzie nadrzędności efektów kierunkowych nad efektami modułowymi, co pozwala wykazać, że przyjęty katalog efektów stanowi rzeczywistą podstawę organizacji procesu dydaktycznego, a nie wyłącznie formalny element dokumentacji. Struktura programu została zaprojektowana w sposób umożliwiający **systematyczne i sekwencyjne osiągnięcie kluczowych efektów** poprzez logicznie powiązane bloki kształcenia.

Program studiów o łącznym wymiarze **1270 godzin (121 ECTS)** realizowany jest w ciągu czterech semestrów i obejmuje **cztery zasadnicze bloki tematyczne: moduły ogólne, praktyki zawodowe, moduły do wyboru oraz moduły dyplomowe**. Taka struktura pozwala na stopniowe przechodzenie od pogłębionej wiedzy teoretycznej, poprzez rozwój umiejętności analitycznych i aplikacyjnych, aż do

samodzielnej pracy badawczej oraz praktycznego przygotowania do funkcjonowania w instytucjach związanych z bezpieczeństwem.

Za kluczowe dla tożsamości kierunku uznano efekty odnoszące się do pogłębionego rozumienia złożonych uwarunkowań bezpieczeństwa, rozwiniętych kompetencji analityczno-badawczych oraz przygotowania do rozwiązywania problemów praktycznych i funkcjonowania w przestrzeni publicznej. W obszarze wiedzy szczególne znaczenie mają efekty dotyczące pogłębionej znajomości politycznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych, technologicznych i militarnych uwarunkowań bezpieczeństwa (BNM_2_W08), identyfikacji współczesnych wyzwań i zagrożeń (BNM_2_W11), znajomości sposobów przeciwdziałania zagrożeniom i reagowania w sytuacjach kryzysowych (BNM_2_W12) oraz metodologii badań w naukach o bezpieczeństwie (BNM_2_W06). W zakresie umiejętności kluczowe znaczenie mają analiza i wyjaśnianie zjawisk wpływających na bezpieczeństwo, formułowanie i weryfikowanie hipotez badawczych (BNM_2_U04), prognozowanie procesów społecznych (BNM_2_U05), krytyczna ocena zależności między zjawiskami społecznymi a zagrożeniami (BNM_2_U03), samodzielne pozyskiwanie i analiza informacji (BNM_2_U08) oraz proponowanie rozwiązań problemów (BNM_2_U09). W obszarze kompetencji społecznych szczególnie istotne są przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym (BNM_2_K01), współpraca zespołowa (BNM_2_K05), udział w projektach dotyczących bezpieczeństwa (BNM_2_K07), identyfikowanie zagrożeń dla stabilności życia społecznego (BNM_2_K09) oraz gotowość do uczenia się przez całe życie (BNM_2_K04).

Realizacja kluczowych efektów kierunkowych została zaplanowana w sposób **wielomodułowy i sekwencyjny**. Podstawową rolę w ich osiągnięciu pełnią **moduły ogólne** o łącznym wymiarze 480 godzin (53 ECTS), które stanowią rdzeń programowy kierunku i są realizowane we wszystkich czterech semestrach. W ich ramach studenci i studentki zdobywają pogłębioną wiedzę o charakterze interdyscyplinarnym oraz rozwijają umiejętności analizy i rozpoznania zagrożeń, przygotowujące do pracy analitycznej w strukturach bezpieczeństwa. Efekty związane z rozumieniem złożonych uwarunkowań bezpieczeństwa (BNM_2_W08, BNM_2_W11, BNM_2_U03) realizowane są m.in. w modułach dotyczących współczesnych zagrożeń, zagrożeń asymetrycznych, megatrendów w stosunkach międzynarodowych, bezpieczeństwa ekologicznego, propagandy i manipulacji informacyjnej. Istotnym elementem tego bloku są także przedmioty odnoszące się do historycznych i politycznych kontekstów bezpieczeństwa, takie jak analiza konfliktów zbrojnych, wyścigu zbrojeń, rewolucji politycznych czy funkcjonowania systemów politycznych państw pozaeuropejskich, które pozwalają na lepsze rozumienie mechanizmów destabilizacji oraz procesów transformacyjnych.

Efekty związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom oraz przygotowaniem do działań praktycznych (BNM_2_W12, BNM_2_U09) osiągane są w modułach dotyczących funkcjonowania systemu bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony ludności, działań ratowniczych, stanów nadzwyczajnych,

ochrony imprez masowych oraz roli poszczególnych służb w systemie bezpieczeństwa. Uzupełnieniem są zajęcia dotyczące rodzajów broni i uzbrojenia oraz stosowania środków przymusu bezpośredniego, które rozwijają kompetencje w zakresie oceny zagrożeń o charakterze militarnym i operacyjnym. Kompetencje społeczne i psychologiczne niezbędne w sytuacjach kryzysowych rozwijane są m.in. w ramach zajęć z psychologii sytuacji kryzysowych.

Ważnym elementem wspierającym osiągnięcie efektów w obszarze bezpieczeństwa międzynarodowego oraz kompetencji analitycznych jest **kształcenie językowe**, obejmujące specjalistyczny język arabski (120 godzin, 12 ECTS) oraz język chiński (60 godzin, 4 ECTS), realizowane przez cały okres studiów. Zajęcia te przygotowują studentów do pracy w środowisku międzynarodowym oraz umożliwiają analizę źródeł w językach oryginalnych.

Rozwijanie efektów w obszarze praktycznym wzmacniane jest przez obowiązkowe praktyki zawodowe (160 godzin, 6 ECTS), realizowane w czwartym semestrze w instytucjach systemu bezpieczeństwa, takich jak służby mundurowe, administracja publiczna, organizacje pozarządowe, instytucje międzynarodowe oraz ośrodki analityczne. Praktyki umożliwiają zastosowanie wiedzy w warunkach rzeczywistych oraz rozwijają kompetencje społeczne i zawodowe.

Istotną rolę w osiąganiu kluczowych efektów pełnią także moduły do wyboru (180 godzin, 11 ECTS), obejmujące konwersatoria i wykłady monograficzne prowadzone przez specjalistów oraz moduły ogólnouniwersyteckie. Umożliwiają one indywidualizację ścieżki kształcenia, pogłębianie wiedzy w wybranych obszarach oraz realizację efektów o charakterze interdyscyplinarnym, w tym rozwijanie zaawansowanych kompetencji analitycznych i badawczych.

Największe znaczenie dla osiągania efektów analityczno-badawczych (BNM_2_W06, BNM_2_U04, BNM_2_U05, BNM_2_U08) mają **moduły dyplomowe** (450 godzin, 51 ECTS), obejmujące specjalistyczne zajęcia z zakresu polityki zagranicznej, stosunków międzynarodowych, prognozowania i symulacji, prawa, kryminologii, kryminalistyki oraz zarządzania bezpieczeństwem. Kluczowym elementem tego bloku jest proces dyplomowania, realizowany w ramach seminariów magisterskich prowadzonych przez trzy semestry, którego efektem jest praca magisterska potwierdzająca zdolność do samodzielnego prowadzenia badań, krytycznej analizy i syntezy wiedzy.

Każdy z kluczowych efektów kierunkowych został przypisany do więcej niż jednego modułu, a w kartach przedmiotów określono odpowiadające im efekty modułowe oraz adekwatne metody ich weryfikacji, takie jak egzaminy problemowe, projekty, analizy przypadków, raporty, prezentacje, sprawozdania z praktyk oraz prace badawcze. Zapewnia to spójność pomiędzy efektami kierunkowymi, efektami modułowymi, metodami dydaktycznymi i sposobami oceny osiągnięć studenta.

W toku przygotowywania raportu samooceny dla PAKA dokonaliśmy pogłębionej analizy funkcjonowania kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na drugim stopniu studiów. Przeprowadzona diagnoza – obejmująca przegląd programu kształcenia, analizę zgodności efektów

uczenia się z aktualnymi potrzebami rynku pracy oraz konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi – jednoznacznie wskazała, że program wymaga korekt i udoskonaleń. Wprost dostrzegamy niedostatki w obecnym zbiorze efektów kierunkowych, w szczególności w zakresie ich spójności, operacjonalizacji oraz powiązania z treściami modułów specjalistycznych.

Świadomość tych niedostatków stała się punktem wyjścia do zaplanowania kompleksowych działań naprawczych. Powołano zespół ds. modyfikacji programu studiów, w skład którego weszli przedstawiciele kadry dydaktycznej, interesariuszy zewnętrznych oraz studentów. Zespół przeprowadził analizę porównawczą programów analogicznych kierunków w wiodących ośrodkach krajowych i zagranicznych, a także dokonał przeglądu aktualnych wyzwań w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

W wyniku tych prac opracowano wstępne propozycje nowego zestawu efektów uczenia się, lepiej odzwierciedlającego profil studiów drugiego stopnia, w tym większy nacisk na kompetencje analityczne, umiejętności strategicznego myślenia oraz praktyczne przygotowanie do pracy w instytucjach sektora publicznego i prywatnego. Dokonano również przeglądu matrycy efektów oraz rozpoczęto proces dostosowywania sylabusów do projektowanych zmian. Część modułów została już zmodyfikowana, a w wybranych przypadkach wprowadzono nowe treści odpowiadające aktualnym zagrożeniom i uwarunkowaniom środowiska bezpieczeństwa.

Przyjęty został szczegółowy kalendarz prac wdrożeniowych, obejmujący etapy konsultacji, uchwał organów kolegialnych oraz harmonogram wprowadzania zmian od kolejnego cyklu kształcenia. Zakładamy zakończenie pełnego procesu modyfikacji programu w terminie umożliwiającym jego obowiązywanie od nowego roku akademickiego. Proces ten jest monitorowany przez władze wydziału oraz uczelniany system zapewniania jakości kształcenia.

Uzupełniając powyższą analizę, należy jednoznacznie wskazać, że w toku przeprowadzonej diagnozy stwierdziliśmy również niepełną zgodność obecnie sformułowanych efektów uczenia się z wymaganiami właściwymi dla poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK7). Dotyczy to w szczególności zakresu pogłębionej wiedzy teoretycznej, zaawansowanych umiejętności analitycznych oraz kompetencji społecznych charakterystycznych dla studiów drugiego stopnia. Mamy świadomość, że część efektów kierunkowych nie oddaje w wystarczającym stopniu poziomu złożoności, autonomii oraz odpowiedzialności wymaganych na poziomie PRK7, a także nie jest w pełni spójnie powiązana z metodami ich weryfikacji.

W związku z tym opracowano plan dostosowania zbioru efektów uczenia się do wymagań PRK7 poprzez ich doprecyzowanie, uporządkowanie oraz podniesienie poziomu zaawansowania oczekiwanych rezultatów kształcenia. Zmianom tym towarzyszyć będzie aktualizacja matrycy efektów, przegląd sylabusów oraz dostosowanie metod dydaktycznych i narzędzi oceny tak, aby zapewnić realną możliwość osiągania efektów właściwych dla poziomu 7 PRK.

Jednocześnie podkreślamy, że program studiów obejmuje moduł językowy, który umożliwia osiągnięcie przez studentów kompetencji językowych na poziomie co najmniej B2+ zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Diagnoza wykazała jednak potrzebę dalszego wzmocnienia i udoskonalenia tej oferty. Naszym celem jest nie tylko utrzymanie wymaganego poziomu B2+, ale także zwiększenie specjalistycznego charakteru kształcenia językowego poprzez silniejsze powiązanie treści zajęć z problematyką bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

Planujemy rozszerzenie komponentu językowego o elementy pracy z tekstami eksperckimi, analizą dokumentów strategicznych, terminologią branżową oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia debat i prezentacji w języku obcym. Wzmocniony zostanie również system weryfikacji efektów, tak aby jednoznacznie potwierdzał osiąganie kompetencji językowych na poziomie B2+ w kontekście specjalistycznym.

Podejmowane działania stanowią integralny element przyjętego harmonogramu prac nad doskonaleniem programu studiów i wpisują się w szerszy proces systemowego podnoszenia jakości kształcenia na kierunku. Naszym celem jest zapewnienie pełnej zgodności efektów uczenia się z wymaganiami PRK7 oraz dalsze podnoszenie konkurencyjności i umiędzynarodowienia studiów drugiego stopnia.

Zapewniamy, że identyfikowane niedoskonałości nie są traktowane jako incydentalne uchybienia, lecz jako impuls do systemowego doskonalenia jakości kształcenia. Świadome wskazanie niedostatków zbioru efektów kierunkowych oraz podjęcie konkretnych działań naprawczych potwierdza dojrzałość mechanizmów projakościowych funkcjonujących na kierunku. Naszym celem jest stworzenie programu drugiego stopnia w pełni spójnego, nowoczesnego i odpowiadającego zarówno wymogom Polskiej Ramy Kwalifikacji, jak i realnym potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego.

2.2 Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Dobór metod kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zakłada wzrost zaangażowania studentów i studentek w proces kształcenia. Znajduje to odzwierciedlenie w powiązaniu metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Program studiów przewiduje zajęcia dydaktyczne w formie wykładów, ćwiczeń,

konwersatoriów, warsztatów, laboratoriów, lektoratów i seminariów dyplomowych. Uwzględnia również praktyki zawodowe, które odbywają się poza uczelnią, jak również zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone przez [Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu UŚ](#)

Każdorazowo wybór metod kształcenia pozostaje w gestii pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych WNS oraz prowadzących zajęcia specjalistów zewnętrznych. Wybór ten jest determinowany szeregiem czynników, wśród których wskazać należy: formę zajęć, liczebność i strukturę grupy zajęciowej, zaplanowane do zrealizowania zadania dydaktyczne i – co oczywiste – treści merytoryczne oraz efekty uczenia się przypisane do danego modułu. W zależności od formy i tematyki zajęć, wykorzystuje się – między innymi: metody podające (wykłady, ćwiczenia), metody aktywizujące – dyskusje, case study, projekty, gry dydaktyczne, metody symulacyjne (role playing), burze mózgów, zadania domowe, kwerendy, debaty, eseje gry dydaktyczne, prezentacje zespołowe, a także tutoring (seminaria).

Przyjęte standardy kształcenia, w których kładzie się nacisk na maksymalne dopasowanie środków przekazu do możliwości i potrzeb studentów i studentek, zachęcają wykładowców do wzbogacania zajęć o prezentację lub inne materiały multimedialne. W toku nauczania, dla zwiększenia efektywności nauczania oraz uzyskania informacji o poziomie recepcji przekazywanych treści, stosuje się wykłady o charakterze częściowo konwersatoryjnym i problemowym. Wykłady takie w większym stopniu niż realizowane tradycyjną metodą, aktywizują studentów, zwiększają efektywność zdobywania wiedzy oraz sprzyjają rozwojowi dodatkowych umiejętności i kompetencji społecznych.

Formuła ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów i seminariów narzuca stosowanie metod dydaktycznych, które umożliwiają, a nawet wymuszają, na studentach samodzielne zdobycie informacji z podanych źródeł, przetworzenie treści przekazanych w ramach wykładu, a następnie zastosowanie ich w działaniu. Przyjęty profil absolwenta studiów na kierunku zakłada, że jest on gotowy do podjęcia pracy zawodowej w różnych obszarach, co będzie wymagało pełnienia wielu ról. Aby przygotować studentów do pełnienia takich zadań, konieczne jest bezpośrednie ich zaangażowanie w proces kształcenia przy użyciu metod problemowych i aktywizujących. Warto przy tym zasygnalizować stopniowe wprowadzanie do zajęć innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak elementy gamifikacja, wizualizacje problemu, czy tutoring naukowy i rozwojowy.

Dzięki zróżnicowanym metodom kształcenia studenci i studentki mają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się różnymi sposobami. Nabywają kompetencje niezbędne do wykonywania zawodów powiązanych z profilem kierunku, jak również zyskują gotowość do angażowania się w działalność społeczną. W szczególności uczą się **diagnozowania zagrożeń asymetrycznych, planowania operacyjnego oraz budowania scenariuszy prognostycznych**, które stanowią podstawę wyposażenia

warsztatu analityka bezpieczeństwa. Podczas zajęć studenci i studentki mają możliwość pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej, co wyposaża ich w kompetencje indywidualnej odpowiedzialności za powierzone zadania oraz kształci w nich zdolność do wypracowania porozumienia w sytuacjach kryzysowych.

Nauczanie języków obcych na Uniwersytecie Śląskim w ramach lektoratów na studiach pierwszego stopnia prowadzone jest w ramach pasm językowych określonych Zarządzeniem nr 182 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia lektoratów z języków obcych¹². Realizację efektów uczenia się w zakresie języków obcych reguluje [Uchwała nr 196 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 27 stycznia 2026 r. w sprawie wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)¹³. Program stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia przewiduje zajęcia z wybranego języka obcego w postaci lektoratu w wymiarze 120 h (4 moduły lektoratu realizowane w czterech kolejnych semestrach po 30 godzin w każdym), za które student uzyskuje 8 punktów ECTS (4 semestry po 2 punkty ECTS). Po ukończeniu lektoratu student uzyskuje umiejętności językowe właściwe dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji - co zapewnia posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Za przygotowanie modułów i organizację lektoratów odpowiada Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UŚ (SPNJO). Przed rozpoczęciem zajęć student jest zobowiązany do wykonania testu poziomującego, którego wynik decyduje o przypisaniu go do odpowiedniej grupy z wybranego języka.

W nauczaniu języka obcego wykorzystywane są głównie metody aktywizujące, w tym: praca w grupach, metody projektowe, prezentacje multimedialne, a także - metody i techniki kształcenia na odległość. Uzyskanie przez studenta biegłości językowej na poziomie B2 potwierdzane jest egzaminem kończącym lektorat. Student może również przedłożyć odpowiedni certyfikat zewnętrzny na ekwiwalentnym poziomie, zwalniający go z przeprowadzanego przez SPNJO egzaminu kończącego lektorat - wykaz uznawanych certyfikatów stanowi załącznik [nr 1 do Zarządzenia nr 182 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia lektoratów z języków obcych](#)¹⁴. Studenci mogą również korzystać z dodatkowej oferty kursów organizowanych przez SPNJO.

¹² <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/6915/5/>

¹³ <https://aktyprawne.us.edu.pl/423/d/8867/5/>

¹⁴ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/6915/5/>

Na studiach stacjonarnych drugiego stopnia posługiwanie się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii (odpowiednim dla poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji) zapewnia realizacja obligatoryjnego konwersatorium językowego, prowadzonego w języku obcym (angielskim), w ramach którego studenci i studentki muszą wykazać się znajomością (w mowie i piśmie) odpowiednich pojęć specjalistycznych w obrębie dyscypliny, umiejętnością czytania i komunikowania się w języku specjalistycznym związanym z danym kierunkiem/dyscypliną podczas prowadzonych zajęć. W ramach zajęć wykorzystywane są również obcojęzyczne publikacje naukowe ściśle związane z kierunkiem studiów, których znajomość w naturalny, niewymuszony sposób poszerza zakres słownictwa i jego stosowanie przez studentów. W programie studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizuje się ponadto moduły w wykorzystaniu języka angielskiego.

2.3 Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Uniwersytet Śląski w Katowicach zapewnia wszystkim swoim pracownikom i pracownicom oraz osobom studiującym bezpłatne konto w usłudze Office365, pozwalające korzystać ze zbioru aplikacji firmy Microsoft, a także konto w usłudze Google Workspace, wraz z aplikacjami firmy Google. Społeczność uniwersytecka ma ponadto możliwość skorzystania z dostępu do platformy Moodle. Metody i techniki kształcenia na odległość przyjęte na Wydziale Nauk Społecznych, w tym również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, można podzielić na: formy synchroniczne, w ramach których kontakt następuje online w czasie rzeczywistym między prowadzącym a grupą studencką i pomiędzy samymi osobami studiującymi, zgodnie z przyjętym harmonogramem zajęć, oraz formy asynchroniczne, które polegają na zaznajamianiu się osób studiujących z materiałami dydaktycznymi w czasie przez siebie wybranym; formami takimi są m.in. quizy, testy i inne zadania do samodzielnego rozwiązania, projekty grupowe i indywidualne.

Otwartość nauczycieli akademickich na nowe technologie sprzyja kształtowaniu podobnych postaw otwartości u studiujących, którzy chętnie przygotowują i przedstawiają na forum – między innymi – prezentacje multimedialne czy prace wykorzystujące nowoczesne platformy internetowe. Jest to szczególnie istotne na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, gdzie kompetencje cyfrowe, w tym umiejętność korzystania z narzędzi do analiz bezpieczeństwa, platform do komunikacji kryzysowej oraz systemów informatycznych wykorzystywanych w służbach mundurowych i administracji publicznej, stanowią kluczowy element przygotowania zawodowego absolwentów.

W Uniwersytecie Śląskim prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest regulowane przez [Zarządzenie nr 176 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 15 października 2021 r. w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość](#). Zgodnie z nim studenci i studentki są zobowiązani do odbycia szkoleń z zakresu korzystania z platform nauczania na odległość, wykorzystywanych przez Uniwersytet. Na stronie internetowej Centrum Kształcenia na Odległość: <https://el.us.edu.pl/cko/> udostępnia się studentom materiały szkoleniowe, przygotowujące do samodzielnego udziału w zajęciach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Osoby studiujące przed rozpoczęciem nauki mają obowiązek zapoznać się z Vademecum studenckim <https://us.edu.pl/student/studia/obowiazkowe-szkolenia/>, na które składają się szkolenia zamieszczone na platformie e-learningowej:

- 1) szkolenia w zakresie BHP;
- 2) pierwsze kroki z narzędziami do pracy zdalnej – Teams i Moodle;
- 3) pierwsze kroki w UŚ;
- 4) zajęcia ogólnouniwersyteckie;
- 5) Bezpieczeństwo.

Za pomocą platformy e-learningowej obsługiwanej przez Centrum Kształcenia na Odległość, przeprowadzane są także szkolenia dla osób studiujących z pierwszego roku z modułu z przysposobienia bibliotecznego. Platforma e-learningowa umożliwia również studiującym zdalny dostęp do aktualizowanych na bieżąco materiałów do zajęć. Centrum Kształcenia na Odległość zapewnia także bieżącą pomoc techniczną zarówno osobom studiującym, jak i nauczycielom i nauczycielkom akademickim, realizującym zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzą osoby, które odbyły przeszkolenie przygotowujące do ich prowadzenia).

Nauczyciele akademicy mogą także korzystać z opracowanego Przewodnika po kształceniu zdalnym w Uniwersytecie Śląskim: <https://us.edu.pl/student/wp-content/uploads/sites/3/Zdalny-US/Przewodnik-po-kszt%C5%82ceniu-zdalnym-w-Uniwersytecie-%C5%9A%C4%85skim.pdf>

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, zgodnie z zarządzeniem Rektora przyjęto, że liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może być mniejsza niż 10% i większa niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS określonych w programie całego cyklu kształcenia.

Od semestru letniego 2022/2023 obowiązuje [Uchwała nr 2 Komisji ds. kształcenia i studentów Wydziału Nauk Społecznych z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość](#) zgodnie z którą, Dyrekcja kierunku może wyrazić zgodę na realizację synchronicznych zajęć zdalnych w następujących sytuacjach:

- realizacji wykładów oraz zajęć w grupach łączonych;
- realizacji zajęć prowadzonych przez profesorów wizytujących, o ile jest to podyktowane okolicznościami i pozwala na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się;
- realizacji zajęć, w wypadku których zdalna forma prowadzenia istotnie poprawia poziom realizacji efektów uczenia się. W szczególności rekomenduje się realizację w formie zdalnej tych zajęć, których celem jest kształtowanie umiejętności studentów w zakresie posługiwania się nowymi technologiami lub platformami do nauczania zdalnego;
- zaistnienia wyjątkowych sytuacji dotyczących nauczyciela akademickiego, w szczególności odbywania stażu lub wyjazdu naukowego, problemów zdrowotnych, lub innych zdarzeń losowych, utrudniających realizację zajęć w kontakcie bezpośrednim. Powierzenie zajęć zdalnych we wskazanych wyżej okolicznościach nie może utrudniać realizacji efektów uczenia się zakładanych w module zajęć.

Ponadto, prowadzona jest ewidencja zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w danym roku akademickim wraz ze wskazaniem ilości punktów ECTS, przypisanych tym modułom, a w sylabusie umieszcza się informację o prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ze wskazaniem wykorzystywanej platformy oraz określeniem, w jakim zakresie zajęcia będą realizowane w trybie synchronicznym i asynchronicznym. W trybie zdalnym nie powinny być prowadzone moduły kształtujące umiejętności praktyczne (z wyłączeniem modułów służących osiągnięciu kompetencji cyfrowych).

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane w sposób świadomy i przemyślany, z pełnym uwzględnieniem specyfiki kierunku oraz potrzeby kształtowania praktycznych umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej. Forma zdalna jest szczególnie efektywna w przypadku:

- wykładów monograficznych o charakterze teoretycznym;
- zajęć z modułów rozwijających kompetencje cyfrowe;
- zajęć prowadzonych przez praktyków i ekspertów zewnętrznych, a także profesorów wizytujących.

Przykład

Wykłady zdalne stanowią bardzo dobre rozwiązanie organizacyjne, umożliwiając profesorom wizytującym prowadzenie zajęć w formie zdalnej lub hybrydowej. Taka forma nauczania znacząco ułatwia współpracę z wykładowcami z różnych ośrodków krajowych i zagranicznych, wzbogacając ofertę dydaktyczną programu studiów. Lista profesorów wizytujących z wykazem zajęć stacjonarnych, zdalnych i w formie hybrydowej znajduje się w załączniku **Załącznik K7_04**.

2.4 Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Na poziomie Uniwersytetu dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych oraz indywidualnych studentek i studentów, w tym z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia są zawarte w Regulaminie studiów w UŚ. Są to: **IDS** – indywidualne dostosowanie studiów; **IOS** – indywidualna organizacja studiów; **ITS** – indywidualny tok studiów.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 158 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wsparcia procesu kształcenia i prowadzenia badań dla osób studiujących z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami, dla osób ze specjalnymi potrzebami dostępna jest opcja indywidualnego dostosowania studiów, obejmującego między innymi możliwość nagrywania zajęć, wcześniejszego otrzymywania materiałów dydaktycznych, modyfikacji planu, wydłużenia czasu realizacji prac zaliczeniowych i egzaminów, dostosowania wielkości czcionki na egzaminie itp. Nie zmienia to wymagań odnośnie do osiąganego efektów uczenia się. Informacje na ten temat znaleźć można na stronie <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wsparcie/>.

Regulamin studiów w UŚ przewiduje też możliwość Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), polegającej na specjalnym trybie organizacji zajęć studentów, którym aktualna sytuacja uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na zasadach ogólnych. O IOS może ubiegać się m.in. studentka w ciąży, osoba będąca rodzicem, studiujący na kilku kierunkach, osoby biorące udział w wymianie międzyuczelnianej lub reprezentujące Uniwersytet w dyscyplinach sportowych.

Dla osób o szczególnych uzdolnieniu przewidziana jest możliwość indywidualnej ścieżki rozwoju w ramach Indywidualnego Toku Studiów. Formuła ta polega na odpowiednim doborze modułów realizujących efekty uczenia się na kierunku oraz dodatkowych efektów uczenia się, a także udziale studenta w pracach naukowo-badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych. O ITS może ubiegać się osoba, który ukończyła przynajmniej pierwszy semestr studiów, przedstawiła szczegółową koncepcję realizacji ITS i spełnia jedną z następujących przesłanek: a). uzyskała średnią ocen powyżej 4,5 w poprzedzającym wniosek semestrze studiów lub 4,0 z dotychczasowego przebiegu studiów; b). została zatrudniona w Uniwersytecie w związku z uzyskaniem indywidualnego albo zespołowego grantu na finansowanie działalności badawczej; c). ukończyła z oceną celującą studia pierwszego stopnia, po których podjął studia drugiego stopnia. Dodatkowo takim tokiem studiów może zostać objęty od pierwszego roku osoba, jeśli jest laureatem lub finalistą olimpiad stopnia centralnego lub laureatem konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, a także finalistą mistrzostw sportowych o charakterze ogólnokrajowym lub międzynarodowym w kategoriach młodzieżowych w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego.

Ponadto, na stronie us.edu.pl, po zalogowaniu, można zapoznać się z poradnikami: [Kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Poradnik dla pracowników Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Trudne sytuacje w relacjach ze studentami. Zasady postępowania i scenariusze rozmów](#), które są rozprowadzane wśród pracowników uczelni także w wersji papierowej.

Indywidualizacja i dostosowanie kształcenia realizowane są również przez programy wymiany studentów i studentek, w szczególności Erasmus+ i MOST, na zasadach w nich obowiązujących, co zostało szerzej omówione w kryterium 8.

Ponadto, studenci i studentki mają możliwość studiowania w [Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych Uniwersytetu Śląskiego](#) (KISM), podczas których sami budują swój program kształcenia. Mogą wybierać zajęcia na praktycznie wszystkich kierunkach Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wskazując jeden lub więcej kierunków wiodących, na których zdobędzie dyplom, a swój rozwój naukowy i zawodowy wzbogaca o dowolnie wybrane zajęcia na innych kierunkach. Przez cały okres studiów osobami studiującymi na KISM opiekuje się wybrany przez nich tutor/ka.

Inne istotne dla kryterium aspekty to:

- Możliwość przeprowadzania konsultacji naukowych z nauczycielami akademickimi. Każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany, zgodnie z § 20 Regulaminu pracy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, przeznaczyć minimum 45 minut tygodniowo na konsultacje ze studentami. Od roku akademickiego 2019/2020 wyznaczone zostało 45-minutowe pasmo konsultacyjne (w godzinach 13:00-13:45).
- Dokonywany autonomicznie wybór promotora pracy licencjackiej i magisterskiej, a także swoboda wyboru i realizacji tematu pracy dyplomowej.
- Swoboda wyboru modułów fakultatywnych i specjalizacyjnych (w zakresie oferowanych tematów).
- Działanie na WNS [kół naukowych](#), w których członkostwo rozszerza teoretyczną wiedzę i umiejętności studentów poprzez zindywidualizowane działanie, pozwalające zdobyć umiejętności praktyczne kształtujące kompetencje społeczne niezbędne dla ich osobistego rozwoju.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz

zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Program i plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe reguluje [Uchwała nr 153 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026](#)¹⁵.

Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia stanowi **Załącznik K2_01**, natomiast program studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia znajduje się w **Załączniku K2_02**. Z kolei program studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe został wprowadzony [Uchwałą nr 305/2022 Senatu UŚ w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023](#)¹⁶. Program studiów stacjonarnych drugiego stopnia stanowi **Załącznik K2_03**, natomiast program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia znajduje się w **Załączniku K2_04**.

Studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oferowane są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na obu stopniach kształcenia. Aktualnie program realizowany jest na:

- trzech rocznikach stacjonarnych studiów pierwszego stopnia;
- dwóch rocznikach stacjonarnych studiów drugiego stopnia;
- trzech rocznikach niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia;
- dwóch rocznikach niestacjonarnych studiów drugiego stopnia;

Obowiązujące programy studiów udostępnione są w katalogu modułów ([Informator ECTS](#)¹⁷).

Program kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe spełnia wymagania w zakresie realizacji zajęć związanych z prowadzoną na Wydziale Nauk Społecznych działalnością naukową w dyscyplinie **nauki o polityce i administracji**. Zdecydowana większość treści kształcenia przekazywana jest przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (wskaźnik BUNA). Studenci mają szeroką możliwość personalizacji ścieżki kształcenia poprzez wybór modułów fakultatywnych, specjalnościowych oraz seminariów dyplomowych.

¹⁵ <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/8224/5/?reporef=%2F%3Fsearch-global%3DUchwa%25c5%2582a%2BSenatu%2BU%25c5%259a%2Bnr%2B153>)

¹⁶ <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/5817/5/?reporef=%2F%3Fsearch-global%3DUchwa%25c5%2582a%2BSenatu%2BU%25c5%259a%2Bnr%2B305%252f2022>)

¹⁷ <https://informator.us.edu.pl/programmes/list/all/BM/>

Kompetencje językowe na studiach pierwszego stopnia zdobywane są w ramach lektoratów (120h, 8 ECTS) kończących się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Lektorat języka obcego na studiach pierwszego stopnia obejmuje 120 godzin realizowanych w trakcie czterech semestrów i wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. W ramach nauki języka obcego studenci i studentki wybierają jeden z lektoratu w języku: angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim. Studenci przed rozpoczęciem zajęć językowych wypełniają test poziomujący, który wskazuje, do którego z poziomów językowych mogą zostać przypisani. Po zaliczeniu semestru czwartego student studiów stacjonarny zobowiązany jest do złożenia egzaminu certyfikacyjnego na poziomie B2. Za przygotowanie modułów i organizację lektoratów z języków obcych odpowiada [Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego](https://us.edu.pl/kolegium/spnjo/)¹⁸

Na studiach drugiego stopnia prowadzony jest moduł **Open Source Intelligence**, w ramach którego osoby studiujące realizują efekt uczenia się BNM_2_U15: *„posługuje się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Porozumiewa się w języku obcym posługując się komunikacyjnymi kompetencjami językowymi w stopniu zaawansowanym. Posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem skomplikowanych tekstów naukowych oraz pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych (w tym badawczych) oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu danego kierunku w języku obcym”*. Zajęcia prowadzone są w całości w języku angielskim, co w bezpośredni sposób służy weryfikacji i rozwijaniu zaawansowanych kompetencji językowych studentów w kontekście specjalistycznym.

Dyrekcja kierunku jest świadoma, że dotychczasowa oferta kształcenia w językach obcych wymaga systematycznego rozszerzenia. W odpowiedzi na tę potrzebę w programie studiów drugiego stopnia planowane jest wprowadzenie dodatkowych modułów w języku angielskim. Zmiany te są projektowane z myślą o zwiększeniu udziału kształcenia anglojęzycznego w strukturze programu, co przełoży się na pełniejszą realizację efektu BNM_2_U15 przez szersze grono studentów.

Istotnym instrumentem wzmacniającym umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest współpraca z profesorami wizytującymi. Kierunek planuje systematyczne wykorzystywanie tej formy współpracy poprzez zapraszanie wykładowców z zagranicznych uczelni partnerskich do prowadzenia zajęć w języku angielskim. Gościnne wykłady i moduły realizowane przez specjalistów z zagranicy nie tylko poszerzają perspektywę badawczą studentów i studentek, lecz także stanowią naturalne środowisko do ćwiczenia zaawansowanych kompetencji językowych w warunkach zbliżonych do rzeczywistej komunikacji

¹⁸ <https://us.edu.pl/kolegium/spnjo/>

naukowej na poziomie międzynarodowym. Działania te wpisują się w szerszą strategię umiędzynarodowienia kierunku i stanowią odpowiedź na zidentyfikowane bariery mobilności wyjeżdżającej studentów.

Unikatowym rozwiązaniem na studiach **drugiego stopnia** na kierunku BNiM, wyróżniającym go na tle innych kierunków Wydziału, jest odejście od standardowych lektoratów z j. angielskiego na rzecz **języków strategicznych**. Studenci realizują zajęcia z **języka chińskiego** lub **języka arabskiego**, co jest bezpośrednio powiązane z analizą zagrożeń w regionach kluczowych dla bezpieczeństwa globalnego. Dodatkowo, kompetencje te są rozwijane poprzez moduły prowadzone z wykorzystaniem literatury obcojęzycznej.

Tab. I Wybrane zajęcia rozwijające kompetencje językowe

Poziom i forma studiów	Nazwa modułu	Liczba godzin		ECTS
		stacjonarne	niestacjonarne	
Studia I stopnia	Lektorat z j. obcego	120	80	12
	Contemporary issues of national and international security	30	20	3
Studia II stopnia	Open source intelligence	30	10	2
	Język arabski	120	80	12
	Język chiński	60	40	4
	Moduł ogólnoakademicki	30	14	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planów studiów

Konstrukcja programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (BNiM) zakłada systematyczne włączanie komponentów obcojęzycznych do procesu dydaktycznego poprzez mechanizm modułów z wybieralnym językiem wykładowym. Rozwiązanie to pozwala na elastyczne dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb studentów i studentek oraz kompetencji kadry, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości realizacji tych samych efektów uczenia się w języku polskim lub obcym.

W załączonych programach studiów (Zał. K2_01; Zał. K2_02; Zał. K2_03; Zał. K2_04;) mechanizm ten jest widoczny już od pierwszego semestru kształcenia. Przykładem modułu realizowanego w roku

akademickim 2025/2026 w tej formule jest **Globalizacja i problemy globalne (semestr 1)**. Zgodnie z praktyką dydaktyczną Wydziału, zajęcia te są oferowane w wariantach językowych: studenci i studentki mają możliwość wyboru uczestnictwa w grupach prowadzonych w języku polskim lub w dedykowanej grupie prowadzonej w całości w języku angielskim (Globalization and global issues). Pozwala to na naturalną integrację studentów krajowych ze studentami przebywającymi na Wydziale w ramach programu Erasmus+, a także stwarza studentom i studentkom polskim warunki do opanowania terminologii specjalistycznej w środowisku międzynarodowym już na początku ścieżki akademickiej.

Podobny mechanizm „wybieralności języka” (oznaczony w arkuszach w kolumnie „Język wykładowy”) dotyczy również modułów na wyższych semestrach gdzie studenci i studentki mogą wybierać moduły ogólnouniwersyteckie oraz wybrane moduły fakultatywne oferowane w języku angielskim.

Na studiach drugiego stopnia, Konwersatoria oraz wykłady monograficzne mogą być prowadzone w języku polskim lub w języku obcym (zazwyczaj jest to język angielski). Taka struktura programu studiów sprzyja realizacji profilu ogólnoakademickiego kierunku, przygotowując absolwentów do krytycznej analizy globalnych procesów bezpieczeństwa w oparciu o literaturę i źródła obcojęzyczne. Jednocześnie zapewnia ona pełną inkluzywność, dając studentom prawo do wyboru ścieżki językowej najlepiej odpowiadającej ich aktualnym kompetencjom komunikacyjnym, przy zachowaniu spójności merytorycznej całego cyklu kształcenia.

Realizacja części modułów w języku obcym stanowi kluczowy element umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dzięki elastyczności programu, która dopuszcza prowadzenie zajęć zarówno w języku polskim, jak i obcym (najczęściej angielskim), możliwe jest systematyczne zapraszanie **profesorów wizytujących (visiting professors)** z renomowanych ośrodków zagranicznych. Główne korzyści wynikające z tego rozwiązania to przede wszystkim **bezpośredni dostęp do światowej wiedzy**: studenci i studentki mają możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez ekspertów reprezentujących różne kultury akademickie i podejścia badawcze, **rozwój kompetencji językowych** oraz możliwość **budowania sieci kontaktów naukowych** oraz inspiracja do podejmowania wspólnych projektów badawczych przez kadrę i studentów.

Przykład:

Konwersatorium monograficzne, 5 semestr, studia stacjonarne: jedna z grup była prowadzona w języku angielskim przez prof. Nikolinę Tsvetkovą (visiting profesor), dwie pozostałe w języku polskim.

Większość zajęć oferowanych studentom na Wydziale Nauk Społecznych związanych jest z działalnością naukową prowadzoną przez pracowników. Na uwagę zasługuje fakt, że studenci i studentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia są przygotowani do prowadzenia badań. Służy temu grupa modułów, które są ukierunkowane na dostarczanie im wiedzy, ale także wyposażenie ich umiejętności i kompetencje pozwalające im na samodzielny za projektowanie i przeprowadzanie badań empirycznych zastosowaniem różnych metod i technik, a także na dokonanie analizy i interpretacji danych. Na studiach pierwszego stopnia warsztat badawczy jest kształtowane między innymi w ramach takich modułów jak kierunkowy projekt zespołowy. Na studia drugiego stopnia przewidziano takie zajęcia jak seminarium magisterskie.

2.6 Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych).

Wśród stosowanych form zajęć dobieranych dla poszczególnych modułów pod kątem możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe znajdują się: wykłady, konwersatoria, warsztaty, laboratoria, seminaria, zajęcia lektoratowe oraz praktyki¹⁹.

W toku **studiów stacjonarnych** pierwszego stopnia studenci i studentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizują 53 obowiązkowe moduły obejmujące 2220 godzin. Program studiów pierwszego stopnia przewiduje następujące formy zajęć: wykład (465 godz.), ćwiczenia (335 godz.), konwersatoria (300 godz.), laboratoria (450 godz.), inne zajęcia oferowane w ramach kształcenia obszarowego i OMU (330 godz.). Program studiów obejmuje również lektorat z języka obcego (120 godz.) oraz wychowanie fizyczne (60 godz.). Poza zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego studenci realizują praktyki zawodowe (160 godz.)

W toku **studiów niestacjonarnych** pierwszego stopnia studenci i studentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizują 53 obowiązkowe moduły obejmujące 1362 godziny. Program studiów pierwszego stopnia przewiduje następujące formy zajęć: wykład (290 godz.), ćwiczenia (170

¹⁹ Zespół ds. Dydaktyki Akademickiej opracował **Słowniczek rodzajów zajęć**, <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/niezbednik-prawny/slowniczek-rodzajow-zajec/>

godz.), konwersatoria (180 godz.), laboratoria (300 godz.), inne zajęcia oferowane w ramach kształcenia obszarowego i OMU (182 godz.). Program studiów obejmuje również lektorat z języka obcego (80 godz.). Poza zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego studenci realizują praktyki zawodowe (160 godz.)

W toku studiów stacjonarnych drugiego stopnia studenci realizują 1270 godzin zajęć. Program studiów drugiego stopnia przewiduje następujące formy zajęć: wykład (270 godz.), ćwiczenia (195 godz.), konwersatoria (285 godz.), seminaria (105 godz.), laboratoria (225 godz.). Program studiów obejmuje również moduł ogólnoakademicki w wymiarze 30 godz.

W toku studiów niestacjonarnych drugiego stopnia studenci realizują 754 godziny zajęć. Program studiów niestacjonarnych drugiego stopnia przewiduje następujące formy zajęć: wykład (140 godz.), ćwiczenia (140 godz.), konwersatoria (150 godz.), seminaria (40 godz.), laboratoria (130 godz.). Program studiów obejmuje również moduł ogólnoakademicki w wymiarze 14 godz. którego tematykę studenci wybierają z [ogólnoakademickiej oferty dydaktycznej](#).

Ogólnoakademicka Oferta Dydaktyczna to specjalny zbiór modułów zajęciowych skierowany do studentów i studentek drugiego stopnia na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Funkcjonuje ona jako wzbogacenie kształcenia kierunkowego, pozwalając na samodzielne budowanie zindywidualizowanej ścieżki edukacyjnej i naukowej. Program ten opiera się na regulacjach Senatu oraz Rektora uczelni, które definiują zasady organizacji modułów humanistycznych i społecznych. Kluczową cechą OOD jest jej interdyscyplinarność, co oznacza, że tematyka zajęć wykracza poza standardowe programy poszczególnych kierunków studiów. Każdego roku oferta jest budowana od nowa przez Zespół ds. Otwartych Modułów Uniwersyteckich na podstawie zgłoszeń od kadry akademickiej. Osoby studiujące wybierają przedmioty z dostępnej listy w taki sposób, aby uzyskać liczbę punktów ECTS wymaganą przez ich plan studiów. Dzięki tej formule w jednych zajęciach mogą uczestniczyć studenci z różnych wydziałów, co sprzyja wymianie doświadczeń i poglądów. Forma realizacji zajęć jest elastyczna, obejmując zarówno wykłady, jak i laboratoria, prowadzone stacjonarnie lub w trybie zdalnym. Aby umożliwić wszystkim dostęp do pełnej oferty, zajęcia odbywają się w dedykowanym paśmie czasowym w poniedziałkowe popołudnia i wieczory. OOD stanowi więc nowoczesne narzędzie dydaktyczne, które promuje wszechstronny rozwój i otwartość na różne dziedziny wiedzy.

Tabela III Proporcjonalny rozkład form zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – studia I stopnia

Rodzaj zajęć	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Wykłady	l. godzin	465	290
	proporcja	21%	21%
Ćwiczenia	l. godzin	335	170
	proporcja	15%	13%
Konwersatoria	l. godzin	300	180
	proporcja	14%	13%
Lektoraty	l. godzin	120	80
	proporcja	5%	6%
Laboratoria	l. godzin	450	300
	proporcja	20%	22%
Inne (zajęcia oferowane w ramach kształcenia obszarowego, OMU)	l. godzin	330	182
	proporcja	15%	13%
Praktyki zawodowe	l. godzin	160	160
	proporcja	7%	12%
Wychowanie fizyczne	l. godzin	60	
	proporcja	3%	
Ogólna liczba godzin		2220	1362

Tabela IV Proporcjonalny rozkład form zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – studia II stopnia

Rodzaj zajęć		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykłady	l. godzin	270	140
	proporcja	21%	19%

Ćwiczenia	l. godzin	195	120
	proporcja	15%	16%
Konwersatoria	l. godzin	285	150
	proporcja	22%	20%
Laboratoria	l. godzin	225	130
	proporcja	19%	17%
Inne (zajęcia oferowane w ramach kształcenia obszarowego, OMU)	l. godzin	30	14
	proporcja	2%	2%
Seminaria	l. godzin	105	40
	proporcja	8%	5%
Praktyki zawodowe	l. godzin	160	160
	proporcja	13%	21%
Ogólna liczba godzin		1270	754

Dziekanat dydaktyczny opracowuje dla każdego kierunku studiów w układzie semestralnym harmonogramy zajęć uwzględniające plany studiów oraz podział na poszczególne stopnie i lata formy stacjonarnej i niestacjonarnej. Harmonogramy te, po ich zaopiniowaniu przez Samorząd Studencki i zatwierdzeniu przez Dyрекcję kierunków, publikowane są na [stronie internetowej Wydziału Nauk Społecznych](#)²⁰.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są od poniedziałku do piątku w godzinach między 8.00 a 18.45. W wyjątkowych i rzadkich sytuacjach mogą trwać do godz. 20.30. Zasady układania harmonogramów zajęć reguluje [Zarządzenie Rektora UŚ nr 64/2022z dnia 9 maja 2022 w sprawie określenia godzin prowadzenia zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)²¹, określające ujednolicony na poziomie całego Uniwersytetu, godzinowy rozkład zajęć na studiach stacjonarnych, w którym przewidziano piętnastominutowe przerwy między zajęciami, jak również

²⁰ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/harmonogram-sesji/harmonogramy-zajec/>

²¹ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/5687/5/>

jedną przerwę czterdziestopięciominutową (13.00-13.45). Określona w zarządzeniu koncepcja planowania zajęć przyczyniła się do podniesienia komfortu pracy i studiowania. W opracowaniu harmonogramów uwzględnia się obciążenia dydaktyczne kadry naukowo-dydaktycznej i dostępność sal. Unika się sytuacji, w której studenci i studentki mają przerwy między zajęciami (tzw. „okienka”) lub w których niewielka liczba zajęć jest rozproszona w całym tygodniu. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i w niedziele, zwykle 2 lub trzy razy w miesiącu. Zajęcia dla studentów studiów niestacjonarnych są planowane w godzinach 8.00-19.50. Uwzględnia się ponadto sugestie zmian zgłaszane przez [Samorząd Studencki](#)²², osoby prowadzące zajęcia i studiujące.

Na podstawie danych dziekanatu w semestrze zimowym roku akademickiego 2025/2026 łączna liczba studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wynosiła 521. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia studiuje 261 osób, na stacjonarnych studiach drugiego stopnia – 108 osób. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia studiuje 91 osób, na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia – 61 osób.

Liczebność grup zajęciowych regulowana jest Zarządzeniem nr 98 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie planowania, realizacji i rozliczania dydaktyki w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach²³. Zgodnie z przyjętymi Zarządzeniem regulacjami, przyjmuje się następujące przeliczeniowe liczebności grup dla poszczególnych form zajęć: wykład – zawsze jedna grupa; wykład do wyboru (np. monograficzny, specjalizacyjny etc.) – 30 osób w grupie; ćwiczenia – 25 osób w grupie; konwersatorium, proseminarium, lektorat – 20 osób w grupie; laboratorium, warsztaty, ćwiczenia terenowe – 15 osób w grupie; seminarium – 10 osób w grupie; ćwiczenia artystyczne – 8 osób w grupie; tutoring – do 5 osób w grupie. W uzasadnionych przypadkach Dziekan Wydziału Nauk Społecznych wydaje zgodę na uruchomienie grup o liczebności odmiennej od przyjętych limitów. Najczęściej zdarza się to w przypadku seminariów (każdy taki przypadek jest osobno rozpatrywany przez dyрекcję kierunku).

2.7 Program i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe.

Integralną częścią oraz jednym z kluczowych elementów programu studiów na kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są praktyki zawodowe, które na studiach pierwszego stopnia realizowane są w wymiarze 160 godzin, co odpowiada 6 punktom ECTS, natomiast na studiach

²² <https://us.edu.pl/wydzial/wns/samorzad-studencki/>

²³ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/8196/5/>

drugiego stopnia wymiar ten wynosi również 160 godzin przy przypisanych 6 punktach ECTS. Tak skonstruowany model praktyk jest traktowany na równi z każdym innym modułem procesu kształcenia i ma na celu przede wszystkim skuteczne skonfrontowanie wiedzy teoretycznej, zdobytej podczas zajęć, z realnymi wymaganiami współczesnego, dynamicznie zmieniającego się rynku pracy w sektorze bezpieczeństwa. Głównym założeniem modułu jest nabycie przez osoby studiujące konkretnych umiejętności warsztatowych i operacyjnych, a także poznanie praktycznych aspektów zarządzania kryzysowego oraz funkcjonowania struktur odpowiedzialnych za stabilność państwa i porządek publiczny. Realizacja praktyk pozwala na rozwijanie umiejętności wykorzystania wiedzy zdobytej na studiach, zapoznanie się ze specyfiką środowiska zawodowego, strukturą organizacyjną oraz zasadami podziału kompetencji w instytucjach przyjmujących. Na kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe priorytetem jest przygotowanie absolwentów do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone zadania w instytucjach związanych z monitorowaniem zagrożeń, planowaniem cywilnym oraz zapewnianiem bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i globalnej.

Proces organizacji praktyk w Uniwersytecie Śląskim jest w pełni sformalizowany i opiera się na nowoczesnych standardach jakości, których podstawę stanowi [Zarządzenie nr 203 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 19 listopada 2025 r.](#) w sprawie organizacji praktyk zawodowych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Wszelkie niezbędne informacje, w tym szczegółowe regulaminy, aktualne procedury oraz dane kontaktowe i harmonogramy dyżurów opiekunów praktyk, są publicznie dostępne na dedykowanych stronach internetowych Wydziału Nauk Społecznych (<https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/praktyki/>). Dokumentacja została w pełni dostosowana do aktualnych wymogów prawnych, w tym do przepisów o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, co wiąże się z możliwością wymagania od osób studiujących przedłożenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego przed rozpoczęciem praktyki w wybranych placówkach.

Szczegółowy przebieg praktyk określa Kierunkowy [Regulamin praktyk zawodowych](#)²⁴, który definiuje ramowy program, wymiar godzinowy, formę (**Załącznik K2_01**), kryteria wyboru miejsca oraz precyzyjne kryteria oceny po weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Studentki i studenci mają możliwość odbywania praktyk w szerokim spektrum instytucji, takich jak: centra zarządzania kryzysowego szczebla wojewódzkiego i powiatowego, jednostki Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Biura Bezpieczeństwa Narodowego, a także w działach bezpieczeństwa w korporacjach międzynarodowych oraz organizacjach pozarządowych. Wykaz przykładowych podmiotów, z którymi uczelnia współpracowała w ostatnich latach, zawiera załącznik (**Załącznik K2_02**)

²⁴ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/organizacja-praktyk-studenckich-na-kierunku-bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/>

System wyboru miejsca praktyki zakłada, że osoby studiujące powinny we własnym zakresie poszukiwać instytucji, co jest uznawane za istotny element aktywizacji zawodowej, jednak wybór ten musi zostać zaakceptowany przez opiekuna akademickiego pod kątem możliwości realizacji założonych efektów uczenia się. Studentki i studenci są wspierani w tym procesie poprzez wykazy instytucji sporządzone przez opiekunów oraz dostęp do Bazy Dobrych Praktykodawców prowadzonej przez Biuro Karier UŚ.

Zgodnie z przyjętą ścieżką dydaktyczną, studenci mogą realizować praktyki już po pierwszym semestrze w terminach niekolidujących z zajęciami, jednak rekomendowanym okresem jest przerwa międzysemestralna po drugim roku studiów (I stopień) lub po pierwszym roku (II stopień). Dokumentem potwierdzającym odbycie praktyki jest raport z przebiegu praktyki zawodowej (**Załącznik K2_03**), a jej zaliczenie przez opiekuna akademickiego dokonywane jest na ocenę zgodną ze skalą stosowaną w Uniwersytecie po stwierdzeniu osiągnięcia wymaganych efektów uczenia się. Istnieje również możliwość zaliczenia praktyki na podstawie potwierdzonej, zgodnej z profilem studiów pracy zawodowej lub wolontariatu.

Dobre praktyki w zakresie kryterium 2:

1. Trójstopniowy system projektów zespołowych Cykl kierunkowych projektów zespołowych realizowanych w semestrach 4., 5. i 6. z narastającym poziomem trudności – od zadań analitycznych, przez projekty badawcze, po kompleksowy projekt końcowy z egzaminem.

2. Języki strategiczne na studiach II stopnia Zastąpienie standardowego lektoratu z angielskiego nauką języka arabskiego (120h, 12 ECTS) i chińskiego (60h, 4 ECTS), bezpośrednio powiązaną z analizą zagrożeń w kluczowych regionach świata.

3. Konwersatorium ogólnokierunkowe przez cztery semestry Ciągłe, czterosemestralne konwersatorium (łącznie 120h, 8 ECTS) rozwijające umiejętności krytycznej analizy bieżących wydarzeń przez pryzmat bezpieczeństwa, argumentacji i debaty opartej na dowodach empirycznych.

4. Moduł w języku angielskim jako standard Obligatoryjny moduł „Contemporary issues of national and international security” prowadzony w całości po angielsku (30h, 3 ECTS) – przygotowujący do pracy w międzynarodowych strukturach i czytania anglojęzycznej literatury specjalistycznej.

5. Mechanizm modułów z wybieralnym językiem wykładowym Część modułów (np. „Globalizacja i problemy globalne”) oferowana równolegle w języku polskim i angielskim, co umożliwia naturalną integrację studentów krajowych z uczestnikami programu Erasmus+.

6. Profesorowie wizytujący prowadzący zajęcia zdalne lub hybrydowe Systematyczne zapraszanie wykładowców z zagranicznych ośrodków, umożliwione elastyczną formułą zdalną – jako konkretny mechanizm umiędzynarodowienia, a nie deklaracja.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydat(k)om, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji

Kompetencje oczekiwane od kandydatek i kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wynikają z Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodnej z Europejską Ramą Kwalifikacji, jak również z art. 69 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Osoby kandydujące na **studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe** muszą posiadać kwalifikacje umożliwiające przystąpienie do kształcenia służącego uzyskaniu efektów uczenia się właściwych dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Potwierdzeniem urzędowym posiadania takiego przygotowania jest złożony egzamin maturalny. Osoby kandydujące na **studia stacjonarne i niestacjonarne drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe** muszą posiadać kwalifikacje umożliwiające przystąpienie do kształcenia służącego uzyskaniu efektów uczenia się właściwych dla 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Potwierdzeniem urzędowym posiadania takiego przygotowania jest dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia. O przyjęcie na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe drugiego stopnia mogą ubiegać się osoby, które uzyskały dyplom licencjata, magistra lub równoważny. Rekrutacja odbywa się na podstawie oceny złożonych przez kandydata wymaganych dokumentów (po uprzedniej rejestracji w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów). W przypadku, gdy liczba kandydatów przekroczy limit przyjęć o przyjęciu decyduje miejsce na liście rankingowej, utworzonej w oparciu o średnią arytmetyczną wszystkich ocen ze studiów pierwszego stopnia, wg zasad:

- ukończenie studiów w dziedzinie nauk społecznych — średnia mnożona x 3;
- ukończenie studiów w dziedzinie nauk humanistycznych — średnia mnożona x 2;
- ukończenie studiów w dziedzinie pozostałych nauk — średnia mnożona x 1.

Rekrutacja na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe odbywa się na zasadach określonych we właściwej uchwale Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w danym roku akademickim. Jest ona podejmowana przez Senat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dwuletnim wyprzedzeniem. Uchwała jest każdorazowo publikowana w serwisie aktów prawnych UŚ (<https://aktyprawne.us.edu.pl>), natomiast kryteria kwalifikacji umieszczone są na stronie UŚ w

zakładce Kandydat/Kierunki od A do Z (<https://us.edu.pl/kandydat/strona-%20glowna/lista-kierunkow/>) oraz w systemie [Internetowej Rejestracji Kandydatów](#)²⁵.

Informacje o **oczekiwanych od osób kandydujących kompetencjach cyfrowych niezbędnych w procesie rekrutacji**, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz o wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu, znajdują się na stronie internetowej Uczelni w serwisie Kandydat w formie dedykowanej zakładki: <https://us.edu.pl/kandydat/rekrutacja-na-studia-krok-po-kroku/dodatkowe-kompetencje-wymagane-od-kandydatow-i-studentow-us/>. Kształceniu zdalnemu i wsparciu Uczelni w tym zakresie poświęcony jest serwis [Zdalny UŚ](#)²⁶. Osobom nieposiadającym odpowiednich narzędzi do dokonania skutecznej rejestracji i zapisu na studia w czasie rekrutacji w Dziale Kształcenia (Rektorat) udostępniane są stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz drukarka i skaner, a także zapewniane jest na bieżąco wsparcie specjalistów w tym zakresie.

Ogólne zasady rekrutacji na rok akademicki 2025/2026 określone zostały w [uchwale Senatu nr 573/2024 z 25 czerwca 2024 roku](#)²⁷, natomiast kryteria przyjęcia na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz innych kierunków realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych uregulowano w [Załączniku nr 3 do tej uchwały \(Zał_K3_01\)](#).

Uchwała definiuje wymogi stawiane osobom kandydującym na studia dla każdego kierunku, określa poszczególne etapy postępowania kwalifikacyjnego, zasady przeliczania wyników na świadectwie dojrzałości oraz ustalania list rankingowych. Limity przyjęć na rok akademicki 2025/2026 zostały określone w [uchwale Senatu nr 113/2025 z 20 maja 2025 roku](#)²⁸ oraz w załączniku do tej uchwały. Dla kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wynoszą one:

- na studiach pierwszego stopnia:
 - o 100 (studia stacjonarne)
 - o 25 (studia niestacjonarne)
- na studiach drugiego stopnia
 - o 50 (studia stacjonarne)

²⁵ <https://irk.us.edu.pl/pl/>

²⁶ <https://www.zdalny.us.edu.pl>

²⁷ https://us.edu.pl/kandydat/wp-content/uploads/sites/13/Kandydat/Kryteria-2025_2026/uchwala_573_2024.pdf

²⁸ https://us.edu.pl/kandydat/wp-content/uploads/sites/13/Kandydat/Kryteria-2025_2026/zal_do_573_2024_3_WYDZIAL_NAUK_SPOLECZNYCH.pdf

o 25 (studia niestacjonarne)

Kandydatki i kandydaci na studia pierwszego stopnia są przyjmowani na podstawie konkursu świadectw dojrzałości. Pod uwagę brane są wyniki z przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym w części pisemnej (j. polski, j. obcy nowożytny, jeden dowolny przedmiot z najwyższym wynikiem spośród przedmiotów: historia, wiedza o społeczeństwie, filozofia, historia sztuki, historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna, matematyka, język polski, język obcy nowożytny). Należy dodać, że kryteria przyjęć na rok akademicki 2025/2026 uwzględniają zmiany w sposobie przeprowadzania egzaminów maturalnych, jakie zachodziły w ostatnich latach w taki sposób, by stworzyć porównywalne warunki kwalifikacji maturzystom z różnych roczników.

W przypadku studiów drugiego stopnia wymagany jest dyplom ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich oraz suplement do dyplomu. Przyjęcie na studia następuje na podstawie złożenia wymaganych dokumentów, po uprzednim zarejestrowaniu się kandydata/kandydatki w systemie IRK.

W Uniwersytecie Śląskim w Katowicach o przyjęcie na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mogą się również ubiegać cudzoziemcy. W przypadku studiów pierwszego stopnia muszą oni legitymować się świadectwem maturalnym, świadectwem ukończenia szkoły średniej lub innym dokumentem umożliwiającym podjęcie studiów pierwszego stopnia w kraju, w którym dokument taki został wydany.

W przypadku studiów drugiego stopnia wymagany jest dyplom ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich oraz suplement do dyplomu, które to dokumenty uprawniają do podjęcia studiów w kraju, w którym zostały wydane.

O przyjęcie na studia w języku polskim może ubiegać się również cudzoziemiec, przy czym wymagana jest znajomość języka polskiego potwierdzona odpowiednim dokumentem lub w trybie przewidzianym procedurami uczelni. W praktyce UŚ odsyła do rozwiązań obejmujących m.in. ścieżki potwierdzania kompetencji językowych oraz wsparcie informacyjne dla kandydatów z zagranicy (w tym zasady rekrutacji cudzoziemców publikowane w materiałach rekrutacyjnych). W regulacjach obowiązujących na Uniwersytecie uwzględnia się zasady wynikające z Ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (<https://us.edu.pl/kandydat/cudzoziemcy/wazne-zmiany-dla-kandydatow-zagranicznych-2025-2026/>).

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wyposaża absolwentki i absolwentów w interdyscyplinarną wiedzę i umiejętności przy wykorzystaniu indywidualnych zasobów osób studiujących. Stąd też nie jest wymagane (gdyż nie jest to konieczne) składanie egzaminów maturalnych z konkretnych przedmiotów do wyboru.

Wskazane kryteria kwalifikacyjne mają na celu wyłonienie najlepszych kandydatów i kandydatek spośród wszystkich, którzy są formalnie przygotowani do uzyskania efektów uczenia się właściwych dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (złożyli egzamin maturalny), przy zapewnieniu transparentności procedur i sprawiedliwego traktowania kandydatów i kandydatek. O zakwalifikowaniu na studia **decyduje miejsce na liście rankingowej** utworzonej na podstawie sumy uzyskanych punktów z przedmiotów maturalnych, z uwzględnieniem limitów przyjęć określonych uchwałą Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Z pominięciem postępowania rekrutacyjnego na studia przyjmowani są **laureaci/laureatki** oraz **finaliści/finalistki olimpiad**. Warunki rekrutacji laureatów/tek i finalistów/tek olimpiad reguluje Uchwała nr 114 Senatu UŚ zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na pierwszy rok studiów laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich a także finalistów Mistrzostw Polski w kategoriach młodzieżowych, w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego w ramach programu Akademickie Mistrzostwa Polski w latach 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027 w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na pierwszy rok studiów laureatek/laureatów i finalistek/finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatek/laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich, a także finalistek/finalistów Mistrzostw Polski w kategoriach młodzieżowych, w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego w ramach programu Akademickie Mistrzostwa Polski w latach 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027. Uchwała, wraz z wykazem olimpiad, konkursów i uprawnień, jest opublikowana w serwisie Akty prawne UŚ oraz na stronie poświęconej rekrutacji: <https://us.edu.pl/kandydat/rekrutacja-na-studia-krok-po-kroku/olimpiady-i-konkursy/>

Na podstawie wykazu olimpiad stopnia centralnego zwalniających laureatów i finalistów z postępowania kwalifikacyjnego na studia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w latach akademickich 2025/2026 i 2026/2027 ustalono, że uprawnienia do przyjęcia na kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe przysługują uczestnikom czterech olimpiad. Są to: Olimpiada Geograficzna, Olimpiada Historyczna, Olimpiada Języka Angielskiego oraz Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym. We wszystkich czterech przypadkach uprawnienie obejmuje zarówno laureatów, jak i finalistów, co oznacza, że obie grupy uczestników zostają zwolnione z postępowania kwalifikacyjnego na wskazany kierunek studiów. W roku akademickim 2024/2025 na kierunek państwo narodowe i międzynarodowe przyjęto 1 osobę z tytułem laureata Konkursu "Olimpiada Wiedzy o Górnym Śląsku" (tylko 1 kandydat starał się o przyjęcie).

W Uniwersytecie Śląskim prowadzona jest również innowacyjna forma rekrutacji jaką stanowi **Ogólnopolski Konkurs „Dziki Indeks UŚ”** <https://us.edu.pl/kandydat/dziki-indeks/> (podstawa prawna: Zarządzenie nr 3 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 16 stycznia 2026 r.). Jest to

innowacyjna alternatywa dla standardowej rekrutacji na studia stacjonarne I stopnia oraz jednolite studia magisterskie. Nagrodą w Konkursie jest prawo do przyjęcia na studia bez przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego opartego na punktach z egzaminu maturalnego (§ 1 ust. 3 Regulaminu Konkursu – **Załącznik K3_02**).

Ideą Konkursu jest wyróżnienie i nagrodzenie najbardziej ambitnych oraz utalentowanych osób uczących się w szkołach ponadpodstawowych, zachęcanie do rozwijania pasji i odkrywania świata nauki, a także umożliwienie realizacji marzeń o studiowaniu na wybranych kierunkach (Preambuła Regulaminu). Konkurs wykracza poza standardowe kryteria rekrutacyjne, umożliwiając identyfikację kandydatów charakteryzujących się wysokim poziomem motywacji, zdolnością do krytycznego myślenia oraz świadomym wyborem kierunku studiów. Konkurs jest dwuetapowy. Etap pierwszy to złożenie przez osobę kandydującą eseju, w którym wyjaśnia, dlaczego chce studiować na Uniwersytecie Śląskim oraz czym kierowała się przy wyborze konkretnego kierunku. Komisja ocenia eseje według siedmiu kryteriów: jasność i spójność wypowiedzi, dobór informacji i argumentacja, doświadczenie i osiągnięcia, indywidualna perspektywa, znajomość specyfiki kierunku, motywacja oraz poprawność językowa (§ 4 ust. 3-5 Regulaminu). Maksymalna liczba punktów w tym etapie wynosi 35,00, przy czym do drugiego etapu kwalifikują się osoby z wynikiem co najmniej 25,00 punktów (§ 4 ust. 6 Regulaminu). W etapie drugim przeprowadzona zostaje rozmowa konkursowa podczas której osoba kandydująca prezentuje wybrany przez siebie temat związany z zainteresowaniami i kierunkiem studiów, wspierany bibliografią obejmującą co najmniej trzy pozycje naukowe. Komisja ocenia pięć kryteriów: oryginalność ujęcia tematu (0-15 pkt), dobór argumentów i źródeł (0-15 pkt), komunikatywność i kulturę wypowiedzi (0-10 pkt), autoprezentację (0-10 pkt) oraz predyspozycje do studiowania na wybranym kierunku (0-10 pkt). Maksymalna liczba punktów wynosi 60,00 (§ 4 ust. 7 Regulaminu). Kierunek Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe został włączony do Konkursu jako jeden z 24 kierunków studiów, umożliwia pozyskanie kandydatów i kandydatek charakteryzujących się nie tylko wiedzą merytoryczną, ale przede wszystkim głęboką motywacją do studiowania w dziedzinie bezpieczeństwa oraz świadomością współczesnych wyzwań. Osoby kandydujące wykazujące zainteresowanie problematyką bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, rozumiejące znaczenie interdyscyplinarnego podejścia oraz gotowe do podjęcia pracy w służbach mundurowych, administracji publicznej czy ośrodkach badawczych, stanowią szczególnie wartościową grupę dla budowania wspólnoty akademickiej na kierunku. Konkurs realizuje cel strategiczny uczelni OSK.5 (Pozyskiwanie wysokiej liczby kandydatek i kandydatów na wszystkie kierunki studiów) oraz wzmacnia prestiż Uniwersytetu Śląskiego jako uczelni innowacyjnej, otwartej na różnorodne talenty i indywidualne ścieżki rozwoju.

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oferuje 2 miejsca. W roku akademickim 2025/2026 jedna osoba zakwalifikowała się na kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w ramach Dzikiego Indeksu.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni definiują:

- [Regulamin studiów w Uniwersytecie Śląskim](#)²⁹;
- [zasady rekrutacji i realizacji wyjazdów w roku akademickim 2025/2026 w ramach programu ERASMUS+](#)³⁰
- [Regulamin Programu Mobilności Studentów i Doktorantów MOST](#)³¹ przyjęty przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich KRUP dnia 8 kwietnia 2022 r.;

Zgodnie z Regulaminem studiów w Uniwersytecie Śląskim (§ 19 ust. 1) studiujący ma prawo brać udział w programach wymiany studenckiej, w szczególności Erasmus+ i MOST, na zasadach w nich obowiązujących. Zgodnie z § 19 ust. 6 Regulaminu: „Dziekan uznaje zaliczenia uzyskane w wyniku zrealizowania studiów częściowych lub praktyk za granicą na podstawie zrealizowanego, a uprzednio zatwierdzonego porozumienia o programie studiów lub praktyki”. Należy podkreślić, że zgodnie z zasadami rekrutacji i realizacji wyjazdów w roku akademickim 2026/2027 w ramach programu Erasmus+ (pkt 38), na podstawie Online Learning Agreement for Studies – After the Mobility uczelnia zobowiązuje się do zapewnienia uczestnikowi/uczestniczce zaliczenia okresu studiów/przedmiotu/egzaminów, jako równoważnego z okresem studiów/przedmiotami/egzaminami w Uniwersytecie Śląskim.

W przypadkach, gdy uczelnia partnerska nie jest zintegrowana z platformą **Erasmus Without Paper (EWP)** i nie korzysta z cyfrowej wymiany danych, proces uzgadniania programu studiów realizowany jest w formie tradycyjnej, **Learning Agreement (LA)**. Dokument sporządzany jest w formie papierowej (lub jako skan dokumentu podpisanego tradycyjnie). Wymaga on akceptacji trzech stron: osoby studiującej, wydziałowego koordynatora ds. mobilności uczelni macierzystej oraz przedstawiciela uczelni przyjmującej, przed rozpoczęciem mobilności. Wszelkie zmiany w programie studiów

²⁹ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/>

³⁰ <https://erasmus.us.edu.pl/wp-content/uploads/2026/02/ZASADY-REKRUTACJI-I-REALIZACJI-WYJAZDOW-STUDENTOW-W-CELU-REALIZACJI-CZESCI-STUDIOW-W-ROKU-AKADEMICKIM-2026-2027-ERASMUS-SMS.pdf>

³¹ <https://most.amu.edu.pl/jak-powstal-most/regulamin/>

dokonywane w trakcie pobytu (sekcja *During the Mobility*) również wymagają formy pisemnej i pełnej autoryzacji.

Uczelnia może odmówić zaliczenia w przypadku, kiedy uczestnik/uczestniczka osiągnie niezadowalające wyniki lub nie spełni warunków określonych pomiędzy stronami jako niezbędne do otrzymania zaliczenia. Warunkiem zaliczenia semestru odbytego na innej uczelni jest uzyskanie przez osobę studiującą minimum 30 punktów ECTS w ramach zajęć i praktyk przewidzianych programem studiów, realizacji projektu badawczego, przygotowania i złożenia pracy dyplomowej lub przygotowania do egzaminu dyplomowego pod warunkiem uzyskania efektów uczenia się zbieżnych z wymaganymi na kierunku w uczelni macierzystej.

Rozliczenie okresu studiów odbytych na uczelni zagranicznej w ramach programu Erasmus+ następuje zatem na podstawie Porozumienia o programie studiów (Learning Agreement) i wykazu zaliczeń (Transcript of Records). W przypadku, gdy nazwy modułów w Transcript of Records zostały sporządzone w języku innym niż angielski, pełnomocnik dziekana ds. wymiany międzynarodowej jest zobowiązany do tłumaczenia modułów na **język angielski** (w celu zapewnienia przejrzystości w dokumentacji międzynarodowej) oraz na **język polski** (na potrzeby suplementu do dyplomu i wewnętrznych systemów dziekańskich). Oceny uzyskane w uczelni partnerskiej są przeliczane ze skali stosowanej w danej jednostce na skalę obowiązującą w uczelni macierzystej (skala polska).

Stałe wsparcie student(k)om w zakresie mobilności międzynarodowej zapewniają: pełnomocnik dziekana ds. współpracy międzynarodowej oraz Biuro Wymiany Międzynarodowej UŚ (Office for International Exchange). Szczegóły znajdują się na stronie ogólnouczelnianej poświęconej wyjazdom studentów <https://erasmus.us.edu.pl/rekrutacja/>

Rozliczenie semestru studiów odbytych na innej uczelni w ramach programu MOST odbywa się na podstawie Porozumienia o programie zajęć oraz wykazu ocen z przedmiotów odbywanych na uczelni partnerskiej. Zgodnie z § 5 ust. 7 Regulaminu Programu MOST: „Podstawą realizacji Programu MOST jest Porozumienie o programie zajęć. Dokument ten uzgadniany jest przez uczestnika Programu MOST z dziekanem uczelni macierzystej oraz dziekanem uczelni przyjmującej. Liczba punktów ECTS, którą otrzyma student(ka) za realizację odpowiednich zajęć i praktyk w ramach Programu MOST na uczelni przyjmującej znajduje się na Porozumieniu o programie zajęć. Decyzję dotyczącą przypisania odpowiedniej liczby punktów ECTS za ich realizację podejmuje dziekan uczelni macierzystej”. Stałe wsparcie student(k)om w zakresie mobilności krajowej zapewnia koordynator wydziałowy Programu MOST oraz koordynatorzy uczelniani ds. Programu MOST.

W roku akademickim 2025/2026 5 osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe uczestniczyło w wymianie w ramach programu Erasmus +. Szczegółowe informacje na temat mobilności zostały opisane w Kryterium 7.

W przypadku osób, które przenoszą się z innej uczelni za prawidłowe uwzględnianie osiągnięć, zatwierdzanie harmonogramu oraz kryteria uznawania zdobytych osiągnięć odpowiadają dziekan, dyrektor kierunku lub właściwy wyznaczony w tym celu pełnomocnik.

W przypadku stwierdzenia istotnych rozbieżności wniosek studenta/studentki kierowany jest do weryfikacji merytorycznej do osoby prowadzącej dany moduł celem uzyskania opinii, zalecane jest uzupełnienie różnic programowych i brakujących punktów ECTS (bez konieczności wnoszenia opłaty) lub podejmowana jest decyzja o odmowie uznania efektów uczenia się. Efekty uczenia się i kwalifikacje uzyskiwane w innej uczelni weryfikowane są na podstawie przedstawionej dokumentacji z przebiegu studiów. W wyniku jej analizy dokonuje się zaliczenia modułów mających pokrycie z realizowanym na kierunku programem oraz przygotowujący jest katalog modułów wymagających realizacji i zaliczenia w ramach różnic programowych. Dodatkowo osoby prowadzące zajęcia w ramach poszczególnych modułów mogą dokonać zaliczenia wybranego materiału na podstawie udokumentowania realizacji poszczególnych treści (np. potwierdzonego sylabusu). Ogólne zasady uznania wcześniej uzyskanych efektów uczenia się określa Regulamin Studiów w UŚ.

3.3 Zasady warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

W celu ułatwienia zdobywania lub uzupełniania wykształcenia przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe, w Uniwersytecie Śląskim funkcjonują procedury uznawania **efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów**. Zasady, warunki i tryb potwierdzania ww. efektów uczenia się określa [Uchwała nr 432 Senatu z dnia 24 września 2019 r.](https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/3221/5/)³². Za przeprowadzenie weryfikacji, na podstawie dokumentów sprawdzonych przez Dział Kształcenia, odpowiedzialna jest powoływana przez dziekana komisja ds. potwierdzenia efektów uczenia się. Komisja składa się z właściwego dyrektora kierunku oraz koordynatorów modułów, dla których osiągnięcie przez wnioskodawcę efektów uczenia się jest potwierdzane. Procedura ta umożliwia m.in. skrócenie czasu trwania studiów przez zaliczenie części modułów (z przypisaniem im punktów ECTS) bez konieczności uczestnictwa w zajęciach. Procedura potwierdzania efektów uczenia się jest jednorazowa i odpłatna. Efekty uczenia się zdobyte poza edukacją formalną mogą być potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zdefiniowanym w modułach kształcenia na studiach pierwszego lub drugiego stopnia kierunku kultury mediów, w cyklu kształcenia określonym przez program kształcenia w danym roku akademickim. Zainteresowanie taką ścieżką studiów jest znikome – do tej

³² <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/3221/5/>

pory nie złożono takiego wniosku w odniesieniu do kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

3.4 Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.

Śledzenie postępów osób studiujących odbywa się w sposób systematyczny, przy wykorzystaniu szeregu narzędzi, a w szczególności poprzez:

- prowadzony przez dziekanat bieżący monitoring liczby osób przyjętych na studia, liczby studentek i studentów przechodzących na kolejne lata studiów oraz liczby absolwentek/absolwentów,
- bieżącą kontrolę postępów przez osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, koordynatorki i koordynatorów modułów i egzaminatorów;
- czynną obserwację zaangażowania studentek i studentów,
- semestralne anonimowe ankiety studenckie,
- semestralne anonimowe ankiety nauczycieli akademickich,
- regularne spotkania ujęte w Procedurach systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunkach organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych,
- doraźne inicjatywy podejmowane zarówno przez dyrekcję kierunku, jak i osoby studiujące.

Stały dostęp do danych dotyczących postępów osób studiujących mają: prodziekan ds. kształcenia i studentów, pełnomocnik dziekana ds. studenckich oraz dyrektor kierunku, realizujący politykę doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych, a także w związku z koniecznością podejmowania szeregu decyzji związanych z tokiem studiów.

Zgodnie z Regulaminem studiów w UŚ dziekan wydaje decyzje administracyjne dotyczące skreślenia z listy studentów w przypadku m.in. niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego, stwierdzenia braku postępów w nauce, niezaliczenia semestru lub roku w określonym terminie w trybie oraz stwierdzenia braku udziału w obowiązkowych zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych zgodnie z obowiązującym programem studiów, z wyłączeniem wykładów. Skreślenie następuje również w przypadku niepodjęcia studiów, rezygnacji ze studiów, ukarania karą dyscyplinarną wydalenia oraz niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów. Dziekan na wniosek studentki/studenta rozstrzyga w sprawie: przyznania egzaminu lub zaliczenia komisyjnego, skierowania na powtarzanie modułu lub modułów i warunkowym wpisie na następny semestr, jeżeli student(ka) nie uzyskał(a) zaliczenia z nie więcej niż dwóch modułów lub skierowania na powtarzanie semestru.

Zadaniem prodziekana ds. kształcenia i studentów jest m.in. inicjowanie oraz nadzorowanie działań w zakresie doskonalenia programów studiów i oferty dydaktycznej Wydziału czy też organizowanie dydaktyki na Wydziale. **Dyrektor kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe** m.in. sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad zajęciami prowadzonymi na kierunku studiów, inicjuje i koordynuje działania w zakresie doskonalenia programu studiów oraz zapewnia właściwą jakość kształcenia na kierunku studiów, w szczególności poprzez realizowanie lub nadzór nad realizacją procedur wskazanych w wydziałowych Procedurach systemu zapewniania jakości kształcenia. Istotnym zadaniem jest również przygotowanie propozycji warunków i trybu rekrutacji na studia, kryteriów kwalifikacji, zasad przyjmowania na pierwszy rok laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, a także limitów przyjęć na studia w danym roku akademickim.

Określenie limitów przyjęć jest zawsze konsultowane z Radą dydaktyczną kierunku. Przyjęta na Radzie dydaktycznej liczba kandydatów jest następnie przekazywana do Prodziekana ds. studenckich i kształcenia.

Na Wydziale Nauk Społecznych obowiązują Procedury systemu zapewniania jakości kształcenia, zgodnie z którymi organizowane są regularne spotkania ze studentami, podczas których omawiane są sprawy istotne dla kształcenia na danym kierunku studiów (**Załącznik K3_03**). Uzyskane w ich trakcie informacje od studentek i studentów stanowią istotny czynnik w kontekście przygotowywania koncepcji doskonalenia studiów.

Przeprowadzone analizy i zgromadzone dane statystyczne pozwalają dostrzec kilka prawidłowości. Po pierwsze, zainteresowanie podjęciem studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia ma tendencję wzrostową. W przypadku studiów pierwszego stopnia limity wypełniały się z nadwyżką zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu. Liczbę kandydatów na studia stacjonarne w latach 2023/2024, 2024/2025 i 2025/2026 obrazuje Tabela I.

Tabela I Liczba kandydatów na 1 miejsce na studia stacjonarne

Poziom studiów	Rok akademicki	Studia niestacjonarne		
		Limit przyjęć	Liczba kandydatów	Liczba osób/1 miejsce
I stopień	2023/2024	70	360	5,14
	2024/2025	90	357	3,97
	2025/2026	100	439	4,39
II stopień				
	2023/2024	35	87	2,49

	2024/2025	60	79	1,32
	2025/2026	50	103	2,06

Liczbę kandydatów na studia niestacjonarne w latach 2023/2024, 2024/2025 i 2025/2026 obrazuje Tabela II.

Tabela II Liczba kandydatów na 1 miejsce na studia niestacjonarne

Poziom studiów	Rok akademicki	Studia stacjonarne		
		Limit przyjęć	Liczba kandydatów	Liczba osób/1 miejsce
I stopień	2023/2024	35	71	2,03
	2024/2025	35	84	2,40
	2025/2026	25	99	3,96
II stopień				
	2023/2024	35	59	1,69
	2024/2025	50	52	1,49
	2025/2026	25	50	2,0

Po drugie, od kilku lat daje się zaobserwować, że pewien odsetek osób zapisuje się na studia, ale po otrzymaniu legitymacji studenckiej ich nie podejmuje. Celem rekrutacji na studia jest chęć przedłużenia korzyści wynikających z posiadania statusu studentki/studenta. Zaobserwować również można grupę osób, które zostały zakwalifikowane, ale nie złożyły dokumentów na pierwszy rok studiów.

Liczba studentek/studentów, którzy rezygnują ze studiów po ukończeniu pierwszego semestru studiów jest porównywalna w ostatnich latach i oscyluje wokół 30 osób na studiach pierwszego stopnia i 15-19 osób na studiach drugiego stopnia. Najczęściej decyzja o rezygnacji ze studiów jest podejmowana w trakcie lub po pierwszym semestrze, co jest tendencją występującą na większości kierunków i na studiach pierwszego stopnia może się wiązać z okresem poszukiwania swojej ścieżki edukacyjno-zawodowej, trudno jest to jednak stwierdzić z pełnym przekonaniem, ponieważ do osób podejmujących takie decyzje trudno jest dotrzeć.

Zdecydowanie więcej pewnych informacji na ten temat udało się uzyskać od studentek i studentów II stopnia.

Liczbę osób rezygnujących ze studiów po pierwszym semestrze przedstawia tabela III (dla studiów pierwszego stopnia) i tabela IV (dla studiów drugiego stopnia).

Tabela III Liczba studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, studia stacjonarne

Poziom studiów	Rok akademicki	Studia stacjonarne				
		Liczba studentów, którzy podjęli studia na pierwszym roku	Liczba studentów skreślonych ze studiów po pierwszym semestrze (1 semestr w trakcie i po)	Liczba studentów skreślonych ze studiów po pierwszym roku (2 semestr w trakcie i po)	Liczba studentów skreślonych ze studiów po drugim roku (4 semestr w trakcie i po)	Liczba studentów, którzy ukończyli studia
I stopnia	2022/2023	103	22	4	3	68
	2023/2024	99[JD7]	32	2	2	46
	2024/2025	105	32	1	2	63
	2025/2026	123	-	-	-	-
II stopnia	2022/2023	44	15	0	0	28
	2023/2024	38	7	0	0	29
	2024/2025	57	19	0	3	32
	2025/2026	70	-	-	-	-

Tabela IV Liczba studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, studia niestacjonarne

Poziom studiów	Rok akademicki	Studia niestacjonarne				
		Liczba kandydatów zgłoszonych	Liczba kandydatów zakwalifikowanych	Liczba studentów, którzy podjęli studia na pierwszym roku	Liczba studentów, skreślonych ze studiów po drugim roku (4	Liczba studentów, którzy ukończyli studia

					semestr w trakcie i po)	
I stopnia	2022/2023	100	100	57	4	39
	2023/2024	71	71	42	0	38
	2024/2025	84	84	35	1	43
	2025/2026	99	99	40	-	-
II stopnia	2022/2023	Nie uruchomion o	Nie uruchomiono	0	2	30
	2023/2024	59	55	42	2	2
	2024/2025	52	52	31	1	30
	2025/2026	50	50	37	-	-

PRZYKŁAD działań podejmowanych w związku z monitorowaniem liczebności osób studiujących na studiach II stopnia

W ramach monitorowania postępów studentów oraz analizy efektywności kształcenia, Uczelnia prowadzi systematyczną ewaluację zjawiska drop-outu (odsiewu), czego wyrazem jest raport pt. „Diagnoza zjawiska drop-outu na studiach I, II stopnia i jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Śląskim (lata 2019–2024)” (**Załącznik K3_04**). Opracowanie to, oparte na zaawansowanej analizie ilościowej (model proporcjonalnego ryzyka Coxa) oraz badaniach jakościowych (wywiady FGI), objęło grupę ponad 22 tysięcy osób, pozwalając na precyzyjne określenie momentów krytycznych w toku studiów. Z analizy wynika, że kluczowe przyczyny rezygnacji mają charakter wielowymiarowy i obejmują trudności w łączeniu studiów z pracą zawodową, kolizje w harmonogramach zajęć, a także rozbieżność między oczekiwaniami kandydatów a rzeczywistym programem studiów na pierwszym etapie kształcenia. Co istotne, dane statystyczne dla kierunku Bezpieczeństwo Narodowe i Międzynarodowe (studia II stopnia) wskazują na relatywnie wysoką stabilność procesu kształcenia – współczynnik hazardu (HR) na poziomie 0.60 oznacza, że ryzyko rezygnacji studentów na tym kierunku jest istotnie niższe niż średnia dla pozostałych jednostek uczelni. Wyniki raportu są bezpośrednio wykorzystywane

w procesie doskonalenia jakości kształcenia i projektowania działań naprawczych. Wnioski z diagnozy stały się podstawą do wdrożenia mechanizmów wspierających studentów w procesie nauki, takich jak uelastycznienie planów zajęć poprzez ich wcześniejsze publikowanie, co ma ułatwić godzenie obowiązków akademickich z zawodowymi.

Analiza danych na potrzeby monitorowania jakości kształcenia wskazuje, że studentki i studenci dobrze radzą sobie z osiąganiem efektów uczenia się, jednakże liczba absolwentek i absolwentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest niższa od liczby osób rozpoczynających studia. Statystyki z tym związane zaciemnia bardzo często praktykowane zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia przedłużanie przez studentki i studentów terminu na złożenie pracy dyplomowej (niejednokrotnie aż do maksymalnego terminu określonego w Regulaminie studiów w UŚ, tj. do 25 listopada, co skutkuje obronami odbywającymi się dopiero w grudniu). Rozmowy ze studiującymi oraz promotorkami i promotorami prowadzą do wniosku, że studentki i studenci ostatnich lat studiów podejmują często pozauczelniane aktywności (w tym pracę zawodową), które utrudniają im przygotowywanie prac. Zjawisko ma zatem charakter niezależny od czynników bezpośrednio powiązanych z kierunkiem studiów. W celu przeciwdziałania takim sytuacjom osoby prowadzące seminaria podejmują działania zmierzające do terminowego składania prac jak np. dodatkowe spotkania ze studiującymi poza godzinami seminarium (także w formie zdalnej). To, że wiele osób, które nie złożyły pracy dyplomowej w terminie, wnioskuje o powtarzanie semestru i że na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe co roku od jednej do trzech osób składa podanie o wznowienie studiów, wreszcie: to, że większość tych sytuacji skutkuje złożeniem pracy i uzyskaniem dyplomu, jest pozytywnym sygnałem, świadczącym o tym, że bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest postrzegane przez studiujących jako kierunek, który warto ukończyć.

Oprócz doraźnych działań związanych z potencjalnymi przyczynami rezygnacji ze studiów oraz nieskładania prac w terminie (takich jak kwestie harmonogramowe opisane w powyższym przykładzie) społeczność pracowniczek i pracowników, a także osób studiujących podejmuje również inne inicjatywy,

- wspieranie aktywności kół naukowych działających na Wydziale Nauk Społecznych UŚ
 - organizowanie corocznej edycji Politifest (Dzień Otwarty kierunków politologicznych) sprzyjający integracji, a także prezentowaniu studenckich działań;
 - praktykowanie przez osoby prowadzące zajęcia elastycznego podejścia do potrzeb studentów m.in. w postaci indywidualizacji spotkań i różnorodności ich form;
 - wspieranie osób studiujących, jeśli same dążą do zdiagnozowania problemów, z którymi się zmagają.
- Rada Samorządu Studenckiego na Wydziale Nauk Społecznych UŚ co roku przeprowadza ankiety wśród osób studiujących, których wyniki są omawiane z Dziekaną Wydziału.

3.5 Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone zostały w Regulaminie studiów w UŚ, który definiuje prawa i obowiązki studentki/studenta związane z zaliczaniem modułów, przystępowaniem do egzaminów, zaliczaniem poszczególnych etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Jednocześnie Procedury systemu zapewniania jakości kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez WNS określają sposób monitorowania weryfikacji efektów uczenia się. Weryfikacja postępów osiąganych przez studentki i studentów kierunku bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego polega na przeglądzie liczby wpisów na semestr przeprowadzanym po każdym semestrze oraz analizie generowanych z systemu USOS raportów dotyczących wyników sesji.

Studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe trwają 6 semestrów. Aby je ukończyć, należy spełnić następujące warunki:

1. zaliczyć moduły kierunkowe oraz wybrane moduły specjalnościowe i fakultatywne, a także (przewidziane w Nowej Koncepcji Studiów) moduły wspierające kształcenie kierunkowe oraz wskazaną w programie kształcenia liczbę zajęć z oferty ogólnoakademickiej (OMU);
2. uzyskać poświadczenie znajomości języka obcego na poziomie B2;
3. zrealizować dodatkowe wymagania zapisane w programie studiów, w tym praktyki zawodowe;
4. uzyskać co najmniej 180 punktów ECTS;
5. przygotować pracę dyplomową;
6. zdać ustny egzamin dyplomowy (licencjacki).

Studia drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe trwają 4 semestry. Aby je ukończyć, należy spełnić następujące warunki:

1. zaliczyć wspólne przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalności wybranej przez studentkę/studenta oraz zajęcia fakultatywne;
2. uzyskać poświadczenie znajomości języka obcego na poziomie B2;
3. zrealizować dodatkowe wymagania zapisane w programie studiów (w tym wziąć udział w zajęciach z puli Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej, OOD);
4. uzyskać co najmniej 121 punktów ECTS;
5. przygotować pracę dyplomową;
7. zdać ustny egzamin dyplomowy (magisterski).

Podstawą skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się jest kierowana do osób studiujących informacja na temat sposobu weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych modułów, **zawarta w sylabusach** dostępnych w systemie USOSweb (<https://usosweb.us.edu.pl>). Przegląd sylabusów pozwala dostrzec różnorodność **form zaliczenia**. Stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się weryfikowany jest w trakcie zajęć wymagających

bezpośredniego udziału nauczycielki/nauczyciela (debaty, dyskusje, projekty, w tym prezentacje indywidualne lub zbiorowe, sprawozdania z lektury, aktywność), a także na podstawie kolokwii, egzaminów, prac zaliczeniowych i innych aktywności wymagających pracy własnej studentów. Za merytoryczną ocenę przedmiotowych efektów uczenia się odpowiedzialni są koordynatorzy/koordynatorki modułów i nauczycielki/nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne. Szczegółowe kryteria oceniania **określone** są w sylabusach poszczególnych modułów. Przeglądu statusu wszystkich sylabusów

przeprowadza się corocznie w semestrze zimowym i letnim na podstawie raportu z systemu USOS pod względem ich kompletności i terminowego udostępnienia w systemie (analiza ilościowa) oraz przeglądu treści wybranych sylabusów (analiza jakościowa). Osoby prowadzące zajęcia z danego modułu mają obowiązek poinformować studentki i studentów na pierwszych zajęciach o zasadach weryfikowania ich wiedzy i umiejętności oraz warunkach zaliczenia danej formy zajęć oraz całego modułu. Jeżeli moduł jest realizowany przez więcej niż jednego prowadzącego, mają oni obowiązek wspólnego opracowania i przedstawienia jednolitych zasad oceniania oraz warunków zaliczeń. Niezgodność przeprowadzonego zaliczenia czy egzaminu z deklaracją w sylabusie może być podstawą do unieważnienia egzaminu lub zaliczenia albo przyznania studentowi prawa do egzaminu czy zaliczenia komisyjnego.

3.6 Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), ukazując przykładowe powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się pozostają w ścisłym związku ze sposobem realizacji danego modułu określonym w programie studiów (np. wykład, konwersatorium, seminarium, lektorat, warsztat, laboratorium) oraz treści konkretnego sylabusu. Zasady weryfikacji zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Jest to osiągnięte przez stosowanie jasnych, znanych na wstępie kryteriów ocen adekwatnych do specyfiki weryfikowanego efektu uczenia się (np. testów dających jednoznaczne wyniki określane na podstawie zdobywanej punktacji, prac zaliczeniowych spełniających stawiane na wstępie kryteria czy

bieżącej weryfikacji podczas zajęć na podstawie aktywności studentów). Efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są oceniane na bieżąco, w trakcie zajęć, na podstawie aktywnego udziału w zajęciach, pracach zespołowych, dyskusjach, badaniach, burzach mózgów, warsztatach oraz na podstawie przygotowywanych i omawianych prezentacji tematycznych. Oprócz bieżącej weryfikacji, każdy z modułów kończy się obowiązkowym zaliczeniem na ocenę, co umożliwia podsumowanie osiągniętych efektów w wymiarze indywidualnym. Ocena końcowa modułu wyznaczana jest według kryterium opisanego w sylabusie. Dydaktycy i dydaktyczki stosują tu szeroki wachlarz narzędzi umożliwiających ocenę osiągnięć, w tym egzaminy w formie pisemnej i ustnej, kolokwia (pisemne i ustne), prace zaliczeniowe, testy, prace etapowe, samodzielne i zespołowe projekty, dyskusje i debaty, wykonane zgodnie z wytycznymi prezentacje (indywidualne i zespołowe), a także nowoczesne formy weryfikacji wykorzystujące gamifikację. W przypadku, gdy dany przedmiot prowadzony jest przez więcej niż jedną osobę, wszyscy prowadzący są zobowiązani do wspólnego ustalenia sposobów weryfikacji i kryteriów oceniania.

Kompetencje w zakresie języka obcego są nabywane i weryfikowane w ramach zajęć z lektoratów, przewidzianych w programie studiów pierwszego stopnia.

Na studiach pierwszego i drugiego stopnia weryfikacji podlegają również efekty uczenia się osiągane w ramach praktyk zawodowych (**Załącznik K3_05**).

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w ramach modułów rozpatrywanych jako centralne dla kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, odbywa się poprzez egzaminy, które mają formę pisemną lub ustną, w zależności od decyzji egzaminatora/egzaminatorki. Przykładami takich przedmiotów są: na studiach pierwszego stopnia – *Międzynarodowe stosunki polityczne*, a na studiach drugiego stopnia – przedmiot *Zarządzanie bezpieczeństwem narodowym RP*. Egzaminy zostały rozłożone w programie studiów w sposób równomierny w celu optymalizacji osiągania kierunkowych efektów uczenia się. W przypadku pozostałych form zajęć ocena zakładanych efektów uczenia się odbywa się za pomocą najróżniejszych metod, za każdym razem ściśle powiązanych z modułowymi efektami uczenia się

Przykład

Moduł *Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa* zakłada jako sposób weryfikacji pracę projektową ocenianą na koniec semestru. Studenci i studentki w grupach wybierają organizację międzynarodową lub grupę organizacji zajmujących się wybranym problemem i przygotowują projekt jej poświęcony, co współgra z zakładanym przez ten moduł kształceniem umiejętności identyfikowania problemu dotyczącego polityki bezpieczeństwa państwa i podmiotów pozapaństwowych oraz przygotowania propozycji rozwiązania, posiada również umiejętność pracy w ramach projektu grupowego dedykowanego funkcjonowaniu międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa.

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe **monitorowana jest skuteczność osiągania efektów uczenia się**. W oparciu o dane z systemu USOS dokonywana jest analiza wyników sesji egzaminacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, gdy średnia ocen z danej weryfikacji efektów uczenia się dąży do wartości skrajnej (2,0 lub 5,0). Przyjęte zasady umożliwiają równe traktowanie studentek i studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się. Wszystkie osoby biorące udział w procesie kształcenia podlegają tym samym procedurom i zasadom weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji.

W przypadku osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami stawia się takie same wymagania odnośnie do osiąganych efektów uczenia się, ale dostosowuje się metody weryfikacji do indywidualnych potrzeb (na zasadach określonych w IDS – indywidualnym dostosowaniu studiów; więcej na ten temat w Kryterium 1 oraz na stronie:

<https://us.edu.pl/student/wda/slowniczek/indywidualne-dostosowanie-studiow-ids/>).

Przygotowanie pracy dyplomowej pozwala na zweryfikowanie efektów uczenia się, które są ściśle powiązane z nabyciem przez studentkę/studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie samodzielnego projektowania i prowadzenia badań z wykorzystaniem metod i technik badań właściwych dla nauki o polityce i administracji.

Sprawdza również umiejętność analizowania tekstów źródłowych, logicznego i krytycznego myślenia, a także kompetencje w zakresie komunikowania rezultatów pracy badawczej. Prace dyplomowe są weryfikowane w sposób ciągły w trakcie współpracy w ramach seminarium dyplomowego. Promotorzy i promotorki na bieżąco monitorują poszczególne etapy powstawania pracy i udzielają informacji zwrotnych pomocnych w procesie jej dalszego przygotowania. Ostateczna weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach seminarium dyplomowego odbywa się na podstawie oceny pracy dyplomowej, sporządzonej przez promotora/promotorkę i recenzenta/recenzentkę pracy, w której uwzględnia się zbieżność treści pracy z tematem określonym w tytule, ocenę układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez, ocenę merytoryczną pracy, jej nowatorstwo, charakterystykę doboru i wykorzystania źródeł, ocenę formalnej strony pracy oraz możliwości wykorzystania pracy (szerzej zasady dyplomowania opisano w punktach 3.7.).

W każdym roku akademickim jest prowadzona weryfikacja wybranych prac dyplomowych pod kątem uzyskiwanych efektów uczenia się, zgodnie z Procedurami systemu zapewniania jakości kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych. Weryfikacji dokonują wyznaczeni nauczyciele i nauczycielki akademicy mający doświadczenie w prowadzeniu seminarium. Przyjęte regulacje w zakresie weryfikacji efektów uczenia się określają także sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Chociaż większość zaliczeń i egzaminów odbywa się w formie kontaktowej (tj. w budynku Wydziału Nauk Społecznych), to osoby prowadzące zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe stosują również w procesie

weryfikacji efektów uczenia się metody i techniki kształcenia na odległość. Do najpopularniejszych form należą: przesyłanie prac i zadania realizowane za pomocą funkcjonalności MS Teams oraz sprawdziany ustne realizowane za pomocą środków komunikacji zdalnej. Ostatnią z metod stosuje się w przypadkach wymagających dostosowania sposobu weryfikacji do szczególnej, często losowej sytuacji osoby studiującej (np. będącej w trakcie długotrwałego leczenia, przebywającej na terenie ogarniętym działaniami wojennymi, mającej przyznany IDS lub IOS).

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez osoby studiujące efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w UŚ gwarantują identyfikację studentki/studenta i bezpieczeństwo danych osoby studenckiej. Platformy, za pośrednictwem których w UŚ prowadzone są zajęcia zdalne (na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest to platforma MS Teams), oraz weryfikacja efektów uczenia się są sprzężone z centralnym punktem logowania (logowanie odbywa się za pomocą loginu i hasła). Podczas weryfikacji efektów uczenia się każdy, kto ją przeprowadza, jest zobligowany do sprawdzenia tożsamości osób studiujących. Zgodnie z &3 [Uchwała nr 2 Komisji ds. kształcenia i studentów Wydziału Nauk Społecznych z dnia 2 lutego 2023 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Wydziale Nauk Społecznych](#)³³ weryfikacja efektów uczenia się (egzaminy, zaliczenia) co do zasady odbywa się w formie stacjonarnej, w siedzibie uczelni. W szczególnych wypadkach dopuszcza się możliwość weryfikacji efektów uczenia się w formie zdalnej. Decyzję w tym zakresie podejmuje prodziekan ds. kształcenia i studentów, po konsultacji z dyrektorem kierunku lub koordynatorem modułu.

Więcej informacji na temat kształcenia zdalnego znajduje się w Kryterium 2.

3.7 Zasady, warunki i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają:

- [Regulamin studiów w UŚ](#)³⁴ w szczególności rozdziały: VI (Praca dyplomowa) i VII (Egzamin dyplomowy) (§34-39);
- Zarządzenie nr 201 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych w bazie elektronicznej: <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/5395/5/>³⁵

³³ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/uchwaly-wkks/>

³⁴ <https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/najwazniejsze-akty-prawne/Regulamin-studiow-w-Uniwersytecie-Slaskim-w-Katowicach.pdf>

³⁵ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/5395/5/>

· [Regulamin dyplomowania na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe](#)³⁶

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe funkcjonuje określona procedura dyplomowania. Promotorami prac licencjackich mogą być nauczycielki i nauczyciele akademicy w stopniu co najmniej doktora, a prac magisterskich – co najmniej doktora habilitowanego. Doświadczeni pracownicy/pracowniczki lub specjalistki/specjaliści spoza uczelni w stopniu doktora, niespełniający tych wymogów, mogą zostać upoważnieni przez dziekana do kierowania pracą magisterską po uzyskaniu rekomendacji właściwej rady dydaktycznej.

Studenci i studentki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego dokonują wyboru seminarium z listy dostępnych zajęć seminaryjnych w danym roku akademickim, a następnie rejestrują się na wybrane seminarium w systemie USOS. Liczba miejsc jest dostosowana do liczebności rocznika. W przypadku, gdy wiele osób deklaruje chęć dołączenia do danego seminarium, dyrekcja kierunku konsultuje sytuację z promotorem/promotorką i na ogół wyznacza dodatkową osobę do prowadzenia drugiej grupy seminaryjnej w obszarze cieszącym się szczególnym zainteresowaniem studentek i studentów. Zdarzają się również sytuacje indywidualizowania trybu seminaryjnego w sytuacji, gdy osoba studiująca chce przygotowywać pracę pod kierunkiem pracowniczki i pracownika, która/który w danym roku nie ma zaplanowanego seminarium dyplomowego, ale zgadza się przyjąć pod swoją opiekę studentkę/studenta o zainteresowaniach szczególnie mocno korespondujących z prowadzonymi przez siebie badaniami. W rezultacie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe występują seminaria o bardzo zróżnicowanej tematyce i liczebności: obok standardowych grup seminaryjnych (o liczebności od 8 do 15 osób) pojawiają się także grupy znacznie mniejsze (2-5 osób).

Zgodnie z Regulaminem Studiów w UŚ, pracę dyplomową może stanowić artykuł naukowy opublikowany w wolnym, powszechnym i trwałym dostępie (otwarty dostęp) w periodyku naukowym ujętym w wydany na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym wykazie czasopism. Możliwe jest, aby była to praca wieloautorska złożona wraz z oświadczeniami własnymi i współautorów, wskazującymi ich merytoryczny wkład w powstanie pracy, pozwalający na ocenę roli i udziału studenta w ich powstawaniu, w tym w zainicjowaniu i przeprowadzeniu opublikowanych wyników badań. Jak dotąd jednak na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe nie zdarzyła się taka sytuacja. Procedura zgłaszania i zatwierdzania tematu pracy dyplomowej regulowana jest przez [Zarządzenie nr 201/2021 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie wprowadzenia procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych w bazie elektronicznej](#)³⁷. Reguluje ono cały proces od przygotowania oferty tematów prac dyplomowych, aż do egzaminu dyplomowego.

³⁶ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/>

³⁷ <https://us.edu.pl/wydzial/wpia/wp-content/uploads/sites/19/Akty-prawa-wewnetrznego/Zarzadzanie-Rektora-nr-201-z-dnia-23-listopada-2021-r..pdf>

W ramach procedury, po ustaleniu tematu pracy przez osobę studiującą z promotorką/promotorem, dokonywane jest zgłoszenie tematu pracy drogą elektroniczną.

W Uniwersytecie Śląskim zgłoszenia przyjmowane są poprzez system APD (Archiwum Prac Dyplomowych). Promotor(ka) tworzy w systemie APD wnioski o zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej. Formalnej akceptacji w systemie APD dokonuje przewodniczący/przewodnicząca komisji ds. zatwierdzania tematów prac wskazany przez Dziekana Wydziału Nauk Społecznych (na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest to dyrektorka kierunku). Każdą modyfikację tytułu pracy, która nie wykracza poza zatwierdzony temat pracy, promotor(ka) pracy zgłasza niezwłocznie dyrektorowi kierunku. Po uzyskaniu akceptacji dyrektora kierunku pracowniczka/pracownik dziekanatu wprowadza do USOS skorygowany tytuł pracy. Zmiana tematu pracy wymaga złożenia przez promotorkę/promotora nowego wniosku.

Każda pisemna praca dyplomowa jest przed egzaminem dyplomowym przesyłana do JSA (Jednolity System Antyplagiatowy) w celu weryfikacji jej oryginalności oraz samodzielności jej sporządzenia. Jeśli zachodzi podejrzenie, że w pracy naruszone zostało prawo własności intelektualnej, promotor(ka) ma obowiązek poinformować o tym dziekana wydziału i złożyć

wniosek o wstrzymanie procedury dyplomowania. Jeśli sytuacja taka nie wystąpi, następują dalsze etapy procedury dyplomowania. Po akceptacji pracy dyplomowej przez promotorkę/promotora, a także po uzyskaniu zaliczeń z wszystkich modułów objętych programem studiów (osiągnięciu efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów) dziekan wydziału wyznacza recenzenta/recenzentkę pracy, datę obrony, formę przeprowadzenia egzaminu dyplomowego oraz powołuje komisję do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego. W Regulaminie dyplomowania na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe określono, że w przypadku pracy magisterskiej przynajmniej jedna osoba recenzująca pracę (promotor(ka) lub recenzent(ka)) musi posiadać co najmniej stopień doktora habilitowanego. Promotor(ka) i recenzent(ka) wprowadzają do systemu APD recenzje pracy. Pracę dyplomową uznaje się za ocenioną pozytywnie, jeśli uzyskała dwie oceny pozytywne. Recenzje są jawne i podane do wiadomości osoby studiującej przed obroną. Uwzględnia się w nich takie elementy jak zbieżność treści pracy z tematem określonym w tytule, ocenę układu pracy, cele badawcze pracy, struktura podziału treści, kolejność rozdziałów, ocena merytoryczna pracy, nowatorstwo pracy, charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł, ocena formalnej strony pracy oraz możliwości dalszego wykorzystania pracy.

Po uzyskaniu pozytywnych ocen z pracy dyplomowej, sprawdzeniu pisemnej pracy dyplomowej z wykorzystaniem JSA oraz złożeniu wymaganych dokumentów za pośrednictwem serwisu USOSweb (<https://usosweb.us.edu.pl>), student(ka) dopuszczany/-a jest do egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest przez powołaną przez dziekana komisję egzaminacyjną, składającą się z przewodniczącego/przewodniczącej, którym jest pracownik naukowy ze stopniem co najmniej

doktora, upoważniony/-a przez dziekana, promotora/promotorki oraz recenzenta/recenzentki pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i składa się z dwóch części: jawnej i niejawnej.

Część jawna składa się z odpowiedzi dyplomanta/dyplomantki na trzy pytania egzaminacyjne pokrywające się z treściami programu studiów. Zakres pytań egzaminacyjnych obejmuje: problematykę pracy dyplomowej, metodologię badań w naukach o polityce, zagadnienia kierunkowe właściwe dla studiowanego kierunku lub specjalności, zamieszone na stronie Wydziału Nauk Społecznych (**Załącznik 3_06** Lista zagadnień).

W części niejawnej egzaminu dyplomowego komisja uzgadnia i ustala:

- ocenę pracy dyplomowej,
- ocenę egzaminu dyplomowego,
- ostateczny wynik studiów.

Na umotywowany wniosek studenta/studentki egzamin dyplomowy może być przeprowadzony poza siedzibą uczelni przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności: 1. transmisję egzaminu dyplomowego w czasie rzeczywistym między jego uczestnikami, 2. wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy egzaminu dyplomowego mogą wypowiadać się w jego toku z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

Członkowie i członkinie komisji zatwierdzają również w APD protokół egzaminu dyplomowego, co jest równoznaczne z jego podpisaniem. Po ustaleniu ocen w części niejawnej, student(ka) otrzymuje informację o wyniku egzaminu dyplomowego oraz o ostatecznym wyniku ukończenia studiów.

W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie dziekan wyznacza drugi termin egzaminu. Powtórny egzamin może się odbyć nie wcześniej niż przed upływem miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu. Warunkiem ukończenia studiów jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Zasady obliczenia ostatecznego wyniku studiów określa § 38 Regulaminu studiów w UŚ.

Pracownik/pracowniczka dziekanatu po zakończonym egzaminie dyplomowym sporządza i włącza do teczek osobowych studenta/studentki następujące dokumenty:

- wydruk protokołu egzaminu dyplomowego;
- wydruk recenzji pracy dyplomowej;
- wydruk Karty pracy dyplomowej, tzw. metryczki potwierdzającej archiwizację pracy w APD.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura, kwalifikacje oraz dorobek naukowy nauczycielek i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku

4.1.1. Liczba i struktura kadry prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest organizowany przez Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (WNS). Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są w głównej mierze przez nauczycielki i nauczycieli akademickich zatrudnionych na WNS, aczkolwiek część z nich powierzono także pracowniczkom i pracownikom Wydziału Nauk Humanistycznych UŚ. Zdecydowaną większość zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe prowadzą osoby zaszeregowane do grupy pracowniczek i pracowników badawczo-dydaktycznych (30 osób); 15 prowadzących jest przyporządkowanych do grupy pracowniczek i pracowników dydaktycznych.

Pracowniczki i pracownicy z grupy badawczo-dydaktycznej realizujący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe prowadzą badania w dyscyplinach nauka o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie. Większość z nich (20 osób) jest zatrudniona w Instytucie Nauk Politycznych. Liczebność pracowniczek i pracowników badawczo-dydaktycznych wraz ze wskazaniem dyscyplin, w których prowadzą badania, obrazuje **Tabela 4.1.1.**

Tabela 4.1.1. Pracowniczki i pracownicy z grupy badawczo-dydaktycznej prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe

Dyscyplina (Instytut)	Wydział Humanistyczny	Wydział Nauk Społecznych	Razem
nauki o polityce i administracji (Instytut Nauk Politycznych)	–	19	19
nauki o bezpieczeństwie (Instytut Nauk Politycznych)	–	1	1
ekonomia i finanse	–	1	1
nauki o mediach i komunikacji społecznej (Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej)	–	3	3
Historia (Instytut Historii)	2	–	2

Dyscyplina (Instytut)	Wydział Humanistyczny	Wydział Nauk Społecznych	Razem
Literaturoznawstwo (Instytut Literaturoznawstwa)	1	–	1
Filozofia (Instytut Filozofii)	2	–	2
Razem	5 osób	25 osób	30 osób

Taki skład kadry prowadzącej zajęcia koresponduje z charakterem kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, dla którego wiodącą dyscypliną są nauki o polityce i administracji. W gronie osób prowadzących zajęcia na kierunku przeważają pracowniczki i pracownicy zatrudnieni na stanowisku adiunkta (22 osoby). Kadra obejmuje również profesorów oraz profesorów Uniwersytetu Śląskiego (zarówno doktorów, jak i doktorów habilitowanych), co obrazuje **Tabela 4.1.2.**

Tabela 4.1.2. Pracownicy i pracowniczki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – stanowiska

Stanowisko	Pracowniczki i pracownicy badawczo-dydaktyczni	Pracowniczki dydaktyczne	Razem
profesor	5 osób	–	5 osób
profesor UŚ (ze stopniem dr hab.)	10 osób	1 osoba	11 osób
profesor UŚ (ze stopniem dr)	2 osoby	3 osoby	5 osób
adiunkt (ze stopniem dr hab.)	–	–	–
adiunkt (ze stopniem dr)	12 osób	10 osób	22 osoby
mgr	1 osoba	1 osoba	2 osoby
Razem	30 osób	15 osób	45 osób

Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe prowadzone są również przez doktorantki i doktorantów kształcących się w Szkole Doktorskiej UŚ (bez wyjątku w dyscyplinie nauki o polityce i administracji) oraz ekspertki i ekspertów spoza grona pracowniczek i pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, w tym spoza Uniwersytetu Śląskiego, którym najczęściej powierza się zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, warsztaty kształcące praktyczne umiejętności (np. zarządzanie kryzysowe, negocjacje kryzysowe, Straż Graniczna w systemie bezpieczeństwa państwa, Policja w systemie bezpieczeństwa państwa, taktyka i technika przesłuchań, podstawy kryminologii, metody i techniki operacyjne sił specjalnych) oraz moduły związane z funkcjonowaniem instytucji systemu bezpieczeństwa państwa, służb mundurowych oraz organizacji międzynarodowych. W roku akademickim 2025/2026 zajęcia na kierunku prowadzi 3 profesorów wizytujących (2 osoby w semestrze zimowym, 1 osoba w semestrze letnim). Skład osobowy tej części kadry z podziałem na stopnie i tytuły przedstawia **Tabela 4.1.3.**

Tabela 4.1.3. Osoby spoza grona pracowniczek i pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych prowadzące zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe

	mgr	dr	dr hab.	prof.
doktorantki i doktoranci (Szkola Doktorska UŚ, dyscyplina: nauki o polityce i administracji)	3 osoby	–	–	–
emerytowani pracownicy i pracowniczki UŚ	–	–	1 osoba	–
ekspertki i eksperci spoza UŚ	12 osób	7 osób	–	–
profesorowie wizytujący	–	–	–	3
Razem	15 osób	7 osób	1 osoba	3

Wsparcie procesu dydaktycznego zapewniają pracowniczki i pracownicy zatrudnieni w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (lektorki i lektorzy), Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu (zajęcia z wychowania fizycznego) oraz kadra administracyjna, w tym pracowniczki dziekanatu.

Taka struktura kadry prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe sprawia, że:

- kierunek pozostaje w ścisłym związku z dyscypliną, do której jest przyporządkowany, w szczególności do dyscypliny nauki o polityce i administracji, a osoby studiujące mają stały dostęp do aktualnych badań z nimi związanych;
- możliwa jest efektywna realizacja wszystkich zajęć określonych programem kształcenia;
- osoby studiujące mają kontakt z praktyczkami, praktykami, ekspertkami i ekspertami, pokazującymi im najważniejsze trendy rynku pracy w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego;
- społeczność kierunku tworzą osoby reprezentujące różne pokolenia, środowiska i perspektywy, co stwarza okazję do wymiany opinii i budowania wieloaspektowego dialogu nad kształtem współczesnego bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

4.1.2. Kwalifikacje oraz dorobek naukowy nauczycielek i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe

Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia jest różnorodny i wpisuje się – między innymi – w takie obszary nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie, jak: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, stosunki międzynarodowe, polityka zagraniczna, systemy polityczne, zarządzanie kryzysowe, terroryzm i ekstremizm, cyberbezpieczeństwo, służby specjalne, bezpieczeństwo informacyjne oraz bezpieczeństwo granic. Pracowniczki i pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku wykazują aktywność naukową związaną z programem studiów. Ta aktywność przejawia się zarówno w licznych recenzowanych publikacjach naukowych, jak i w udziale w konferencjach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym oraz w szeroko pojętym dyskursie intelektualnym (granty badawcze, prowadzenie wykładów i seminariów w uczelniach zagranicznych).

Szczegółowe informacje o dorobku naukowym pracowniczek i pracowników związanych z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe z lat 2022–2025 znajdują się w załączniku **Załącznik K4_01**. Dorobek obejmuje monografie i współautorstwo monografii, redakcje monografii oraz artykuły w czasopiśmie z listy czasopism punktowanych. Dorobek publikacyjny za ostatnie 4 lata wskazuje na wysoką aktywność nauczycieli akademickich i związek prowadzonych badań z kształceniem na kierunkach związanych z Instytutem Nauk Politycznych. Działalność naukowa pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w latach **2022–2025** wykazuje tendencję wzrostową w zakresie jakości i umiędzynarodowienia dorobku. Szczególnym atutem kadry jest posiadanie w dorobku **publikacji za 300 pkt** oraz **artykułów za 200 pkt**, co sytuuje jednostkę w gronie liderów dyscypliny nauki o polityce i administracji w skali kraju. Publikacje te, ukazujące się w najbardziej prestiżowych czasopiśmie indeksowanych w bazach Scopus i Web of Science, stanowią bezpośrednie źródło wiedzy implementowanej do procesów dydaktycznych,

szczególnie w ramach seminariów magisterskich i autorskich wykładów monograficznych. Równie istotny wpływ na profil kształcenia mają publikacje za **140 pkt**. Analiza struktury publikacji potwierdza, że ponad **30% całego ujętego w wykazie dorobku to prace z najwyższych progów punktowych (140–300 pkt)**, co jest wskaźnikiem unikalnym dla kierunków o profilu ogólnoakademickim. Dynamika publikacyjna w badanym okresie wskazuje na silną aktualność prowadzonych badań – blisko **40% publikacji pochodzi z lat 2024–2025**, co zapewnia studentom i studentkom dostęp do najświeższych analiz dotyczących m.in. nowych wymiarów bezpieczeństwa, procesów manipulacji wyborczych czy strategii międzynarodowych w regionach o kluczowym znaczeniu geopolitycznym. Tak zdefiniowany potencjał naukowy stanowi trwałą gwarancję wysokiej jakości kształcenia, opartej na rzetelnych, recenzowanych i światowych standardach badawczych.

Ponadto pracowniczki i pracownicy wykazują aktywność badawczą w ramach założonych zespołów badawczych (**Zał_K4_02**) oraz w składaniu grantów.

Wyrazem uznania jakości działalności naukowej prowadzonej w dyscyplinie nauk o polityce i administracji w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w latach 2017–2021 było przyznanie w postępowaniu ewaluacyjnym kategorii A+. Warto podkreślić, że górnośląski ośrodek politologiczny jako jedyny w Polsce prowadzący badania w tej dyscyplinie uzyskał najwyższą kategorię w pierwszej turze oceny. Daje ona uczelni uprawnienia do prowadzenia studiów, szkół doktorskich oraz do nadawania stopni i tytułów naukowych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe biorą udział w stażach zagranicznych (**Zał_K4_03**), korzystając z możliwości programu Inicjatywa Doskonałości Badawczej (więcej na ten temat w punkcie 4.5). Otrzymują również liczne nagrody za swoje osiągnięcia naukowe (**Zał_K4_04**; więcej na temat nagród i systemu motywacyjnego w punkcie 4.5).

Na uwagę zasługuje podkreślenie znaczącej aktywności międzynarodowej pracowników Wydziału Nauk Społecznych. Szczególne możliwości w tym zakresie stworzyła współpraca w ramach sojuszu uniwersytetu europejskiego Transform4Europe – T4EU. Zaowocowała ona między innymi uzyskaniem finansowania dla projektu [Activating Students in Online Classes](https://us.edu.pl/en/ksztalcenie/projekty-edukacyjne/dla-pracownikow/active-class/)³⁸ – Active Class, złożonego w konkursie Erasmus+ wraz z Uniwersytetem Witolda Wielkiego w Kownie (Litwa) oraz Sofijskim Uniwersytetem im. św. Klemensa z Ochrydy (Bułgaria). Kierowniczką projektu była dr Renata Jankowska, prof. UŚ. W szkoleniach w ramach projektu brali udział również wykładowcy kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

³⁸ <https://us.edu.pl/en/ksztalcenie/projekty-edukacyjne/dla-pracownikow/active-class/>

Zajęcia dla studentów kierunku są prowadzone także w języku angielskim przez zagranicznych profesorów wizytujących (**Załącznik K7_01**). Liczba profesorów wizytujących w poszczególnych latach akademickich kształtowała się następująco:

- 2020/2021 – 1 profesor, 2 moduły;
- 2021/2022 – 5 profesorów, 7 modułów;
- 2022/2023 – 2 profesorów, 3 moduły;
- 2023/2024 – 1 profesor, 1 moduł;
- 2024/2025 – 2 profesorów, 3 moduły;
- 2025/2026 – 3 profesorów, 4 moduły.

Intensyfikacja współpracy międzynarodowej po 2020 roku jest konsekwencją przystąpienia Uniwersytetu Śląskiego do sojuszu Transform4Europe. Zacieśnienie współpracy z uczelniami konsorcjum zaowocowało zarówno nowymi projektami badawczymi, jak i intensyfikacją wymiany kadry dydaktycznej. Szczególną rolę odegrali profesorowie wizytujący z Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie oraz Sofijskiego Uniwersytetu im. św. Klemensa z Ochrydy.

Do grona ekspertów zewnętrznych prowadzących zajęcia na kierunku należą między innymi przedstawiciele służb mundurowych, takich jak Wojsko Polskie, Straż Graniczna, Policja czy Straż Pożarna. 7 ekspertów posiada przy tym stopień naukowy doktora. Lista ekspertów zewnętrznych prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe znajduje się w **Załączniku K4_05**.

Eksperti zewnętrznymi są niewątpliwie ogromnym atutem kierunku. Przykładem ekspertów łączącego doświadczenie operacyjne z przygotowaniem naukowym jest **pułkownik dr Mieczysław Usydus** – oficer zawodowej służby wojskowej (m.in. WSI i DWS), doktor nauk w zakresie obronności i bezpieczeństwa (Akademia Obrony Narodowej), który na kierunku prowadzi moduły Działania niekonwencjonalne (I stopień) oraz Międzynarodowe stosunki wojskowe (I stopień). **Kom. dr Dariusz Szydłowski**, funkcjonariusz Komendy Miejskiej Policji, doktor nauk prawnych i wykładowca akademicki z ponad dziesięcioletnim stażem, specjalizujący się w kryminologii, kryminalistyce i wiktymologii, prowadzi moduły Taktyka i technika przesłuchań (I stopień) oraz Czynności operacyjno-rozpoznawcze (II stopień) – moduły te zyskują dzięki jego doświadczeniu w pionie dochodzeniowo-śledczym i kryminalnym oraz w kierowaniu Referatem Techniki Kryminalistycznej wyjątkową wartość aplikacyjną. **Bryg. Bogdan Dudek**, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oświęcimiu i długoletni Naczelnik Wydziału Operacyjnego KW PSP w Katowicach, odpowiedzialny za funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego w skali województwa śląskiego, wykładowca Szkoły Głównej Straży Pożarnej w Warszawie oraz autor programów szkoleń PSP, prowadzi moduł Służba Pożarna w systemie

bezpieczeństwa państwa (II stopień); jego doświadczenie nabyte podczas międzynarodowych ćwiczeń ratowniczych, a także udział w zabezpieczeniu operacyjnym szczytu klimatycznego COP24 i Mistrzostw Europy UEFA 2012 czynią prowadzone przez niego zajęcia wybitnie praktycznym uzupełnieniem treści akademickich. **Kpt. SG Adam Kaleta**, funkcjonariusz Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu z doświadczeniem w pionie dochodzeniowo-śledczym, kontroli ruchu granicznego i postępowaniach granicznych, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, współpracuje z WNS od 2016 roku i prowadzi moduł Straż Graniczna w systemie bezpieczeństwa państwa (I stopień), pozwalający studentom poznać operacyjne i prawne aspekty zarządzania zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Wszyscy wymienieni eksperci reprezentują instytucje tworzące realne środowisko zawodowe absolwentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, co w połączeniu z ich dorobkiem naukowym lub długoletnią praktyką zawodową zapewnia wysoki poziom kształcenia praktycznego na ocenianym kierunku.

Wysoki poziom kompetencji dydaktycznych jest osiągany m.in. dzięki udziałowi kadry prowadzącej zajęcia w stażach dydaktycznych, a także w licznych szkoleniach mających na celu doskonalenie i unowocześnianie warsztatu dydaktycznego. W ostatnich latach pracownicy związani z kierunkiem brali udział w wielu szkoleniach, w tym kursach podnoszących kompetencje w zakresie posługiwania się językiem obcym oraz metodami kształcenia na odległość. Lista szkoleń, w których wzięli udział pracownicy i pracowniczki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, znajduje się w załączniku **Załącznik K4_06**.

Kompetencje niezbędne do prowadzenia zajęć na kierunku w przypadku osób niebędących nauczyciel(k)ami akademickimi oraz należących do grupy ekspertek i ekspertów potwierdzane są przez dyrektora kierunku przed podpisaniem z nimi umów cywilnoprawnych. O właściwe kompetencje doktorantek i doktorantów dba Szkoła Doktorska UŚ, która wypracowała wyróżniający się model kształcenia oparty na kształceniu indywidualnym i umiędzynarodowieniu.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Obsadę zajęć prowadzonych na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w roku akademickim 2024/2025, na studiach pierwszego i drugiego stopnia, zawiera załącznik **Załącznik K4_07**, natomiast charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową przedstawiono w załączniku **Załącznik K4_01**.

W obsadzie zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zapewniona jest zgodność dorobku naukowo-badawczego oraz kompetencji dydaktycznych nauczycielek i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z efektami uczenia się, treściami poszczególnych modułów oraz

dyscyplinami naukowymi, z którymi są one związane. Stosunek liczby studentek i studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (obecnie: 369 osób) do liczby osób prowadzących zajęcia (40 pracowniczek i pracowników, 2 doktorantów, 15 ekspertów niebędących nauczyciel(k)ami akademickimi) umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe posiadają zwykle wieloletnie doświadczenie zawodowe zdobyte zarówno w Uniwersytecie Śląskim, jak i w innych uczelniach wyższych oraz instytucjach systemu bezpieczeństwa państwa. Wszyscy etatowi pracownicy i pracowniczki mają bogaty dorobek naukowy i publikacyjny w dyscyplinach, z którymi są związani, a prowadzące na kierunku zajęcia pracowniczki dydaktyczne mają udokumentowane osiągnięcia w zakresie akademickiej dydaktyki. Wszystko to gwarantuje wysoką jakość kształcenia.

Szczególny nacisk kładziony jest na prowadzenie zajęć specjalnościowych służących budowaniu badawczych kompetencji oraz seminariów przez doświadczonych nauczycieli i nauczycielki akademickie o uznanym dorobku naukowym, których badania są ściśle powiązane z dyscypliną nauki o polityce i administracji. Kadra ta to osoby posiadające szerokie doświadczenie zarówno w zakresie pracy badawczej, jak i dydaktyki na poziomie akademickim, co gwarantuje odpowiednie przygotowanie studentów do podejmowania wyzwań naukowych.

Wśród przykładów dobrych praktyk w zakresie kształtowania obsady zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe należy wymienić:

- powierzanie prowadzenia seminariów dyplomowych pracowniczkom i pracownikom posiadającym stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, których badania naukowe bezpośrednio korespondują z tematyką seminarium;
- powierzanie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu ekspertkom i ekspertom reprezentującym służby mundurowe i instytucje systemu bezpieczeństwa; a także angażowanie praktyków posiadających rozległe doświadczenie operacyjne do prowadzenia zajęć warsztatowych kształcących konkretne, specjalistyczne umiejętności.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Obszary nauki i dydaktyki na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są ze sobą zintegrowane, dając studentom i studentkom możliwość zapoznania się z ekspercką wiedzą pracowników Uniwersytetu, jak również pozwalają na twórcze rozwijanie ich naukowych zainteresowań przez uczestnictwo w realizowanych na uczelni projektach badawczych.

W zakresie objętym programem kształcenia łączenie przez nauczycielki i nauczycieli akademickich działalności dydaktycznej z działalnością naukową możliwe jest przede wszystkim w przypadku kadry zatrudnionej na stanowiskach badawczo-dydaktycznych. Działalność naukowa kadry odpowiadającej za kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe koresponduje z programem studiów, a także z efektami uczenia się, jakie są zakładane w jego ramach (zob. Kryterium 1 i 2). Łączenie działalności dydaktycznej z nauką najczęściej następuje w obrębie:

- prowadzonych na kierunku seminariów dyplomowych, których tematyka jest zbieżna z zainteresowaniami badawczymi promotorów i promotorów. Prowadzone przez konkretnych pracowników badania naukowe są wskazówką dla studentek i studentów przy wyborze promotorów prac dyplomowych. Prace dyplomowe powstające na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mają charakter badawczy, co oznacza, że osoba przygotowująca pracę projektuje i przeprowadza badania, wykorzystując poznane w toku studiów metody, techniki i procedury badawcze;

Przykład:

- **Seminarium dyplomowe** na studiach pierwszego i drugiego stopnia prowadzi dr hab. Katarzyna Czornik, prof. UŚ. Jej badania obejmują politykę zagraniczną Stanów Zjednoczonych, konflikty zbrojne oraz stosunki międzynarodowe w regionie Bliskiego Wschodu i obszaru poradzieckiego. Jako recenzentka, dr hab. Czornik, prof. UŚ uczestniczyła w ocenie prac z zakresu terroryzmu, radykalizacji i stosunków międzynarodowych – m.in. *Najważniejsze kierunki polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej na przełomie pierwszej i drugiej dekady XXI wieku* (2024), *Terroryzm na Kaukazie Północnym po 1989 roku* (2025) oraz *Radykalizacja wobec muzułmanów w Europie Zachodniej w XXI wieku* (2025). Szerokie zaangażowanie dr hab. Czornik, prof. UŚ zarówno w roli promotorki, jak i recenzentki potwierdza, że kompetencje prof. Czornik z zakresu stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa są powszechnie uznawane przez cały zespół dydaktyczny kierunku.

- autorskich modułów zaprojektowanych z myślą o konkretnych badaniach – na kierunku taki charakter mają zwłaszcza kierunkowe moduły specjalizacyjne i fakultatywne, które pozwalają pracownikom i pracownikom badawczo-dydaktycznym na omówienie ze studiującymi efektów własnych projektów badawczych oraz popularyzację uzyskiwanych rezultatów;

Przykład modułów prowadzonych w powiązaniu z badaniami:

- Wykład z **Cyberbezpieczeństwa** oraz moduł **Open Source Intelligence (OSINT)** prowadzi prof. dr hab. Miron Lakomy. Jest autorem ponad 70 publikacji naukowych, w tym 5 monografii i 21 rozdziałów w pracach zbiorowych, a jego badania koncentrują się na bezpieczeństwie w cyberprzestrzeni,

cyberterroryzmie i dżihadyzmie cyfrowym. Powiązanie prof. Lakomego z modułem OSINT jest bezpośrednie i nieprzypadkowe: jego badania nad mapowaniem ekosystemu dżihadystycznego w sieci (projekt *Mapping the digital jihadist ecosystem*, finansowany przez Global Network on Extremism & Terrorism), wymagały stosowania zaawansowanych technik pozyskiwania i analizy danych ze źródeł otwartych – co stanowi istotę metodologii OSINT. Współpracował z centrum badawczym ITSTIME w Mediolanie w ramach projektu finansowanego z programu im. M. Bekkera, prowadził szkolenia z zakresu zbierania i analizy danych w cyberprzestrzeni. Jego doświadczenie w praktycznym zastosowaniu metod OSINT w badaniach nad terroryzmem i ekstremizmem cyfrowym sprawia, że jest on prowadzącym dla obu wymienionych modułów – łączy perspektywę teoretyczną z praktyczną.

- Moduły z zakresu **Sił zbrojnych w systemie bezpieczeństwa państwa, Podstaw działań ratowniczych i ochrony ludności, Rodzajów broni i uzbrojenia oraz Wyścigu zbrojeń XX i XXI wieku** prowadzi **płk dr Włodzimierz Wątor** łączy wieloletnią aktywność naukową z bezpośrednim doświadczeniem zawodowym na najwyższym szczeblu specjalistycznym w strukturach Sił Zbrojnych RP. W latach 2014–2024 pełnił funkcję Szefa Centrum Szkolenia Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia w Akademii Sztuki Wojennej – jedynej w Polsce jednostki certyfikowanej decyzją Ministra Obrony Narodowej (Decyzja Nr 1/MON z dnia 10 stycznia 2022 r.) jako ośrodek referencyjny ds. szkolenia i doskonalenia specjalistów systemu wykrywania skażeń. Powierzenie modułów dotyczących sił zbrojnych, uzbrojenia i ratownictwa jest zatem decyzją opartą nie tylko na formalnych kwalifikacjach akademickich, ale przede wszystkim na unikalnych kompetencjach praktycznych, których żaden inny pracownik kierunku nie posiada w takim zakresie. Zainteresowania badawcze dr. Wątora obejmują bezpieczeństwo CBRN (chemiczne, biologiczne, radiologiczne i nuklearne), proliferację broni masowego rażenia, energetykę jądrową, zarządzanie kryzysowe oraz ratownictwo i ochronę ludności. W tym obszarze opublikował szereg artykułów naukowych, w tym anglojęzyczne prace. Doświadczenie zawodowe dr. Wątora jest bezpośrednio przekładane na treści dydaktyczne: samodzielnie opracował programy konwersatoriów i wykładów monograficznych, w tym autorski moduł „Bezpieczeństwo nuklearne i radiologiczne w wymiarze militarnym i cywilnym”.

- Moduł **Wprowadzenie do studiów strategicznych oraz Rosja i obszar poradziecki w stosunkach międzynarodowych** prowadzi dr Agnieszka Miarka, prof. UŚ. Jest autorką monografii wydanej w prestiżowym wydawnictwie Routledge, poświęconej funkcjonowaniu tzw. państw de facto i ich roli jako czynnika destabilizującego ład międzynarodowy. Powierzenie dr Miarcie modułu dotyczącego Rosji i obszaru poradzieckiego wynika wprost z jej specjalizacji badawczej: problematyka państw de facto jest nierozzerwalnie związana z obszarem poradzieckim, gdzie tworzy quasi-państwowe – Naddniestrze, Abchazja, Osetia Południowa, do 2022 roku tzw. republiki donbaskie – stanowią kluczowy instrument rosyjskiej polityki zagranicznej. Kierowała projektem badawczym w ramach programu Miniatura 5

(NCN) dotyczącym Analizy czynników oddziałujących na rezultaty wyborów do Dumy Państwowej Federacji Rosyjskiej z 2021 roku - strategia wyborcza "inteligentne głosowanie". Na seminarium dyplomowym (studia pierwszego stopnia) promowała m.in. prace: *Tendencje separatystyczne na obszarze poradzieckim na przykładzie Abchazji, Osetii Południowej i Górskiego Karabachu* (2025), *Interwencja humanitarna NATO w trakcie konfliktu zbrojnego w Kosowie* (2025), *Znaczenie autorytetu dla bezpieczeństwa jednostki w Federacji Rosyjskiej i Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej* (2025) oraz *Dynamika konfliktu zbrojnego na Ukrainie w latach 2014–2022* (2024).

- modułów kierunkowych zaprojektowanych w sposób otwarty i elastyczny – tak, aby każda osoba prowadząca mogła na bieżąco modelować jego treści pod kątem własnych zainteresowań badawczych.

Poza programem kształcenia łączenie działalności dydaktycznej z naukową ma miejsce w następujących obszarach aktywności pracowniczek i pracowników:

- sprawowanie opieki nad kołami naukowymi, które daje studiującym możliwość rozwijania własnych zainteresowań badawczych, często wykraczających poza treści oferowane na zajęciach;
- angażowanie studentów i studentek w przygotowywanie publikacji naukowych – co stanowi bezcenną praktyczną lekcję prowadzenia badań oraz socjalizuje do roli uczonego.

Ważnym aspektem relacji nauka–dydaktyka jest angażowanie studentów i studentek w przygotowywanie publikacji naukowych. Rozwiązanie to nawiązuje do modelu Mistrz-uczeń, nadając mu praktyczny, aplikacyjny wymiar. Przykładami takich działań na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są publikacje osób studiujących, w tym rozdziały w materiałach pokonferencyjnych wydanych w 2025 roku w Wydawnictwie Od.Nowa przez Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej (m.in. prace dotyczące bezpieczeństwa informacyjnego, cyberprzestępczości, przestępczości zorganizowanej i medycyny sądowej).

Przykład publikacji studenckich we współpracy z nauczycielami akademickimi

- **Filip Dejneka**, *Zagrożenia dla bezpieczeństwa informacyjnego Polski w XXI w.*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 71-82.
- **Natalia Dziubany**, *Nowoczesne technologie stosowane w medycynie sądowej narzędziem w pracy biegłego w województwie śląskim w latach 2019-2023*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego

i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 83-95.

- **Martyna Jachimowska**, *Przestępczość w cyberprzestrzeni w Polsce w latach 2018-2022*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 143-154.
- **Kamila Jałowiecka**, *Przestępczość przeciwko życiu i zdrowiu na Śląsku w latach 2019-2023*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 155-164.
- **Mateusz Latocha**, *Handel organami ludzkimi jako forma przestępczości w Polsce w latach 2019-2023*, w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 259-270.
- **Błażej Pielą**, *Zorganizowany handel narkotykami a jego wpływ na bezpieczeństwo w województwie śląskim na wybranych przykładach zorganizowanych grup przestępczych*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 305-316.
- **Wanessa Starzyczny**, *Wybrane przejawy przestępczości zorganizowanej w Polsce w latach 2019-2023*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 359-373.
- **Wanessa Starzyczny**, *Formy zwalczania przestępczości zorganizowanej i jej wpływ na bezpieczeństwo Polski w latach 2019-2023*, [w:] *Kryminalistyka, prawo, bezpieczeństwo*, pod red. naukową Karola Juszka, Jerzego Kasprzak, Dariusza Szydłowskiego, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 102-121.
- **Daria Ścierańska**, *Przestępstwa o charakterze seksualnym w Polsce w latach 2019-2023*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o bezpieczeństwie: materiały konferencji*, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 411-426.
- **Monika Wysocka**, *Traseologia jako narzędzie wykrywania sprawców przestępstw w województwie śląskim w latach 2019-2023*, [w:] *Aktualne problemy kryminalistyki nauk o*

bezpieczeństwie: materiały konferencji, pod red. Dariusza Szydłowskiego i Łukasza Iluka, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025, s. 449-458.

- **Monika Wysocka**, *Wykorzystanie systemu AFIS w województwie śląskim w latach 2016-2024*, [w:] *Przyszłość kryminalistyki i nauk o bezpieczeństwie: trendy i wyzwania*, red. naukową Dariusza Szydłowskiego i Magdaleny Kasprzak, Wydawnictwo Od.Nowa, Kraków 2025.

4.4. Polityka kadrowa

Pracownicy i pracowniczki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe spełniają wymogi przewidziane w regulacjach prawa powszechnie obowiązującego, w Statucie UŚ, a także w przyjętej Strategii Rozwoju UŚ na lata 2026–2029. Zakłada ona zatrudnianie pracowniczek i pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, legitymujących się dorobkiem naukowym i dydaktycznym adekwatnym do etapu ich kariery naukowej, w drodze otwartych konkursów.

Nadrzędne cele polityki kadrowej Uniwersytetu zostały ujęte w Strategii Rozwoju UŚ na lata 2026–2029 w obszarze strategicznym III: KADRA. Nawiązują one do zaleceń europejskich wytycznych HR Strategy 4 Researchers i ukierunkowane są na:

- zapewnienie i utrzymanie w Uniwersytecie wysoko wykwalifikowanej kadry na różnych etapach rozwoju zawodowego;
- sukcesywny wzrost potencjału zawodowego pracowniczek i pracowników;
- osiągnięcie wysokiej efektywności pracy;
- kształtowanie kultury pracy opierającej się na zaangażowaniu, odpowiedzialności, profesjonalizmie i wzajemnym szacunku;
- zapewnienie klimatu zaufania i poszanowania różnorodności;
- systematyczną poprawę i zwiększanie atrakcyjności warunków pracy oraz rozwój kadry.

Procesy kadrowe i awansowe w Uniwersytecie Śląskim są przejrzyste i oparte na wartościach takich jak otwartość, transparentność, merytoryka, równe traktowanie i równość szans. Podstawowe założenia polityki kadrowej w obszarze równości określa [Deklaracja Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – wspólnoty równych i różnorodnych](#)³⁹.

W Uniwersytecie Śląskim obowiązują zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i

³⁹ <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/#zasady-rownosci>

przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Szczególnie istotne są następujące fakty:

- w Uniwersytecie Śląskim zostali powołani: rzecznik praw i wartości akademickich, rzecznik praw studenta i doktoranta, komisja ds. równości i różnorodności oraz pełnomocniczka ds. przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu;
- przyjęta została [polityka antymobbingowa UŚ](#)⁴⁰;
- opracowana została procedura zgłaszania naruszeń – Regulamin zgłoszeń wewnętrznych określający procedurę zgłaszania naruszeń i podejmowania działań następczych.

Za nadzorowanie polityki kadrowej w poszczególnych dyscyplinach nauki i sztuki zgodnie z Zarządzeniem nr 145 Rektora Uniwersytetu Śląskiego z dnia 1 października 2024 r. odpowiada prorektor ds. nauki, a za rozwój zawodowy oraz kompetencyjny pracowników oraz organizację konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich – Rektor. Polityka kadrowa ukierunkowana jest na rozwój naukowy pracowników poprzez motywację do zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych, aplikowania w konkursach o pozyskiwanie funduszy na badania naukowe, rozwijania współpracy z zagranicznymi i krajowymi ośrodkami naukowymi, rozpowszechnianie osiągnięć naukowych na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych oraz publikowanie wyników badań w renomowanych czasopismach naukowych.

Uniwersytet Śląski w Katowicach prowadzi usystematyzowane działania na rzecz zapewnienia wysokiej jakości kapitału ludzkiego i optymalizacji środowiska pracy naukowej, co znajduje obiektywne potwierdzenie w utrzymaniu prestiżowego wyróżnienia [HR Excellence in Research](#)⁴¹. Pozytywny wynik ewaluacji przeprowadzonej przez Komisję Europejską w lutym 2025 r. oraz przedłużenie uprawnień do posługiwania się logo na cykl 2025–2028, stanowi dowód skuteczności wdrożonych w Uczelni standardów **Europejskiej Karty Naukowca** oraz polityki **OTM-R** (Open, Transparent and Merit-based Recruitment).

Z punktu widzenia oceny jakości kształcenia na kierunku, kluczowe znaczenie ma korelacja strategii **HRS4R** z doskonaleniem kompetencji kadry dydaktycznej. Systemowe wsparcie rozwoju kariery naukowej oraz transparentność procesów rekrutacyjnych bezpośrednio przekładają się na wysoki poziom merytoryczny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Działania te nie tylko podnoszą potencjał dydaktyczny jednostki, ale również zwiększają stopień umiędzynarodowienia i skuteczność pozyskiwania zewnętrznych funduszy badawczych (np. z

⁴⁰ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-pracownicze/rowne-traktowanie/polityka-antymobbingowa/>

⁴¹ <https://us.edu.pl/hrs4r>

programu Horyzont Europa), co buduje stabilny fundament dla realizacji procesu kształcenia opartego na aktualnych wynikach badań naukowych.

Zatrudnienie na stanowiskach badawczo-dydaktycznych w przypadku pełnych etatów odbywa się wyłącznie na drodze konkursu. Zasady przeprowadzania konkursów reguluje [Zarządzenie nr 2 Rektora Uniwersytetu Śląskiego z dnia 14 stycznia 2022 r.](#) w sprawie ustalenia Regulaminu w sprawie szczegółowej organizacji, trybu i warunków przeprowadzania postępowania konkursowego przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Śląskim. Pozyskiwanie nowych pracowniczek i pracowników odbywa się w drodze otwartych konkursów, przeprowadzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz z poszanowaniem zasad wynikających z Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, w szczególności zasad OTM-R (Open, Transparent and Merit-based Recruitment of Researchers).

Na poziomie Wydziału Nauk Społecznych dobór nauczycieli akademickich jest poprzedzony analizą celowości zatrudnienia w kontekście rozwoju dyscyplin nauki o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie, potrzeb dydaktycznych kierunku studiów, jakości kształcenia, a także dorobku i perspektyw naukowych kandydatek i kandydatów. Opinie w tym zakresie wyraża zarówno dyrektor instytutu pod kątem działalności badawczej, jak i dyrektor kierunku pod kątem dydaktycznym, w celu zapewnienia powiązania pracy dydaktycznej z dorobkiem i doświadczeniem naukowym pracowniczek i pracowników.

Wypełnianie obowiązków badawczych, dydaktycznych oraz organizacyjnych przez nauczycieli akademickich jest weryfikowane podczas oceny okresowej dokonywanej co cztery lata. Ocena jest prowadzona zgodnie z [Zarządzeniem nr 141 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 25 września 2023 r.](#)⁴² w sprawie ustalenia Regulaminu oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Sprawy związane z oceną są regularnie poruszane na posiedzeniach rady instytutu oraz w czasie spotkań dyrekcji Instytutu Nauk Politycznych z pracowniczkami i pracownikami. Uzyskanie pozytywnej oceny okresowej jest warunkiem przedłużenia zatrudnienia oraz awansu.

Ocena działalności naukowej uwzględnia publikacje, udział w konferencjach naukowych, projektach badawczych, aplikowanie o granty, współpracę z instytucjami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą. Działalność dydaktyczna oceniana jest na podstawie hospitacji zajęć oraz ankietyzacji zajęć dydaktycznych. Uwagi i oceny studentek i studentów odgrywają istotną rolę w okresowej ocenie

⁴² <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/5335/5/>

pracowników. W przypadku sytuacji niepokojących dyrektor kierunku odbywa rozmowę z nauczycielem oraz ustala wspólnie plan działań naprawczych.

Polityka kadrowa w Uniwersytecie Śląskim obejmuje także stały rozwój kompetencji. Uczelnia zapewnia dostęp do możliwości podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych w ramach oferty szkoleniowej oraz możliwości dokształcania zawodowego finansowanych ze środków grantowych (np. Zintegrowanego Programu Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz programu Jeden Uniwersytet – Wiele możliwości) lub inicjatyw własnych Uniwersytetu (np. powstałe w 2020 r. [Centrum Dydaktyki Akademickiej](https://uniwersytetotwarty.us.edu.pl/centrum-dydaktyki/)⁴³ oferuje pracownikom różnorodne kursy i szkolenia oraz wsparcie dydaktyczne). Lista szkoleń, w których wzięli udział pracownicy i pracowniczki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, znajduje się w załączniku **Załącznik K4_06**.

Na poziomie wydziałowym strategia w obszarze kadry zakłada w szczególności: realizację polityki zatrudnienia zapewniającej akademicką ciągłość i zastępowalność pokoleń; organizowanie szkoleń tematycznych dla wszystkich grup pracowniczych; wsparcie międzynarodowej mobilności pracowników (z celem osiągnięcia poziomu co najmniej 50% ogólnej liczby pracowniczek i pracowników w każdej grupie do 2029 roku); a także docenianie i nagradzanie wyjątkowych osiągnięć – w tym poprzez opracowany i zatwierdzony przez Kolegium Wydziału regulamin wnioskowania o nagrody Rektora (z dnia 11 marca 2025 r.), zapewniający transparentne zasady nagradzania za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów.

4.5.1. System wspierania i motywowania kadry

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oparty jest w Uniwersytecie Śląskim na kilku filarach. Obejmuje on wypłatę dodatkowych wynagrodzeń w postaci dodatków projesnościowych oraz organizowanie konkursów wewnątrzuczelnianych w celu rozwoju działalności naukowej (np. Inicjatywa Doskonałości Badawczej). Rozwój kompetencji dydaktycznych realizowany jest poprzez finansowanie szkoleń dla pracowników w ramach m.in. Programów Zintegrowanych, w tym podnoszenia kwalifikacji językowych oraz finansowanie udziału w stażach badawczo-dydaktycznych.

Do narzędzi motywujących pracowniczki i pracowników do podnoszenia kwalifikacji należy system nagród JM Rektora za działalność indywidualną albo zespołową obejmującą działalność badawczą,

⁴³ <https://uniwersytetotwarty.us.edu.pl/centrum-dydaktyki/>

dydaktyczną oraz organizacyjną. System ten obejmuje też jednorazowe dodatki projakościowe dla pracowników, finansowane ze środków subwencji na działania projakościowe, za uzyskane granty czy wysoko punktowane publikacje. Szczegółowe informacje o programie projakościowym umieszczone są na stronie Uczelni: <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-naukowe/dzialania-projakosciowe/>. Co roku wśród osób otrzymujących takie dodatki znajdują się pracowniczki i pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

W celu wspierania i motywowania kadry powołany został [System Motywacyjny w Dydaktyce Akademickiej \(SMoDA\)](#), projektowany jako proces stale doskonalony, w ramach którego doceniane są działania w następujących przestrzeniach (zgodnych z certyfikatami doskonałości Polskiej Komisji Akredytacyjnej):

1. Doskonały kierunek,
2. Zawsze dla studenta,
3. Otwarty na świat,
4. Partner dla rozwoju.

Wśród laureatów i laureatek konkursów SMoDA znaleźli się pracownicy i pracowniczki realizujący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – łącznie 5 osób, przy czym dr Renata Jankowska, prof. UŚ otrzymała to wyróżnienie dwukrotnie. W konkursie „Listy gratulacyjne JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dla nauczycieli/nauczycielek akademickich za doskonałą dydaktykę w roku akademickim 2021/2022” wyróżnienie w kategorii innowacje dydaktyczne otrzymała dr Renata Jankowska, prof. UŚ, natomiast wyróżnienie w kategorii współpraca w ramach dydaktyki otrzymał prof. dr hab. Miron Lakomy. W konkursie „Wyróżnienia JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach za doskonałą dydaktykę w roku akademickim 2023/2024” wyróżnienie w kategorii praca z osobami studiującymi lub uczącymi się w szkole doktorskiej otrzymała dr Agata Olszanecka-Marmola, a wyróżnienie w kategorii wybitna nauczycielka akademicka – dr Renata Jankowska, prof. UŚ. W IV edycji konkursu Wyróżnień JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach za doskonałą dydaktykę w roku akademickim 2024/2025 wyróżnienie w kategorii innowacje dydaktyczne otrzymała dr Jolanta Klimczak.

Budując swoją pozycję jako uczelni badawczej, Uniwersytet Śląski w Katowicach szczególnie docenia starania badaczy dbających o najwyższą jakość swojego dorobku naukowego. W ramach [Inicjatywy Doskonałości Badawczej \(IDB\)](#) w latach 2022–2024 organizowano wiele konkursów i finansowano różne działania przyczyniające się do rozwoju zawodowego naukowców i podnoszenia jakości ich badań. Osoby prowadzące zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe były laureat(k)ami konkursów:

5. Swoboda badań – 10 osób, z czego dwie dwukrotnie, a jedna aż trzykrotnie. Celem konkursu jest doskonalenie warunków rozwoju naukowego pracowników, budowanie wysokiej jakości dorobku naukowego, upowszechnianie i komercjalizacja wiedzy, a w konsekwencji zwiększenie wpływu działalności naukowej uczelni na rozwój światowej nauki;
6. Mobilność i nauka – 3 osoby. Program przewiduje finansowanie staży naukowych w renomowanych zagranicznych jednostkach naukowych oraz w instytucjach partnerskich w ramach sojuszu Transform4Europe (T4EU);
7. Równość i różnorodność w badaniach naukowych – 1 osoba. Celem konkursu jest eksploracja problematyki oraz rozwój badań dotyczących kwestii równości i różnorodności społecznej.

Podnoszenie kompetencji kadry akademickiej jest możliwe również podczas organizowanego z inicjatywy Uniwersytetu Śląskiego [Międzynarodowego Kongresu Jakości Kształcenia](#). Wydarzenie odbywa się od 2022 roku i ma charakter cykliczny. Jego celem jest wymiana doświadczeń oraz realizowanie wspólnych projektów w zakresie jakości kształcenia. W Kongresie biorą udział nauczycielki i nauczyciele akademicy związani z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Istotne jest, że pierwszy dzień Kongresu zawsze ma charakter wewnętrzny i obejmuje szkolenia o charakterze kaskadowym, dzięki którym szkoleni pracownicy i pracowniczki następnie szkolą kolejnych swoich współpracowników.

4.5.2. Awanse naukowe pracowniczek i pracowników

O stałym i konsekwentnym rozwoju kadry prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe świadczą awanse naukowe. W latach 2023–2024 dwie osoby uzyskały tytuł profesora w dyscyplinie nauki o polityce i administracji:

- **prof. dr hab. Miron Lakomy** – w 2023 roku
- **prof. dr hab. Waldemar Wojtasik** – w 2024 roku

i jedna osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego:

- **dr hab. Anna Budzanowska** – w 2025 roku

W związku z kategorią A+ przyznaną Uniwersytetowi Śląskiemu w dyscyplinie nauk o polityce i administracji w ostatniej ewaluacji jakości działalności naukowej posiada on uprawnienia do przeprowadzania postępowań związanych z nadaniem stopnia doktora i doktora habilitowanego. Aktualnie pod promotorską opieką pracowniczek i pracowników związanych z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe znajduje się 5 doktorantek i doktorantów, spośród których 1 osoba prowadzi zajęcia dydaktyczne na kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany

Budynek Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego, gdzie prowadzone są zajęcia na ocenianym kierunku znajduje się w centrum Katowic przy ul. Bankowej 11.

Budynek ten jest współdzielony z Wydziałem Humanistycznym. W części Wydziału Nauk Społecznych znajduje się baza lokalowa w postaci pokoiów dla kadry naukowej dostosowanej do pracy naukowo-badawczej oraz baza dydaktyczna o różnych funkcjach i przeznaczeniu (35 sal dydaktycznych o łącznej pojemności 1652 osób). Sale te są współdzielone z innymi kierunkami Wydziału Nauk Społecznych. Zestawienie wszystkich sal dydaktycznych wraz z ich wyposażeniem zawiera załącznik (**Załącznik 05_01**).

Największym pomieszczeniem dydaktycznym w budynku Wydziału Nauk Społecznych przy ul. Bankowej 11 w Katowicach jest Aula im. K. Popiołka o powierzchni 334,39 m² (369 miejsc), wyposażona w nagłośnienie, mikrofony, system kamer DUO, komputer z dwoma monitorami, projektor. W styczniu 2026 oddano do użytkowania nowo wyremontowaną aulę o powierzchni 224 m² (192 miejsc) wyposażoną w nowoczesne nagłośnienie, zestaw multimedialny do prowadzenia videokonferencji oraz pętlę indukcyjną dla osób niedosłyszących. Prawie wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w stanowiska komputerowe oraz projektory multimedialne. Dodatkowo sześć sal funkcjonuje jako sale hybrydowe (do nauczania hybrydowego) – z dodatkowo zamontowanymi kamerami, a trzy z nich, poza projektorem, mają dodatkowo wielkogabarytowe monitory interaktywne. Organizując wydarzenia w formule hybrydowej skierowanej do szerokich grup odbiorców pracownicy mają możliwość zwrócenia się do uniwersyteckiego **Centrum Komunikacji Medialnej**, które dysponuje profesjonalnym sprzętem i obsługuje transmisje wydarzeń m.in. w serwisach Youtube i Facebook. Do celów dydaktycznych możliwe jest również wypożyczenie na czas zajęć kamer przenośnych. W budynku mieszczą się cztery dydaktyczne pracownie komputerowe z 58 stanowiskami komputerowymi z systemem Windows 11. Na komputerach jest oprogramowanie używane do analizy danych Statistica 12 PL, Deep Freeze oraz Microsoft Office 2019 Standard EDU PL.

Lokalizacja Wydziału Nauk Społecznych stanowi jego duży atut, WNS zlokalizowany jest:

- w niedalekim sąsiedztwie Rektoratu, w którym znajduje się [Studencka Strefa Aktywności i Relaksu](https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/studencka-strefa-aktywnosci/)⁴⁴, mieszcząca wszystkie biura wspierające studentów i absolwentów Uczelni takie, jak: Biuro Karier, Biuro

⁴⁴ <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/studencka-strefa-aktywnosci/>

Studenckich Spraw Socjalnych, Biuro Działalności Studenckiej Wsparcia Studentów, a także gabinety psychologów, psychoterapeutów i doradców zawodowych. Są one prowadzone w ramach [Centrum ds. Osób Studiujących](#)⁴⁵. W Studenckiej Strefie Aktywności i Relaksu znajduje się także sala warsztatowa, kącik czytelniczy oraz kącik zabaw dla dzieci. Przestrzeń ta jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Centrum ds. Osób Studiujących UŚ udostępnia sprzęt wspierający kształcenie, np. notebooki, dyktafony, systemy FM, lupy elektroniczne, zestawy książki mówionej. Osoby studiujące używające aparatów słuchowych mają możliwość wypożyczenia systemu FM, który wzmacnia działanie aparatu słuchowego. Uczelnia dysponuje 10 nadajnikami Campus S i 20 odbiornikami PhonakMicroLinkMLxS. Niezależnie od udogodnień technicznych, osoby studiujące niesłyszące lub niedosłyszące posługujące się polskim językiem migowym, mogą liczyć na pomoc tłumacza, który będzie im towarzyszył podczas zajęć, wizyt w bibliotece czy dziekanacie, a także w innych istotnych dla życia studenckiego sytuacjach. Platformy stosowane w kształceniu zdalnym synchronicznym i asynchronicznym uwzględniają potrzeby studiujących o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym osób z niepełnosprawnościami. Również [strona internetowa UŚ](#)⁴⁶ jest opracowywana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,

- w niedalekiej odległości od jednego z najnowocześniejszych w Polsce [Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej \(CINiBA\)](#)⁴⁷, będącego wspólnym projektem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Uniwersytetu Ekonomicznego,

- w niedalekiej odległości od [spinPLACE](#)⁴⁸, które jest nową inicjatywą mającą na celu wspomaganie kreatywności i coworkingu. Budynek przy ul. Bankowej 5 jest wyposażony w miejsca do organizowania spotkań, konferencji, mniej czy bardziej formalnych inicjatyw, dostępny jest dla całej społeczności Uniwersytetu oraz otoczenia biznesowego uczelni (podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni). SpinPLACE jest elementem wszechstronnego kształcenia, między innymi w zakresie umiejętności miękkich i praktycznego przygotowania młodych ludzi do tworzenia własnych miejsc pracy. Jest miejscem pracy grupowej, wykładów popularnonaukowych, ośrodkiem treningu przedsiębiorczości i biznesu. Publiczny charakter przestrzeni oraz organizowane w niej wydarzenia sprzyjają wymianie myśli i doświadczeń. To miejsce kreatywnego sieciowania, kreatywnej „nie-pracy”, twórczych i artystycznych działań oraz spotkań, prezentacji wyników badań i promocji innowacyjnych rozwiązań, inkubacji spółek spin-off oraz start-up, organizacji warsztatów i prototypowania projektów.

⁴⁵ <https://us.edu.pl/student/wda/poznaj-cos/>

⁴⁶ <https://us.edu.pl>

⁴⁷ <https://ciniba.edu.pl>

⁴⁸ <https://spinplace.us.edu.pl>

Aktywności te mogą odbywać się w ciągłym kontakcie z przedstawicielami biznesu, samorządu terytorialnego i trzeciego sektora. W spinPLACE zlokalizowane są następujące jednostki wspierające przedsiębiorczość akademicką: Biuro Współpracy z Gospodarką, Biuro Karier, Biuro Rzeczników Patentowych, SPIN-US Sp. z o.o. – spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego oraz centra badawcze. Wśród inicjatyw realizowanych w ramach spinPLACE są: Silesia Design School, Spin Business Accelerator, Start-ups Mill, 3D Prototyping Centre, R&D Fuse, Science Café. Więcej informacji o spinPLACE znajduje się na stronie spinPLACE – centrum kreatywności i coworkingu <https://spinplace.us.edu.pl/>. Oficjalne otwarcie nastąpiło 27 lutego 2024 r. Od tego czasu zorganizowano kilka aktywności podjętych z inicjatywy osób prowadzących jak i studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe,

- w niedalekiej odległości od przystanków autobusowych oraz tramwajowych, a także Dworca PKP i Międzynarodowego Dworca Autobusowego, które zapewniają osobom studiującym transport autobusowy, tramwajowy i kolejowy. Ponadto, w ramach modernizacji linii kolejowej powstaje nowy przystanek kolejowy Katowice Uniwersytet, zlokalizowany w rejonie ulicy Paderewskiego,

- w pobliżu instytucji kulturalnych, **Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia – NOSPR, Muzeum Śląskiego**, które zapewniają osobom studiującym możliwość uczestnictwa w licznych wydarzeniach edukacyjnych, muzycznych i filmowych oraz udział w światowych i krajowych wydarzeniach muzycznych,

- w pobliżu **Spodka** oraz **Międzynarodowego Centrum Kongresowego**, gdzie odbywały się i odbywają m.in. takie światowe wydarzenia, jak Szczyt Klimatyczny ONZ, Internetowy Szczyt Cyfrowy IGF, Światowe Forum Miejskie (World Urban Forum), Europejski Kongres Gospodarczy, światowe festiwale muzyczne takie jak WOMAX, Tauron Nowa Muzyka, czy największe na świecie rozgrywki e-sportowe Intel Extreme Master, a także Śląski Festiwal Nauki, uznawany za jedno z najważniejszych tego typu wydarzeń w Europie, w którym aktywnie biorą udział studenci i studentki oraz pracowniczki oraz pracownicy,

- w niewielkiej odległości od Rynku, miejsca wielu inicjatyw lokalnych o charakterze kulturowym.

Sprawną nawigację po kampusie katowickim UŚ umożliwia platforma Wirtualny UŚ: <https://wirtualny-uniwersytet.us.edu.pl/kampus-katowice>.

Przed budynkiem na ulicy Bankowej 11 zorganizowano dla osób studiujących atrakcyjną przestrzeń umożliwiającą spędzenie czasu pomiędzy zajęciami na świeżym powietrzu (dodatkowe miejsca do siedzenia, nowe nasadzenia, fortepian etc.). Miejscem spotkań osób studiujących, wypoczynku, rozmów jest również **strefa studentów** znajdująca się w budynku. W bezpośrednim sąsiedztwie budynku mieści się również parking dla osób studiujących, z wydzielonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami.

Wszyscy użytkownicy przestrzeni i wyposażenia uczelni zobowiązani są do przestrzegania zasad BHP. Studiujący na początku pierwszego semestru realizują kurs na platformie Moodle [Vademecum studenckie - BHP - Bezpieczeństwo i Higiena Pracy](#)⁴⁹, natomiast pracownicy realizują kurs BHP okresowo.

W budynku Wydziału Nauk Społecznych przy ul. Bankowej 11 w Katowicach znajduje się Bistro „Famila” oferujące osobom studiującym i pracownikom Wydziału śniadania, obiady, napoje oraz produkty spożywcze. Istnieje również możliwość brania dań na wynos. Bistro jest czynne od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30. Aby zaspokoić potrzeby grup studenckich, odbywających zajęcia w późniejszych blokach dydaktycznych oraz na wypadek urlopu w Bistro „Famila”, w przestrzeni Wydziału znajdują się maszyny vendingowe oferujące napoje ciepłe i zimne, produkty spożywcze oraz słodkie i słone przekąski. Uniwersytet udostępnił całej społeczności Wydziału dystrybutory wody pitnej. Bezpłatne dystrybutory zlokalizowane są w różnych częściach budynku i oferują wodę w temperaturze pokojowej, chłodzoną oraz niektóre z nich wodę gazowaną.

Osoby studiujące mają do dyspozycji przestrzenie, w których mogą spędzać czas, odpoczywać, relaksować się, spotykać oraz pracować. Jest to **Strefa Studenta** zlokalizowana na parterze z zapleczem socjalnym obejmującym m.in. czajnik, kuchenkę mikrofalową. Strefę wyposażono meble przeznaczone zarówno do nauki, pracy przy komputerze, jak i do relaksu, gry zespołowe, ekran do projekcji filmów. Ponadto w budynku przy ul. Bankowej 11 znajduje się „**pokój wyciszenia**” dla osób studiujących mających trudności z uczestnictwem w typowych zajęciach z grupą oraz takich, które mają obniżoną sprawność funkcjonowania społecznego. W pokoju wyciszenia osoby studiujące mają możliwość odseparowania się od bodźców i odreagowania napięcia. Wyposażenie pokoju wyciszenia stanowią: kanapy, szafki, biurko z regulacją wysokości, fotel biurowy ergonomiczny obrotowy, klękosiad, kołdra obciążeniowa. Pokój może być wykorzystywany również przez osoby rodzicielskie w celu nakarmienia dziecka. Nieopodal, bezpośrednio przy dziekanatach zlokalizowany jest **kącik dla dzieci**, wyposażony w stół, krzeselka, a w pobliskiej toalecie, znajduje się również przewijak. W budynku znajdują się sanitariaty z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością. W toaletach przeznaczonych dla kobiet, zostały zamontowane pudełka/skrzynki menstruacyjne, w których znajdują się artykuły higieniczne – działanie to podjęto w ramach walki z ubóstwem menstruacyjnym. Osoby studiujące mogą z nich korzystać bezpłatnie. W podziemiach oraz w strefie studenta znajdują się **szatnie samoobsługowe** (zamykane szafki do dyspozycji osób studiujących). Dziekanaty ds. studenckich, dziekanaty dydaktyczne oraz dziekanaty ds. stypendiów znajdują się na parterze. W bliskim sąsiedztwie

⁴⁹ <https://el.us.edu.pl/mw/>

poszczególnych dziekanatów znajduje się gabinet, w którym dyżury odbywa prodziekan ds. studenckich i kształcenia.

Warto dodać, że na parterze w budynku WNS znajduje się księgarnia Liber oferująca szeroki wybór pozycji między innymi z zakresu nauk społecznych. Księgarnia Liber to nie tylko miejsce zakupu literatury akademickiej i popularnonaukowej, lecz także aktywna przestrzeń dialogu i wymiany myśli. Regularnie organizuje spotkania autorskie z pisarzami, badaczami i ekspertami, w których chętnie uczestniczą studenci różnych kierunków. Wydarzenia te stanowią wartościowe uzupełnienie procesu dydaktycznego – umożliwiają bezpośredni kontakt z autorami, pogłębienie omawianych zagadnień oraz dyskusję wykraczającą poza ramy sali wykładowej.

5.2 Infrastruktura i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Obowiązkowe praktyki zawodowe na kierunku prowadzone są w firmach, instytucjach, działach, które korzystają z nowych mediów i to do nich należy zapewnienie infrastruktury niezbędnej do realizacji przez osobę studiującą programu praktyk - w sytuacji braku takiej, miejsce nie jest kwalifikowane na miejsce odbywania praktyki. Miejsce odbywania praktyk konsultowane jest bowiem wcześniej z akademickim opiekunem praktyk, co daje okazję również do ustalenia kwestii związanych z infrastrukturą i wyposażeniem w miejscu praktyk, aby umożliwiły zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przypisanych do tego modułu. W trakcie realizacji praktyk akademicki opiekun praktyk pozostaje w kontakcie z opiekunem praktyk z ramienia praktykodawcy, co pozwala monitorować jakość praktyk również w tym zakresie. Praktykodawcy są zobowiązani do zapoznania studentki/studenta z zakładowym regulaminem pracy i przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy. Zgodnie z treścią składanego przez studenta oświadczenia przed rozpoczęciem praktyk, każda osoba studiująca zobowiązana jest m.in. do przestrzegania ustalonego w miejscu odbywania praktyki porządku i dyscypliny pracy oraz zasad BHP i ochrony przeciwpożarowej.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu i platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Sale dydaktyczne w budynku WNS wyposażone są w **infrastrukturę informatyczną** (projektory, komputery, nagłośnienie i systemy łączności), które umożliwiają realizację procesu dydaktycznego w sposób efektywny. Budynek ten przeszedł kompleksową przebudowę w latach 2020-2024, posiada sprzęt nowy, kompatybilny z wykorzystywanym oprogramowaniem. Dodatkowo można tu wspomnieć,

że w budynku zapewniona jest najwyższa jakość przekazu audio i wideo obron doktorskich i innych ważnych wydarzeń dzięki sprzętowi w salach wideokonferencyjnych i hybrydowych.

Technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane są zarówno w procesie dydaktycznym (zgodnie z Zarządzeniem nr 176 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 15 października 2021 r. w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), jak i w ramach obsługi administracyjnej studiów. Studiujący wdrażają się w wykorzystanie różnorodnych narzędzi informacyjno-komunikacyjnych począwszy od pierwszych zajęć, gdy zapoznają się z systemem USOS, następnie na module *umiejętności akademickie* oraz kolejnych zajęciach, w tym z zestawu modułów dyplomowych. Obsługi systemów IT mogą się uczyć także przy wykorzystaniu strony <https://us.edu.pl/student/nowy-student/nowy-student-pierwsze-kroki/systemy-i-wsparcie-it/> oraz w ramach kursu Moodle *Vademecum studenckie - Pierwsze kroki z narzędziami do pracy zdalnej* (dostęp po zalogowaniu). Platforma Moodle jest też wykorzystywana do realizacji szkoleń z zakresu przysposobienia bibliotecznego i zasad BHP. Wszystkie ważne informacje studiujący znaleźć mogą na [stronie Uniwersytetu Śląskiego i podstronach](#)⁵⁰.

Całość obsługi administracyjnej opiera się na systemie USOS, który służy studentom m.in. do zapisywania się na zajęcia oraz bieżącego monitorowania wszelkich spraw związanych z przebiegiem studiów. Dostęp do USOS możliwy jest zarówno przez przeglądarkę internetową, jak i aplikację Mobilny USOS UŚ (opis: <https://us.edu.pl/student/aplikacja-mobilna-dostepny-us/>). System opracowany został przez licencjonowanych dostawców i daje gwarancję bezpieczeństwa danych studentów oraz pracowników, nad czym czuwają zarówno Inspektor Ochrony Danych UŚ, Lokalny Administrator Danych Osobowych oraz Pełnomocnik Lokalnego Administratora danych osobowych.

We wszystkich budynkach UŚ działa system EDUROAM (educationalroaming), który umożliwia autoryzowany dostęp do Internetu dla użytkowników wszystkich uczelni i jednostek akademickich, biorących udział w projekcie EDUROAM na całym świecie. Studenci mogą dodatkowo korzystać z zasobów sieci *student.us* oraz z wirtualnej sieci uczelni (VPN). Aktualnie trwają prace nad modernizacją sieci pod względem bezpieczeństwa i wydajności pracy.

Podstawowym narzędziem wykorzystywanym w nauczaniu zdalnym i hybrydowym jest Microsoft Teams na platformie Microsoft 365. Wszyscy studenci i pracownicy mają możliwość utworzenia konta w domenie Office365. Konto to zapewnia dostęp do aplikacji ułatwiających pracę, naukę i komunikację: MS Teams, SharePoint, Outlook, Word, Excel, OneNote i PowerPoint. Aplikacje te są

⁵⁰ <https://us.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>

dostępne dla studentów z ich prywatnych komputerów i urządzeń mobilnych oraz mogą być używane w ramach pracy własnej w dowolnym czasie i miejscu. Osoby nieposiadające konta w domenie o365 Uniwersytetu Śląskiego mogą uczestniczyć w każdym spotkaniu poprzez link z zaproszeniem od organizatora. MS Teams wykorzystywany jest do synchronicznej realizacji wybranych zajęć w formule zdalnej (część wykładów, statystyka, psychometria, moduły ogólnouczelniane) - ważnym atutem tego rozwiązania jest możliwość nagrywania zajęć, co studium systematycznie wskazują jako rozwiązanie bardzo korzystne. Dodatkowo rozwiązanie takie umożliwia samodzielną pracę każdej osobie studiującej na własnym komputerze. Na niektórych modułach pełni także rolę repozytorium materiałów dydaktycznych, zadań i komunikatora chat. Od bieżącego roku akademickiego Ms Teams wykorzystywany jest także do przekazywania pilnych komunikatów osobom studiującym - utworzony został zespół, do którego może dołączyć każda osoba studiująca. Na jego stronie głównej pojawiają się bieżące komunikaty, a w zakładkach można znaleźć dodatkowe informacje tematyczne.

W celu rozwoju i monitorowania metod nauczania na odległość oraz wspierania jego jakości, z grona nauczycieli akademickich powołany został [Pełnomocnik Dziekana Wydziału Nauk Społecznych UŚ do spraw kształcenia na odległość](#)⁵¹. Obecnie, funkcję tą sprawuje dr Monika Frania, prof. UŚ. Współpracuje on z jednostkami na poziomie uniwersyteckim, takimi jak Dział Kształcenia, Centrum Kształcenia na Odległości, Dział Informatycznej Obsługi Toku Studiów, a na poziomie wydziału z informatykami.

5.4 Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynek posiada szereg udogodnień dla pracowników i osób studiujących z niepełnosprawnościami, począwszy od sanitariatów, wind, ramp. Oprócz kamer i pozostałego specjalistycznego sprzętu AV, część auli oraz multimedialnych sal dydaktycznych jest wyposażona w sprzęt umożliwiający zdalne uczestnictwo w prowadzonych zajęciach i badaniach naukowych.

Na parkingu studenckim przy windzie zewnętrznej wydzielono dwa miejsca dla osób z niepełnosprawnościami o odpowiednich parametrach, odmalowane farbą antypoślizgową i oznaczone znakami. Przed wejściem zamontowana jest platforma, która umożliwia wjazd wózkami do budynku. Aby uruchomić platformę należy przywołać pracownika z portierni za pomocą przycisku. W budynku znajdują się dwie windy osobowe (wewnętrzna i zewnętrzna) oraz pięć platform (pionowa przy wejściu głównym, przy portierni lewa, II piętro, III piętro, IV piętro). Pracownicy portierni służą pomocą w dotarciu do określonej lokalizacji budynku.

⁵¹ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/pelnomocnicy-dziekana/>

W budynku znajduje się też pokój wyciszenia. Warto tutaj dodać, że Centrum ds. Osób Studiujących UŚ udostępnia sprzęt wspierający kształcenie, np. notebooki, dyktafony, systemy FM, lupy elektroniczne, zestawy książki mówionej. Studenci używający aparatów słuchowych mają możliwość wypożyczenia systemu FM, który wzmacnia działanie aparatu słuchowego. Uczelnia dysponuje 10 nadajnikami Campus S i 20 odbiornikami PhonakMicroLinkMLxS. Niezależnie od udogodnień technicznych studenci niesłyszący lub niedosłyszący posługujący się Polskim Językiem Migowym, mogą liczyć na pomoc tłumacza, który będzie im towarzyszył podczas zajęć, wizyt w bibliotece czy dziekanacie, a także w innych istotnych dla życia studenckiego sytuacjach. Platformy stosowane w kształceniu zdalnym synchronicznym i asynchronicznym uwzględniają potrzeby studiujących o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Dodatkową formą wsparcia mogą być także adresowane stypendia oraz zaangażowanie asystenta, ułatwiającego dojazd, poruszanie się po uczelni, sporządzanie notatek i załatwianie spraw organizacyjnych. Zgodnie z [Zarządzeniem nr 158 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wsparcia procesu kształcenia i prowadzenia badań dla osób studiujących z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami](#)⁵² dostępna jest również opcja indywidualnego dostosowania studiów, obejmującego między innymi możliwość nagrywania zajęć, wcześniejszego otrzymywania materiałów dydaktycznych, modyfikacji planu, wydłużenia czasu realizacji prac zaliczeniowych i egzaminów, dostosowania wielkości czcionki na egzaminie itp. Wszelkie formy wsparcia osób z niepełnosprawnościami opisane są na stronie <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb>. Biblioteka umożliwia korzystanie z książek w wersji cyfrowej, po złożeniu zamówienia (<https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/biblioteka-cyfrowa/>).

Osoby studiujące mają możliwość korzystania z aplikacji [Dostępny UŚ](#)⁵³, która poprzez system wewnętrznej nawigacji umożliwia szybkie odnajdowanie ważnych miejsc w budynkach, a także oferuje dodatkowe funkcje, mające na celu bezpieczne i sprawne przemieszczanie się po terenie uczelni oraz komunikację w obrębie społeczności akademickiej (możliwość wezwania służb ratowniczych, przywołania asysty, otrzymywanie najnowszych komunikatów).

Uniwersytet Śląski oferuje również studentom i studentkom z niepełnosprawnościami wsparcie w postaci [asystenta studenta z niepełnosprawnością \(ASN\)](#)⁵⁴, którego zakres zadań jest określany indywidualnie w zależności od potrzeb studenta i obejmuje m.in. wsparcie w dojazdach, poruszaniu się

⁵² <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/7657/5/?reporef=%2F%3Fsearch-global%3D158%252f2024>

⁵³ <https://us.edu.pl/student/aplikacja-mobilna-dostepny-us/>

⁵⁴ <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/asystent/>

po uczelni, sporządzaniu notatek oraz załatwianiu spraw organizacyjnych. Ze wskazaną przez studenta osobą zawierana jest umowa cywilnoprawna, a rozliczenie następuje na podstawie kart godzin pracy potwierdzanych przez pracowników uczelni, przy czym rola asystenta polega na wspieraniu samodzielności studenta, a nie na wyręczaniu go w obowiązkach akademickich.

Dziekanaty studiów stacjonarnych i niestacjonarnych znajdują się na parterze w bliskiej odległości od siebie. Prowadzą do nich szerokie klatki schodowe oraz platforma schodowa, co jest niezmiernie istotne z punktu widzenia osób z dysfunkcją ruchu. Dodatkowo na bieżąco reagujemy na potrzeby naszej społeczności wydziałowej i zgłaszamy konieczność podjęcia różnych działań, jak odmalowanie Sali, czy wymianę oświetlenia. Za stan techniczny budynku, czystość, remonty itp. odpowiada Dział Administracyjno-Gospodarczy, będący poza strukturą Wydziału.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Uczelnia oferuje nieodpłatnie dostęp do STATISTICA i SPSS. Przyjęta została zasada, że studium powinni mieć możliwość prowadzenia analiz także po uzyskaniu dyplomu, dlatego promujemy aplikacje ogólnodostępne. Dodatkową zaletą JASP jest jego ciągły rozwój.

Do prowadzenia badań on-line w ramach projektów studenckich, rekomendowane jest stosowanie platform gwarantujących bezpieczeństwo danych: MS Forms i Formularze Google z kont Uniwersytetu oraz serwisu LimeSurvey, zainstalowanego na wewnętrznym serwerze uczelni. LimeSurvey daje bardzo duże możliwości konstruowania ankiet o zróżnicowanych pytaniach i mechanizmach przechodzenia między pytaniami. W przypadku nietypowych wyzwań lub trudności, studium mogą liczyć na wsparcie osoby administrującej serwisem. Metodologiczne, etyczne i techniczne przygotowanie do stosowania tego typu narzędzi stanowi nieodpłatny, ogólnodostępny kurs *Badania ankietowe on-line* na platformie edukacyjnej [Navoica.pl](https://navoica.pl)⁵⁵.

Aplikacje i systemy wykorzystywane w nauczaniu zdalnym są dostępne dla studentek i studentów z prywatnych komputerów i urządzeń mobilnych i mogą być używane w ramach pracy własnej w dowolnym czasie i miejscu (bez ograniczenia co do lokalizacji). Dotyczy to nie tylko Platformy elearningowej, ale wszystkich aplikacji pakietu Office365. W konsekwencji materiały dydaktyczne przygotowywane przez dydaktyczki i dydaktyków i przesyłane student(k)om za pośrednictwem Microsoft Teams i SharePoint są dostępne w trybie ciągłym. Również z wszystkich elektronicznych zasobów biblioteki uniwersyteckiej osoby studium mogą korzystać z domu (lub dowolnej lokalizacji)

⁵⁵ <https://navoica.pl>

po zalogowaniu do systemu HAN UŚ. W czasie pandemii COVID-19 działał dodatkowy projekt Dydaktyczna Biblioteka Cyfrowa UŚ (<https://bsf.us.edu.pl/pieknych-swiat/>) <https://ciniba.edu.pl/biblioteki-cyfrowe/988000-dydaktycznabiblioteka-cyfrowa-us>. W bibliotece tej były umieszczane teksty tych publikacji, które były niezbędne w procesie kształcenia (książki, artykuły, rozdziały), ale nie były dostępne w wersji elektronicznej. Z materiałów mogli skorzystać zarówno pracowniczki, pracownicy jak i studentki i studenci Uniwersytetu Śląskiego. Prośby o umieszczenie publikacji w Dydaktycznej Bibliotece Cyfrowej mogli przysyłać pracownicy i pracowniczki UŚ poprzez specjalnie przygotowany w tym celu formularz. Aktualnie studentki i studenci mają możliwość zdalnego zamawiania cyfrowej kopii materiałów (<https://ciniba.edu.pl/kopiowanie-zbiorow/>).

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz dostosowanie do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

W kampusie katowickim UŚ, w bezpośrednim sąsiedztwie WNS, znajduje się [Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka](#)⁵⁶ (CINiBA) jedna z najnowocześniejszych bibliotek uniwersyteckich w Polsce, wybudowana wspólnie przez Uniwersytet Śląski w Katowicach i Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, w której połączono zbiory Biblioteki UŚ i Biblioteki Głównej UEK. Do zasobów CINiBA włączono również zasoby biblioteki WNS posiadającej bogaty księgozbiór z zakresu nauk społecznych. Budynek CINiBA ma ponad 12 tys. m² powierzchni i 63 tys. m³ kubatury. Na 7 kondygnacjach obiektu równocześnie może przebywać 1000 osób. Znajduje się tam 340 komputerów i terminali, skanery, 54 km półek, 6 „selfchecków” do samodzielnego wypożyczania książek, wrzutnia (najnowszy i jedyny w Polsce model zawierający sorter do selekcjonowania zwracanych książek, np. wg ich miejsca przechowywania). Na każdym poziomie znajduje się samoobsługowy punkt ksero. Biblioteka jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością – posiada automatycznie otwierane drzwi wejściowe, windy z kabinami dostosowanymi dla osób poruszających się na wózkach oraz niewidomych/niedowidzących, toalety dla osób z niepełnosprawnością ruchową, korytarze i pomieszczenia dostosowane do poruszania się na wózkach, stanowiska pracy dla czytelników i pracowników z niepełnosprawnościami.

Stan księgozbioru Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej z dziedziny „Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe” wynosi 4.174 woluminów oraz 38 tytułów czasopism aktualnie

⁵⁶ <https://ciniba.edu.pl>

prenumerowanych oraz archiwalnych. W roku 2025 zakupiono i włączono do księgozbioru CINIbA 522 tytuły (woluminy) nowych książek dotyczących szeroko rozumianych bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

W CINIbA znajduje się także księgozbiór, liczący 15.162 tytuły książek, profesora Bogdana Suchodolskiego, który swym testamentem przekazał całość swoich zbiorów Uniwersytetowi Śląskiemu. Są to książki głównie z dziedzin filozofii, nauk filologicznych i społecznych i in. Uniwersytet Śląski oferuje dostęp do 301 pełnotekstowych czasopism elektronicznych i 6306 książek elektronicznych z wyżej wymienionej dziedziny.

W zasobach biblioteki znajdują się publikacje wskazane studentom w sylabusach.

Studenti i pracownicy mają zdalny dostęp do około 30 baz danych w tym **Cambridge University Press Journals, Newspaper Source, Central and Eastern European Online Library (CEEOL)** oraz **JSTOR** i innych nauk pokrewnych (z zakupu, licencji krajowej i darmowych). Oferowany jest również dostęp do baz interdyscyplinarnych są to m.in.: ScienceDirect, SpringerLink, Academic Search Ultimate, czy Wiley Online Library.

Warto odnotować, że pracowniczki i pracownicy, studentki i studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mają również wpływ na zakupy konkretnych tytułów: raz w roku można wskazać kilka, biblioteka najczęściej dokonuje zakupu wskazanych pozycji. Ponadto osoby studiujące historię korzystają z systemu wypożyczeni międzybibliotecznych. Otwarty charakter CINIbA powoduje, że często wykorzystywany jest, podobnie jak spinPLACE, jako miejsce spotkań intelektualnych i spędzania czasu. CINIbA jest otwarta dla wszystkich czytelników, a korzystanie z jej zasobów jest bezpłatne. O otwartym charakterze księżnicy świadczy nie tylko wolny dostęp do krajowych i światowych publikacji w postaci tradycyjnej i elektronicznej, ale także fachowa pomoc ze strony bibliotekarzy, przyjazna architektura, najnowsze technologie i rozwiązania (w tym urządzenia samoobsługowe) oraz dostosowanie gmachu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Centrum jest czynne od poniedziałku do soboty, w godzinach 8.00- 20.00. W czasie sesji egzaminacyjnych CINIbA jest czynna do 23.00. W Centrum zapewniony jest dostęp do krajowych i światowych publikacji naukowych w postaci tradycyjnej i elektronicznej. Czytelnicy CINIb-y mają do dyspozycji kolekcję liczącą ponad 1 milion woluminów książek i czasopism, wzbogaconą o bazy danych dostępne w bibliotece i zdalnie w dowolnym miejscu na świecie, po zalogowaniu do systemu. Znaczna część księgozbioru znajduje się w otwartych strefach i ma charakter ogólnodostępny. Są to książki najnowsze oraz zbiory wyselekcjonowane, publikacje istotne dla poszczególnych dziedzin naukowych, po które najczęściej sięgają pracownicy naukowci i studenci. Wolny dostęp do półek, możliwość swobodnego przeglądania książek, bez konieczności ich zamawiania, pozwala na swobodne korzystanie z zasobów i gwarantuje użytkownikom dużą samodzielność – od dotarcia do właściwej półki po wypożyczenie książki. Inteligentne rozwiązania np. funkcja „prowadź”, dostępna w katalogu INTEGRO, pozwala na

szybką lokalizację książki. Po kliknięciu ikony „Prowadź”, wyświetla się podgląd piętra i regału, na którym znajduje się wybrana pozycja. CINiBA jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które mogą swobodnie korzystać z zasobów biblioteki, wykorzystując specjalistyczne oprogramowanie i sprzęt komputerowy. W czytelni zlokalizowanej w CINiBA można korzystać z książek, czasopism, materiałów z magazynów zamkniętych oraz publikacji sprowadzonych z innych bibliotek. Na księgozbiór podręczny składają się: encyklopedie ogólne (polskie i zagraniczne), bibliografie dziedzinowe i seria Prace Naukowe UŚ. Oprócz tego w CINiBA zlokalizowana jest [Czytelnia Prasy Bieżącej](https://ciniba.edu.pl/?option=com_content&view=category&layout=blog&id=8&Itemid=31&lang=pl)⁵⁷ z najnowszą informacyjną i opiniotwórczą prasą, w tym m.in. polskimi i zagranicznymi gazetami i tygodnikami (https://ciniba.edu.pl/?option=com_content&view=category&layout=blog&id=8&Itemid=31&lang=pl). W budynku CINiBA znajduje się również Mediateka, w której zapewniony jest dostęp do multimediiów oraz stanowisk komputerowych, na których można odtwarzać płyty wymagające zainstalowania programu i zrestartowania komputera. Budynek WNS znajduje się też w niedalekim położeniu od Biblioteki Śląskiej, biblioteki wojewódzkiej o statusie biblioteki naukowej uwzględniającej potrzeby środowisk akademickich śląskich uczelni.

5.7. Sposoby, częstotliwość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

Przegląd posiadanego sprzętu i oprogramowania dokonywany jest regularnie. Zgodnie z [Wydziałowymi Procedurami Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych](#)⁵⁸ na corocznych spotkaniach z spotkaniem z nauczycielami akademickimi i osobami studiującymi poruszane są kwestie dotyczące infrastruktury (**Załącznik K3_03**), zgłaszane problemy są przekazywane w raporcie do Dziekana.

Problemy zgłaszane są również na bieżąco informatykom, a zapotrzebowanie w zakresie doposażenia infrastruktury przekazywane jest władzom dziekańskim. Baza dydaktyczna i naukowa uczelni jest oceniana regularnie, zazwyczaj co semestr lub rocznie, w ramach wewnętrznych procesów monitorowania i zapewnienia jakości, w tym jakości kształcenia prowadzonych przez odpowiednie jednostki Uczelni, takie jak komisje ds. jakości kształcenia, czy dziekan lub właściwi prodziekani w porozumieniu z Działem Administracyjno-Gospodarczym. Za infrastrukturę i zasoby dydaktyczne wydziału odpowiedzialny jest dziekan. Dyrektor kierunku i wydziałowa komisja ds. kształcenia i studentów w ramach swojej działalności zbierają informacje (zgłaszane m.in. przez pracowniczki i

⁵⁷ https://ciniba.edu.pl/?option=com_content&view=category&layout=blog&id=8&Itemid=31&lang=pl

⁵⁸ https://us.edu.pl/wydzial/wns/wp-content/uploads/sites/17/Bez-kategorii/WSZJK_2023-1.pdf

pracowników oraz studentki i studentów) o rozpoznanych potrzebach i najważniejszych problemach w tym zakresie i przekazują je dziekanowi. Zakres monitorowania obejmuje ocenę dostępności, stanu technicznego oraz jakości infrastruktury dydaktycznej (np. sal wykładowych, laboratoriów, pracowni komputerowych) oraz wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć. Dotyczy również sprzętu specjalistycznego, oprogramowania i narzędzi wykorzystywanych w procesie kształcenia oraz badań naukowych. W roku akademickim 2024/2025 dyrekcja kierunków politologicznych (bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia) dzięki regularnej ocenie stanu technicznego i wyposażenia sal wykładowych oraz wsłuchiwaniu się w głosy społeczności kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe rozpoczęła również działania zmierzające do zmodernizowania sal. Wykaz remontów na Wydziale Nauk Społecznych znajduje się w Załączniku **Załącznik K5_02**).

Przykład: W roku akademickim 2025/2026 przeprowadzono modernizację sali 110, obejmującą poprawę standardu technicznego oraz funkcjonalności przestrzeni dydaktycznej. Zmiany wpłynęły na zwiększenie komfortu prowadzenia zajęć oraz jakości procesu kształcenia.

Za dopasowanie zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych do potrzeb dydaktycznych Wydziału odpowiedzialny jest prodziekan ds. studenckich i kształcenia we współpracy z dyrektorem Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Dyrektor kierunku i wydziałowa komisja ds. kształcenia i studentów w ramach swojej działalności zbierają informacje (zgłaszane m.in. przez pracowniczki, pracowników, studentki i studentów) o rozpoznanych potrzebach i najważniejszych problemach w tym zakresie i przekazują je prodziekanowi ds. studenckich i kształcenia, a ten przekazuje je dyrektorowi Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Dodatkowo, regularnie ocenia się dostępność nowych publikacji oraz aktualność zasobów w kontekście sylabusów. Ocenie podlegają dostępność tradycyjnych i elektronicznych zasobów bibliotecznych, w tym baz danych, czasopism i książek naukowych, zgodność zasobów z potrzebami dydaktycznymi oraz ich przydatność w realizacji programów studiów. Zapotrzebowanie na nowe materiały zgłaszają nauczycielki i nauczyciele akademicy oraz pracowniczki i pracownicy naukowcy. Na spotkaniach dyrekcji z osobami studiującymi przeprowadzane są rozmowy dotyczące warunków nauki, dostępności zasobów dydaktycznych i jakości infrastruktury. Zgłaszane uwagi są przekazywane wyżej i analizowane przez władze uczelni i komisje ds. jakości kształcenia, co pozwala na identyfikację potrzeb i obszarów do poprawy. Studenci mogą również zgłaszać swoje uwagi i propozycje bezpośrednio przez system USOS.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Dobre praktyki:

- Za dobrą praktykę uznać można zapewnienie wszystkim student(k)om UŚ bezpłatnego dostępu do pakietu MS Office 365, obejmującego takie aplikacje, jak Word, Excel, Teams, Power Point,

One Drive, Forms, Outlook i inne. Aplikacje te są dostępne dla studentów z ich prywatnych komputerów i urządzeń mobilnych i mogą być używane w ramach pracy własnej w dowolnym czasie i miejscu (bez ograniczenia co do lokalizacji).

- Dobrą praktyką jest tworzenie zespołów na platformie MS Teams, wspierających zajęcia stacjonarne. Zespoły służą do komunikacji w ramach grupy jako repozytorium materiałów dydaktycznych oraz jako miejsce gromadzenia prac (jeśli takie są przewidziane). Zespoły pozwalają również na elastyczne przeniesienia zajęć w tryb online, gdy zajdzie potrzeba (np. w wypadku wyjazdu na konferencję czy staż prowadzącego zajęcia).
- Za dobrą praktykę należy również uznać dostęp do źródeł elektronicznych (baz danych, czasopism elektronicznych oraz ebooków) z komputerów innych niż uczelniane za pomocą systemu autoryzacji HAN (Hidden Automatic Navigator).
- Dobrą praktyką jest posiadanie rozbudowanego zaplecza socjalnego: studenckie strefy odpoczynku, w których studiujący mogą odpocząć lub popracować (czemu sprzyja odpowiednie wyposażenie); atrakcyjne przestrzenie na wolnym powietrzu, „pokój wyciszenia” dla studentek i studentów mających trudności z uczestnictwem w typowych zajęciach z grupą oraz takich, którzy mają obniżoną sprawność funkcjonowania społecznego; prężnie działające bistro.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1 Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wpisuje się w nową strategię uczelni. Zgodnie z przyjętym powszechnie w regionie hasłem „Nauka nowym przemysłem Śląska” uniwersytet stał się inicjatorem i liderem wielu działań, które uczyniły go aktywnym uczestnikiem istotnych debat i planów dotyczących przyszłości województwa.

Cele strategiczne uczelni łączą się w sposób zasadniczy z działaniami dyrekcji kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz władz dziekańskich Wydziału Nauk Społecznych UŚ w zakresie realizacji celu opisanego w dokumencie strategicznym na lata 2026-2029 na s. 26-17 jako „WS.1. Budowanie odporności Uniwersytetu w obliczu kryzysów i zagrożeń”. Zauważono w nim, że ostatnie lata przyniosły nowe zagrożenia globalne i regionalne. Zmiana sytuacji wpłynęła także w sposób zasadniczy na zmianę postrzegania społecznej roli uniwersytetu. Dowiodły ponadto wysokiej odporności wspólnoty uczelni na kryzysy, a także uświadomiły potencjał rozwojowy w tym zakresie.

W oparciu o praktyki własne i innych uczelni, w uniwersytecie na bieżąco opracowuje się, wdraża i aktualizuje systemowe rozwiązania w zakresie budowania odporności na kryzysy i zagrożenia. Odnosi się to w szczególności do reagowania na epidemie, wojnę, zagrożenia demokracji, kryzys zdrowia psychicznego wśród młodzieży i dorosłych, kryzys demograficzny, konieczność zapewnienia cyberbezpieczeństwa, powszechną dostępność sztucznej inteligencji, a także zagrożenia klimatyczne oraz dewastację środowiska naturalnego. Tak opisane zagrożenia bezpieczeństwa państwa polskiego, a także bezpieczeństwa międzynarodowego są przedmiotem badań pracowników Instytutu Nauk Politycznych. Procesy badawcze muszą być jednak prowadzone w ścisłej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a w tym przypadku: z podmiotami zaangażowanymi w zapewnienie bezpieczeństwa w skali państwowej i międzynarodowej. To właśnie owa współpraca, jak i wyniki uzyskiwanych badań zainspirowały przedstawicieli górnośląskiej politologii do stworzenia programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Zasadniczym celem takiego działania, podjętego na uczelni cywilnej, było rozumienie znaczenia kształcenia na publicznej wyższej uczelni kandydatów na przyszłych funkcjonariuszy służb mundurowych, a także na potrzeby jednostek administracji publicznej, odpowiedzialnych na wszystkich szczeblach wielopasmowego zarządzania za bezpieczeństwo gmin, powiatów, województw, a także za bezpieczeństwo całego państwa i zjednoczonej Europy.

Współpraca instytucjonalna realizowana jest na dwóch poziomach. Pierwszym z nich jest **poziom uczelni**. W tym zakresie działania wspierające studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w wejściu na rynek pracy prowadzi jednostka administracji ogólnouczelnianej: Biurowspółpracy z Gospodarką UŚ (BWG). Jej zadaniem jest budowanie współpracy Uniwersytetu Śląskiego z przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Szczegółowy zakres zadań BWG znajduje się na stronie: <http://transfer.us.edu.pl/dzialalnosc-bwg>.

W ramach wsparcia studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach podjęło liczne działania. Były one realizowane zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

1. Spotkania z pracodawcami o charakterze informacyjno-rekrutacyjnym. Organizacje zainteresowane zatrudnieniem prezentowały swoją firmę, a także informowały o wymaganiach rekrutacyjnych i przyjmowały dokumenty aplikacyjne. W ramach opisanego działania odbyły się następujące spotkania informacyjno - rekrutacyjne skierowane do studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w tym także studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe:
 - Stoisko Banku Millennium S.A. – I 2026 r., Wydział Nauk Społecznych w Katowicach;
 - Świąteczne stoisko charytatywne PwC SDC – XII 2025 r., Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach;
 - Spotkanie informacyjne z Wojskiem Obrony Cyberprzestrzeni – XI 2025 r., online;
 - Spotkanie informacyjno-rekrutacyjne z firmą HireRight – XI 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Spotkanie informacyjno - rekrutacyjne z przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – XI 2025 r., Wydział Nauk Społecznych w Katowicach;
 - Spotkanie informacyjno - rekrutacyjne z przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - XI 2025 r., Wydział Prawa i Administracji w Katowicach;
 - Spotkanie z Ambasadorem Karier UE na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach - XI 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
 - Spotkanie z Szefową Służby Cywilnej – X 2025 r., rektorat UŚ;
 - Stoisko Ambasadora Karier UE – X 2025 r., Wydział Nauk Społecznych w Katowicach (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
 - Spotkanie dot. pracy w Agencji Wywiadu, X 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;

- Spotkanie z Ambasadorem Karier UE na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach – VI 2025 r., online (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
- Spotkanie informacyjno – rekrutacyjne z przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – V 2025 r. (dedykowane studentom studiów niestacjonarnych bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego);
- Spotkanie informacyjno – rekrutacyjne z przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – V 2025 r. (dedykowane studentom studentów niestacjonarnych);
- Spotkanie informacyjno – rekrutacyjne ze Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów – I 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Konsultacje z Ambasadorem Karier UE na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach I 2025 r., Wydział Nauk Społecznych w Katowicach (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
- Konsultacje z Amabasadorem Kariery UE na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach – XII 2024 r., online (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
- Spotkanie dotyczące finansowania z Funduszy Europejskich- XI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Wykład CBA „Pełnoletni w służbie: Razem dla uczciwego państwa”, X 2024 r., spinPLACE- Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Spotkanie z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach – VI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Spotkanie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego – VI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice
- Spotkanie z Komendą Miejską Policji w Katowicach - V 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Spotkanie z Przedstawicielem Komisji Europejskiej Panem Carlosem Teránem – IV 2024 r., online;
- Konsultacje z Ambasadorem Kariery EU na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach - III 2024 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE)
- Spotkanie z Przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – II 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Spotkanie z Przedstawicielami Krajowej Administracji Skarbowej – X 2023 r., Wydział Humanistyczny, Katowice;
- Spotkanie informacyjne dot. pracy w instytucjach UE – X 2023 r., online;
- Spotkanie z firmą Wiley Edge – X 2023 r., online;

- Spotkanie z Ambasadorem Kariery UE na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach – XI 2023 r., rektorat UŚ (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
 - Spotkanie z Przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – VI 2023 r., rektorat UŚ;
 - Spotkanie informacyjne „Zatrudnienie w instytucjach i organach Unii Europejskiej” - VI 2023 r., formuła hybrydowa;
 - Spotkanie „Regionalizm i dyplomacja” – VI 2023 r., Wydział Humanistyczny, Katowice;
 - Spotkanie dot. konkursu „Aktywizacja Młodzieży w samorządach w woj. śląskim i małopolskim” – III 2023 r., rektorat UŚ;
 - Konsultacje z Ambasadorką Kariery UE – III 2023 r., rektorat UŚ (możliwe ścieżki kariery w instytucjach UE);
 - Spotkanie z przedstawicielką Biura Analiz Parlamentu Europejskiego - III 2023 r., online;
 - Spotkanie dot. kariery w instytucjach UE – II 2023 r., online.
2. Warsztaty, szkolenia i wykłady dotyczące zagadnień związanych z rynkiem pracy i szeroko rozumianych umiejętności, zarówno „miękkich”, jak i technicznych. Wybrane szkolenia skierowane były do wszystkich studentów, także kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:
- Webinar „Duże Modele Językowe – czym są, jak działają i do je wykorzystywać” – I 2026 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Pierwsze spotkanie wprowadzające do 13. edycji CRC – I 2026 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Drugie spotkanie wprowadzające do 13. edycji CRC – I 2026 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Szkolenie „Zarządzanie sobą w czasie: 24 godziny to naprawdę dużo – jak ogarnąć naukę, pasję i życie prywatne” – XII 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Wykład „Katowice. Przygoda z nowoczesnością” – XI 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Spotkanie informacyjne dot. funduszy europejskich – XI 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Szkolenie „W oko w oko z rekruterem – jak wyróżnić się na rynku pracy?” – XI 2025 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
 - Szkolenie „Wpływ sztucznej inteligencji na rynek pracy i wykorzystywanie technologii w praktyce” – VI 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;

- Spotkanie „Polityka komunikacyjna w instytucji publicznej – na przykładzie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych” - V 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z cyberzagrożeń – V 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Wykład „Zarządzanie Projektami” – III 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Wykład „Historia Wyszukiwania – od starożytności do AI” – III 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Webinar „Pozyskiwanie Funduszy na działalność gospodarczą” – III 2025 r., online;
- Wykład „IT – rzeczy, które warto wiedzieć, aby lepiej zrozumieć proces rozmowy kwalifikacyjnej” – II 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Wykład „Wykorzystanie stylów zachowań oraz stylów pracy w życiu codziennym i biznesie w oparciu o DISC i teorie Wielkiej Piątki” – II 2025 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie „Wykorzystywanie narzędzi AI w nauce i biznesie”, XII 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego „Ochrona Kontrwywiadowa”, XII 2024 r., spinPLACE – Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie „Z arsenału wchodzenia na rynek pracy: rezyliencja” Argemonia.pl, XI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie „Podstawy Przedsiębiorczości: sprzedaż, marketing, finanse i rozwój firmy na start” Projekt Biznes, XII 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie „Zarządzanie finansami mikroprzedsiębiorstwa: od budżetu do rentowności” A. Dyś, XI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Szkolenie „Jak skutecznie rozpocząć i prowadzić własny biznes” Projekt Biznes, XI 2024 r., spinPLACE - Centrum Kreatywności i Coworkingu, Katowice;
- Cykl webinarów Akademia Analityka LabMasters :
- Data Science w R Case’y rozmów kwalifikacyjnych, IX 2024 r., online;
- Data Science w Pythonie Case’y rozmów kwalifikacyjnych, IX 2024 r., online;
- Narzędzia Business Intelligence w Power BI – Case’y rozmów kwalifikacyjnych, IX 2024 r., online;
- Case’y rozmów kwalifikacyjnych w SQL, IX 2024 r., online;
- Case’y rozmów kwalifikacyjnych w VBA, IX 2024 r., online;

- Case'y rozmów kwalifikacyjnych w Excelu, IX 2024 r., online;
- Cykl certyfikowanych szkoleń - Steer Your Career – PwC Service Delivery Center we współpracy z kołem studenckim Students' Business Centre:
- „Excel – Tips&Tricks” – V 2024 r., online ;
- „Eye to eye with the recruiter – how to stand out on the job market?” – V 2024 r., online ;
- „Storytelling – win attention with your story” – VI 2024 r., online ;
- Szkolenie „Strategia marketingowa” – III 2023 r., rektorat UŚ;
- Webinar „Videomarketing” - III 2023 r., online ;
- Warsztaty „Sztuka udanych negocjacji. Zastosowanie umiejętności negocjacyjnych w praktyce.” – III 2023 r., rektorat UŚ;
- Warsztaty „Jak budować profesjonalny wizerunek w biznesie?” – IV 2023 r., rektorat UŚ;
- Webinar „Zarządzanie Sobą w czasie - Matryca Eisenhowera.” IV 2023 r., online;
- Szkolenie „Budowanie zespołu” – IV 2023 r., rektorat UŚ;
- Szkolenie „Typy osobowości, a style uczenia się” – V 2023 r., rektorat UŚ;
- Szkolenie „Efektywność, uważność i techniki szybkiego zapamiętywania dla studentów i osób pracujących”, V 2023 r., rektorat UŚ;
- Webinar „Salary negotiations” – VI 2023 r., online ;
- Webinar „Wystąpienia publiczne” – VI 2023 r., online;
- Szkolenie BK „Kompetencje przyszłości”, X 2023 r., rektorat UŚ;

3. Speed Stazing to specyficzny rodzaj targów kariery polegający na kilkuminutowych rozmowach z pracodawcami w zaplanowanym wcześniej czasie i miejscu. Wydarzenie swoją formułą nawiązuje do speed datingu, czyli szybkich randek pozwalających na zawarcie kilku znajomości w krótkim czasie. Targi rozpoczynają się od prezentacji pracodawców, podczas których dzielą się informacjami o profilu swojej działalności, kulturze organizacyjnej firmy, kierunkach rozwoju, charakterze pracy, poszukiwanych kandydatach i bieżących ofertach zatrudnienia. Po prezentacjach pracodawców uczestnicy Speed Stazingu mają okazję bliżej poznać wybranych pracodawców podczas indywidualnej rozmowy, która toczy się w kontrolowanym czasie – tak, aby w trakcie trwania wydarzenia możliwe było odbycie rozmów z kilkoma firmami, a pracodawcy mieli szansę poznać kilku kandydatów do pracy i zapoznać się z ich CV. Speed Stazing na Wydziale Nauk Społecznych w Katowicach odbył się 11 marca 2025 r. W wydarzeniu mogli uczestniczyć między innymi studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Wzięły udział następujące podmioty:

- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży DOM ANIOŁÓW STRÓŻÓW;

- SD Worx Poland;
 - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
 - Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach;
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach;
 - Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach;
 - Urząd Statystyczny w Katowicach;
 - Izba Administracji Skarbowej w Katowicach;
 - PZU.
4. Mentoring – celem programu mentoringowego jest podniesienie świadomości studentów nt. możliwych ścieżek kariery zawodowej po ukończeniu studiów. Program mentoringowy to spotkanie typu Role Model z przedstawicielem firmy/indywidualnym przedsiębiorcą/przedstawicielem instytucji publicznej w przestrzeni, która pozwala na swobodne budowanie relacji i zadawanie pytań. Mentor ma za zadanie dzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem. Zadaniem przedstawiciela podmiotu zewnętrznego jest nakreślenie możliwych ścieżek rozwoju kariery absolwenta, promowanie przedsiębiorczej postawy oraz wskazanie w oparciu o własne doświadczenie jakie są możliwe ścieżki kariery po wybranych kierunkach studiów. W najbliższych miesiącach zaplanowano spotkania mentoringowe dla kolejnej grupy kierunków, w tym także dla kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
5. Oferty pracy, praktyk, staży – Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wraz z dziewięcioma polskimi uczelniami, prowadzi serwis www.biurokarier.edu.pl. Jest to platforma umożliwiająca publikację ofert pracy/praktyk/staży. Pozwala ona dotrzeć z dedykowanymi ogłoszeniami do zdefiniowanej grupy odbiorców. Oferty pracy /staży/ praktyk są oferowane między innymi w następujących obszarach zawodowych:
- Administracja publiczna;
 - Bezpieczeństwo i służby ochrony;
 - Dyplomacja;
 - Współpraca międzynarodowa;
 - Organizacje pozarządowe (NGO).

Szczegółowe dane dotyczące ofert zamieszczonych w serwisie www.biurokarier.edu.pl w latach 2023-2026 (do 29.01.2026) przedstawiają się następująco:

- 1671 oferty pracy stałej;

- 170 ofert pracy czasowej;
 - 349 ofert staży/praktyk bezpłatnych i płatnych.
6. Biuro Karier UŚ podejmuje także liczne inicjatywy dodatkowe, skierowane do studentów bezpieczeństwa narodowe i międzynarodowe. Bez wątpienia należy do nich zaliczyć:
- Program stażowy WBG Pioneers – Grupa Banku Światowego;
 - Staż w Europejskim Komitecie Regionów;
 - Praktyki, staże i wolontariat w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim;
 - Warsztaty samoobrony dla studentek i studentów UŚ;
 - Szkoleniach online w ramach projektu „Dyplom i co dalej?”;
 - Program informacyjno edukacyjny Okręgowej Inspekcji Pracy w Katowicach „Kultura bezpieczeństwa”;
 - Szkolenie z zakresu Microsoft Word;
 - Program stażowy Krajowej Szkoła Administracji Publicznej (KSAP);
 - Programu stażowy „Blue Book”;
 - Konkurs historyczno-badawczy Agencji Wywiadu;
 - Program stażowy NATO.

Drugi poziom współpracy z interesariuszami zewnętrznymi to **poziom wydziału**. Są na nim realizowane porozumienia instytucjonalne o współpracy dydaktycznej i badawczej, a także wspólne projekty i przedsięwzięcia związane z organizacją wydarzeń. Dyskusja na temat kształtu programu studiów, jego zawartości i proporcji treści programowych, efektów uczenia się, sposobów ich realizacji i weryfikacji, a także realizacji praktyk zawodowych była prowadzona wielokrotnie, zarówno na etapie tworzenia kierunku, jak i w ciągu ostatnich 12 lat jego istnienia. Okazją do jej przeprowadzenia były merytoryczne spotkania poprzedzające podpisanie umów z poszczególnymi formacjami i służbami, co zostało szczegółowo opisane w 1.3 niniejszego raportu.

Przykład

5 lutego 2025 roku dziekana Wydziału Nauk Społecznych UŚ, dr hab. Małgorzata Myśliwiec, prof. UŚ, przyjęła wizytę Pana gen. bryg. SG Andrzeja Jakubaszka – Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej. Panu Generałowi towarzyszył Pan mjr Adam Kaleta, od wielu lat pełniący rolę wykładowcy na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Celem spotkania było omówienie dalszych perspektyw współpracy pomiędzy uczelnią i Śląskim Oddziałem Straży Granicznej. Do najważniejszych tematów, poruszonych podczas rozmowy należały:

- najważniejsze wyzwania w zakresie kształcenia przyszłych kandydatów do Straży Granicznej;
- wysoki poziom merytoryczny przygotowania studentów zarówno do służby w Straży Granicznej, jak i innych instytucjach państwa polskiego, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, dzięki dobrze skonstruowanemu programowi studiów;
- postulat zmian w zakresie programu zajęć z wychowania fizycznego, pomagający w przygotowaniu kandydatów do testu sprawnościowego, przeprowadzanego przez służby mundurowe;
- zakres kształcenia językowego studentów (znajomość jakich języków jest najbardziej potrzebna, szczególnie w zakresie języka angielskiego);
- organizacja wyjazdów studyjnych dla osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe;
- organizacja praktyk studenckich i staży;
- organizacja na Wydziale Nauk Społecznych UŚ punktu rekrutacyjnego Straży Granicznej w terminie wskazanym przez Pana Generała.

21 marca 2025 roku o godz. 12:45 na Wydziale Nauk Społecznych miało miejsce podpisanie porozumienia pomiędzy Śląskim Oddziałem Straży Granicznej im. nadkom. Józefa Bocheńskiego z siedzibą w Raciborzu a Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Straż Graniczną reprezentował gen. bryg. SG Andrzej Jakubaszek – Komendant Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, który po oficjalnym podpisaniu umowy wygłosił dla społeczności akademickiej wykład: „Straż graniczna w systemie bezpieczeństwa”. Uniwersytet Śląski w Katowicach reprezentował prof. dr hab. Ryszard Koziołek – Rektor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Realizatorem zawartego porozumienia ze strony Uczelni jest Wydział Nauk Społecznych, który współdziała ze Strażą Graniczną w zakresie wsparcia procesu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe* (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia).

Współpraca obejmuje w szczególności:

- udział funkcjonariuszy Straży Granicznej w realizacji wybranych modułów przewidzianych w programie studiów, w tym prowadzenie wykładów specjalistycznych, zajęć warsztatowych oraz seminariów problemowych,
- przekazywanie studentom aktualnej wiedzy operacyjnej i praktycznej z zakresu ochrony granicy państwowej, zarządzania kryzysowego, przeciwdziałania zagrożeniom transgranicznym oraz współpracy międzynarodowej służb granicznych,
- organizację zajęć o charakterze case study, analiz rzeczywistych zdarzeń oraz symulacji sytuacji operacyjnych,
- umożliwianie studentom zapoznania się ze strukturą organizacyjną i zadaniami Straży Granicznej poprzez wizyty studyjne oraz spotkania eksperckie,

- konsultowanie treści programowych w zakresie ich aktualności i adekwatności do realiów funkcjonowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.
- realizacja praktyk studenckich przez studentów Wydziału Nauk Społecznych w każdym roku akademickim.

Współdziałanie ma charakter merytoryczny i systemowy – służy wzmocnieniu praktycznego wymiaru kształcenia, podnoszeniu jakości realizowanych efektów uczenia się oraz dostosowywaniu programu studiów do zmieniających się uwarunkowań bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego.

Efektem porozumienia jest trwałe powiązanie procesu dydaktycznego z praktyką funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa, co istotnie wspiera osiąganie kierunkowych efektów uczenia się w obszarze wiedzy specjalistycznej, umiejętności analitycznych oraz kompetencji społecznych właściwych dla absolwentów kierunku. **(Załącznik K6_01 – Porozumienie ze Strażą Graniczną)**

6.2 Sposoby, częstości i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Trzecia dekada XXI wieku stała się czasem redefiniowania relacji międzynarodowych, także w zakresie bezpieczeństwa. Z polskiej perspektywy inwazja Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 roku stanowiła fundamentalny punkt zwrotny w polityce bezpieczeństwa państwa, zmuszając do redefinicji zasad obronności, strategii sojuszniczej oraz podejścia do zagrożeń hybrydowych. Polska przestała traktować konflikt zbrojny z Rosją jako scenariusz teoretyczny, a zaczęła jako realne, bezpośrednie zagrożenie. Tak nakreślone okoliczności, a także popandemiczna rzeczywistość skłoniły także dyrekcję kierunku bezpieczeństwa narodowe i międzynarodowe do intensyfikacji działań na rzecz monitorowania zawartości programu studiów oraz jego realizacji.

Nad wszelkimi zmianami w programie studiów oraz w sposobie jego realizacji czuwają członkowie Rady Dydaktycznej kierunków politologicznych: Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, Doradztwo Polityczne i Publiczne, Międzynarodowe studia nauk politycznych i Dyplomacji, Politologia (Załącznik K6_02 – skład Rady Dydaktycznej). Regularnie otrzymują oni do zaopiniowania program studiów na kierunku bezpieczeństwa narodowe i międzynarodowe, a także wyrażają swoją opinię na temat koniecznych modyfikacji. Prace Rady znacząco zintensyfikowano podczas prac nad Nową Koncepcją Studiów w Uniwersytecie Śląskim.

Tabela 6.1 Wykaz posiedzeń Rady Dydaktycznej kierunków politologicznych: Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, Doradztwo Polityczne i Publiczne, Międzynarodowe studia nauk politycznych i Dyplomacji, Politologia w latach 2022-2026

Rok	Daty posiedzeń
2022	18 stycznia 6 kwietnia 5 maja 7 czerwca 8 listopada
2023	7 lutego 30 maja 31 października 20 listopada 28 listopada
2024	31 stycznia 2 lutego 29 października
2025	11 lutego 18 marca 29 kwietnia 28 października 16 grudnia
2026	3 lutego

Na kształt programu studiów oraz na sposób jego realizacji znaczący wpływ mają także interesariusze zewnętrzni. Są oni systematycznie zapraszani do współpracy przy aktualizacji i unowocześnianiu koncepcji kształcenia, a także omawiania oczekiwanych efektów uczenia się. Są także proszeni o wyrażanie opinii dotyczących programów studiów i ich realizacji. Ocena współpracy jest przeprowadzana corocznie w ramach procedur Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Można wyróżnić kilka form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi:

1. Uczestnictwo ekspertów (**Załącznik K6_03**) w pracach Rady Dydaktycznej kierunków politologicznych: Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, Doradztwo Polityczne i Publiczne, Międzynarodowe studia nauk politycznych i Dyplomacji, Politologia. Obecnie w skład Rady wchodzi następujący eksperci:
 - Płk Mieczysław Usydus
 - Mjr Adam Kaleta

- Ambasador Artur Harazim
 - Naczelnik w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Ireneusz Bochenek
 - Wiceprzewodniczący zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii
 - Wiceprezydent Miasta Katowice Maciej Stachura
 - Wicestarosta Powiatu Pszczyńskiego Damian Ciszewski
2. Cykliczne spotkania władz dziekańskich WNS i dyrekcji kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe z interesariuszami zewnętrznymi. Można do nich zaliczyć takie wydarzenia jak np. coroczna organizacja punktu rekrutacyjnego Straży Granicznej na Wydziale Nauk Społecznych UŚ.
3. Spotkania władz dziekańskich WNS i dyrekcji kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe z interesariuszami zewnętrznymi podczas współorganizacji określonych wydarzeń. Do tej grupy wydarzeń można zaliczyć min. wykłady eksperckie, seminaria, warsztaty i konferencje.
4. Spotkania Rady Interesariuszy Wydziału Nauk Społecznych <https://us.edu.pl/wydzial/wns/2025/01/29/rada-interesariuszy/> (**Załącznik 6_04 Regulamin Rady Interesariuszy**) Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, powołanej przez władze dziekańskie w 2025 roku. Pierwsze spotkanie odbyło się 30 czerwca 2025 roku, w centrum współpracy i coworkingu spinPlace. Uczestnicy spotkania zostali podzieleni na 4 grupy, które realizowały spotkania w formule World Cafe. Każda grupa miała do dyspozycji 20 minut na dyskusję z moderatorami prowadzącymi spotkania.
- Grupa I prowadziła dyskusję na temat realizowania wspólnych projektów naukowych, badawczych, popularyzatorskich, grantowych. Omówiono między innymi problemy wyróżniających się, aktualnych obszarów badań oraz przeszkód utrudniających współpracę badawczą pomiędzy Wydziałem Nauk Społecznych WNS a instytucjami zewnętrznymi. Podjęto temat zjawisk identyfikowanych w ramach działalności instytucji zewnętrznych, wymagających szerokiego naświetlenia i popularyzacji przy współudziale przedstawicieli świata nauki oraz identyfikowano przyczyny dwustronnych problemów komunikacyjnych pomiędzy przedstawicielami świata nauki a instytucjami zewnętrznymi.
 - Grupa II prowadziła dyskusję dotyczącą nowych kierunków studiów, modyfikacji programów nauczania, profilu absolwenta/ki, elastyczności i innowacyjności kształcenia. Rozważania skoncentrowano wokół takich problemów jak obszary wiedzy

niedostatecznie reprezentowane wśród kandydatów do pracy oraz trendy społeczne i gospodarcze jakie będą miały kluczowe znaczenie w najbliższych latach.

- Grupa III prowadziła dyskusję na temat stałego poszerzanie możliwości odbywania przez osoby studiujące praktyk studenckich i praktyk zawodowych, staży i programów bilateralnych. Zaproszeni interesariusze byli pytani o doświadczenia wynikające ze współpracy z UŚ w ramach umów bilateralnych oraz perspektywy i korzyści wynikające z realizowania w poszczególnych placówkach praktyk i staży przez osoby studiujące z UŚ.
- Grupa IV prowadziła dyskusję na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji, jakie powinni posiadać absolwenci kierunków prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W trakcie jej trwania przedyskutowano kwestię kompetencji twardych i miękkich, a na końcu wysunięto wnioski końcowe.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest wyrazem realizacji misji UŚ jako uczelni o wymiarze europejskim, będącej miejscem, „którego tożsamość konstytuuje się nie poprzez izolację, lecz dzięki gotowości gościnnego przyjęcia tego, co Inne i Odmienne”. Zgodnie ze strategią Uniwersytetu Śląskiego na lata 2026-2029 “Współpraca międzynarodowa we wszystkich obszarach funkcjonowania Uniwersytetu jest naszym celem strategicznym, który w najbliższych latach spowoduje wzrost jego rangi w sojuszu T4EU. Efektywne wykorzystanie tego członkostwa ułatwi naszej kadrze akademickiej prowadzenie międzynarodowej współpracy naukowej i dydaktycznej, a osobom studiującym korzystanie z oferty dydaktycznej uczelni sojuszu. Przekształcanie Uniwersytetu w uczelnię międzynarodową jest celem strategicznym, a konieczność jego realizacji uzasadnia zarówno misja, jak i prognozy demograficzne”. Wykorzystanie wzorców międzynarodowych w kształceniu na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe następuje na wielu płaszczyznach i za pomocą rozmaitych środków.

Dążenie do **umiędzynarodowienia procesu kształcenia** na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe odbywa się głównie poprzez:

- wdrożenie na studiach I stopnia Nowej Koncepcji Studiów, która w swoich założeniach nawiązuje do międzynarodowych wzorców w zakresie projektowania programów kształcenia i kładzie duży nacisk na kształcenie kompetencji niezbędnych do uczestniczenia w międzynarodowym dialogu. [Źródłem inspiracji](#) dla Uniwersytetu Śląskiego przy tworzeniu Nowej Koncepcji Studiów były uniwersalne modele studiów i/lub dobre praktyki akademickie stosowane na takich uczelniach jak University of Columbia (USA), Sabanci University (Turcja), Leiden University (Holandia), University of Seoul (Korea Południowa), Vytautas Magnus University in Kaunas (Litwa), Stanford University (USA), Utrecht University (Holandia), Erasmus University Rotterdam (Holandia), Albert-Ludwigs-Universität Freiburg (Niemcy) oraz University of Southern Denmark (Dania).
- stworzenie szerokiej oferty mobilności (zarówno studenckiej, jak i pracowniczej i pracowników) w ramach programu Erasmus+ (więcej na ten temat w punkcie 7.4);
- angażowanie studentów i pracowników w projekty międzynarodowe, zwłaszcza w ramach konsorcjum Transfrom4Europe-T4EU (np. możliwość udziału w [T4EU Bachelor Tracks](#), czy [T4EU Week](#))
- dostęp do literatury obcojęzycznej w CiNiBA;

- wsparcie strukturalno-organizacyjne: na WNS powołano [koordynatorkę dziekany ds. współpracy międzynarodowej](#) oraz [czworo pełnomocników ds. międzynarodowej wymiany akademickiej](#)⁵⁹;
- kontakt z przedstawicielami międzynarodowego środowiska naukowego poprzez uczestnictwo studentów i studentek w wykładach i zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących (**Załącznik K7_01**); więcej na ten temat w punkcie 7.2;
- włączenie do programów studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z języka obcego (nie tylko lektoratów, lecz także zajęć z Ogólnodostępnych Modułów Akademickich – na studiach I stopnia oraz Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej – na studiach II stopnia);
- podnoszenie kompetencji językowych nauczycieli i nauczycielek akademickich w zakresie umiędzynarodowienia, m.in. poprzez udział w szkoleniach i kursach językowych;
- doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich poprzez udział w stażach zagranicznych i stypendiach, wymianie akademickiej w ramach programu Erasmus+ oraz w ramach realizacji umów bilateralnych. Ich doświadczenie i kompetencje zdobyte w ten sposób jest następnie wykorzystywane na płaszczyźnie dydaktycznej (wykaz staży dydaktycznych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe znajduje się w załączniku **Załącznik K7_02**);
- stałe podnoszenie kompetencji merytorycznych nauczycieli akademickich poprzez udział w międzynarodowych projektach, mających bezpośrednie przełożenie na zawartość merytoryczną zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz poprzez realizację staży naukowych (**Załącznik K7_03**);
- angażowanie osób studiujących, pracowniczek i pracowników w projekty międzynarodowe i wydarzenia, zwłaszcza w ramach konsorcjum [Transfrom4Europe](#) (np. możliwość udziału w [T4EU Bachelor Tracks](#), czy [T4EU Week](#))

Przykład

- 20–25 marca 2023: „Critical Heritage” – Vytautas Magnus University, Kowno (Litwa) - oferta związana z możliwością aplikowania o udział w wydarzeniu była skierowana do wszystkich studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Niestety nikt ze studentów kierunku nie skorzystał z takiej możliwości i nie złożył aplikacji.
- 24–28 kwietnia 2023: „Just Transition” – University of Silesia, Katowice (Polska) - oferta związana z możliwością aplikowania o udział w wydarzeniu była skierowana do wszystkich studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Niestety nikt ze studentów kierunku nie skorzystał z takiej możliwości i nie złożył aplikacji.

⁵⁹ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/pelnomocnicy-dziekana/>

- 8–10 maja 2023: T4EU Week, “Digital Transformation” – University of Alicante, Alicante (Hiszpania) - uczestnictwo w wydarzeniu dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorki projektu Transform4Europe w posiedzeniu Steering Committee T4EU, podczas którego dyskutowany był min. problem intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustalała min. kwestię zaproszenia profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
- 8–12 maja 2023: „Europe in Transformation” – Saarland University, Saarbrücken (Niemcy) - oferta związana z możliwością aplikowania o udział w wydarzeniu była skierowana do wszystkich studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Niestety nikt ze studentów kierunku nie skorzystał z takiej możliwości i nie złożył aplikacji.
- 5–9 czerwca 2023: „Transborder Europe” – University of Trieste, Triest (Włochy) - oferta związana z możliwością aplikowania o udział w wydarzeniu była skierowana do wszystkich studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, również na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Niestety nikt ze studentów kierunku nie skorzystał z takiej możliwości i nie złożył aplikacji.
- Czerwiec 2024: “T4EU Week” University of Primorska (Słowenia) & University of Trieste (Włochy) - uczestnictwo w wydarzeniu dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorki projektu Transform4Europe w posiedzeniu Steering Committee T4EU, podczas którego dyskutowany był min. problem intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustalała min. kwestię zaproszenia profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
- Październik 2024: “Strategic Assembly” University of Silesia, Katowice (Polska) - uczestnictwo w wydarzeniu dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorki projektu Transform4Europe w posiedzeniu Steering Committee T4EU, podczas którego dyskutowany był min. problem intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustalała min. kwestię zaproszenia profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
- Maj 2025: “T4EU Week” Jean Monnet University, Saint-Étienne (Francja) - uczestnictwo w wydarzeniu dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorki projektu Transform4Europe w posiedzeniu Steering Committee T4EU, podczas którego dyskutowany był min. problem intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustalała min. kwestię zaproszenia profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
- Październik 2025: “Strategic Assembly” Vytautas Magnus University, Kowno (Litwa) - uczestnictwo w wydarzeniu dr hab. Małgorzaty Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorki projektu Transform4Europe, w posiedzeniu Steering Committee T4EU, podczas którego dyskutowany był min. problem intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustalała min. kwestię zaproszenia profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

- 25–29 maja 2026: „T4EU Week - Community, Communities: Engage to Transform” – Universidade Católica Portuguesa, Lizbona (Portugalia) - udział w w posiedzeniu Steering Committee T4EU weźmie dr hab. Małgorzata Myśliwiec, prof. UŚ z Instytutu Nauk Politycznych, koordynatorka projektu Transform4Europe na UŚ. Podczas spotkania weźmie udział w dyskusji na temat problemu intensyfikacji współpracy dydaktycznej pomiędzy uczelniami członkowskimi sojuszu. Pani profesor ustali min. kwestię zaproszenia kolejnych profesorów wizytujących na Uniwersyt Śląski w Katowicach, do przeprowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.
- stałe podnoszenie kompetencji merytorycznych pracowniczek i pracowników dydaktycznych oraz naukowo-dydaktycznych w aspekcie międzynarodowym przez np. udział w międzynarodowych (w tym zagranicznych) konferencjach;

PRZYKŁADY działań i inicjatyw służących umiędzynarodowieniu:

1) na poziomie ogólnouniwersyteckim:

- możliwość realizowania części programu kształcenia w czasie wymiany w ramach programu Erasmus+ (więcej na ten temat w punkcie 7.4);
- możliwość brania udziału w kursach, warsztatach, a także wyjazdach studyjnych w ramach programu Transform4Europe (<https://us.edu.pl/t4e/>);
- możliwość brania udziału w spotkaniach i warsztatach w ramach Międzynarodowego Kongresu Jakości Kształcenia, z których część jest otwarta dla studentek i studentów (<https://iceq.pl/>);

2) na poziomie grupy kierunków politologicznych: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia:

- możliwość brania udziału w pozaprogramowych wykładach, warsztatach i gościnnych seminariach wygłaszanych w języku angielskim dla studentek i studentek kierunków politologicznych (część wydarzeń ma charakter otwarty dla całej społeczności Wydziału Nauk Społecznych) przez zaproszonych nauczycieli i nauczycielki akademickie z zagranicznych ośrodków, m.in.:

- 13.11.2025r.: Międzynarodowa konferencja TRUEDEM
Rebuilding Trust in Democratic Institutions: Dialogue, Participation, and Inclusion,
Możliwość udziału w wykładach i panelach:

- The roundtable Fostering Institutional Trust through Credible, Inclusive, and Responsive Governance brings together

- The Pillars of Trustworthiness in Democracies: Lessons for Europe and Beyond

- The panel Civil Society Organisations and Civic Participation as Foundations of Democratic Trust features

- The panel Reconsidering Political Trust and Distrust in Contemporary European Democracies brings together.

- 4.12.2025r. wykład prof. Joanny Sondel-Cedarmas z Uniwersytetu La Sapienza w Rzymie: „Idea Euroafryki: od optyki kolonialnej do polityki sroziemnomorskiej”.
- 28.10.2025r. wykład prof. Zsuzsanny Fejes z National University of Public Service (Węgry): "Cross-border Cooperation and Re-Bordering Tendencies in the European Union".
- 31.03.2024r. Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Between Conspiracy Theories and Terrorist Propaganda: Identifying New Trends In Online Disinformation”.
- 18.04.2023r. wykład prof. Boglárki Koller z University of Public Service w Budapeszcie: „European Images, Issues, and Messages in the 2022 Parliamentary Elections in Hungary”.
- 30.05.2023r. wykład prof. Christiana Welzela z Uniwersytetu w Leuphana: „Democratic Horizons: What Value Change Reveals about the Future of Democracy”.
- 07.06.2022r. wykład Prof. Rouslana Jalila z Ala-Too International University w Kirgistanie « Islam and politics ».
- 08.06.2022r. Prof. Rouslan Jalil z Ala-Too International University w Kirgistanie : « Political culture ».

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Zgodnie z programem kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w całokształcie umiejętności istotnych z perspektywy sylwetki absolwentki/absolwenta duże znaczenie ma znajomość języków obcych, toteż dwa z efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia dotyczą komunikowania się z otoczeniem jasno i zrozumiale w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (KJ.2023_U) oraz umiejętności językowych w zakresie przygotowania w sposób zrozumiały prac pisemnych i wystąpień ustnych o charakterze politologicznym i z zakresu bezpieczeństwa w języku polskim i obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego [BM_1_U04].

Z kolei na studiach drugiego stopnia oczekuje się, że osoba studiująca będzie porozumiewała się w języku obcym, posługując się komunikacyjnymi kompetencjami językowymi w stopniu zaawansowanym, posiadając zarazem umiejętność czytania ze zrozumieniem skomplikowanych tekstów naukowych oraz pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych (w tym badawczych) oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych z zakresu danego kierunku. W rezultacie osoba studiująca będzie posługiwać się słownictwem specjalistycznym z zakresu studiowanego kierunku (BNM_2_U15).

Osiągnięciu wskazanych efektów uczenia się i umiędzynarodowienia służą:

1) na studiach pierwszego stopnia:

- lektoraty z języków obcych (120 godzin na studiach stacjonarnych i 80 godzin na studiach niestacjonarnych),
- moduły wybieralne z oferty wspierającej kształcenie kierunkowe (cyfrowy świat, ekspresja twórcza i krytyczne myślenie, społeczeństwo obywatelskie i przedsiębiorczość, ekspresja twórcza i krytyczne myślenie, granice nauki, środowisko naturalne i technologie, zdrowie i rozwój osobisty), z których część może być realizowana w języku angielskim;
- Otwarte Moduły Uniwersyteckie – przedmiot do wyboru prowadzone w różnych językach (dla studentów bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego są dostępne w czwartym, piątym i szóstym semestrze);

2) na studiach drugiego stopnia:

- język chiński (60 godzin na studiach stacjonarnych i 40 godzin na studiach niestacjonarnych), są to zajęcia obowiązkowe dla wszystkich studiujących;
- język arabski (120 godzin na studiach stacjonarnych i 80 godzin na studiach niestacjonarnych), są to zajęcia obowiązkowe dla wszystkich studiujących;
- możliwość zaplanowania konwersatoriów lub wykładów monograficznych w języku obcym;
- moduły Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej (OOD) – przewidziane w programie studiów wybieralne moduły, z których część prowadzona jest w języku angielskim.

Realizacja efektów uczenia się związana z językowym kształceniem jest wzmacniana przez szereg inicjatyw służących umiędzynarodowieniu.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Studenci rozpoczynający kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wykazują się różnorodną znajomością języków obcych. Dlatego dokonywany przez nich pierwszym roku studiów wybór języka i określenie poziomu lektoratu są bardzo ważne. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, absolwent(ka) studiów pierwszego stopnia jest zobowiązany/-a do wykazania się znajomością języka obcego na poziomie B2, zaś absolwent(ka) studiów drugiego stopnia – na poziomie B2+.

W Uniwersytecie Śląskim jednostką odpowiedzialną za prowadzenie uniwersyteckich lektoratów oraz kursów doszkalających w zakresie nauki języków obcych, a także prowadzącą weryfikację osiągnięcia przez studentki i studentów wymaganych kompetencji językowych jest [Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych \(SPNJO\)](https://us.edu.pl/kolegium/spnjo)⁶⁰. Dla nowopryjętych studentek i studentów Studium organizuje diagnozę kompetencji językowych. Osoby studiujące są proszone o

⁶⁰ <https://us.edu.pl/kolegium/spnjo>

wzięcie udziału w teście poziomującym po rozwiązaniu którego otrzymują diagnozę językową i opis optymalnej ścieżki kształcenia językowego. Ponieważ lektoraty wprowadzane są w programie studiów pierwszego stopnia od semestru drugiego, osoby, które nie posiadają kompetencji językowych na odpowiednim poziomie, mogą skorzystać z zajęć wyrównawczych (<https://us.edu.pl/kolegium/spnjo/komunikaty/zajecia-wyrownawcze-2/>) organizowanych przez SPNJO. Stwarza to możliwość osiągnięcia i doskonalenia biegłości językowej. SPNJO odpowiada za kształcenie kompetencji językowych w ramach lektoratów, które odbywają się przez cztery semestry studiów pierwszego stopnia (od semestru drugiego). Działalność jednostki jest niezwykle ważna w kontekście umiędzynarodowienia, w szczególności dotyczącego studentek i studentów. Szczegółowe zasady prowadzenia lektoratów z języków obcych, w tym katalog certyfikatów zwalniających z uczestnictwa w lektoracie zawiera Zarządzenie nr 182 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia lektoratów z języków obcych⁶¹ (więcej na ten temat można przeczytać w Kryterium 2).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są różnorodne i dostosowane do specyfiki efektów językowych (tj. standardowe testy zgodne z wymogami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ); dodatkowo obejmują one prace projektowe kreatywne, wymagające produktywnego użycia języka i sprawdzające gotowość do posługiwania się

językiem obcym w życiu zawodowym. Efekty są oceniane na bieżąco, w trakcie zajęć, na podstawie aktywnego udziału w zajęciach, na podstawie prac pisemnych czy przygotowywanych i omawianych prezentacji tematycznych. Ostatecznie student(ka) wykazuje osiągniętą biegłość językową poprzez zdanie egzaminu kończącego lektorat na

odpowiednim poziomie lub przedłożenie stosownego certyfikatu biegłości językowej (również takiego, który został zorganizowany przez SPNJO).

W ramach studiów drugiego stopnia, oprócz modułów w języku angielskim (w ramach konwersatoriów i wykładów monograficznych, oraz oferty OOD), na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe studentki i studenci realizują zajęcia językowe: język chiński (w wymiarze 60 godz.) i język arabski (w wymiarze 120 godz.) na studiach dziennych oraz język chiński (w wymiarze 40 godz.) i język arabski (w wymiarze 80 godz.) na studiach zaocznych.

Dodatkowym sposobem weryfikacji osiąganych przez osoby studiujące kompetencji językowych na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest monitorowanie ich udziału oraz ocen uzyskiwanych w ramach programów Erasmus+ oraz Transform4Europe. W przypadku pierwszego z nich studiujący mogą na podstawie Learning Agreement zaliczyć część programu kształcenia w zagranicznych ośrodkach akademickich (co oznacza, iż posiadają oni biegłość językową równą lub

⁶¹ <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/6915/5/>

przewyższającą poziom zakładany w efektach uczenia się kierunku; w roku akademickim 2025-2026 jest to 6 osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe). W przypadku zajęć, kursów i warsztatów realizowanych w ramach Transform4Europe, które odbywają się w języku angielskim, przyjętą na Wydziale Nauk Społecznych praktyką jest zaliczanie ich na wniosek studentki/studenta na poczet wskazanych przez dyrektora kierunku modułów kierunkowych (na ogół są to przedmioty fakultatywne).

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Mobilność osób studiujących i kadry realizowana jest w drodze staży badawczych i badawczo-dydaktycznych, wyjazdów studyjnych oraz stypendialnych. W przeważającej większości mobilność ta odbywa się na mocy umów bilateralnych, w szczególności programu Erasmus+. Lista uczelni, z którymi podpisano umowy w ramach programu Erasmus+, obejmuje 54 szkoły wyższe, za współpracę z którymi odpowiada Wydział Nauk Społecznych UŚ (**Załącznik K7_05**). Studentki i studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są na bieżąco informowani i stale zachęceni do udziału w tym programie. Corocznie organizowane są spotkania informacyjne, upowszechniane na stronie Wydziału i w mediach społecznościowych, a także przez tradycyjne ogłoszenia i spotkania organizowane przez Biuro Wymiany Międzynarodowej.

W roku akademickim 2025/2026 6 osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe uczestniczyło (lub uczestniczy w semestrze letnim) w wymianie w ramach programu Erasmus+ w następujących Uniwersytetach: Universitat De Barcelona w Hiszpanii, Université de Lille we Francji, Istanbul Üniversitesi w Turcji, Università Degli Studi Di Trieste we Włoszech, Universitaet Bremen w Niemczech (**Załącznik K7_05**).

Tabela I Mobilność osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe – Erasmus+

Rok akademicki	Uczelnia partnerska	Liczba wyjazdów
2025/2026	Universitat de Barcelona	1
	Universite de Lille	2
	Istanbul Üniversitesi	1
	Università degli Studi di Trieste	1
	Universitaet Bremen	1

Rok akademicki	Uczelnia partnerska	Liczba wyjazdów
Łącznie wyjazdów:		6

Podczas rekrutacji na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ stosowane są zasady wyznaczone przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ i zalecenia Biura Współpracy Międzynarodowej UŚ. W procesie rekrutacji bierze się pod uwagę średnią ocen oraz znajomość języka. W oparciu o te kryteria tworzona jest lista rankingowa, pozwalająca na zakwalifikowanie do wyjazdu studentek i studentów wykazujących najwyższe wyniki.

Osoby studiujące zakwalifikowane do programu są pod stałą opieką pracowników Biura Wymiany Międzynarodowej (<https://erasmus.us.edu.pl/>) oraz Pełnomocnika Dziekana ds. międzynarodowej wymiany akademickiej. W przypadku kierunków politologicznych (bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia) funkcję tę pełni dr Renata Jankowska, prof. UŚ.

Od roku akademickiego 2022/2023 studentki i studenci bezpieczeństwa narodowe i międzynarodowego mogą również korzystać z oferty wyjazdów w ramach programu Transform4Europe. Program zakłada także m.in. możliwość realizowania kursów on-line w zagranicznych uniwersytetach (oferta aktywności dla studentek i studentów znajduje się na stronie: <https://us.edu.pl/t4e/#1611145740103-bf620832-5355>). Jak dotąd z możliwości oferowanych przez ten program w zakresie mobilności korzystały pojedyncze osoby. To samo dotyczy pracowniczek i pracowników (<https://us.edu.pl/t4e/#1611145740224-213db801-3657>).

Kadra akademicka również uczestniczy w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ (Zał. K7_06). Dostępne są dwa rodzaje mobilności pracowniczej: [wyjazdy dydaktyczne](#) (STA – Staff Teaching Assignment)⁶², umożliwiające prowadzenie zajęć w partnerskiej uczelni zagranicznej, oraz [wyjazdy szkoleniowe](#) (STT – Staff Training)⁶³, realizowane w celu podnoszenia kompetencji zawodowych. Wyjazdy dydaktyczne mogą być realizowane wyłącznie do uczelni, z którymi Uniwersytet Śląski zawarł umowę bilateralną w ramach Erasmus+ (Erasmus+ Inter-Institutional Agreement); miejscami w poszczególnych uczelniach dysponują wydziały zgodnie z dziedzinami edukacyjnymi wskazanymi w umowie. Koordynację wyjazdów na poziomie wydziałowym sprawuje wydziałowy koordynator programu Erasmus+, a obsługę administracyjną – Dział Współpracy z Zagranicą, Biuro Wymiany Międzynarodowej. W analizowanym okresie obejmującym lata akademickie 2022/2023–

⁶² <https://erasmus.us.edu.pl/wyjazdy-dydaktyczne-sta/>

⁶³ <https://erasmus.us.edu.pl/wyjazdy-szkoleniowe-stt/>

2025/2026 nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zrealizowali łącznie 14 wyjazdów do uczelni partnerskich zlokalizowanych w dziewięciu krajach. W roku akademickim 2022/2023 odbyły się cztery wyjazdy: do Università degli Studi Mediterranea di Reggio Calabria (Włochy), University of SS. Cyril and Methodius in Trnava (Słowacja) oraz dwukrotnie do Vytautas Magnus University w Kownie (Litwa). W roku akademickim 2023/2024 zrealizowano cztery kolejne wyjazdy – dwa do University of Ljubljana (Słowenia), jeden do Universidad Complutense de Madrid (Hiszpania) oraz jeden ponownie do Vytautas Magnus University. W roku akademickim 2024/2025 nastąpił wyraźny wzrost aktywności: odbyło się pięć wyjazdów, obejmujących University of Ljubljana, Universidad de Granada (Hiszpania), Sofia University St. Kliment Ohridski (Bułgaria) oraz – jako pierwsza mobilność do instytucji spoza obszaru europejskiego – Université Ibnou Zohr w Agadirze (Maroko). Na rok akademicki 2025/2026 zaplanowane zostały dwa wyjazdy: do Palacky University w Ołomuńcu (Czechy) oraz Leuphana University of Lüneburg (Niemcy).

Tabela II Mobilność kadry akademickiej – Erasmus+

Rok akademicki	Uczelnia partnerska	Liczba wyjazdów
2022/2023	Università Degli Studi Mediterranea di Reggio Calabria	1
	University of SS. Cyril and Methodius in Trnava	1
	Vytautas Magnus University (×2)	2
2023/2024	University of Ljubljana (×2)	2
	Universidad Complutense de Madrid	1
	Vytautas Magnus University	1
2024/2025	University of Ljubljana	1
	Universidad de Granada	1
	Sofia University St. Kliment Ohridski	1
	Université Ibnou Zohr a Agadir (Maroko)	1
2025/2026	Palacky University Olomouc	1

Rok akademicki	Uczelnia partnerska	Liczba wyjazdów
	Leuphana University of Lueneburg	1
łącznie wyjazdów:		14

Zasięg geograficzny mobilności kadry systematycznie się poszerza – obejmuje uczelnie w Europie Środkowej i Wschodniej, Europie Zachodniej oraz basenie Morza Śródziemnego, a od roku 2024/2025 także Afrykę Północną. Warunki formalne wyjazdów dydaktycznych STA przewidują przeprowadzenie minimum 8 godzin zajęć, przy minimalnym czasie pobytu wynoszącym dwa dni (z wyłączeniem dni podróży) i maksymalnym czasie siedmiu dni. Każdy pracownik i pracowniczka może w całym okresie realizacji projektu zrealizować maksymalnie dwa wyjazdy, w tym jeden szkoleniowy (STT). Wyjazdy finansowane są ze stawek ryczałtowych programu Erasmus+ pokrywających koszty pobytu i podróży, a każdy uczestnik zobowiązany jest do zawarcia pisemnej umowy finansowej co najmniej 21 dni przed wyjazdem. Po powrocie wymagane jest złożenie potwierdzenia pobytu oraz wypełnienie indywidualnej ankiety uczestnika programu Erasmus+.

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Kluczowym elementem koncepcji umiędzynarodowienia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest systematyczne angażowanie zagranicznej kadry akademickiej w proces dydaktyczny. Udział wykładowców z zagranicy nie ma charakteru incydentalnego, lecz opiera się na przyjmowaniu w każdym roku akademickim profesorów wizytujących (visiting professors), którzy prowadzą zajęcia włączone bezpośrednio w plan studiów. Pozwala to na realizację postulatu jedności nauki i dydaktyki, gdyż zaproszeni goście prezentują studentom wyniki swoich najnowszych badań.

W okresie objętym raportem oferta dydaktyczna kierunku była regularnie wzbogacana przez ekspertów z uznanych ośrodków międzynarodowych. Już w roku akademickim 2020/2021 prof. Šarūnas Liekis realizował zajęcia dotyczące historii i uwarunkowań Europy Wschodniej, co kontynuował w kolejnych latach, m.in. na studiach drugiego stopnia. W roku 2021/2022 studium mieli okazję współpracować z prof. Diabem Al.-Badayneh z Jordanii, który prowadził kluczowy z perspektywy kierunku moduł *National Security in the Digital Age*, wprowadzający w tematykę bezpieczeństwa cyfrowego z perspektywy pozaeuropejskiej. W tym samym czasie prof. Johannes Baks (Robert van Voren) przybliżył problematykę organizacji pozarządowych i filantropii, a prof. Fátima Guadamillas Gómez z Hiszpanii realizowała zajęcia z zakresu administracji. Ważnym elementem była

również obecność prof. Yuliany Palagnyuk, która wspierała proces dydaktyczny na Wydziale Nauk Społecznych.

W kolejnych cyklach kształcenia nacisk położono na analizę tożsamości europejskiej oraz procesów migracyjnych, co realizowali prof. Maria Stoicheva (Bułgaria) oraz ponownie prof. Johannes Baks w ramach zajęć *Migration Policy and Ethnic Relations*. Od roku 2023 widoczne jest silne zaangażowanie kadry z Ukrainy i Litwy, co bezpośrednio odpowiada na aktualną sytuację geopolityczną. Prof. Viktoriia Zahurska-Antoniuk oraz prof. Artur Horbovyi realizowali moduły dedykowane bezpieczeństwu geopolitycznemu, informacyjnemu i ekonomicznemu. Z kolei prof. Andžej Pukšto z Litwy regularnie prowadzi zajęcia z zakresu konfliktów zbrojnych i sporów międzynarodowych po 1989 roku. Ofertę uzupełniają specjaliści i specjalistki tacy jak prof. Jan Žukovskis, zajmujący się modelowaniem organizacji w aspekcie bezpieczeństwa ekonomicznego, oraz prof. Nikolina Tsvetkova, prowadząca konwersatorium z relacji międzykulturowych (Zał._K_7_01).

Udział zagranicznych wykładowców odbywa się głównie w formie zdalnej na platformie MS Teams, co zapewnia ciągłość współpracy i umożliwia angażowanie ekspertów z odległych ośrodków, choć realizowane są również wizyty stacjonarne. Obecność zagranicznej kadry ma fundamentalny wpływ na jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Zmienia ona perspektywę studentów, wymuszając wyjście poza etnocentryczne postrzeganie bezpieczeństwa i konfrontując ich z różnorodnymi doktrynami obronnymi oraz analitycznymi. Ponadto, prowadzenie zajęć w języku angielskim przez *visiting professors* znacząco podnosi standardy w zakresie kompetencji językowych studentów, przygotowując ich do pracy w środowisku międzynarodowym. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z praktykami i naukowcami, studenci i studentki nabywają umiejętności niezbędne do interpretacji współczesnych kryzysów międzynarodowych w szerokim, globalnym kontekście.

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest na bieżąco monitorowane przez władze Wydziału, a także przez pełnomocniczkę ds. międzynarodowej wymiany akademickiej, którzy organizują co roku spotkania informacyjne dotyczące mobilności międzynarodowej, w których uczestniczą także pracownicy Biura Wymiany Międzynarodowej UŚ. Spotkania takie zawsze poprzedzone są stosownym ogłoszeniem skierowanym do wszystkich studentów. W roku akademickim 2025/2026 odbyły się dwa spotkania informacyjne dotyczące wyjazdów w ramach Programu Erasmus+ - w grudniu 2025r. oraz w styczniu 2026r.

Kwestia umiędzynarodowienia jest również poruszana podczas corocznych spotkań z osobami studiującymi na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, zgodnie z [Wydziałowymi Procedurami Jakości Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez WNS](#).

W ramach tych spotkań omawiana jest m.in. adekwatność prowadzonych działań w zakresie wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów do ich faktycznych potrzeb. Poruszane kwestie obejmują w szczególności: poziom świadomości studentów na temat możliwości wyjazdów w ramach Programu Erasmus+ i MOST, dostępność i przejrzystość informacji dotyczących tych programów, a także ewentualne trudności napotymane w trakcie wyjazdów lub po powrocie oraz skuteczność udzielonego wsparcia instytucjonalnego w ich rozwiązaniu. Ewaluacja umiędzynarodowienia ma zatem charakter systematyczny i dwutorowy: obejmuje zarówno działania informacyjno-promocyjne podejmowane przez władze Wydziału i właściwe działy uczelniane, jak i bezpośredni feedback pozyskiwany od osób studiujących w toku cyklicznych spotkań diagnostycznych. Wyniki tej ewaluacji przekładają się na realne zmiany w programie studiów oraz organizacji procesu kształcenia. Przykładem bezpośredniego wpływu zgłoszonych przez studentów potrzeb na ofertę dydaktyczną jest wprowadzenie w roku akademickim 2024/2025 trzech modułów prowadzonych w języku angielskim, będące odpowiedzią na zainteresowanie zajęciami w tym języku wyrażone podczas spotkania ewaluacyjnego. Były to: konwersatorium *Globalization and global issues* (30 godz., semestr 1, studia I stopnia), laboratorium *International Migration* (30 godz., semestr 2, studia I stopnia) oraz konwersatorium monograficzne *Intercultural Relations* (30 godz., semestr 5, studia I stopnia), prowadzone przez profesora wizytującego. We wszystkich trzech przypadkach zachowano możliwość wyboru przez osoby studiujące między grupą prowadzoną w języku polskim a grupą prowadzoną w języku angielskim, co zapewnia elastyczność oferty i wychodzi naprzeciw zróżnicowanym potrzebom studentów.

Dobre praktyki:

- dobrą praktyką w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia jest udział Uniwersytetu Śląskiego w sojuszu Transform4Europe (<https://us.edu.pl/t4e/>). Uniwersytet Śląski, wraz z dziesięcioma zagranicznymi szkołami wyższymi, tworzy prestiżowy uniwersytet europejski. Uczelnie łączą się, aby razem prowadzić badania naukowe na najwyższym poziomie oraz kształcić młodych ludzi na międzynarodowych kierunkach studiów. Tworzą również wspólny, wielojęzyczny kampus po to, aby zadbać o przyszłość swoich regionów, a przez to krajów i Europy. Osoby studiujące, nauczycielki i nauczyciele akademicy uczestniczą w licznych inicjatywach dydaktycznych (m.in.

kursy akademickie, konferencje, szkolenia, wymiany międzynarodowe) oraz badawczych, realizowanych w ramach konsorcjum;

- dobrą praktyką związaną z umiędzynarodowieniem kształcenia jest udział pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w zagranicznych stażach naukowych i dydaktycznych. Doświadczenie zdobyte podczas wizyt na zagranicznych uczelniach pozwala wzbogacić zajęcia o nowe treści oraz nowe metody kształcenia. Owocuje też zawiązywaniem trwałej współpracy dydaktycznej i badawczej z zagranicznymi uczelniami;
- za dobrą praktykę można uznać organizowanie na poziomie kierunku wielu różnorodnych inicjatyw sprzyjających umiędzynarodowieniu (nie tylko gościnne wykłady osób z zagranicy, ale również spotkania, warsztaty, projekty, innowacje);
- dobrą praktyką są oferowane przez UŚ szkolenia językowe dla dydaktyków;
- dobrą praktyką jest kompleksowa i konsekwentna koncepcja umiędzynarodowienia kierunku oraz jej bieżąca ewaluacja w raportach z oceny jakości kształcenia, począwszy od przygotowania językowego studentów i kadry dydaktycznej do umiędzynarodowienia w postaci wymiany zagranicznej osób studiujących, pracowniczek i pracowników, udziału w projektach międzynarodowych i zagranicznych konferencjach; umiędzynarodowienie procesu nauczania, w tym oferta kształcenia w językach obcych, umiędzynarodowienie treści programowych i metod kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

System wsparcia studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizowanego na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego opiera się na **rozwiązaniach systemowych** wdrożonych na poziomie całej Uczelni oraz na procedurach i praktykach wydziałowych i kierunkowych. Jego podstawową cechą jest **wielopoziomowość, komplementarność** oraz możliwość **indywidualizacji form wsparcia** w zależności od sytuacji studenta. Wsparcie dla studentów i studentek Wydziału Nauk Społecznych UŚ (WNS) realizowane jest na wielu płaszczyznach: **dydaktycznej, organizacyjnej, efektywnego procesu studiowania, udzielania pomocy materialnej oraz z zakresu wsparcia psychologicznego**. Wynika to z przyjętej w UŚ strategii, której priorytetowym celem jest uwzględnienie zróżnicowanych potrzeb studentów i studentek, zarówno grupowych, jak i indywidualnych. Należy podkreślić, że poza formami wsparcia, jakie oferowane są wszystkim osobom studiującym, szczególną uwagę zwraca się na studentów i studentki ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby uczestniczące w wymianach międzynarodowych, osoby rozpoczynające studia, osoby wymagające wsparcia materialnego, jak również osoby zainteresowane sportem, zaangażowane w działalność organizatorską czy osoby uzdolnione. Realizacja potrzeb grupowych studentów i studentek WNS jest zapewniana przez włączanie przedstawicieli/-ek studentów/ek w prace ciał kolegialnych funkcjonujących na Wydziale. Studenci i studentki wchodzi w skład Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i Studentów, są także reprezentowani/-e w Radzie Dydaktycznej studiowanego kierunku. Kandydaci i kandydatki na członków i członkinie Rady Dydaktycznej są wskazywani/-e przez Samorząd Studencki. Jako **członkowie i członkinie Rady Dydaktycznej Kierunku** opiniują kandydatów/-ki na stanowisko dyrektora/-ki kierunków. Samorząd Studencki wyraża swoje opinie o harmonogramach zajęć, a zgłoszone uwagi są uwzględniane przez jednostkę opracowującą ten harmonogram (§ 8 ust 1 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach: <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/>). Regulamin studiów oraz regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu Śląskiego również wymaga uzgodnienia z Samorządem Studenckim. Udział studentów/-ek we wskazanych gremiach pozwala nie tylko na stałe monitorowanie ich potrzeb, ale także uwzględnianie pojawiających się postulatów.

Spotkania z osobami studiującymi na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe poświęcone jakości kształcenia organizowane są raz w roku. Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe spotkania są zwykle organizowane od koniec pierwszego semestru. W roku akademickim 2025/2026 spotkania miały miejsce:

I stopień – studia stacjonarne: 30.01.2026

II stopień studia stacjonarne: 19.01.2026

I stopień – studia niestacjonarne: 30.01.2026

II stopień studia niestacjonarne: 02.02.2026

W ich trakcie zgłaszane są uwagi związane m.in. z organizacją kształcenia, sesji egzaminacyjnej czy procesu dyplomowania. Spotkania te są również okazją do monitorowania warunków studiowania, efektywności narzędzi i metod kształcenia, w tym na odległość, a także infrastruktury. Studenci i studentki wyrażają opinie co do sposobu funkcjonowania tych narzędzi oraz ewentualnych udoskonaleń, które mogłyby pozytywnie wpłynąć na przebieg kształcenia. Po każdym spotkaniu przygotowywany jest przez dyrekcję kierunku **raport**, a zawarte w nim uwagi przedstawiane są władzom dziekańskim (Przykładowy raport ze spotkania z osobami studiującymi na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe znajduje się w Załączniku (**Załącznik (Załącznik_K8_01)**). Jako **członkowie i członkinie Rady Dydaktycznej Kierunku** opiniują kandydatów/-ki na stanowisko dyrektora/-ki kierunków. Samorząd Studencki wyraża swoje opinie o harmonogramach zajęć, a zgłoszone uwagi są uwzględniane przez jednostkę opracowującą ten harmonogram ([§ 8 ust 1 Regulaminu Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)⁶⁴). Regulamin studiów oraz regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu Śląskiego również wymaga **uzgodnienia z Samorządem Studenckim**.

Studenci/ki mają swych reprezentantów/ki także w **Uczelnianej Komisji ds. Kształcenia i Studentów**. Na Wydziale Nauk Społecznych stwarza się studentom i studentkom możliwość udziału, a także włączenia się w organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć (**Załącznik (Załącznik_K9_02)**), w tym przede wszystkim **festiwali, konferencji, seminariów, warsztatów**. Chodzi tutaj nie tylko o aktywności, które organizowane są przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe czy podejmowane szerzej – z inspiracji WNS, ale także te, które inicjowane są przez samych/e studentów/ki. Tego typu aktywności są organizowane lub współorganizowane przez działające na WNS:

- **koła naukowe**, m.in. zrzeszone wokół grupy kierunków z zakresu nauk politycznych: Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego, Naukowe Koło Polityków Społecznych, Studenckie Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych, Koło Naukowe Politologów, , Koło Naukowe Spraw Europejskich i Dyplomacji, Koło Naukowe Edukacji Obywatelskiej, Koło Naukowe Polityki Lokalnej, Koło Naukowe Myśli Prawicowej im. Wojciecha Korfanteo, Koło Naukowe Spraw Grupy Wyszehradzkiej i Europy Środkowej, Koło Naukowe Współpracy i Internacjonalizacji Studentów Uniwersytetu Śląskiego1 (**Załącznik (Załącznik_K8_02)**).

⁶⁴ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/7262/5/>

- Samorząd Studencki.

Studentki i studenci mają również **możliwość rezerwacji odpowiedniej auli lub sali** zgodnie ze swoimi potrzebami. Istnieje również możliwość skorzystania z dostępnych w aulach lub salach sprzętów, m.in. projektorów czy komputerów stacjonarnych. Niezwykle atrakcyjną przestrzenią do realizacji tego typu działań jest również strefa studencka (więcej na ten temat można przeczytać w opisie kryterium 5., w sekcji 5.1.). Spotkania indywidualne czy też grupowe osoby studiujące mogą organizować ponadto w nowo wyremontowanym budynku centrum kreatywności i coworkingu [spinPLACE](https://spinplace.us.edu.pl)⁶⁵, jak również w salach [Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej \(CINiBA\)](https://ciniba.edu.pl)⁶⁶ (więcej na ten temat można przeczytać w opisie kryterium 5., w sekcji 5.1. i 5.6.)

System wsparcia jest spójny z polityką dostępności i równości szans realizowaną przez Uniwersytet Śląski, w tym z programami rozwoju uczelni dostępnej oraz rozwiązaniami wdrażanymi w ramach projektów projakościowych i dostępnościowych.

- [strona główna UŚ – strefa studenta](https://us.edu.pl)⁶⁷
- [wsparcie i fundusze dla studentów](https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze)⁶⁸
- [dostosowanie do specjalnych potrzeb](https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb)⁶⁹

Jednym z kluczowych elementów dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów jest **możliwość indywidualizacji organizacji procesu kształcenia**. Rozwiązania te mają charakter regulaminowy i są dostępne dla wszystkich studentów spełniających określone kryteria formalne.

Do podstawowych instrumentów należą:

1. **Indywidualna Organizacja Studiów (IOS)** (§15 Regulaminu Studiów), przyznawaną na jeden semestr. IOS to forma pomocy polegająca na specjalnym trybie organizacji zajęć skierowana do studentów/tek, którym aktualna sytuacja uniemożliwia kontynuowanie toku studiów na zasadach ogólnych. Pozwala na:

- **indywidualne ustalenie sposobów realizacji uczenia się** w zakresie przewidzianym dla danego modułu – wybór grupy ćwiczeniowej, ustalenie terminów zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów/ek w szczególności wcześniejsze wychodzenie z zajęć, nieobecność na niektórych zajęciach etc.;
- **indywidualne ustalenie terminu i sposobu weryfikacji efektów uczenia się** (egzaminów, zaliczeń) – z uwzględnieniem harmonogramu przyjętego na danym kierunku studiów.

⁶⁵ <https://spinplace.us.edu.pl>

⁶⁶ <https://ciniba.edu.pl/wynajem-sal/>

⁶⁷ <https://us.edu.pl/student>

⁶⁸ <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze>

⁶⁹ <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb>

O IOS może ubiegać się: studentka w ciąży; student będący rodzicem – niezależnie od wieku dziecka; w innych przypadkach – każdy student, jeśli zachodzą okoliczności uzasadniające przyznanie IOS, w szczególności: studiowanie na drugim kierunku lub specjalności, udział w wymianie międzyuczelnianej, prowadzenie aktywnej działalności w organach Uniwersytetu, organach samorządu studenckiego lub organizacjach studenckich, reprezentowania Uniwersytetu w dyscyplinach sportowych,

2. Indywidualne Dostosowanie Studiów (IDS) (§16 Regulaminu studiów) — stosowane przede wszystkim wobec studentów z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi lub edukacyjnymi. Obejmuje dostosowanie form realizacji zajęć i zaliczeń bez zmiany efektów uczenia się. Informacje na temat IDS są zebrane na stronie: <https://us.edu.pl/student/studia/tok-studiow-2/wsparcie-i-fundusze-dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb-indywidualne-dostosowanie-studiow/>

3. Indywidualny Tok Studiów (ITS) — przeznaczony dla studentów szczególnie uzdolnionych, umożliwiający przyspieszoną lub rozszerzoną realizację programu studiów pod opieką wskazanego nauczyciela akademickiego. Polega na doborze modułów w ramach realizacji uczenia się w zakresie przewidzianym na danym kierunku oraz w zakresie dodatkowym, a także na udziale studenta/ki w pracach naukowo-badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych – z uwzględnieniem jego/jej zainteresowań. O ITS może ubiegać się student/ka który/a ukończył/a 1 semestr studiów i uzyskał/a średnią ocen powyżej 4,0 lub został/a zatrudniony w uczelni w konsekwencji zdobycia przez niego/nią, indywidualnie lub w zespole, grantu na finansowanie działalności naukowej; lub ukończył/a z oceną celującą studia pierwszego stopnia i kontynuuje naukę na studiach drugiego stopnia lub będący/a laureatem lub finalistą/ką olimpiady stopnia centralnego albo laureatem/ką konkursu międzynarodowego lub ogólnopolskiego – od momentu rozpoczęcia studiów.

4. Uzyskanie urlopu zdrowotnego, dziekańskiego lub krótkoterminowego (§32 Regulaminu studiów); przyznawane w sytuacji, kiedy student/ka z ważnych przyczyn nie może uczestniczyć w zajęciach

5. Realizacja wybranych efektów uczenia się z semestru wyższego niż wynika to z aktualnego wpisu na semestr (§30 ust. 1 Regulaminu studiów);

6. Wyznaczenie późniejszego terminu na złożenie pracy dyplomowej niż wynikający z Regulaminu studiów (§35 ust. 4 Regulaminu studiów);

7. Udział w programach wymiany studentów/ek, w szczególności Erasmus+ i MOST (§19 Regulaminu studiów).

Osoba studiująca na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w każdej indywidualnej sprawie studenckiej może liczyć na wsparcie [prodziekana ds. studenckich i kształcenia](#)⁷⁰, odpowiednich pełnomocników dziekana - na WNS są to: pełnomocnicy ds. studenckich, pełnomocnicy ds. studentów

⁷⁰ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/prodziekani/>

zagranicznych, pełnomocnicy ds. współpracy międzynarodowej, pełnomocniczka ds. zapewniania jakości kształcenia i akredytacji, pełnomocniczka ds. kształcenia na odległość, koordynatorki ds. dostępności (<https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/pelnomocnicy-dziekana/>) oraz dyrektorki kierunku: [bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe](#)⁷¹. Pomocą służą również [pracownicy właściwego dziekanatu](#)⁷², a także Samorząd Studencki pozostający w stałym kontakcie z władzami Wydziału i kierunku.

Uniwersytet Śląski dokłada wszelkich starań, aby zapewnić dostosowanie procesu dydaktycznego dla studentów/ek ze szczególnymi potrzebami, wynikającymi ze stanu zdrowia, integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem akademickim, wyrównania szans edukacyjnych oraz likwidowania barier i przeciwdziałania wykluczeniu. Na wsparcie mogą liczyć studenci/teki, dla których niezbędna jest pomoc asystenta dydaktycznego lub którzy/e potrzebują wypożyczyć sprzęt, chcą wziąć udział w szkoleniach czy konferencjach, są aktywni/e sportowo, potrzebują usług doradczych lub konsultacji psychologicznych. Informacje o wszelkich dostępnych formach i zasadach wsparcia osób z niepełnosprawnościami, takich, jak m.in. pomoc asystenta dydaktycznego, udzielenie sprzętu, szkolenia, warsztaty, konferencje, zajęcia sportowe, usługi doradcze, konsultacje psychologiczne, a także osób doświadczających kryzysów zdrowia psychicznego są dostępne: na stronie internetowej: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/> u pracownika dziekanatu – koordynatora administracyjnego ds. dostępności oraz koordynatora merytorycznego ds. dostępności. Dane teleadresowe wszystkich koordynatorów są dostępne na stronie UŚ: <https://us.edu.pl/student/koordynatorzy-dostepnosci/>. Szczegółowo zadania Koordynatora ds. dostępności przedstawiono w opisie kryterium 2.

UŚ jest beneficjentem projektu „DUO - Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą”; <https://www.duo.us.edu.pl> (nr umowy o dofinansowanie POWR.03.05.00-00- A031/19-00), który miał na celu zwiększenie zakresu dostępności oraz poziomu otwartości i uniwersalności Uczelni poprzez udoskonalenie wsparcia edukacyjnego. Projekt współfinansowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Program zakładał współpracę w ramach grup roboczych ekspertów zewnętrznych, pracowników uczelni i studentów z niepełnosprawnościami. Zadania zostały podzielone na sześć głównych obszarów:

1. Podnoszenie kompetencji kadr z zakresu dostępności,
2. Zmiany organizacyjne, w tym instrukcje dopasowania programów studiów dla studentów z niepełnosprawnościami,

⁷¹ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/dyrektor-kierunku-miedzynarodowe-studia-nauk-politycznych-i-dyplomacji/>

⁷² <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/struktura/administracja/diekanat/>

3. Udoskonalenie procesu kształcenia,
4. Zwiększenie dostępności uczelni,
5. Wprowadzenie technologii wspierających samodzielność osób o specjalnych potrzebach,
6. Utworzenie „Centrum Projektowania Uniwersalnego” którego celem jest konsolidacja wiedzy, kompetencji i umiejętności, tak by mogły być one dostępne dla wszystkich grup odbiorców.

Pełny opis zadań znajduje się na stronie: <https://www.duo.us.edu.pl> i <https://pzn.org.pl/universytet-slaski-dostepny-universalny-otwarty/>

W ramach projektu zrealizowano do tej pory szereg działań zwiększających **dostępność uczelni**, między innymi: zorganizowano warsztaty z zakresu polskiego języka migowego dla pracowników, przeprowadzono szereg szkoleń z zakresu otwartości, równości i zrozumienia, z zakresu metod dydaktycznych w pracy ze studentami ze specjalnymi potrzebami oraz z zakresu spektrum autyzmu, a także zrealizowano programy mentorskie skierowane do nauczycieli akademickich. Podjęto również działania zmierzające do wprowadzenia elektronicznych podań i wniosków dla studentów w systemie USOS. W projekcie DUO – Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą uczestniczyli pracownicy WNS, w tym kilkoro z prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. W 20 budynkach Uczelni utworzono „**pokoje wyciszeń**” z których mogą korzystać studenci/cki chcący odciąć się od nadmiaru bodźców czy też mający trudności z uczestnictwem w typowych zajęciach z grupą. W budynku WNS, gdzie studiuje studenci/cki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, zlokalizowano 1 pokój wyciszeń (pomieszczenie nr 29), w którym można się odciąć od nadmiaru bodźców. Wyposażenie pokoju wyciszeń stanowią: kanapy, fotele biurowe ergonomiczne obrotowe, klękosiad, kołdry obciążeniowe.

W celu ułatwienia nawigacji wewnątrz budynków powstała bezpłatna [Aplikacja mobilna „Dostępny UŚ”⁷³](#). Jest to innowacyjne narzędzie zawierające m.in. mapę ułatwiającą poruszanie się po kampusie, mobilna aplikacja pomocowa z najistotniejszymi informacjami związanymi z dostępnością, wyszukiwarką centrów obsługi studenta oraz guzikiem „panic button”, umożliwiającym wezwanie grupy interwencyjnej w sytuacji zagrożenia związanego z różnymi trudnymi sytuacjami. Wszystkie pomieszczenia ogólnodostępne na terenie WNS są zaopatrzone w tabliczki, na których umieszczono najważniejsze informacje dot. funkcjonowania budynku, np. nr telefonu na portiernię, nr telefonu ws. poszukiwania wsparcia w zakresie IT.

W Uniwersytecie, od 1 stycznia 2022 r. realizowany był także [Projekt edukacyjny UNIWERSUS](#)⁷⁴. Kadra Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dla projektowania uniwersalnego, którego celem było

⁷³ <https://www.duo.us.edu.pl/pl/dostepny-US/aplikacja/>

⁷⁴ <https://us.edu.pl/wydzial/wnst/strona-glowna/realizowane-projekty/projekty-dydaktyczne/univers-us/>

podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UŚ w zakresie projektowania uniwersalnego. Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projektowanie uniwersalne, zgodnie z art. 2 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Jednocześnie uniwersalne projektowanie nie wyklucza pomocy technicznej dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. W ramach projektu przewidziano realizację czterech zadań: Podniesienie kompetencji z zakresu projektowania uniwersalnego – liderzy/ambasadorzy ds. projektowania uniwersalnego, Podniesienie kompetencji z zakresu projektowania uniwersalnego – wspólnota ucząca się, Podniesienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UŚ w obszarze projektowania uniwersalnego – przygotowanie rekomendacji, Praktyczne wykorzystanie wiedzy dotyczącej projektowania uniwersalnego – **konsultacje i mentoring**. Działania te miały na celu m.in. przygotowanie dla wspólnoty UŚ rekomendacji w postaci materiałów elearningowych, by następnie te uwzględnione zostały przy tworzeniu sylabusów oraz samych kursów, w których materiały będą umieszczane z zachowaniem standardów dostępności cyfrowej. Materiały zostały umieszczone na platformie Moodle (www.el.us.edu.pl – dostęp po zalogowaniu). Stworzono Pracownię Projektowania Uniwersalnego która funkcjonuje w ramach Centrum Projektowania Uniwersalnego UŚ (CPUŚ) (Katowice, ul. Bankowa 14/217), w której pracownicy dydaktyczni mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji związanych z pracą z osobami z niepełnosprawnością. Wyposażona jest w najnowszy sprzęt symulacyjny oraz wspierający budowanie dostępności i uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym. W pracowni znajdują się m.in.: symulatory VR (wózek inwalidzki w wirtualnej przestrzeni, symulator ograniczeń geriatrycznych, symulator barier utrudniających aktywność osób niesłyszących, symulator wad wzroku); urządzenie pozwalające na obsługę komputera za pomocą wzroku; urządzenie sterujące komputerem (kursorem) za pomocą ruchów głowy; symulator wad wzroku; urządzenie rozpoznające kolory; drukarka 3D; drukarka, monitor i terminal brajlowski; specjalistyczne klawiatury, myszy; powiększalnik; wózek inwalidzki; symulator starości; laski dla niewidomych; walidator tekstów. Obecnie pracownia dostępna jest po uzgodnieniu terminu z koordynatorem CPUŚ.

Uczelnia realizuje **projekt „Uniwersytet Śląski wspólnotą dostępną, uniwersalną i otwartą – DUO II”** (<https://us.edu.pl/universytet-slaski-wspolnota-dostepna-uniwersalna-i-otwarta-duo-ii/>), dofinansowany ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027, Działanie 3.1 Dostępność szkolnictwa wyższego. Celem projektu jest zwiększenie dostępności oraz poziomu inkluzyjności i uniwersalności Uniwersytetu Śląskiego poprzez eliminację barier w zakresie korzystania z oferty edukacyjnej oraz tworzenie akademickiego środowiska przyjaznego osobom ze

szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami. Realizacja projektu obejmuje osiem obszarów dostępności, w tym zmiany organizacyjne i proceduralne, likwidację barier architektonicznych oraz poprawę dostępności informacyjno-komunikacyjnej. W ramach projektu prowadzone są szkolenia i warsztaty podnoszące kompetencje kadry kierowniczej, administracyjnej oraz nauczycieli akademickich.

Projekt wpisuje się w strategiczne działania Uczelni na rzecz budowania kultury inkluzyjności, wykraczając poza minimalne wymogi ustawowe i realizując ideę projektowania uniwersalnego jako standardu, a nie wyjątku. Powołany w ramach projektu interdyscyplinarny **Zespół ds. likwidacji barier dostępnościowych** prowadzi systemową identyfikację i usuwanie przeszkód utrudniających pełne uczestnictwo w życiu akademickim, wdrażając rozwiązania, z których korzysta cała społeczność akademicka.

W ramach **dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup** studentów należy również wspomnieć o przyjętym w 2021 r. [Planie Równości Płci w Uniwersytecie Śląskim](https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/level-up/plan-rownosci-plci_US.pdf)⁷⁵, w ramach którego osoby studiujące same w sobie stanowią odrębną grupę beneficjentek i beneficjentów wielu działań w każdym z celów strategicznych sformułowanych w ramach pięciu obszarów. Na szczególnie podkreślenie zasługuje szereg rozwiązań dla studentek w ciąży oraz osób studiujących sprawujących funkcje rodzicielskie lub opiekuńcze. Dla przykładu, w obszarze „Kultura organizacyjna oraz równowaga pomiędzy życiem prywatnym, zawodowym a uczeniem się”, w ramach zwiększenia równości szans dla osób uczących się przewidziano: umożliwienie wnioskowania o uwzględnienie obowiązków opiekuńczych w logowaniu na zajęcia oraz umożliwienie indywidualizacji uczenia się i form weryfikacji jego efektów osobom z obowiązkami rodzicielskimi i opiekuńczymi. Celem stworzenia dodatkowych mechanizmów wspierających osoby uczące się podjęte zostały wstępne rozmowy z władzami samorządowymi dotyczące miejsc w przedszkolach/żłobkach dla dzieci także osób studiujących w UŚ. W bliskiej przyszłości planuje się ponadto zorganizowanie wsparcia wewnątrz UŚ w zakresie opieki nad dziećmi, członkami rodziny o specjalnych potrzebach, starszymi członkami rodziny itp. oraz rozwój infrastruktury UŚ przyjaznej rodzicom z małymi dziećmi. W ramach budowania równowagi między obowiązkami rodzinnymi i wynikającymi z uczenia się w Planie duży nacisk kładzie się na stworzenie wytycznych sprzyjających planowaniu spotkań roboczych uwzględniających równowagę uczenie się – rodzina oraz monitorowanie potrzeb i reagowanie na problemy zgłaszane przez osoby studiujące w Uniwersytecie. Wreszcie, w ramach ułatwiania osobom uczącym się ponownego wdrożenia się (np. po urlopie związanym z rodzicielstwem), przewidziano wprowadzenie **praktyk typu „pozostawania w kontakcie”** dla osób długotrwale korzystających z uprawnień

⁷⁵ https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/level-up/plan-rownosci-plci_US.pdf

rodzicielskich (możliwość krótkotrwałego „zawieszenia” urlopu rodzicielskiego w celu np. uczestnictwa w szkoleniu).

Potwierdzeniem ciągłego rozwijania podejścia w tym zakresie może być opracowanie i udostępnienie w 2023 roku [Inkluzywnego narzędziownika stanowisk, funkcji i zawodów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)⁷⁶, który jest do pobrania za darmo ze strony Wydawnictwa UŚ. **Wsparcie cyfrowe** Uczelni dla studentów/ek i pracowników/czek realizowane jest poprzez m.in.:

- darmowy dostęp do aplikacji MS Office365, zawierającej wersje on-line programów,
- darmowy dostęp do aplikacji MS Office365, zawierającej wersje on-line programów Word, Excel, PowerPoint, OneNote oraz Outlook, dostęp do dużego dysku sieciowego i poczty w domenie Uczelni,
- darmowy dostęp do usługi Google Workspace oferującej pakiet narzędzi w chmurze zawierający usługi do komunikacji i współpracy, takie jak Gmail, Dysk Google, Kalendarz, Classroom itd.,
- mobilnej wersji systemu USOS UŚ,
- stronę internetową: <https://www.zdalny.us.edu.pl/>.

W UŚ istnieje ogólnouczelniana jednostka organizacyjna prowadzącą działalność w zakresie **kształcenia elektronicznego** oraz wykorzystania do tego celu technologii internetowych: [Centrum Kształcenia na Odległość](#)⁷⁷. Zakres działania jednostki to m.in.: pomoc w tworzeniu i konfiguracji platformy e-nauczania udostępnionej dla jednostek Uniwersytetu Śląskiego oraz szkolenia i konsultacje związane z jej obsługą. We wszystkich budynkach UŚ działa system eduroam i student.us, które umożliwiają autoryzowany dostęp do Internetu, po zalogowaniu się jak do poczty uczelnianej oraz umożliwia korzystanie z Internetu na podstawie tych samych danych logowania także na innych uczelniach, w bibliotekach i innych instytucjach w ponad 100 krajach na całym świecie. Studenci/cki mogą korzystać z **mLegitymacji**, która uprawnia do zniżek np. w komunikacji miejskiej, w pociągach, wybranych lokalach gastronomicznych, w kinach, teatrach itd. Zamówienia na mLegitymacje można składać poprzez platformę USOSweb, zakładka dla studentów-> Moje studia->mLegitymacja.

Strona internetowa UŚ oraz wszystkich jej jednostek została **dostosowana dla osób ze specjalnymi potrzebami**. Wprowadzono jej zgodność z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych m.in. dla całego serwisu istnieje możliwość zmiany kontrastu/kolorystyki, wielkości czcionki, wyłączenia materiałów animowanych lub dodatkowego podkreślenia hiperłączy. Na stronie internetowej można korzystać ze

⁷⁶ <https://us.edu.pl/wydawnictwo/>

⁷⁷ <https://el.us.edu.pl/cko/>

standardowych skrótów klawiaturowych. Dodatkowo na stronie zastosowano skrót klawiaturowy: Alt+C pozwalający na otwarcie okna chatbota (automatycznego systemu odpowiedzi). Bezpośrednio ze strony głównej można przejść do podstrony dotyczącej [deklaracji dostępności](#)⁷⁸, gdzie opisane są nie tylko formy dostosowania strony, ale także jest zamieszczona pełna informacja o dostępności architektonicznej wszystkich budynków (a także zaproszenie do wstępu z psem asystującym i informacja o możliwości skorzystania z tłumacza PJM).

Student/ki przyjęci/te na pierwszy rok studiów otrzymują wszelkie niezbędne informacje, dotyczące organizacji studiów, w tym form wspierania ich, w trakcie specjalnie w tym celu zorganizowanych **Dni Adaptacyjnych** w pierwszym tygodniu roku akademickiego. Dni adaptacyjne to szereg działań i aktywności, które mają na celu zaznajomienie osób rozpoczynających studia z Uniwersytetem, Wydziałami, specyfiką studiowania. Odbywają się spotkania organizacyjne, podczas których przekazywane są najważniejsze informacje dotyczące wydziału, studiów czy savoir vivre studenta. Na spotkanie zapraszani są prodekan ds. studenckich i kształcenia, opiekunowie pierwszych lat, pełnomocnicy dziekana, pracownicy dziekanatu WNS i przedstawiciele samorządu studenckiego. W spotkaniu prowadzonym przez dyrekcję kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe uczestniczą opiekunowie pierwszych roczników oraz przedstawiciele Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Organizowany jest też **Dzień Integracyjny** oraz szkolenia z praw i obowiązków osób studiujących, obowiązkowe szkolenie BHP czy szkolenie z obsługi systemów zdalnego kształcenia – MS Teams i Moodle.

Student/ki pierwszego roku studiów dowiadują się również o konieczności rejestracji do systemu USOS (<https://us.edu.pl/student/wda/skarbiec-wiedzy/pierwsze-kroki-w-serwisieusosweb/>) - najważniejszego serwisu USOSweb, który określa się mianem wirtualnego dziekanatu. To tutaj student/ka może sprawdzić swoje oceny semestralne, przyznane stypendia, zapisać się na zajęcia, a także sprawdzić numer konta bankowego, na które będzie zobligowany/a wносить opłaty związane ze studiami. O systemie USOS, a szczególnie jego mobilnej wersji, odniesiono się bardziej szczegółowo w opisie kryterium 9.

Wydział dba o systemowe i kompleksowe wprowadzanie studentów i studentek w środowisko akademickie poprzez obowiązkowe szkolenia e-learningowe realizowane na uczelnianej platformie międzywydziałowej. W ramach tzw. **Vademecum Studenckiego** każda osoba rozpoczynająca studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie zobowiązana jest do ukończenia pięciu modułów tematycznych, co stanowi element obowiązkowego procesu dydaktycznego. Moduły te obejmują zagadnienia **bezpieczeństwa i higieny pracy, obsługę narzędzi do pracy zdalnej** – w tym platformy

⁷⁸ <https://us.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>

Teams i Moodle – a także orientację w strukturze i ofercie Uczelni oraz kwestie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Tak zaprojektowany **program adaptacyjny** zapewnia wszystkim studiującym jednolity poziom przygotowania do korzystania z zasobów i infrastruktury dydaktycznej Wydziału oraz całego Uniwersytetu. Uzupełnieniem obowiązkowego cyklu jest rekomendowane **przysposobienie biblioteczne**, umożliwiające efektywne korzystanie z zasobów informacyjnych i naukowych dostępnych dla społeczności akademickiej. Oferta szkoleniowa uwzględnia również zróżnicowane potrzeby poszczególnych grup osób studiujących – dla studentów i studentek drugiego stopnia oraz doktorantów i doktorantek, którzy nie odbywali wcześniej kształcenia na Uniwersytecie Śląskim, przewidziano odrębny, dedykowany moduł z zakresu BHP. Świadczy to o **zindywidualizowanym i odpowiedzialnym podejściu** Wydziału do kwestii bezpieczeństwa oraz **dobrostanu** całej społeczności studenckiej. Dostępność szkoleń w **formie e-learningowej** gwarantuje studentom elastyczność w realizacji obowiązków formalnych, niezależnie od trybu i miejsca studiowania. Wszystkie kursy są skatalogowane i dostępne zarówno z poziomu platformy międzywydziałowej, jak i centralnej strony Uniwersytetu, co sprzyja przejrzystości i łatwości dostępu do wymaganych treści (<https://us.edu.pl/wydzial/wnst/2025/10/29/obowiazkowe-i-rekomendowane-szkolenia-dla-osob-studiujacych>).

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wśród form wspierania kształcenia studentów i studentek (poza **formami instytucjonalnymi** wynikającymi z przyjętego programu studiów – takimi jak wykłady, ćwiczenia, laboratoria, seminaria, konwersatoria), osoby studiujące mogą uczestniczyć w **pozainstytucjonalnych formach** wspierających proces uczenia się. Są to przykładowo: tutoring, różnego typu warsztaty, szkolenia certyfikowane, seminaria naukowe, możliwość uczestniczenia w grupach projektowych.

Studenci i studentki w procesie uczenia się na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mają możliwość korzystania z następujących form **pomocy merytorycznej**:

- konsultacji pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, w tym z konsultacji przez platformy edukacji zdalnej np. MS Teams,
- w ramach eksperckiego modelu przeliczania BUNY opracowany został obszerny katalog współpracy osób studiujących z nauczycielami akademickimi poza pomocą merytoryczną udzielaną studentom w trakcie zajęć dydaktycznych i dyżurów (uwzględniający np. możliwość konsultowania harmonogramu czy materiałów uzupełniających względem wskazanych w sylabusie, konsultowanie wyników weryfikacji efektów uczenia się),
- indywidualnych zajęć prowadzonych w formie tutoringu,

- zasobów Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej (CINIBA), dysponującej bogatym księgozbiorem obejmującym dziedziny wiedzy reprezentowane przez wszystkie kierunki kształcenia (szczegółowe informacje dotyczące zasobów bibliotecznych zamieszczono w opisie **kryterium 5**),
- dostępu do czytelni studenckich wyposażonych w terminale komputerowe w budynku CINIBA,
- możliwości wyszukiwania i zamawiania książek i skryptów on-line, jak i korzystania z bogatego księgozbioru biblioteki cyfrowej, · możliwość korzystania z prestiżowych, międzynarodowych baz czasopism elektronicznych, do których licencje posiada CINIbA, w szczególności [dostęp zdalny](#)⁷⁹ (z komputerów spoza sieci uniwersyteckiej) przez system HAN: Hidden Automatic Navigator.

Wsparcia w procesie uczenia się udzielają studentom i studentkom opiekunowie poszczególnych lat (**Załącznik K8_03**). Do ich zadań należy, między innymi, reprezentowanie studiujących w kontaktach z nauczycielami akademickimi i władzami Wydziału, przekazywanie studentom/kom podstawowych informacji na temat organizacji roku akademickiego i toku studiów.

Każdy student i studentka mogą korzystać z konsultacji dla studentów i studentek. Nauczyciele akademicki są zobowiązani do odbywania konsultacji dla studentów w wymiarze nie mniejszym niż 45 minut tygodniowo. Wszyscy pracownicy UŚ odbywają obowiązkowe konsultacje w wybranym dniu tygodnia w godzinach 13.00-13.45. Wprowadzenie pasma konsultacyjnego pozwala na łatwe i wygodnie zaplanowanie czasu na spotkania, które nie kolidują z innymi zajęciami uniwersyteckimi. Ewentualne dodatkowe terminy konsultacji są ustalane na początku każdego semestru, a informacja o nich jest zamieszczana w systemie USOSweb. Należy podkreślić, że na prośbę studentów pracownicy odbywają również zdalne konsultacje, wykorzystując np. platformę MS Teams oraz odbywają konsultacje w innych niż wyznaczony termin konsultacji.

Istotną rolę w procesie wspierania uczenia się odgrywa [Studencka Poradnia Prawna](#)⁸⁰. Poradnia świadczy bezpłatną pomoc prawną dla osób studiujących, nie tylko w ramach UŚ, a także dla osób niezamożnych, które nie posiadają w sprawie profesjonalnego pełnomocnika (np. adwokata, radcy prawnego). Świadczy także pomoc organizacjom społecznym – także takim, które dopiero podejmują swoją działalność. Mogą one wystąpić z prośbą o pomoc do Poradni o ile: są organizacjami niedochodowymi lub niskodochodowymi; ich statutowym celem jest ochrona praw człowieka, w szczególności w zakresie praw mniejszości, praw studenta, praw osób niepełnosprawnych oraz

⁷⁹ <https://ciniba.edu.pl/zdalny-dostep-us-i-ue/>

⁸⁰ <https://us.edu.pl/wydzial/wpia/student/dzialalnosc-studencka/poradnia-prawna/>

ochrony dóbr kultury. Nad działalnością poradni prawnej nadzór sprawuje Pełnomocnik Dziekana WPiA ds. studenckiej poradni prawnej oraz opiekunowie właściwych sekcji.

Studenci i studentki kierunku bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego uzyskali/ły dodatkowe wsparcie również w ramach projektów finansowanych m.in. z Unii Europejskiej, mając możliwość uczestniczenia bezpłatnie w latach 2018 – 2023, w wielu szkoleniach, również certyfikowanych, pozwalających na pogłębienie wiedzy, rozwój działań artystycznych, jak i zdobycie dodatkowych kwalifikacji wspierających w wejściu na rynek pracy. Wsparcie to uzyskali w ramach <https://www.zintegrowane.us.edu.pl>⁸¹: Zintegrowanego Programu Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (skrót ZPRUŚ) realizowanego od 1 października 2018 roku do 31 marca 2023 roku oraz Jeden Uniwersytet – Wiele Możliwości. Program Zintegrowany (skrót JUWM), realizowany od 1 października 2019 roku do 31 grudnia 2023 roku, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (POWR.03.05.00-00-Z117/17-00 oraz POWR.03.05.00-00-Z301/18-00). W ramach oferowanych działań w wyżej wymienionych projektach osoby studiujące otrzymały dodatkowe wsparcie, dzięki któremu podniosły swoje kompetencje, biorąc udział w:

- certyfikowanych szkoleniach prowadzących do uzyskania kwalifikacji i/lub zajęciach warsztatowych kształcących kompetencje,
- wykładach prowadzonych przez wykładowców zagranicznych,
- wykładach prowadzonych przez ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa,
- oraz w programach stażowych dla studentów.

Na uczelni funkcjonuje Studencka strefa aktywności. To miejsce, w którym osoba studiująca załatwi wszystkie sprawy związane z działalnością studencką (np. kołem naukowym, konferencją czy grantem), a także uzyska wsparcie prawne oraz wszystkie informacje na temat stypendiów, pomocy materialnej i akademików. Tutaj mieści się Centrum ds. Osób Studiujących (COS). Strefa oferuje również doradcę zawodowego i coacha oraz psychologa. Wspiera studentów/ki w dostosowaniu organizacji studiów i badań naukowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kadrę wspierającą proces kształcenia oraz zapewniającą obsługę administracyjną studentów/ek stanowią pracownicy dziekanatu WNS. Są to osoby z dużym doświadczeniem, profesjonalne, odnoszące się z życzliwością dla studentów/ek, otrzymujący pozytywne opinie studentów/ek. W obsłudze studentów ocenianego kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, wyspecjalizowane są 3 osoby (do pracy nad kartą kierunków, wykonania pensum obciążeń pracowników, rozliczania z pensum i godzin ponadwymiarowych, harmonogramami zajęć, ustaleniami terminów egzaminów, dysponowanie zasobami lokalowymi, obsługi administracyjnej pracowników

⁸¹ <https://www.zintegrowane.us.edu.pl>

zewnątrznych w zakresie procesu dydaktycznego, do obsługi procesu dydaktycznego, świadczeń dla studentów, dyplomów, legitymacji, wydawania zaświadczeń, obsługi USOS (np. przypisywanie i przepisywania studentów i studentek do grup).

Studenci i studentki korzystają także, oprócz wsparcia merytorycznego i organizacyjnego, ze wsparcia materialnego w ramach stypendiów wewnętrznych. Istnieje kilka rodzajów stypendiów. Są to stypendia socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnością, stypendium rektora oraz zapomoga. Szczegółowy tryb przyznawania poszczególnych rodzajów stypendiów określa m.in. [Regulamin świadczeń dla studentów Uniwersytetu Śląskiego](#)⁸². Akty prawne, procedury i inne niezbędne informacje zamieszczone zostały na stronie Uniwersytetu w zakładce studia/[najważniejsze akty prawne](#)⁸³, a także w zakładce [Stypendia i zapomoga](#)⁸⁴.

Informacji na temat **wsparcia materialnego** udziela także pracownik dziekanatu i pracownicy Centrum ds. Osób Studiujących. Zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów Uniwersytetu Śląskiego decyzje w zakresie przyznawania świadczeń podejmuje dziekan lub prodziekan na mocy upoważnienia rektora. Wysokość wszystkich świadczeń w kolejnych semestrach może ulegać zmianie. Świadczenia przysługują na studiach pierwszego i drugiego stopnia, oraz na studiach jednolitych magisterskich. Zgodnie z ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, student może się ubiegać w uczelni o następujące świadczenia przyznawane ze środków funduszu stypendialnego: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora i zapomogę. Student/ka może również ubiegać się o zakwaterowanie w akademiku oraz zakwaterowanie małżonka lub dziecka w akademiku. Wszystkie rodzaje świadczeń przyznawane są na wniosek studenta/ki, wypełniane są i składane w serwisie USOSweb.

- **stypendium socjalne** ma prawo otrzymywać student(ka), znajdujący(a) się w trudnej sytuacji materialnej, którego/ej dochód na osobę w rodzinie nie jest wyższy od kwoty ustalonej przez rektora. Próg dochodu uprawniający do otrzymania stypendium socjalnego oraz wysokość stypendium ustala rektor w porozumieniu Uczelnianą Radą Samorządu Studenckiego lub organem przez niego wskazanym w każdym semestrze.
- **stypendium dla osób z niepełnosprawnością** może otrzymywać student/ka z tytułu niepełnosprawności, potwierdzonej orzeczeniem o niepełnosprawności (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

⁸² <https://us.edu.pl/wydzial/wpia/wp-content/uploads/sites/19/Stypendia/2025-09-22-Regulamin-swiadczen-tekst-jednolity-zalacznik-5-do-zarzadzenia-169-z-2025.pdf>

⁸³ <https://us.edu.pl/student/studia/najwazniejsze-akty-prawne>

⁸⁴ <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/swiadczenia-stypendia-i-zapomoga/>

niepełnosprawnych). Świadczenie to przyznawane jest na wniosek studenta/ki, składany w dziekanacie w terminie do 10. dnia każdego miesiąca.

- **stypendium rektora** może otrzymywać student/ka, który/a: uzyskał/a wyróżniające wyniki w nauce, ma osiągnięcia naukowe, artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym oraz zaliczył/a rok studiów do 25 września lub w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym, do 15 marca (dotyczy studentów od drugiego roku studiów pierwszego i drugiego stopnia i studiów jednolitych magisterskich). Stypendium rektora otrzymuje również student/a przyjęty/a na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego, który/a jest: laureatem/ką olimpiady międzynarodowej albo laureatem/ką lub finalistą/ką olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, medalistą/ką co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie.
- **stypendium ministra** za znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. Stypendium ministra może otrzymać student/ka wykazujący/a się: znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi. Szczegółowy tryb ubiegania się o stypendium ministra w UŚ na dany rok akademicki znajduje się na stronie uczelni: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/swiadczenia-stypendia-i-zapomoga/stypendium-ministra/>
- **zapomogę** może otrzymać student/ka, który/a znalazł/a się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. Przez trudną sytuację życiową, uzasadniającą przyznanie zapomogi, należy rozumieć ogół warunków (np. materialnych, rodzinnych, społecznych, zdrowotnych), w jakich znalazła się rodzina studenta/ki, powodujących przejściowe problemy w spełnianiu potrzeb materialnych rodziny. Dodatkowo w przypadku problemów finansowych studenta/ki dziekan może umorzyć część lub całość należności finansowych studenta/ki wobec Wydziału lub rozłożyć płatność na 3 raty. Liczbę studentów/ek na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, pobierających pomoc materialną w latach 2023-2026 przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1 Liczba studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, studia pierwszego i drugiego stopnia, pobierających pomoc materialną w latach 2023-2026

Rok akademicki	Stypendium socjalne	Stypendium dla osób z niepełnosprawnością	Stypendium rektora	Zapomoga
2023/2024	6	2	32	2
2024/2025	7	6	31	1

2025/2026	7	3	32	1
Razem	20	11	95	4

Uczelnia dysponuje miejscami dla studentów/ek WNS spoza Katowic, którzy mogą zamieszkać w akademikach. Studenci/teki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, bądź innych kierunków z WNS, mają dostęp do wszystkich akademików. Wnioskują elektronicznie poprzez USOSweb, który akademik wybierają (czy Katowice (3 akademiki), czy Sosnowiec (4 akademiki)). Wybierają też, czy chcą mieszkać w pokoju 1-osobowym, czy 2-osobowym. Każdy wydział dysponuje określoną liczbą miejsc w akademikach, szczególnie jeśli chodzi o pokoje 1-osobowe, więc może się zdarzyć, iż student/ka nie otrzyma pokoju 1-osobowego. Jednak po zamknięciu puli wydziałowej, jest otwierana pula rektorska i studenci/teki mogą starać się o akademik przez cały rok. Studenci/teki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe najczęściej zamieszkują w 3 domach studenckich na Osiedlu Akademickim w Katowicach – Ligocie (w roku akademickim 2021/2022 2 domy zostały zmodernizowane), usytuowanym na obrzeżach pięknego lasu, w pobliżu terenów rekreacyjnych parku Zadole, w którym zlokalizowany jest Miejski Ośrodek Rekreacji i Wypoczynku dysponujący kortami tenisowymi, torami deskorolkowymi, basenem kąpielowym oraz największą w mieście tężnię solankową. Na samym osiedlu znajduje się klub studencki DSO Projekt, serwujący obiady dla studiujących, restauracja Panorama z letnim ogródkiem, sklepy spożywcze, drogeria. Studiujący mają do dyspozycji pokoje z dostępem do internetu. W każdym budynku znajdują się ogólnodostępne pralnie, kuchnie oraz sale telewizyjne, pokoje do nauki, a także sale gier zaopatrzone w stoły do tenisa i piłkarzyki. Osiedle posiada ochronę oraz monitoring zewnętrzny. Opis wszystkich akademików UŚ oraz zasady przyznawania miejsc zamieszczone są na stronie: <https://us.edu.pl/student/wsparciei-fundusze/akademiki-2/> .

8.3 Formy wsparcia: a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów b) prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników c) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji d) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej

Formy wsparcia dla studiujących opisane zostały w [Regulaminie Studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)⁸⁵, a także zostały szczegółowo scharakteryzowane w [Procedurach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia](#)⁸⁶: dla kierunków studiów organizowanych przez WNS, rozdział VI: Wsparcie studentów w procesie uczenia się: 1.) Wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

⁸⁵ <https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/najwazniejsze-akty-prawne/Regulamin-studiow-w-Uniwersytecie-Slaskim-w-Katowicach.pdf>

⁸⁶ https://us.edu.pl/wydzial/wns/wp-content/uploads/sites/17/Bez-kategorii/WSZJK_2023-1.pdf

2.) Wspieranie prowadzenia badań lub działalności artystycznej oraz publikowania lub prezentacji ich wyników, jak również uczestniczenia w różnych formach komunikacji naukowej lub artystycznej; 3.) Wspieranie działań mających na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy lub dalszej edukacji; 4.) Motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników nauczania i uczenia się oraz prowadzonych badań; 5.) Informowanie studentów o możliwościach ich wsparcia i jego zakresie, w tym o pomocy materialnej; 6.) Rozpatrywanie indywidualnych spraw zgłaszanych przez osoby studiujące; 7.) Monitorowanie obsługi administracyjnej studentów.

Wszelkie informacje dotyczące regulaminu studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dostępne są na [stronie internetowej Uniwersytetu](#)⁸⁷.

W pierwszym tygodniu zajęć, bezpośrednio przed ich rozpoczęciem, organizowane są spotkania ze studentami i studentkami pierwszych roczników studiów (zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia), podczas których przekazywane są im informacje dotyczące organizacji studiów. Spotkania prowadzone są przez dyrekcję kierunku. Uczestniczą w nich również opiekunowie pierwszych roczników, przedstawiciele Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych oraz pracownicy dziekanatu. W trakcie takich zebrań wybiera się również starostę roku, a nowi studenci mogą poznać się nawzajem. W tym samym czasie studenci pierwszego roku spotykają się z przedstawicielami samorządu studenckiego, którzy opowiadają młodszym kolegom i koleżankom o możliwościach aktywnego działania w samorządzie, a także przeprowadzają szkolenie z praw i obowiązków studenta. Studenci mogą się też na bieżąco dowiadywać o aktualnych wydarzeniach, możliwościach udziału w konkursach, stażach i aktywnościach samorządu bezpośrednio ze [strony internetowej](#)⁸⁸. Studenci UŚ mają też prywatną grupę na [Facebooku](#)⁸⁹.

W UŚ funkcjonuje również [strona internetowa przeznaczona dla studentów pierwszych lat studiów](#)⁹⁰, na której znajdują się podstawowe informacje dotyczące struktury Uczelni, zasad funkcjonowania, wydarzeń dla studentów. We wszelkich sprawach studenci mogą liczyć na pomoc Pełnomocników dziekana ds. studenckich, dyrekcji kierunków studiów, Prodziekana ds. kształcenia i studentów.

A. Wsparcie w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Regulamin studiów zawiera informację o możliwościach **odbywania wymiany krajowej i międzynarodowej**. Studenci mogą uczestniczyć przede wszystkim w programach: **MOST**,

⁸⁷ <https://us.edu.pl/student/studia/tok-studiow-2/>

⁸⁸ <https://samorząd.us.edu.pl>

⁸⁹ <https://www.facebook.com/groups/1682748115353510/>

⁹⁰ <https://us.edu.pl/student/nowy-student/nowy-student-pierwsze-kroki/>

Erasmus+, a także z programu **DAAD** (Deutscher Akademischer Austauschdienst: www.daad.de) oferującego kursy letnie oraz wymianę studencką między innymi na pobyty semestralne w uczelni partnerskiej programu w Europie. [Program Mobilności Studentów i Doktorantów MOST](#)⁹¹ daje m.in. możliwość realizacji programu studiów na uczelni innej niż macierzysta, a także wyboru dodatkowych, związanych z zainteresowaniem osoby studiującej, zajęć dydaktycznych. Niezbędnych informacji udziela studiującym również Wydziałowy Koordynator ds. programu MOST.

Drugi z programów umożliwia realizację części studiów (jednego lub dwóch semestrów) w zagranicznej instytucji partnerskiej. **Erasmus+** daje również możliwość wyjazdów na staże w jednostkach naukowych. Na wydziale powołani zostali Pełnomocnicy Dziekana ds. międzynarodowej wymiany akademickiej, koordynujący proces wymiany i udzielający zainteresowanym niezbędnych informacji. Studiujący są na bieżąco informowani o rozpoczęcie kolejnych edycji programów (m.in. przez newsletter Wiadomości studenckie wysyłane mailowo do wszystkich studentów UŚ, ogłoszenia na stronie, mediach społecznościowych Uczelni). Corocznie odbywają się na Uniwersytecie Śląskim spotkania ze studentami i studentkami w celu promowania możliwości udziału w programie Erasmus+. Rekrutację na rok akademicki 2025/2026 poprzedziło między innymi spotkanie ze studiującymi na Wydziale Nauk Społecznych, które odbyło się w grudniu 2025 r. W styczniu 2026r. na prośbę osób studiujących na kierunkach politologicznych (bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia) odbyło się drugie spotkanie dla osób studiujących na kierunkach politologicznych. Szczegółowe informacje o programie Erasmus+ znajdują się na dedykowanej [stronie uczelnianej](#)⁹² i [wydziałowej stronie internetowej](#)⁹³.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że oprócz wymian międzynarodowych, studiujący mogą również uczestniczyć w wyjazdach zagranicznych podczas staży czy praktyk.

Należy również wspomnieć, że studiujący mogą wziąć udział w programach oferowanych przez [Narodową Agencję Wymiany Akademickiej](#)⁹⁴ oraz wyjazdach w ramach sojuszu [Transform4Europe](#)⁹⁵.

B. Wsparcie w zakresie prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

⁹¹ <https://us.edu.pl/student/mobilnosc/wyjazdy-krajowe>

⁹² <https://erasmus.us.edu.pl/wyjazdy-studentow-i-doktorantow/>

⁹³ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wspolpraca/miedzynarodowa/dla-osob-studiujacych/>

⁹⁴ <https://nawa.gov.pl/studenci/studenci-polscy>

⁹⁵ <https://us.edu.pl/t4e/>

Programy studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zapewniają studiujące **możliwość rozwoju swoich zainteresowań naukowych** i znaczną **indywidualizację kształcenia** poprzez wybór w toku studiów pierwszego stopnia ścieżek i modułów.

Wybór ten jest od roku akademickiego 2024/2025 znacznie bogatsze dzięki wejściu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego pierwszego stopnia do [Nowej Koncepcji Studiów](#)⁹⁶ (NKS) (Więcej na ten temat znajduje się w opisie **kryterium 2**). Studiujący mają także możliwość wyboru seminariów licencjackich i magisterskich. Mają również możliwość przedyskutowania z potencjalnymi promotorami pomysłów badawczych. Po dokonaniu wyboru Seminarium i promotora problematyka i temat pracy dyplomowej zawsze ustalany jest wspólnie z promotorem. Indywidualizowanie współpracy zasługującymi służy ograniczenie wielkości grup seminaryjnych, dzięki czemu tworzone są możliwości zbudowania relacji **mistrz – uczeń** co przekłada się również na wyniki naukowe. Osoby studiujące są skutecznie motywowane do podejmowania aktualnych i kluczowych z punktu widzenia państwa problemów badawczych, a przykładem skuteczności **opieki naukowej i wsparcia rozwoju naukowego** osoby studiującej są wyróżnienia prac dyplomowych w konkursach.

Przykład

W 2024 praca magisterska studentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe Barbary Szustkiewicz pt. „Zjawisko piractwa jako zagrożenie dla bezpieczeństwa morskiego w XXI wieku” przygotowana pod kierunkiem prof. dr. hab. Mirona Lakomego zajęła III miejsce w II edycji prestiżowego Ogólnopolskiego Konkursu Fundacji Alioth na najlepsze prace dyplomowe z zakresu bezpieczeństwa, obronności i przemysłu obronnego⁹⁷.

Bardzo istotnym w procesie działalności naukowej jest zapewnienie odpowiedniego zaplecza w postaci zasobów CINIbA, dysponującej bardzo bogatym księgozbiorem i dostępem do licznych baz specjalistycznych.

Studenci WNS mieli także możliwość udziału w projekcie „[Mistrzowie Dydaktyki](#)”⁹⁸. To projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego mający na celu m.in. wypracowanie metod pracy ze studentem opartych o zasady tutoring. Studenci WNS byli uczestnikami tego projektu, a cykle spotkań tutorskich prowadzili – między innymi – pracownicy związani z Instytutem Nauk Politycznych (np. dr Małgorzata Lorencka) oraz prowadzący zajęcia na kierunkach politologicznych (np. dr Renata Jankowska, prof. UŚ). Warto dodać, że tutoring (zarówno naukowy, jak i rozwojowy) jest również

⁹⁶ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/nowa-koncepcja-studiow>

⁹⁷ <https://foundation.alioth.group/pl/aktualnosci/rozstrzygniecie-konkursu-na-najlepsze-prace-dyplomowe-z-zakresu-bezpieczenstwa-i-obronnosci>

⁹⁸ <https://www.gov.pl/web/nauka/informacje-o-projekcie-mistrzowie-dydaktyki>

realizowany w ramach indywidualnej, niesformalizowanej współpracy nawiązywanej między pracownikami Wydziału i studentami poszczególnych kierunków.

W ramach wsparcia ogólnouczelnianego studenci mogą również ubiegać się o przyznanie [Wyróżnienia JM Rektora UŚ⁹⁹](#), które ma na celu promowanie aktywnych i twórczych postaw na rzecz środowiska akademickiego i społecznego. Wyróżnienie Rektora jest nagrodą dla studentów posiadających znaczne osiągnięcia naukowe, sportowe, społeczne czy artystyczne.

Wsparcie studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w rozwoju swoich zainteresowań naukowych, a także w zdobywaniu kompetencji badawczych odbywa się również w ramach licznych kół naukowych działających na WNS, wskazanych w pkt. 8.2. Koła posiadają wsparcie merytoryczne i organizacyjne ze strony pracowników Wydziału, będących opiekunami kół oraz wsparcie finansowe. Koła naukowe w ramach swojej działalności organizują spotkania, prelekcje, warsztaty i konferencje, uczestniczą w wizytach studyjnych oraz przygotowują stanowiska pokazowe podczas festiwali nauki. Szczegółowy wykaz organizacji studenckich zawarty jest na [stronie internetowej UŚ¹⁰⁰](#).

Istnieje również możliwość wsparcia finansowego inicjatyw podejmowanych przez organizacje studenckie. Podział środków na działalność studencką odbywa się dwa razy w ciągu roku akademickiego i dokonywany jest przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego. Warto mieć jednak na uwadze, że tylko organizacje, które złożą odpowiedni wniosek, mogą liczyć na wsparcie finansowe. Szczegółowe informacje o niezbędnej dokumentacji znajdują się na [stronie internetowej UŚ¹⁰¹](#). Działalność w zakresie kulturalno-artystycznym, sportowym i naukowym organizacji działających w Uczelni i stowarzyszeń, może być dofinansowana m.in. z rezerwy Rektora – dofinansowanie indywidualnych projektów/inicjatyw studentów o wysokim poziomie merytorycznym oraz inicjatyw organizacji studenckich.

Działalność naukowa studentów była realizowana przede wszystkim przez organizację konferencji, seminariów, warsztatów w ramach kół naukowych funkcjonujących na Wydziale. Studenci w latach 1922-2026 organizowali lub współorganizowali ponad 20 konferencji, w tym krajowe i międzynarodowe konferencje z udziałem studentów całego Wydziału (**Załącznik K8_04**).

W ramach konferencji studenci uczestniczyli w sesjach referatowych i posterowych, a także mogli wziąć udział w dyskusji. Była to także możliwość wymiany doświadczeń z innymi studentami i pracownikami

⁹⁹ <https://us.edu.pl/student/dzialalnosc-studencka/wyroznienia-jm-rektora-us/>

¹⁰⁰ <https://us.edu.pl/student/dzialalnosc-studencka/organizacje-studenckie/>

¹⁰¹ <https://us.edu.pl/student/dzialalnosc-studencka/organizacje-studenckie/finansowanie-dzialalnosci-studenckiej-i-naukowej/>

naukowymi, poznania nowych zagadnień tematycznych oraz szansa zdobycia nowej wiedzy. Jako **przykład wystąpień studenckich** wymienić można np.:

- Filip Kozok: Jak upadek reżimu Assada wpłynie na bezpieczeństwo w regionie? (Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Bezpieczeństwo w XXI wieku: Wyzwania i Rozwiązania", 13 stycznia 2025 roku);
- Mateusz Sztachelski: Współczesny separatyzm na Bałkanach (Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Bezpieczeństwo w XXI wieku: Wyzwania i Rozwiązania", 13 stycznia 2025 roku);
- Sara Szumiał: Migracje klimatyczne jako nowe wyzwanie dla bezpieczeństwa (Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Bezpieczeństwo w XXI wieku: Wyzwania i Rozwiązania", 13 stycznia 2025 roku);
- Kajetan Breś: Gotowość administracji państwowej na katastrofy naturalne - przykład powodzi w 2024 roku (Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Bezpieczeństwo w XXI wieku: Wyzwania i Rozwiązania", 13 stycznia 2025 roku);
- Bartłomiej Bryk: UE-Mercosur: wpływ na bezpieczeństwo i przestrzeganie standardów europejskich (Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Bezpieczeństwo w XXI wieku: Wyzwania i Rozwiązania", 13 stycznia 2025 roku).

Ważnym wydarzeniem włączającym studentów w działalność naukową jest również [Śląski Festiwal Nauki](https://slaskifestiwalnauki.pl/o-festiwalu)¹⁰² (skrót: ŚFN) organizowany przez UŚ jako lidera przedsięwzięcia od 2016 roku. 6-8 grudnia 2025r. odbyła się dziewiąta już edycja. ŚFN jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych festiwali nauki na skalę międzynarodową. Jest członkiem sieci European Science Engagement Association (EUSEA), w ramach której jest promowany. ŚFN został wyróżniony „Złotą różą”, czyli pierwszą nagrodą dla najlepszej akcji marketingowej wśród wydarzeń popularnonaukowych podczas konferencji EUPRIO (European Association of Communication Professionals in Higher Education), triumfował w kategorii zespół w prestiżowym konkursie Popularyzator Nauki 2020 organizowanym przez serwis „Nauka w Polsce” PAP oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki, a także został laureatem nagrody SuperMarka – Śląskie przyznawanej przez Regionalną Izbę Przemysłowo-Handlową w Gliwicach (więcej informacji: <https://slaskifestiwalnauki.pl/o-festiwalu>). Studiujący Wydziału Nauk Społecznych uczestniczą aktywnie w tym wydarzeniu, przygotowują stoiska naukowe oraz warsztaty, w tym również osoby studiujące na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

Przykład

Członkowie i Członkinie Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych przygotowali panele na ŚFN:

¹⁰² <https://slaskifestiwalnauki.pl/o-festiwalu>

- 7 edycja Śląskiego Festiwalu Nauki: Prelekcja nt. "Przed królową zawsze przodem! Protokół dyplomatyczny w wybranych krajach świata";
- 9. edycja Śląskiego Festiwalu Nauki. Wystąpienie pt. "Dyplomacja w dobie kryzysów - jak negocjować w trudnych czasach".

C. Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Wsparciu we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji służą **praktyki zawodowe**, realizowane na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Zakładane efekty kształcenia są ściśle powiązane z kierunkiem studiów. Miejsce realizacji praktyk odpowiada zawodowym zainteresowaniom studentów, powiązanych z realizowanym programem studiów. Na podkreślenie zasługuje możliwość zaliczenia na poczet praktyk, wykonywanej już pracy zawodowej. Szczegółowe informacje na temat praktyk znajdują się w punkcie 2.7.

Znaczącą rolę odgrywa również **wsparcie studentów w zakresie rozwoju kariery podczas studiów i planowaniu jej rozwoju po studiach**. Pomoc w tym zakresie świadczy **Biuro Karier UŚ**. Biuro zlokalizowane jest w budynku Rektoratu, przy ul. Bankowej 12 w Katowicach. Czynne jest w godzinach 7.30 – 15.30. Na [stronie internetowej Biura Karier](https://us.edu.pl/bk)¹⁰³ znajdują się informacje zarówno dla osób studiujących jak i absolwentów i absolwentek, dotyczące możliwości dalszego rozwoju wraz z wykazem aktualnych szkoleń, ofert pracy, wydarzeń itp. W latach 2023-2026 Biuro Karier zrealizowało szereg działań wspierających osoby studiujące na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w wejściu na rynek pracy. Wśród nich należy wymienić:

- Spotkania z pracodawcami, np.:
 - Spotkanie informacyjne z Wojskiem Obrony Cyberprzestrzeni – XI 2025 r., online
 - Spotkanie z przedstawicielem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – XI 2025 r.
 - Spotkanie z Szefową Służb Cywilnych – X 2025 r., rektorat UŚ
 - Spotkanie z przedstawicielami NATO, X 2025 r., rektorat UŚ
 - Spotkanie dot. pracy w Agencji Wywiadu, X 2025 r., spinPLACE
 - Spotkanie z Komendą Wojewódzką Policji w Katowicach – VI 2024 r.
 - Spotkanie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego – VI 2024 r.
- Warsztaty, szkolenia, wykłady, np.:
 - Szkolenie "Zarządzanie sobą w czasie" – XII 2025 r., spinPLACE
 - Szkolenie "Wpływ sztucznej inteligencji na rynek pracy" – VI 2025 r., spinPLACE
 - Szkolenie "Korporacyjny start: Jak zbudować karierę" – V 2025 r., spinPLACE

¹⁰³ <https://us.edu.pl/bk>

- Szkolenie ABW z cyberzagrożeń – V 2025 r., spinPLACE
- Warsztaty "Sztuka udanych negocjacji" – III 2023 r., rektorat UŚ
- Akademia Rozwoju Kariery
 - 16 lipca 2025 r. – Urząd Statystyczny – "Ile jesteś wart na rynku pracy?"
 - 30 lipca 2025 r. – OIP Katowice – "Kultura bezpieczeństwa"
 - 6 sierpnia 2025 r. – TÜV Rheinland – "Wystąpienia Publiczne"
 - 13 sierpnia 2025 r. – Vialto Partners – "Miękkie umiejętności w pracy globalnej"
 - 10 września 2025 r. – IT Challenge – "Cyberhigiena studenta"
- Mobilne Targi Kariery
- Speed Stażing
 - Speed Stażing na Wydziale Humanistycznym – 2 kwietnia 2025 r.
- o Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- o Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach
- o Urząd Statystyczny w Katowicach
- o Polska Agencja Przedsiębiorczości
 - Speed Stażing na Wydziale Nauk Społecznych – 11 marca 2025 r.
- o Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- o Komenda Wojewódzka Policji
- o Regionalna Izba Gospodarcza
- o Izba Administracji Skarbowej
- Mentoring
- Zajęcia "Wprowadzenie na rynek pracy"
- Stoiska Biura Karier na wydziałach: akcja "Biuro Karier on tour"
- Oferty pracy, praktyk, staży
- Inicjatywy dodatkowe
 - Student Leadership Bootcamp
 - Program Enactus
 - Staż w Europejskim Komitecie Regionów
 - Program Rozwoju Przedsiębiorczości (PRP)
 - Eurodesk Polska
 - Akademia DigiBee
 - Stypendia Bayhost
 - Program stażowy KSAP
 - Program stażowy NATO
 - Staż Schumana

- Polish Space Fellowship Program
- Program stażowy Career Starter Program
- Program Ambadorski EY
- Program Przywództwa Publicznego Fundacji Zryw

Szczegółowa wykaz działań wspierających osoby studiujące na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w wejściu na rynek pracy, realizowanych przez Biuro Karier UŚ znajduje się w załączniku (**Zał_K8_05**).

Wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy jest realizowane również w ramach odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa studentek i studentów UŚ komplementarnych z efektami kształcenia, poprzez realizację programu rozwoju kompetencji w tym: certyfikowanych szkoleń i warsztatów, wizyt studyjnych, dodatkowych zadań praktycznych w formie projektów i zajęć realizowanych z pracodawcami; dostosowanie i realizację programów kształcenia ukierunkowanych na wyposażanie studentów i studentek w praktyczne umiejętności. W ramach programów na WNS realizowane są – między innymi – **warsztaty z pracodawcami**, wpisującymi się w różne aktywności zawodowe, które będą podejmowali absolwenci i absolwentki kierunków organizowanych przez Wydział, w tym absolwentów i absolwentki kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

Przykład

W roku akademickim 2024/2025 komendant Marek Wąsik przeprowadził warsztaty dla osób studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe:

- Mowa nienawiści w Internecie na przykładzie wybranych wyroków sądowych, 14.01.2025r.
- Praca operacyjna i dochodzeniowo - śledcza oraz obowiązki policjanta wydziału kryminalnego”, 21.01.2025r.
- Korupcja - rodzaje i mechanizmy, metody przeciwdziałania, 28.01.2025r

Niezwykle cennym są również wizyty studyjne organizowane przez nauczycieli akademickich jako uzupełnienie i wzmocnienie treści merytorycznych przekazywanych podczas zajęć.

Przykład

Warsztaty i wizyty studyjne zorganizowane przez eksperta zewnętrznego prowadzącego zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, Dariusza Szydłowskiego

- 05.05.2025r. - Organizacja i prowadzenie pokazów kryminalistycznych pt. „Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia” w ramach Dni Prawniczych 2025
- 11.04.2025r. - Organizacja i prowadzenie warsztatów kryminalistycznych pt. „Nowoczesne techniki obrazowania miejsca zdarzenia”
- 04-05.12.2024r. – Organizacja i prowadzenie pokazów kryminalistycznych oraz warsztatów naukowych w ramach Festiwalu Uczelni Wyższych - Małopolska Przyszłości.

- 29.11.2024r. – Prowadzenie seminarium naukowego pt. „Wyzwania wymiaru sprawiedliwości”
- 30.04.2024 r. - Organizacja i prowadzenie warsztatów naukowych pt. „Kryminalistyczne badanie miejsca zdarzenia”
- 15.03.2024 r. – Organizacja i prowadzenie warsztatów ze śledztwa popożarowego – oględziny miejsca znalezienia zwłok na pogorzelisku.
- 15.12.2023 r. - Organizacja i prowadzenie warsztatów z kryminalistycznego badania miejsca znalezienia zwłok.
- Organizacja cyklicznych wizyt studyjnych dla studentów UŚ w ramach prowadzonych zajęć dydaktycznych przez płk dr Włodzimierza Wątorę:
 - 5 Pułk Chemiczny im. gen. broni L. Berbeckiego w Tarnowskich Górach (od 2016 r.)
 - Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
- Organizacja cyklicznych wizyt w porcie lotniczym Katowice – Pyrzowice przez eksperta zewnętrznego prowadzącego zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe mjr. Adama Kaletę ze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej.

Szczegółowy wykaz zrealizowanych dotąd na WNS warsztatów i szkoleń zawiera **Załącznik K8_05**.

D. Wspieranie aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Wydział i Uczelnia wspiera również **aktywność sportową, artystyczną, organizacyjną oraz w zakresie przedsiębiorczości**. Przykładem wsparcia działalności artystycznej jest działalność [Studenckiego Zespołu Pieśni i Tańca „Katowice” Uniwersytetu Śląskiego](#)¹⁰⁴, [chóru studenckiego Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia”](#)¹⁰⁵, [studenckiego radia Egida](#)¹⁰⁶ czy [Telewizji UŚ](#)¹⁰⁷. Należy także wspomnieć, że sukcesy w ramach działalności artystycznej kwalifikowane są w ramach kryteriów przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Działalność sportowa wspierana jest przede wszystkim na poziomie uniwersyteckim poprzez działalność [Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu UŚ](#)¹⁰⁸. Funkcjonuje również [Akademicki Związek Sportowy UŚ](#)¹⁰⁹. Aktywność sportowa jest także premiowana w ramach stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Aktywność organizacyjna wspierana jest poprzez pomoc w zakładaniu, animowanie i koordynowanie działalności organizacji

¹⁰⁴ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/studencki-zespol-piesni-i-tanca-katowice-universytetu-slaskiego/>

¹⁰⁵ <https://us.edu.pl/instytut/ismuz/chor-universytetu-slaskiego-harmonia/>

¹⁰⁶ <https://egida.us.edu.pl>

¹⁰⁷ <https://www.youtube.com/user/telewizjaus/featured>

¹⁰⁸ <https://cwfis.us.edu.pl>

¹⁰⁹ <https://azsus.pl>

studentek na WNS. Studenci i studentki mogą liczyć na pomoc poszczególnych pracowników wydziału, zarówno badawczo-dydaktycznych, jak i administracyjnych. Studenci biorą również aktywny udział w pracach ciał kolegialnych wydziału, są przedstawicielami studentów w Uczelnianej Komisji ds. Kształcenia i Studentów oraz w Radzie Dydaktycznej kierunków. Aktywnością w zakresie przedsiębiorczości w skali UŚ zajmuje się Biuro Karier. Na internetowej stronie Biura Karier UŚ student może odnaleźć informacje dotyczące testów psychozawodowych, doradztwa kariery, próbnych rozmów kwalifikacyjnych, praktyk na studiach, ofert pracy, staży, praktyk, rozwoju osobistego, coachingu kariery, szkoleń i warsztatów, Akademii Rozwoju Kariery, spotkań z Pracodawcami, Wolontariatu.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, realizowanym na Wydziale Nauk Społecznych (WNS), wdrożono kompleksowy i wielopoziomowy system motywowania osób studiujących. Jest on ściśle skorelowany z misją Uniwersytetu Śląskiego jako uczelni badawczej i opiera się na założeniu, że wsparcie powinno mieć charakter nie tylko finansowy, ale przede wszystkim rozwojowy, promujący postawy proaktywne i innowacyjne. System ten ewoluuje, reagując na zmieniające się potrzeby studentów oraz możliwości reagując na zmieniające się potrzeby studentów oraz możliwości stwarzane przez otoczenie społeczno-gospodarcze.

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę filarów tego systemu:

1. System wsparcia finansowego i stypendialnego

Fundamentem motywacji materialnej jest transparentny system świadczeń, obsługiwany w pełni cyfrowo poprzez system USOSweb, co zapewnia studentom łatwy dostęp i szybkość decyzji.

- **Stypendium Rektora:** Jest to kluczowe narzędzie premiujące wybitne wyniki. Na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe o stypendium ubiegać się mogą nie tylko osoby z wysoką średnią ocen, ale także (a często przede wszystkim) studenci wykazujący się osiągnięciami naukowymi (publikacje w punktowanych czasopismach, monografiach, czynny udział w konferencjach), artystycznymi lub sportowymi. Listy rankingowe są tworzone w sposób przejrzysty, co buduje poczucie sprawiedliwości i motywuje do systematycznej pracy.
- **Stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego:** Wydział aktywnie wspiera najzdolniejszych studentów w procedurze aplikacyjnej o to prestiżowe stypendium. Opiekunowie nauki oraz pracownicy dziekanatu pomagają w kompletowaniu dokumentacji potwierdzającej znaczące osiągnięcia, co w ostatnich latach skutkowało przyznawaniem tych wyróżnień studentom WNS.

- **Zwiększenie stypendium doktoranckiego** (dla Szkoły Doktorskiej): Najlepsi absolwenci i absolwentki, kontynuujący naukę w Szkole Doktorskiej UŚ, mają szansę na dodatkowe gratyfikacje finansowe z programów projakościowych (np. w ramach Inicjatywy Doskonałości – Uczelni Badawczej), co motywuje do wyboru ścieżki naukowej jeszcze na etapie studiów magisterskich.

2. Instytucjonalne wsparcie rozwoju naukowego i badawczego

Kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wyróżnia się silnym naciskiem na włączanie studentów w nurt badań prowadzonych przez pracowników Instytutu Nauk Politycznych.

- **System Grantów Uczelnianych i Wydziałowych:** studenci i studentki mają możliwość pozyskiwania środków na własne projekty badawcze. Przykładem jest program „Swoboda Badań” (w ramach IDUB) oraz specjalne konkursy grantowe związane z obchodami **Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024**;
- **Działalność Kół Naukowych:** Na kierunku funkcjonuje **Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego** oraz **Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych**. Uczelnia zapewnia finansowanie ich działalności (wyjazdy na zjazdy, organizacja ogólnopolskich konferencji studenckich, warsztaty). Aktywność w kole jest dodatkowo premiowana przy ubieganiu się o stypendia oraz nagrody.

3. Indywidualizacja kształcenia i Tutoring Akademicki

Dla studentów i studentek wykazujących szczególne uzdolnienia lub zainteresowania badawcze, Uczelnia oferuje zaawansowane formy wsparcia dydaktycznego:

- **Tutoring akademicki:** UŚ rozwija program tutoringu, w ramach którego uzdolnieni studenci politologii mogą pracować „jeden na jeden” z tutorem. Praca ta pozwala na odkrycie i rozwój potencjału naukowego studenta, planowanie ścieżki kariery oraz realizację ambitnych projektów, wykraczających poza standardowy program studiów.
- **Indywidualna Organizacja Studiów (IOS):** studenci i studentki angażujący się w działalność naukową, organizacyjną, a także łączący studia z pracą w branży (np. w biurach poselskich, mediach, urzędach), mogą ubiegać się o IOS. Jest to forma nagrody i ułatwienia, pozwalająca na elastyczne dopasowanie harmonogramu zaliczeń do aktywności zawodowej i badawczej.

4. Umiędzynarodowienie jako czynnik motywujący

Możliwość odbycia części studiów za granicą jest traktowana jako istotny element systemu motywacyjnego.

- **Program Erasmus+ i umowy bilateralne:** Wydział posiada szeroką sieć umów z uczelniami partnerskimi. Rekrutacja na wyjazdy stypendialne ma charakter konkursowy (decyduje m.in.

średnia ocen i znajomość języków), co stanowi silny bodziec do osiągnięcia dobrych wyników w nauce.

- **Wyjazdy krótkoterminowe w ramach Transform4Europe**

5. Nagrody i promocja sukcesów

Wydział dba o to, by sukcesy studentów były dostrzegane i odpowiednio uhonorowane:

- **Wyróżnienia JM Rektora UŚ:** corocznie, najlepsi studenci i absolwenci otrzymują z rąk Rektora wyróżnienia za wybitne osiągnięcia naukowe, działalność społeczną oraz sukcesy sportowe;
- **Promocja w mediach uczelnianych:** sylwetki wybitnych studentów i studentek bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego są prezentowane na stronie internetowej Wydziału, w mediach społecznościowych oraz w „Gazecie Uniwersyteckiej UŚ”.

6. Wsparcie przedsiębiorczości i kariery zawodowej

Dopełnieniem systemu jest ścisła współpraca z **Biurem Karier UŚ**. Studenci i studentki osiągający najlepsze wyniki mają pierwszeństwo w dostępie do płatnych staży i praktyk oferowanych przez partnerów Wydziału (urzędy marszałkowskie i wojewódzkie, agencje PR, think-tanki). Ponadto studium mogą skorzystać ze wsparcia Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości przy zakładaniu własnych start-upów.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Do osób studiujących regularnie rozsyłany jest newsletter od prorektor ds. kształcenia i studentów na podany w systemie USOS adres mailowy. W newsletterze przesyłane są m.in. informacje dotyczące wsparcia, w tym pomocy materialnej. Informacje dotyczące omawianych zakresów znajdują się także na stronach: us.edu.pl i us.edu.pl/student, stronach wydziałów, kierunków oraz na [Facebooku Sprawy Studenckie UŚ](#)¹¹⁰.

Wszelkie niezbędne informacje dotyczące pierwszych kroków na uczelni studiujący mogą także znaleźć na stronie Uniwersytetu Śląskiego, przeznaczonej dla nowych studentów/ek: <https://us.edu.pl/student/nowy-student/>. Studiujący mogą tam odnaleźć wszelkie niezbędne informacje na temat samorządu, mediów akademickich, mediów społecznościowych, organizacji studenckich, mobilności, wsparcia, spraw socjalnych i rozwoju. Przygotowane zostały materiały informacyjne zarówno w postaci plików pdf jak i filmów zamieszczonych w mediach społecznościowych Uczelni.

Informacje dotyczące wsparcia studentów/ek przekazywane są również, i aktualizowane, na spotkaniach dykcji kierunku ze studiującymi, odbywających się co najmniej dwa razy w roku

¹¹⁰ <https://www.facebook.com/studenckastrefaaktywnosci/>

(protokoły tych spotkań znajdują się w dokumentacji dyrekcji kierunku). Informacje dotyczące wsparcia studentów w obszarze specjalnych potrzeb:

- **Studenci/teki spoza Katowic mogą ubiegać się o możliwość zamieszkania w domach studenckich UŚ.** Szczegółowe informacje dotyczące akademików znajdują się na stronie internetowej UŚ: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/akademiki-2/>;
- **Studenci/teki ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi** znajdą informację o wsparciu u Wydziałowych Koordynatorów dostępności oraz w Centrum ds. Obsługi Osób Studiujących: <https://us.edu.pl/student/wda/poznaj-cos/> . Na stronach internetowych Centrum ds. Obsługi Osób Studiujących oraz WNS znajdują się wszelkie niezbędne informacje dotyczące możliwych do uzyskania form i zakresu wsparcia, jak również dane kontaktowe specjalistów zatrudnionych w Centrum;
- **Studenci/teki z problemami natury psychologicznej i emocjonalnej** znajdą wsparcie wśród wykwalifikowanej kadry psychologów i psychoterapeutów, współpracujących z Centrum ds. Obsługi Osób Studiujących UŚ.

Informacje na temat wsparcia w zakresie **wymiany międzynarodowej** studenci i studentki mogą uzyskać bezpośrednio u pełnomocnika ds. umiędzynarodowienia. Informacje są też zamieszczone na stronie internetowej UŚ: <http://erasmus.us.edu.pl/> .

Uniwersytet Śląski oferuje studentom/kom szeroki zakres możliwości realizowania pasji sportowych i artystycznych w ramach zorganizowanych działań. Informacje na temat **wspierania aktywności sportowej** można znaleźć na [stronie internetowej Uniwersytetu Śląskiego](#)¹¹¹ oraz na stronie [Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu](#)¹¹²: <https://cwfis.us.edu.pl/> na stronie [Akademickiego Związku Sportowego](#)¹¹³. Studenci/teki mogą zapisać się na dodatkowe zajęcia z wychowania fizycznego oraz w ramach legitymacji AZS brać udział w zajęciach licznych sekcji sportowych. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia realizowane są obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60h (na drugim i trzecim semestrze studiów).

Na temat wspierania **działalności studenckiej i organizacyjnej** informacje można znaleźć na [stronie internetowej Uniwersytetu](#)¹¹⁴.

Studiujący znajdują informacje o **aktualnych wydarzeniach, możliwościach udziału w konkursach, stażach i aktywnościach samorządu** bezpośrednio na stronie internetowej: <https://samorząd.us.edu.pl/> .

¹¹¹ <https://us.edu.pl/student/>

¹¹² <https://cwfis.us.edu.pl/>

¹¹³ <https://azsus.pl/>

¹¹⁴ <https://us.edu.pl/student/dzialalnosc-studencka/organizacje-studenckie/>

8.6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studiującym przysługuje **prawo składania skarg i wniosków**. Za rozpatrywanie indywidualnych spraw zgłaszanych przez osoby studiujące, zgodnie z Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia, odpowiedzialny jest dziekan, prodziekan ds. studenckich i kształcenia oraz pełnomocnicy dziekana ds. studenckich zgodnie z przepisami [Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Śląskiego](#)¹¹⁵ w Katowicach, którzy działają w oparciu o przepisy Regulaminu Studiów w UŚ i innych aktów prawa uczelnianego oraz powszechnie obowiązującego, właściwych dla danej sprawy. Zwykle osobą, do której studiujący politologię zgłaszają swoje skargi bądź wnioski, jest któraś z przedstawicielek dyrekcji kierunku. Studiujący mogą skorzystać również z pomocy oferowanej przez [Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta](#)¹¹⁶ (skrót RPSiD oraz wspomniane już szerzej **Centrum ds. Osób Studiujących**).

Rektor powołuje Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego i Samorządu Doktorantów. Do zadań Rzecznika należy w szczególności:

- ochrona praw studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych UŚ,
- podejmowanie mediacji w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych,
- doradztwo w zakresie przepisów regulujących przebieg kształcenia, w tym w zakresie stypendiów,
- przekazywanie władzom uczelni sprawozdań nt. sytuacji problematycznych dotyczących studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych.

Wykonując swoje obowiązki, Rzecznik ma prawo w szczególności:

- zwracać się do rektora i osób pełniących funkcje w uczelni,
- uczestniczyć z głosem doradczym w posiedzeniach uczelnianej komisji ds. kształcenia i studentów, wydziałowych komisji ds. kształcenia i studentów oraz rad kierunków,
- za zgodą studenta, doktoranta lub uczestnika studiów podyplomowych otrzymać dostęp do dokumentacji związanej z przebiegiem kształcenia tej osoby, w tym w zakresie stypendiów,
- za zgodą studenta, doktoranta lub uczestnika studiów podyplomowych uczestniczyć w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym tej osoby, w szczególności w posiedzeniach komisji dyscyplinarnych i przesłuchaniach.

Rzecznik Praw Studenta i Doktoranta w UŚ jest osobą prężnie działającą, współpracującą z zespołem, realizującą różne projekty. Od 1 września 2020 roku funkcję Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach pełni dr hab. Agnieszka Bielska-Brodziak, prof. UŚ. Rzecznik

¹¹⁵ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/240/5/>

¹¹⁶ <https://us.edu.pl/student/wda/skarbiec-wiedzy/rzecznik-praw-studenta-i-doktoranta/>

prowadzi działania wspólnie z czterema pełnomocnikami. W skład zespołu wchodzi trzech prawników: dr Marlena Drapalska-Grochowicz, dr Sławomir Piekarczyk oraz dr Marek Suska – wszyscy posiadają tytuł naukowy doktora nauk prawnych i są nauczycielami akademickimi. Czwartym członkiem zespołu jest dr Dagna Kocur, psycholog i nauczyciel akademicki. Fachowe przygotowanie oraz zaangażowanie wszystkich członków zespołu umożliwiającą sprawną reakcję na problemy zgłaszane Rzecznikowi Praw Studenta i Doktoranta UŚ. Rzecznik Praw Studenta i Doktoranta przeprowadza sprawy indywidualne, dotyczące komunikacji z pracownikami, współpracy z promotorami, zajęć, w tym skreśleń i powtarzania zajęć, egzaminów, spraw finansowych i socjalnych, postępowania dyscyplinarnego, nadużyć psychicznych (nękania, zastraszania, upokarzania), wewnętrznych sporów studentów i doktorantów i in. RPSiD wraz z zespołem w pełny, merytoryczny i czytelny sposób komunikuje o zakresie swojej działalności, formach kontaktu i obowiązujących procedurach, wskazując również inne ścieżki postępowania (szczegóły znajdują się na stronie: <https://us.edu.pl/ksztalcenie/rpsid/>). Podczas organizowanych przez prodziekana/dyrektora kierunków spotkań, poświęconych kształceniu, ze studium porusza się **kwestie rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków**, a ewentualne wnioski dyrektor kierunków studiów przedstawia na posiedzeniu Rady Dydaktycznej i Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i Studentów, która formułuje postulaty w tym zakresie i przekazuje je dziekanowi.

Na podstawie § 12 ust 4 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach indywidualne sprawy studium, niewymagające wydania decyzji administracyjnych **są załatwiane w drodze rozstrzygnięcia**. Osoby uprawnione na podstawie przepisów odrębnych do wydawania rozstrzygnięć wydają je niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia wniesienia podania, chyba że przepisy Regulaminu stanowią inaczej. W przypadku niewydania rozstrzygnięcia w terminie, studium przysługuje skarga do dziekana na nieterminowe załatwienie sprawy. Rozpatrując skargę, dziekan rozstrzyga w indywidualnej sprawie studenckiej lub wyznacza imiennie osobę zobowiązaną do jej załatwienia, ustalając odpowiedni termin, jednakże nie dłuższy niż 14 dni. Zgodnie z § 12 ust. 8 Regulaminu studiów treść rozstrzygnięcia zawiera wskazanie:

- osoby wydającej rozstrzygnięcie;
- daty wydania rozstrzygnięcia;
- adresata rozstrzygnięcia;
- sposobu rozstrzygnięcia sprawy;
- w przypadku negatywnego załatwienia indywidualnej sprawy studenta także motywów prawnych i faktycznych rozstrzygnięcia.

Od negatywnego załatwienia sprawy w trybie rozstrzygnięcia, studentowi **przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy** do dziekana, w razie podtrzymania rozstrzygnięcia przez dziekana –

odwołanie do Rektora. W przypadku gdy rozstrzygnięcie w indywidualnej sprawie podejmuje Rektor, jest ono ostateczne.

Decyzje administracyjne wydaje Rektor albo z upoważnienia Rektora Dziekan lub Prodziekan ds. studenckich i kształcenia w sprawach wskazanych w § 12 ust 2 Regulaminu studiów. Od decyzji administracyjnych wydanych w pierwszej instancji przez Rektora lub osobę działającą z jego upoważnienia, studentowi przysługuje **wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy**.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

W celu zapewnienia jak **najwyższych standardów obsługi studentów**, na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wyodrębnione zostały następujące, ściśle ze sobą współpracujące, komórki obsługujące studentów kierunku:

- **Dziekanat finansowy ds. płatności i stypendiów** za usługi edukacyjne (2 przy lokalizacji Bankowa 11). Zakres zadań: obsługa spraw dotyczących odpłatności za studia, windykacja należności od studiujących, sprawy socjalno-bytowe (stypendia, akademiki, zapomogi); Tu nie ma sztywnego przypisania pracownika komórki do obsługi studentów tego konkretnego kierunku, mamy zasadę, że gdzie się studiujący zgłosi, tam zostanie przyjęty i obsłużony;
- **Sprawy absolwentów** (4 pracowników dziekanatu na lokalizacji Bankowej 11, obowiązuje zasada zastępowalności: w razie nieobecności jednego pracownika, sprawę każdego/ą absolwenta/kę poprowadzi drugi);
- **Obsługa toku studiów i spraw studenckich** (4 pracowniczki w budynku przy ul. Bankowej 11). Zakres zadań: zapisy na studia po rekrutacji, zakładanie teczek osobowych studiujących, rozliczanie zaliczenia semestru, wznowienie na studia, powtarzanie modułu/modułów, powtarzanie semestru, urlopy, dyplomy, legitymacje ELS, wydawanie zaświadczeń, rejestrowanie i wyrejestrowywanie z ubezpieczeń, przepisywanie studentów do określonej grupy;
- **Administracyjna obsługa dydaktyki** (4 pracowników przy lokalizacji Bankowa 11). Zakres zadań: obciążenia dydaktyczne, rozliczanie z wykonania pensum i godzin ponadwymiarowych, harmonogramy: zajęć, sesji egzaminacyjnej oraz dyżurów pracowników, ustalanie terminów egzaminów dyplomowych, praca nad kartami kierunków, dysponowanie zasobami lokalowymi, obsługa administracyjna pracowników zewnętrznych w zakresie procesu dydaktycznego oraz zatrudnionych pracowników dydaktycznych przypisanych do kierunku; obsługa systemu rejestracji na zajęcia.

Jednostką „pierwszego kontaktu” dla studiujących na kierunku od rekrutacji po uzyskanie dyplomu (także po ukończeniu studiów w zakresie np. zaświadczeń) jest **dziekanat zajmujący się obsługą**

studiujących. Kadra dziekanatu Wydziału Nauk Społecznych legitymizuje się doskonałymi kompetencjami w zakresie wiedzy oraz komunikacji interpersonalnej. Są to osoby zatrudnione na stanowisku specjalistów, samodzielnych referentów i referentów. Dziekanat obsługi studentów/ek kierunku zlokalizowany jest na parterze przy ul. Bankowej 11 (osoby z niepełnosprawnością ruchową mają dostęp do karty, aby móc korzystać z wejść bocznych, dzięki czemu mają łatwy dostęp do windy). Formularze wniosków są dostępne na stronie internetowej Wydziału, na podstronie przeznaczonej dla studiujących: [Wzory dokumentów | Wydział Nauk Społecznych | Uniwersytet Śląski w Katowicach](#)¹¹⁷. Wypełnione formularze studenci mogą złożyć osobiście w dziekanacie. Zgodnie z § 12 ust. 6, Regulaminu Studiów na UŚ, podania i wnioski niewymagające decyzji administracyjnej można również składać bądź przez system USOS, bądź bezpośrednio na adres właściwego dziekanatu, korzystając z adresu poczty e-mail zarejestrowanej w systemie USOS. Wnioski przekazane takimi kanałami nie wymagają własnoręcznego podpisu, kwalifikowanego podpisu elektronicznego czy też podpisu wymagającego użycia profilu zaufanego. Zadaniem pracowników Dziekanatu jest obsługa spraw studenckich dotyczących toku studiów, która odbywa się w sposób kompetentny. Zespół Dziekanatu w swojej codziennej pracy wykorzystuje programy informatyczne: USOS, SAP. Poza osobistym stałym kontaktem z pracownikami dziekanatu, studenci mają również możliwość uzyskania informacji drogą telefoniczną i mailową. Ponadto wszystkie istotne informacje i ogłoszenia są umieszczane na stronie internetowej wydziału, w mediach społecznościowych (fb) a w razie potrzeby także przesyłane na indywidualny adres email studenta. Zadaniem dziekanatu – obsługi studenta jest zarządzanie tokiem studiów w systemie USOS i wsparcie studiujących na każdym etapie kształcenia. Kadra dziekanatu w razie potrzeby przeprowadza krótkie szkolenia z obsługi systemu USOS, udziela wskazówek jak korzystać z platform e-learningowych (m.in.: kursy BHP oraz przysposobienia bibliotecznego), wspiera w procesie logowania oraz rejestracji na zajęcia oraz – w przypadku studiujących, którym przysługują świadczenia materialne – kieruje do odpowiedniej jednostki na Wydziale.

Pracownicy dziekanatu podnoszą na bieżąco swe kompetencje uczestnicząc w szkoleniach poszerzających ich umiejętności twarde i miękkie. Należy tutaj wspomnieć o m.in. szkoleniach: z zakresu nowych przepisów archiwalno-kancelaryjnych dla pracowników administracji; dotyczących obsługi systemu służącego do elektronicznego obiegu dokumentów – EZD; z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; dotyczących procesu rekrutacji na studia; z obsługi systemu SAP; z zakresu obsługi programu do tworzenia harmonogramów zajęć; z zakresu ochrony danych osobowych; z zakresu komunikacji międzykulturowej; z zakresu wdrożenia nowej funkcjonalności dotyczącej umów cywilno-prawnych. Uczestniczą również w szkoleniach zewnętrznych dotyczących np.

¹¹⁷ <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/wzory-dokumentow/>

problematyki świadczeń pomocy socjalnej, weryfikacji zagranicznych dokumentów. W celu zwiększenia kompetencji pracowników w procesie kontaktu ze studiującymi, Uniwersytet Śląski w 2020 roku przygotował specjalne poradniki. Wydział Nauk Społecznych szczerzy się indywidualnym podejściem do studiujących. Każdy może liczyć na doradztwo pracowników dziekanatu w zakresie znalezienia najkorzystniejszego rozwiązania zgodnego z regulaminem.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Rozpoczynając studia, studenci i studentki UŚ zobowiązani są do zaliczenia [szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy](#)¹¹⁸ (jedno ze szkoleń w ramach Vademecum studenckiego). Szkolenie realizowane jest na platformie e-learningowej. Składa się ono z kilku elementów. Najpierw zostały przedstawione ogólne przepisy i zasady BHP, a następnie omówione są zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej – na każdym bowiem w razie wypadku spoczywa obowiązek nie tylko wezwania służb ratunkowych, ale również udzielenia osobie poszkodowanej pomocy. Następnie uczestnicy poznają zasady dotyczące ochrony przeciwpożarowej, by przejść – do szczególnie istotnej w dzisiejszych czasach – dużej części poświęconej cyberbezpieczeństwu (UŚ był pierwszą uczelnią, która wprowadziła szkolenia w tym zakresie). Studentki i studenci, którzy zrealizują całe szkolenie, otrzymają zaliczenie.

Na spotkaniach dyrekcji kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe z osobami studiującymi zachęca się te osoby do pierwszego kontaktu z dyrekcją kierunku we wszelkich budzących niepokój czy wątpliwości kwestiach. Dyrekcja, po zorientowaniu się w charakterze skargi, jak również wniosku, reaguje na te, jeśli pozostaje to w jej gestii, lub kieruje osobę zainteresowaną w inne, odpowiednie miejsce. Na spotkaniach dyrekcji z osobami studiującymi informuje się również o możliwości zgłaszania skarg i wniosków właściwej prodziekan ds. studenckich i kształcenia.

Każda osoba studiująca otrzymuje regularnie newsletter od prorektor ds. studenckich i kształcenia na podany w systemie USOS adres mailowy. W ten sposób osoby studiujące są bezpośrednio na bieżąco informowane o tym, co dzieje się na Uniwersytecie (prócz informacji dostępnych na stronach [us.edu.pl](#) i [us.edu.pl/student](#), stronach wydziałów, kierunków oraz na [Facebooku Sprawy Studenckie UŚ](#)¹¹⁹). W Newsletterze przesyłane są także informacje dotyczące bezpieczeństwa. Podobne newslettery otrzymują też pracownicy UŚ.

¹¹⁸ <https://el.us.edu.pl/mw/>

¹¹⁹ <https://www.facebook.com/studenckastrefaaktywnosci/>

Uniwersytet Śląski, mając świadomość, że wspólnotę akademicką tworzą ludzie reprezentujący różne perspektywy i idee; różną wiedzę i kulturę, co stanowi dodatkową wartość Uniwersytetu, świadczącą o jego sile i mądrości, co wyraża § 4 [Statutu](#)¹²⁰, przyjmuje i realizuje [Zasady Równości i Różnorodności](#)¹²¹. Z myślą o członkach Wspólnoty Uniwersyteckiej przygotowano w ramach strony internetowej poświęconej kwestiom równości i różnorodności szereg specjalistycznych sekcji tematycznych. Istotną dla studentek i studentów UŚ jest sekcja poświęcona konkretnym informacjom, gdzie w sytuacjach kryzysowych mogą oni uzyskać szybką i specjalistyczną pomoc: <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/gdzie-szukac-wsparcia/>. W ramach [witryny internetowej](#)¹²² funkcjonuje ponadto podstrona informacyjna dotycząca problemu dyskryminacji. W sekcji „wsparcie” zawarte są informacje służące identyfikacji takich zjawisk jak dyskryminacja, mobbing i molestowanie, a także poradniki i informatory, wyjaśniające w praktyczny sposób, jak radzić sobie z wymienionymi problemami. Co istotne, w ramach tej sekcji dostępne są również [raporty z badań opinii wspólnoty Uniwersytetu Śląskiego](#)¹²³, co stanowi przykład autoewaluacji uczelni. Prezentowane są wyniki ankiet skierowanych do osób studiujących, doktorantów i pracowników UŚ. Spośród ankiet adresowanych do studentów i studentek wymienić można badanie dotyczące nierównego traktowania i dyskryminacji oraz raport na temat trudnych spraw dla osób studiujących. Szczególnie wartym podkreślenia jest zapewnienie kompleksowego wsparcia w zakresie bezpieczeństwa i równego traktowania poprzez zaprojektowanie i wdrożenie odpowiednich procedur, w tym przyjęcie pod koniec 2021 r. [Planu Równości Płci w Uniwersytecie Śląskim](#)¹²⁴. Wdrażanie Planu Równości Płci w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach przedłużono do końca czerwca 2026 roku, tj. do czasu zakończenia prac nad nowym Planem.

29 grudnia 2022 roku w UŚ powołano podmiot odpowiedzialny za monitorowanie przestrzegania zasad równego traktowania i poszanowania różnorodności w UŚ, tj. Komisję ds. równości i różnorodności, której zasady działania określa [statut Komisji](#)¹²⁵. Do jej zadań należy w szczególności:

- monitorowanie realizacji polityki równości;

¹²⁰ <https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/najwazniejsze-akty-prawne/Statut-Uniwersytetu-Slaskiego-w-Katowicach.pdf>

¹²¹ <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/>

¹²² <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/jak-reagowac-na-dyskryminacje>

¹²³ <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/raporty-z-badan-opinii-wspolnoty-us/>

¹²⁴ https://us.edu.pl/wp-content/uploads/pliki/level-up/plan-rownosci-plci_US.pdf

¹²⁵ <https://aktyprawne.us.edu.pl/423-lista/d/6048/5/>

- podnoszenie świadomości na temat zasad równości oraz upowszechnianie problematyki równości i różnorodności w badaniach i kształceniu, a także przygotowywanie rekomendacji i projektów działań, w tym inicjatyw legislacyjnych związanych z urzeczywistnianiem przyjętych zasad;
- opiniowanie zgłaszanych projektów działań;
- współpraca z podmiotami reagującymi na naruszenia równościowe;
- przygotowywanie raportów w zakresie monitorowania wdrażania polityki równości i różnorodności.

W odniesieniu do przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć, w tym przemocy seksualnej opracowana została ścieżka postępowania („krok po kroku”) w przypadku zgłoszenia przypadków dyskryminacji, natomiast w ramach zorganizowania profesjonalnego systemu pomocy prawnej i psychologicznej dla osób doświadczających dyskryminacji lub przemocy ze względu na płeć powołano [Pełnomocniczkę ds. przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu](#)¹²⁶ (od 1 stycznia 2023 roku). Obecnie, funkcję tą pełni dr Dagna Kocur.

Do jej zadań należy:

- przyjmowanie zgłoszeń dotyczących molestowania seksualnego,
- wstępne rozpoznanie zgłaszanych spraw,
- udzielanie informacji na temat możliwości działania wobec zgłaszanych spraw, jakie istnieją w Uniwersytecie oraz na temat formalno-prawnych aspektów zgłoszeń,
- informowanie rektora o przyjętych zgłoszeniach,
- udzielanie wsparcia psychologicznego osobom zgłaszającym,
- wspieranie osób zgłaszających w procedurach i ścieżkach postępowania przyjętych w Uniwersytecie,
- inicjowanie procedur reagowania wobec zgłaszanych spraw,
- udzielanie wsparcia podmiotom władczym i niewładczym w uniwersytecie w zakresie działań edukacyjnych, dyscyplinujących i naprawczych wobec sprawcy naruszenia,
- proponowanie rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu,
- udział w badaniach i diagnozach dotyczących problemu molestowania seksualnego w uczelni,
- współpraca z podmiotami interwencji w sprawach naruszeń polityki równości i poszanowania różnorodności,
- współpraca z Komisją ds. równości i różnorodności.

Szczególną rolę w omawianym zakresie odgrywa również Rzecznik Praw Studenta i Doktoranta: <https://us.edu.pl/student/wda/skarbiec-wiedzy/rzecznik-praw-studenta-i-doktoranta/>.

¹²⁶ <https://us.edu.pl/uczelnia/rowne-traktowanie/przeciwdzialanie-molestowaniu-seksualnemu/>

W przypadku kwestii spornych występujących na linii osoba studiująca-pracownik uniwersytetu **Rzecznik Praw Studenta i Doktoranta** (więcej nt. RPSiD pkt. 8.6. Sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności, s. 34-35) współpracuje z [Rzecznikiem Praw i Wartości Akademickich](#)¹²⁷, który powołany został do ochrony interesów tej drugiej grupy. Jednak współdziałanie obu rzeczników daje szansę na wygaszenie potencjalnych konfliktów znacznie szybciej i łatwiej, a także pozwala uniknąć wszczęcia postępowań dyscyplinarnych przeciwko którejś ze stron.

Do szczegółowych zadań Rzecznika Praw i Wartości Akademickich należy:

- stanie na straży przestrzegania zasad wolności akademickiej oraz standardów etycznych w pracy naukowej oraz dydaktycznej;
- dążenie do polubownego rozwiązywania konfliktów i sporów pomiędzy pracownikami uczelni, a także pomiędzy pracownikami a organami i administracją uniwersytetu;
- włączanie się w sprawy, gdy pracownik lub grupa pracowników czuje się krzywdzona, mobbingowana, molestowana, dyskryminowana bądź w inny sposób niewłaściwie traktowana.

Ponadto, w zakresie przyznanych mu kompetencji, Rzecznik sprawuje kontrolę nad aktami, decyzjami i uchwałami wydawanymi w uniwersytecie. Funkcję Rzecznika obecnie pełni prof. dr hab. Jacek Górecki z Wydziału Prawa i Administracji, który w maju 2025 roku został wybrany na kolejną kadencję (2025–2030).

Dla studiujących przewidziana jest ponadto możliwość **wsparcia psychologicznego**. Osoby studiujące w UŚ mogą nieodpłatnie korzystać z poradnictwa i doradztwa psychologicznego w Centrum ds. Osób Studiujących (COS) (parter w budynku rektoratu, ul. Bankowa 12, Studencka Strefa Aktywności): <https://us.edu.pl/student/wda/poznaj-cos/> oraz w Biurze Karier (w budynku spinPLACE, ul. Bankowa 5, Studencka Strefa Aktywności): <https://us.edu.pl/student/kariera-i-rozwoj/> /. W zależności od potrzeby, można zgłosić się do wybranego specjalisty, preferowany jest wcześniejszy kontakt mailowy. W miarę możliwości porady udzielane są również drogą elektroniczną.

Wielu nauczycieli akademickich UŚ odbyło szkolenie „**Świadomy UŚ. Zrozumienie**” (w ramach projektu DUO – Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych).

Tematem szkolenia były zagadnienia związane z:

- 1) molestowaniem, w tym przejawami i zakresem zjawiska;

¹²⁷ <https://us.edu.pl/uczelnia/o-nas/wladze-universytetu-slaskiego/rzecznik-praw-i-wartosci-akademickich>

- 2) zaburzeniami psychicznymi występującymi w populacji studentów i ich skutkami;
- 3) wyzwaniem w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych osób ze specjalnymi potrzebami;
- 4) prawną sytuacją osób niebinarnych i w tranzycji w procesie edukacji w uczelni.

Na lata 2025–2029 zaplanowano realizację projektu DUO II współfinansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027, działanie 3.1 – Dostępność szkolnictwa wyższego. Jego celem jest stworzenie bardziej otwartego, dostępnego i przyjaznego środowiska edukacyjnego dla wszystkich członków społeczności akademickiej – w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz innymi szczególnymi potrzebami. Projekt DUO II stanowi kontynuację wcześniejszego przedsięwzięcia DUO – Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą. Nowa edycja rozszerza zakres działań i wprowadza innowacyjne rozwiązania, które mają jeszcze skuteczniej eliminować bariery w dostępie do nauki oraz wspierać pełne uczestnictwo w życiu akademickim.

8.9 Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Na WNS odbywa się stała współpraca pomiędzy władzami wydziału a Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego i organizacjami studenckimi. Obejmuje ona różnorodne formy, do których można zaliczyć:

1. Cykliczne spotkania WRSS z władzami WNS, podczas których poruszane są aktualne sprawy dotyczące kształcenia, a także sprawy studenckie;
2. Stały kontakt przedstawicieli WRSS z Prodziekanem ds. kształcenia i studentów oraz Pełnomocnikami dziekana ds. studenckich dotyczące bieżących spraw studenckich, a w sytuacjach pilnych kontakt telefoniczny z władzami, co pozwala na podejmowanie natychmiastowych interwencji w sprawach niecierpiących zwłoki;
3. Stały kontakt przedstawicieli WRSS z Dyrekcją kierunków politologicznych: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politologicznych i dyplomacji, politologia w zakresie spraw dotyczących kształcenia;
4. Włączanie przedstawicieli samorządu studenckiego w pracę ciał kolegialnych Wydziału: Rad Dydaktycznych, Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i Studentów;
5. Zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej dla Samorządu Studenckiego (pok. 36).

8.10. Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

System wsparcia osób studiujących podlega ciągłemu monitoringowi i ocenie przez pracowników dziekanatu, przez dziekanę, prodziekan ds. studenckich i kształcenia, dyrektor kierunku i jej

zastępczynię w zakresie spraw dotyczących kształcenia, a także pełnomocników dziekan ds. studenckich. Stałe monitorowanie znajduje swój oddźwięk w corocznej ocenie w Raporcie z oceny jakości kształcenia na poziomie dyrekcji kierunku.

Należy podkreślić, że zgodnie z wydziałowymi Procedurami Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunku studiów prowadzonych na WNS organizowane są raz w roku spotkania ze studentami, podczas których monitorowane są kwestie dotyczące systemów wsparcia oraz motywowania studentów, jak również działalność kadry wspierającej proces kształcenia i dziekanatów. Podczas tych spotkań społeczność studencka może wypowiadać się na tematy ściśle związane z procesem organizacji i realizacji nauczania, pełniąc tym samym istotną funkcję ewaluatorów jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Pracownicy odpowiedzialni za wspieranie procesu kształcenia (m.in. za układanie harmonogramów zajęć, zarządzanie salami do zajęć, itp.) podlegają ocenie przez kierowniczkę organizacyjną Wydziału (dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi) oraz dziekanę (dla nauczycieli akademickich), a obsługa techniczna i administracyjna studentów i studentek przez pracowników dziekanatu, związana z bieżącym tokiem studiów, prowadzeniem akt studiujących, stypendiów, w zakresie spraw dotyczących kształcenia itp., podlega stałej ocenie prodziekan ds. studenckich i kształcenia oraz dziekany. Osoby studiujące mają możliwość zgłaszania swoich uwag podczas dyżurów dyrektor kierunków (także przekazując uwagi mailowo w sposób ciągły), dziekany i prodziekan ds. studenckich i kształcenia, poprzez przedstawicieli Samorządu Studenckiego i za pośrednictwem pełnomocników ds. studenckich. Wszystkie uwagi mogą zostać wykorzystane do opracowania działań doskonalących pracę UŚ, które są wprowadzane każdego roku. Należy również wspomnieć, że system wsparcia i motywowania studentów i studentek, a także działalność kadry wspierającej proces kształcenia jest na bieżąco monitorowana poprzez cykliczne spotkania władz Wydziału z Samorządem Studenckim, w toku których omawiane są kwestie powiązane z kształceniem na Wydziale, poprzez bieżące kontakty prodziekan ds. studenckich i kształcenia, pełnomocników ds. studenckich oraz dyrekcji kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w zakresie spraw dotyczących kształcenia z Samorządem Studenckim. Za zapewnianie właściwej obsługi administracyjnej studiujących odpowiedzialny jest kierownik organizacyjny Wydziału.

Dobre praktyki w zakresie monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów:

- Dobrą praktyką jest kompleksowe wsparcie adaptacji nowo przyjętych studiujących na poziomie Uczelni (<https://us.edu.pl/student/nowy-student/>).
- Dobrą praktykę stanowi dodatkowe wsparcie dla osób studiujących w rozwijaniu kompetencji strategicznych i badawczych poprzez: możliwość udziału studentów i studentek w tutoringach i

coachingu realizowanym w ramach indywidualnej, niesformalizowanej współpracy nawiązywanej między pracownikami Wydziału a studentami kierunku.

- Dobrą praktyką jest dostosowanie charakteru instytucjonalizacji aktywności osób studiujących, podejmowanych poza obowiązkowym programem kształcenia, do przeobrażeń rzeczywistości społecznej i przesunięcie środka ciężkości w aktywnościach naukowych z długofalowo osadzonych przedsięwzięć właściwych kołom naukowym w stronę krótkoterminowych prac grup zrzeszających się na potrzeby jednego projektu (np. projektu lub pracy badawczej wykonanej w ramach zespołu).
- Dobrą praktykę stanowią inicjatywy polegające na stwarzaniu studentom i studentkom kierunku bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego możliwości udziału w spotkaniach z ekspertami z ich dziedziny studiów. Takie inicjatywy nie tylko pogłębiają wiedzę teoretyczną, ale także pozwalają zrozumieć praktyczne wyzwania zawodu. Przykładem jest spotkanie z II Wicewojewodą Śląskim, Michałem Kopańskim, gdzie studenci i studentki dyskutowali o zarządzaniu kryzysowym w województwie – od koordynacji służb po strategię prewencyjną. To doskonały sposób na budowanie mostu między teorią a praktyką.
- Dobrą praktykę stanowi system wsparcia zróżnicowanych form aktywności osób studiujących, który pozwala na poszerzenie działalności poza obowiązkowym programem kształcenia. Finansowanie działalności kół naukowych na WNS związane jest z ogólnouczelnianą procedurą dystrybucji środków na działalność studencką i doktorancką. Działalność w zakresie kulturalno-artystycznym, sportowym i naukowym organizacji działających w Uczelni i stowarzyszeń, może być dofinansowana w szczególności z: podziału środków dokonywanych przez Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego – Rezerwa Rektora – dofinansowanie indywidualnych projektów/inicjatyw studentów i studentek o wysokim poziomie merytorycznym oraz inicjatyw organizacji studenckich. Dofinansowanie przyznaje Prorektor ds. studenckich i kształcenia na podstawie złożonego wniosku. Dyrekcja kierunku nie ma bezpośredniego wpływu na tę procedurę finansowania działalności koła naukowego, podejmuje jednak różne inicjatywy zmierzające do poszerzania oferty edukacyjnej i działalności badawczej studentów i studentek poza obowiązkowym programem kształcenia (np. wizyta studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w areszcie śledczym w Mysłowicach, wizyta studentów w placówce SG w Katowicach-Pyrzowicach).
- Dobrą praktyką jest nagradzanie studentów Wyróżnieniami JM Rektora UŚ. Wyróżnienie ma na celu promowanie aktywnych i twórczych postaw na rzecz środowiska akademickiego i społecznego. Jest to nagroda dla studentów i studentek posiadających znaczne osiągnięcia naukowe, sportowe, społeczne czy artystyczne.

- Do dobrych praktyk zaliczyć można realizowaną w Uniwersytecie Śląskim strategię otwartości wobec osób ze szczególnymi potrzebami. Do praktyk realizowanych w tym zakresie należą: dostępność asystentów dydaktycznych, możliwość wypożyczenia sprzętu dla studentów i studentek, usługi doradcze, konsultacje psychologiczne dla osób studiujących (ale również dla kadry dydaktycznej). Dobrą praktyką jest też doskonalenie organizacji wydziałowych rozwiązań w zakresie dostępności – na każdym wydziale powołani zostali koordynatorzy merytoryczni i administracyjni. Rozszerzono system Indywidualnego Dostosowania Studiów – objęto wsparciem nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, ale również te, które mają inne szczególne potrzeby niezwiązane z sytuacją zdrowotną.
- Dobre praktyki w zakresie dostępności, uniwersalności i otwartości w Uniwersytecie Śląskim są również związane z realizacją projektu DUO (DUO – Uniwersytet Śląski uczelnią dostępną, uniwersalną i otwartą), współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach którego wdrożono współpracę w ramach grup roboczych ekspertów zewnętrznych, pracowników uczelni i studentów z niepełnosprawnościami. Zadania realizowane w ramach projektu obejmowały: podnoszenie kompetencji kadr z zakresu dostępności, zmiany organizacyjne, w tym instrukcje dopasowania programów studiów dla studentów i studentek z niepełnosprawnościami, udoskonalenie procesu kształcenia, zwiększenie dostępności uczelni, wprowadzenie technologii wspierających zwiększających samodzielność oraz Utworzenie „Centrum Projektowania Uniwersalnego”. Na lata 2025–2029 w UŚ zaplanowano kontynuację przedsięwzięcia DUO w postaci projektu DUO II. Nowa edycja rozszerza zakres działań i wprowadza innowacyjne rozwiązania, które mają jeszcze skuteczniej eliminować bariery w dostępie do nauki oraz wspierać pełne uczestnictwo w życiu akademickim. Celem projektu jest stworzenie bardziej otwartego, dostępnego i przyjaznego środowiska edukacyjnego dla wszystkich członków społeczności akademickiej – w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz innymi szczególnymi potrzebami.
- Dobrą praktyką jest wsparcie studentów i studentek przez liczną grupę koordynatorów, opiekunów, pełnomocników, rzeczników, do których każdy bezpośrednio może się zgłosić w celu wsparcia.
- Dobrą praktyką w zakresie wspierania studentów jest działająca w Uniwersytecie Śląskim Studencka Poradnia Prawna. Celem Poradni jest udzielenie bezpłatnej pomocy prawnej studentom i studentkom, którzy w danej sprawie nie posiadali lub nie posiadają profesjonalnego pełnomocnika.
- Dobrą praktyką jest wysokiej jakości polityka informacyjna, w tym rozsyłanie do osób studiujących newslettera od prorektor ds. kształcenia i studentów na podany w systemie USOS

adres mailowy, dostępność informacji na stronach: us.edu.pl i us.edu.pl/student, stronach wydziałów, kierunków oraz na Facebooku Sprawy Studenckie UŚ: <https://pl-pl.facebook.com/studenckastrefaaktywnosci/>. W Newsletterze przesyłane są także informacje dotyczące bezpieczeństwa. Podobne newslettery otrzymują też pracownicy UŚ.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych osób studiujących, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uniwersytet Śląski w Katowicach, w myśl ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2001 nr 112 poz. 1198), **zapewnia publiczny dostęp do informacji** na temat funkcjonowania uczelni poprzez ich publikację w **Biuletynie Informacji Publicznej** (<https://bip.us.edu.pl/>). Wszelka informacja publiczna, która w tym serwisie nie została udostępniona, jest udostępniana na wniosek. Ponadto dostęp do informacji jest zapewniony przez **stronę internetową UŚ** (<https://us.edu.pl/>), która co do zasady została opracowywana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019 poz. 848). Standardy WCAG 2.0 nakładają na dostawcę informacji w Internecie wymóg spełnienia czterech podstawowych kryteriów w zakresie dostępności tj.: postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i solidności. Każdy ma zatem prawo do wystąpienia z żądaniem zapewnienia dostępności cyfrowej strony internetowej, aplikacji mobilnej lub dowolnego ich elementu. Można także zażądać udostępnienia informacji za pomocą alternatywnego sposobu dostępu, na przykład przez odczytanie niedostępnego cyfrowo dokumentu, opisanie zawartości filmu bez audiodeskrypcji itp. Wszelkie problemy związane z dostępnością cyfrową rozwiązywane są przez **Centrum ds. Osób Studiujących (COS)** (dostepnosc@us.edu.pl). Ze względu na ciągłe aktualizacje treści, pojawić się mogą elementy nie w pełni dostępne. Informacje na ten temat przedstawione są na stronie <https://us.edu.pl/deklaracja-dostepnosci/>.

Dostęp do wszystkich aktów prawnych Uniwersytetu Śląskiego jest możliwy przez stronę: <https://aktyprawne.us.edu.pl/>. Aby zalogować się do serwisu, należy zaznaczyć warunek „logowanie anonimowe”. Wyszukiwarka umożliwia odnalezienie aktu prawnego m.in. poprzez wprowadzenie szukanej frazy, opcję wyszukiwania zaawansowanego oraz wg słownika. Dokumenty są uporządkowane m.in. wg haseł (rodzaje dokumentów) i poszczególnych lat, w tym w podziale na rodzaje dokumentów. Wszystkie dokumenty są w pełni dostępne i możliwe do eksportu wraz z ewentualnym załącznikami.

Informacje o kryteriach naboru, programie studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (BNiM), warunkach jego realizacji i rezultatach osiągniętych przez osoby studiujące, są publikowane i przekazywane **za pośrednictwem różnorodnych kanałów**, które każdorazowo są dostosowywane do treści i formy przekazu. Wśród kanałów służących do przekazywania informacji kandydat(k)om i student(k)om kierunku można wyróżnić:

- komunikację ustną i pisemną pracowniczek i pracowników Wydziału Nauk Społecznych (opiekunowie roku, spotkania z dyrekcją kierunków, spotkania z opiekunami praktyk, system dyżurów pracowniczek i pracowników),
- komunikację ustną i pisemną pracowniczek i pracowników administracji wydziałowej,
- stronę internetową Wydziału Nauk Społecznych: <https://us.edu.pl/wydzial/wns> oraz Instytutu Nauk Politycznych (INP): <https://us.edu.pl/instytut/inp>,
- stronę internetową kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: <https://bezpieczenstwo-nm.us.edu.pl/>,
- stronę internetową dotyczącą praktyk zawodowych na kierunkach prowadzonych w INP, w tym na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/praktyki-instytut-nauk-politycznych/>,
- podstronę na stronie Wydziału Nauk Społecznych z informacjami dla osób studiujących: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/>,
- serwis Internetowej Rejestracji Kandydatów: <https://irk.us.edu.pl/pl/>,
- serwis dla kandydatów i kandydatek na studia w Uniwersytecie Śląskim: <https://us.edu.pl/kandydat/>, w tym podstronę dedykowaną kandydatkom i kandydatom na kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/>,
- Kartę Kierunków & Informator ECTS Uniwersytetu Śląskiego: <https://informator.us.edu.pl/?s=1>, w tym informacje na temat kierunku BNiM: <https://informator.us.edu.pl/programmes/list/all/BM/>,
- katalog i wyszukiwarkę kierunków i programów studiów: <https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=katalog2/programy/index>,
- stronę FB Wydziału Nauk Społecznych i Instytutu Nauk Politycznych,
- stronę FB kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: https://www.facebook.com/BezpieczenstwoNM?locale=pl_PL,
- serwisy USOS i APD,
- pocztę uniwersytecką i wiadomości mailowe,
- stronę dla studentek i studentów z informacjami dotyczącymi m.in. studiowania, akademików, pomocy materialnej itp.: <https://us.edu.pl/student/>,
- MS Teams – zespoły poszczególnych przedmiotów, funkcjonalności takie jak czat,
- newslettery wysyłane m.in. przez Centrum ds. Osób Studiujących (COS),
- media akademickie, takie jak Radio Egida (<https://radio.us.edu.pl/>) czy „Gazeta Uniwersytecka” (<https://gazeta.us.edu.pl/>),

- wydarzenia organizowane przez Wydział Nauk Społecznych skierowane do społeczności uniwersytetu/wydziału i interesariuszy zewnętrznych.

A. KOMUNIKACJA USTNA I PISEMNA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI WYDZIAŁOWEJ

Informacja o strukturze informacji wydziałowej wraz z zakresem obowiązków poszczególnych osób zamieszczona jest na stronie internetowej Wydziału Nauk Społecznych. w zakładce Wydział: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/>, <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/> oraz Student: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/zakres-kompetencji-w-zakresie-dydaktyki/>. Umożliwia to zainteresowanym odnalezienie i nawiązanie kontaktu z osobą, która może posiadać wiedzę w interesującym ich temacie (dzięki danym kontaktowym tj. adres mailowy, numer telefonu służbowego, informacje o godzinach pracy). Kandydaci, kandydatki, studentki i studenci, którzy mają problem ze zidentyfikowaniem pracowników lub pracowniczek, do których mogą się zwrócić w celu uzyskania pomocy, mają możliwość wysłania wiadomości na adres mailowy: wns@us.edu.pl (<https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/kontakt/>). Wiadomości spływające na ten adres są przekierowywane, w zależności od tematyki sprawy, do poszczególnych jednostek zajmujących się obsługą studentów, studentek lub do innych pracowniczek i pracowników WNS albo UŚ, którzy mogliby udzielić pomocy zainteresowanej osobie. Odpowiedzi na zapytania studentek i studentów – w miarę możliwości i zależnie od poziomu skomplikowania sprawy – pracowniczki i pracownicy udzielają także ustnie: telefonicznie lub w bezpośredniej rozmowie. Informacje na temat godzin przyjmowania studentek i studentów w dziekanacie są dostępne na stronie internetowej Wydziału Nauk Społecznych: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/struktura/administracja/dziekanat/>. Kompleksowe dane, m.in. odnośnie harmonogramów (zajęć, rejestracji, sesji), dyżurów pracowniczek i pracowników, programu studiów, praktyk, egzaminów licencjackich i magisterskich są zamieszczone na stronie wydziałowej na podstronie Student: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/>.

B. STRONA INTERNETOWA WYDZIAŁU NAUK SPOŁECZNYCH, INSTYTUTU NAUK POLITYCZNYCH I KIERUNKU BNiM

Strona internetowa WNS osadzona w domenie us.edu.pl jest głównym nośnikiem treści dotyczących Wydziału. Jej zadaniem jest przede wszystkim dostarczanie wiadomości o funkcjonowaniu Wydziału pracowni(cz)kom, student(k)om, kandydat(k)om, absolwent(k)om oraz przedstawiciel(k)om otoczenia zewnętrznego bliższego i dalszego. Najważniejsze informacje dla kandydatek i kandydatów znajdują się w zakładce Studiuj: <https://us.edu.pl/kandydat/strona-glowna/lista-kierunkow/> oraz <https://us.edu.pl/kandydat/>, gdzie zamieszczone są opisy kierunków, zawierające informację m.in. o kryteriach przyjęć, programie studiów, praktykach i stażach, perspektywach zawodowych (informacje dla kierunku BNiM: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/>).

Z kolei wiadomości zamieszczone w zakładce **Student**: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/> w menu głównym skierowane są do osób studiujących, które pozyskują z niej informacje niezbędne w toku studiów. Znajdują się tam m.in.: informacje dotyczące pracy dziekanatu, harmonogram zajęć, harmonogram rejestracji na zajęcia, harmonogram sesji egzaminacyjnej, informacje na temat wsparcia studentów w procesie kształcenia, harmonogram dyżurów pracowników, programy studiów, informacje o praktykach studenckich, a także o sposobie organizowania egzaminów licencjackich i magisterskich, wzory dokumentów – podań, składanych w dziekanacie, informacje na temat zakresu kompetencji poszczególnych osób w zakresie dydaktyki czy informacje na temat aktywności studentów WNS.

Na stronie WNS w zakładce **Wydział** można znaleźć informacje na temat składu rady dydaktycznej kierunków, w tym politologicznych: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/struktura/rad-kierunkow/>, składu Wydziałowej Komisji ds. kształcenia i studentów WNS: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/komisje-dziekanske/> oraz wykaz Pełnomocników Dziekana i Koordynatorek/Wydziałowych Koordynatorek: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/wydzial/wladze/pelnomocnicy-dziekana/>. Z poziomu zakładki Student udostępniana jest informacja dotycząca **Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia**: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/szjk/>. Na podstronie znaleźć można m.in. informacje na temat składu Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia oraz Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych.

W celu **upowszechniania wiedzy i dorobku Instytutu Nauk Politycznych** uruchomiona została strona internetowa z wiadomościami instytutowymi, informacją na temat zainteresowań naukowych pracowników prowadzących zajęcia na kierunkach politologicznych, historią instytutu, projektach badawczych, wybranych publikacjach naukowych, międzynarodowej współpracy naukowej, współpracy z otoczeniem itp.: <https://us.edu.pl/instytut/inp>.

Aktualizacje stron internetowych Wydziału i Instytutu dokonywane są na bieżąco wraz z napływającymi nowymi wiadomościami (co oznacza aktualizacje następujące nawet kilka razy dziennie, jeśli jest taka potrzeba). Zmiany wprowadzają wybrane pracowniczki i pracownicy administracji wydziałowej (posiadający odpowiednie uprawnienia i po wcześniejszym przeszkoleniu).

Celem dostępnej w domenie us.edu.pl strony kierunku **bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe**: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/> jest dostarczenie kandydatkom i kandydatom szerokiej informacji, której zakres został przedstawiony w punkcie B. Ponadto na stronie zewnętrznej (<https://bezpieczenstwo-nm.us.edu.pl/>), zostały zamieszczone podstawowe informacje dotyczące kierunku, m.in. opis studiów I i II stopnia, perspektywy zawodowe i informacje o współpracy, a także linki do strony internetowej Uniwersytetu, Wydziału

Nauk Społecznych, serwisu dla kandydat(ki)a (<https://us.edu.pl/kandydat>) oraz konta na FB Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego.

C. INFORMACJA DLA KANDYDAT(KI)A: INTERNETOWA REJESTRACJA [IRK] ORAZ SERWIS KANDYDATA UŚ

Pełna informacja o procesie rekrutacji na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (pierwszego oraz drugiego stopnia) zamieszczana jest w **systemie IRK**: (<https://us.edu.pl/kandydat/studia-i-stopnia-oraz-jednolite-magisterskie>). Poza informacjami podstawowymi znajdują się tam także (zamieszczane zgodnie z harmonogramem publikacji): terminarz rekrutacji, opis kierunku, kryteria kwalifikacji (stara/nowa matura, matura międzynarodowa, europejska i zagraniczna), ulgi w postępowaniu kwalifikacyjnym, opłaty za kształcenie oraz dane kontaktowe do członków komisji rekrutacyjnej i do punktów informacyjnych, w których można uzyskać informacje na temat rekrutacji oraz otrzymać pomoc dotyczącą przebiegu rejestracji (m.in. Dział Kształcenia, Biuro Rekrutacji Międzynarodowej, Dział Portalu i Serwisu WWW, Centrum ds. Osób Studiujących (COS)).

Ponadto **serwis Kandydat UŚ** (<https://us.edu.pl/kandydat/>) w przystępnej formie prezentuje kierunki studiów oferowane w Uniwersytecie Śląskim. Informacje o kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe przedstawiane są w zakładkach tematycznych, w ramach których opisywane są istotne dla kandydat(ek)ów zagadnienia, m.in. na temat kierunku, jego specyfiki, kryteriów przyjęć, praktyk i stażów czy perspektywach zawodowych: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/bezpieczenstwo-narodowe-i-miedzynarodowe/>.

Kandydatkom i kandydatom na studia uniwersytet oferuje **wsparcie w wyborze studiów**. Doradztwo w zakresie wyboru kierunku studiów i kariery to spotkanie lub cykl spotkań, w trakcie których osoba zainteresowana otrzymuje informacje oraz wskazówki i porady dotyczące, wyboru kierunku studiów, sytuacji na rynku pracy, perspektyw po ukończeniu konkretnego kierunku, możliwości podjęcia zatrudnienia w czasie studiów bądź odbycia praktyk i staży. Możliwe jest także przeprowadzenie diagnozy **predyspozycji zawodowych i kompetencji oraz sporządzenie indywidualnego planu działania**. Na spotkanie można umówić się poprzez formularz zgłoszeniowy lub kontakt telefoniczny albo mailowy z doradczynią zawodową Biura Kandydata i Absolwenta UŚ: <https://us.edu.pl/kandydat/wsparcie-w-wyborze-studiow-na-uniwersytecie-slaskim/>.

Serwis Kandydat UŚ pozwala także na zorientowanie się w ofercie **studiów prowadzonych w języku angielskim**, a także warunkach **podejmowania studiów przez osoby będące laureatami lub finalistami olimpiad stopnia centralnego albo laureatami konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich lub finalistami Mistrzostw Polski w dyscyplinach sportowych ujętych w rywalizacji sportu akademickiego w ramach programu Akademickie Mistrzostwa Polski**. Różnorodny zakres

wsparcia jest związany z uruchomieniem od roku akademickiego 2024/2025 programu Fundusz Talentów, skierowanego do kandydatów i kandydatek biorących udział w rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich: <https://us.edu.pl/kandydat/fundusz-talentow/>.

Z kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe z Funduszu Talentów skorzystały łącznie cztery osoby:

- w edycji pierwszej – 2024/2025 – dwie osoby (jedna jako olimpijczyk, a jedna w ramach konkursu na działania w obszarze społecznym, sportowym, artystycznym);
- w edycji drugiej – 2025/2026 – dwie osoby (jedna jako olimpijczyk, a jedna w ramach konkursu na działania w obszarze społecznym, sportowym, artystycznym).

Serwis zawiera także pełną informację dla osób cudzoziemskich, zamierzających podjąć studia na Uniwersytecie Śląskim: <https://us.edu.pl/kandydat/en/cudzoziemcy/>. Procedury są koordynowane i w dużej mierze prowadzone przez Biuro Rekrutacji Międzynarodowej.

W przypadku kandydatek i kandydatów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w procesie rekrutacji oferowane jest wsparcie Centrum ds. Osób Studiujących (COS). Można także uzyskać informację na temat możliwych form wsparcia w czasie studiów: <https://us.edu.pl/kandydat/rekrutacja-na-studia-krok-po-kroku/kandydaci-ze-specjalnymi-potrebami-edukacyjnymi/>.

Ważnym elementem serwisu są materiały kampanii promocyjnej #NaszUniwersytet! (<https://us.edu.pl/kandydat/nasz-universytet/>), w której każdy obszar UŚ ma swojego reprezentanta. Ambasadorzy to osoby wyjątkowe – wyróżniające się nie tylko pasją zawodową, ale również aktywnością realizowaną poza pracą i studiami. Profile reprezentantów uczelni zawierają zatem nie tylko informacje o działalności naukowej, ale także o ich zainteresowaniach, pasjach i hobby. Ambasador(ką)em kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest pani Wiktoria Gralewicz (<https://us.edu.pl/kandydat/wiktoria-grelewicz-ambasadorka-kierunku-studiow/>), oraz dr Tomasz Okraska, prof. UŚ (<https://us.edu.pl/kandydat/tomasz-okraska-ambasador-kierunku-studiow/>).

W roku akademickim 2024/2025 uniwersytet zainicjował projekt „Dziki Indeks”: <https://us.edu.pl/kandydat/dziki-indeks/>, który jest konkursem, umożliwiającym studiowanie z wykorzystaniem specjalnego trybu przyjęcia na studia. O szczegółach inicjatywy w części dotyczącej dobrych praktyk.

D. INFORMACJA O PROGRAMIE STUDIÓW I WARUNKACH JEGO REALIZACJI

Pełna informacja o programie studiów jest niezwykle ważna z punktu widzenia osób studiujących, ale także osób rozważających podjęcie studiów na konkretnym kierunku. Z uwagi na dokonywane regularnie modyfikacje programów studiów w nowych cyklach kształcenia istotne jest także, aby osoby

studiujące miały dostęp do programów obowiązujących w poprzednich latach. Daje im to możliwość zaplanowania własnej ścieżki kształcenia i np. uniknięcia różnic programowych w przypadku powtarzania roku lub semestru.

Sylwetka absolwentki/absolwenta oraz programy studiów wraz z kompletnymi danymi dotyczącymi opisu modułu oraz formy i liczby godzin danych zajęć, liczby punktów ECTS, opisu kierunku i specjalności, efektów uczenia się, celów kształcenia, obszarów możliwego zatrudnienia, przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych oraz możliwości dalszego kształcenia itp. zamieszczone są w **otwartym serwisie ogólnouniwersyteckim Karta Kierunku & Informator ECTS**. Obecnie w serwisie znajdują się programy studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe na studiach I stopnia od roku akademickiego 2024/2025 do roku akademickiego 2025/2026: <https://informator.us.edu.pl/programmes/list/first/BM/>), natomiast na studiach II stopnia od roku akademickiego 2017/2018 do roku akademickiego 2025/2026: <https://informator.us.edu.pl/programmes/list/second/BM/>. Zamieszczono programy zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych obejmujące informacje ogólne, opis kierunku, efekty uczenia się oraz rozkład modułów w ramach poszczególnych semestrów.

Informacje o programie studiów są dostępne także z **konta w systemie USOSweb**: <https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=news/default> w katalogu, gdzie osoba studiująca ma możliwość zweryfikowania bądź pozyskanie pełnej informacji o modułach, których zaliczenie jest niezbędne w toku studiów.

Sylabusy udostępniane są osobom studiującym przez nauczycieli akademickich przede wszystkim za pośrednictwem systemu USOSweb. Ponadto od roku akademickiego 2025/2026 sylabusy są także ogólnodostępne z poziomu serwisu Karta Kierunku & Informator ECTS (<https://informator.us.edu.pl/>). Kompletność sylabusów i nadzór nad wypełnianiem wymogów w tym zakresie sprawują prodekan ds. studenckich i kształcenia we współpracy z dyrektorem kierunku.

W toku studiów osoby studiujące mogą skorzystać z dostępnych **programów wymiany krajowej** (Program Mobilności Studentów i Doktorantów MOST) i **zagranicznej** (np. Program Erasmus+, Transfor4Europe). Informacje na temat Programu **MOST** są zamieszczone w dedykowanej zakładce mobilność w serwisie Student: <https://us.edu.pl/student/mobilnosc/wyjazdy-krajowe/>, gdzie można znaleźć m.in. informacje dotyczące regulamin i dokumentów Programu, procesu rekrutacji, link do strony <https://most.amu.edu.pl/> i profilu na FB oraz dane kontaktowe uczelnianych koordynatorek programu i koordynatorów wydziałowych/kierunkowych (w tym koordynatorki programu dla kierunków politologicznych) W przypadku wymiany zagranicznej wszystkich informacji udziela Biuro Wymiany Międzynarodowej i Uczelniany Koordynator ds. wymiany międzynarodowej. Informacje na temat **Programu Erasmus+** znajdują się na stronie: <https://erasmus.us.edu.pl/wyjazdy-studentow-i-doktorantow/>, na stronie Wydziału Nauk Społecznych:

<https://us.edu.pl/wydzial/wns/wspolpraca/miedzynarodowa/dla-osob-studiuujacych/> i w serwisie Student <https://us.edu.pl/student/mobilnosc/wyjazdy-zagraniczne/>. Osoby studiujące mogą je także uzyskać u Pełnomocniczki Dziekana ds. międzynarodowej wymiany akademickiej dla kierunków politologicznych dr Renaty Jankowskiej, prof. UŚ. Z poziomu konta w systemie USOSweb dostępna jest instrukcja składania wniosków na wyjazdy objęte programem Erasmus w systemie USOSWeb oraz Obsługi porozumień o programie zajęć (Learning Agreement) – po zalogowaniu: <https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=news/default>. Informacje o aktywnościach i mobilności w ramach sojuszu **Transfor4Europe** (<https://us.edu.pl/t4e/en/>) są udostępniane na stronie: <https://us.edu.pl/t4e/en/#1611145740103-bf620832-53554b7b-8931>.

Na stronie <https://us.edu.pl/student/studia/tok-studiow-2/> znajduje się **Regulamin Studiów** obowiązujący od 1 października 2024 r. (tj. załącznik do uchwały Senatu UŚ nr 525/2024), który określa m.in. zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym (np. reguluje w §18 procedurę przeniesienia się do UŚ, w § 19 odbywanie części studiów na innej uczelni w ramach programów wymiany krajowej i międzynarodowej). Na tej samej stronie opisane są m.in. urlopy: dziekański, dla studentek w ciąży, zdrowotny, indywidualna organizacja studiów (IOS), indywidualny tok studiów (ITS), indywidualne dostosowanie studiów (IDS), wznowienie studiów i zaskarżanie rozstrzygnięć i decyzji podjętych w indywidualnych sprawach osób studiujących.

Informacje na temat **uczestnictwa w lektoratach językowych** są dostępne na stronie Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych: <https://us.edu.pl/kolegium/spnjo/lektorat/>, gdzie opisano m.in. zasady rejestracji, zasady poświadczania poziomu znajomości języka obcego na poziomie B2, regulaminy, zasady zwolnień z zajęć lektoratów i zasady uczestnictwa w lektoracie. Osoby studiujące mogą korzystać z kursów e-learningowych i materiałów interaktywnych do nauki języków obcych, dostępnych na Uczelnianej Platformie E-learningowej: <https://el.us.edu.pl/spnjo/>. Z kolei na stronie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu osoby studiujące znajdą informację na temat zasad zaliczenia obligatoryjnych **zajęć z wychowania fizycznego**, zasad odrabiania zajęć i zwolnienia z zajęć wychowania fizycznego i tygodniowy plan zajęć: <https://cwfis.us.edu.pl/#portfolio>. W przypadku **osób cudzoziemskich**, które chcą podjąć **studia z wykładowym językiem polskim** istotne informacje m. in. na temat kursu przygotowawczego do studiów w Polsce, letniej szkoły języka, literatury i kultury polskiej czy kursów języka polskiego są zamieszczone na stronie Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego: <https://www.sjkip.us.edu.pl/pl/>.

Od roku akademickiego 2021/2022 Uniwersytet Śląski w Katowicach w programach studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich wprowadził moduły ogólnoakademickie, ogólnoakademickie społeczne i ogólnoakademickie humanistyczne, realizowane w ramach **Ogólnoakademickiej Oferty Dydaktycznej (OOD)**. Z kolei w ramach Nowej Koncepcji Studiów w roku akademickim 2023/2024 wdrożono nowy model kształcenia, który ma na celu przygotowanie

studentów do wyzwań współczesnego świata. W programach studiów większości kierunków I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich zostało wprowadzone **kształcenie obszarowe** wspomagające kształcenie kierunkowe oraz **Otwarte Moduły Uniwersyteckie (OMU)**. Na stronie Kolegium Dydaktyki Ogólnoakademickiej: <https://us.edu.pl/kolegium/kdo/> dostępne są informacje na temat modułów OMU: <https://us.edu.pl/kolegium/kdo/omu/omu/> i OOD: <https://us.edu.pl/kolegium/kdo/omu/ood/>, procedury kształcenia ogólnoakademickiego w przypadku różnic programowych, studiów na więcej niż jednym kierunku czy wyjazdu/powrotu z Programu Erasmus+: <https://us.edu.pl/kolegium/kdo/roznice-programowe/> oraz informacje obejmujące ofertę bieżącego roku akademickiego: Step by step dla osób studiujących stacjonarnie i niestacjonarnie, a także Kształcenie obszarowe 2025/2026 (m.in. organizacja kształcenia opis modułów obszarowych, harmonogramy semestru zimowego i tygodnia projektowego, dane koordynatorów modułów obszarowych, informacje na temat mikropoświadczeń).

Ponadto warto wspomnieć, że informacje o **potwierdzaniu efektów uczenia się** uzyskanych poza systemem studiów znajdują się na stronie: <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/potwierdzania-efektow-uczenia-sie-uzyskanych-poz-systemem-studiow/>. Z kolei kwestie związane ze **stypendiami i wsparciem materialnym** opisane zostały na stronie: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/swiadczenia-stypendia-i-zapomoga/>, informacje **dla studentów i studentek z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** znajdują się pod adresem: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/dostosowanie-do-specjalnych-potrzeb/>, na temat **pomocy w sytuacjach kryzysowych, pomocy psychologicznej** i jej dostępności oraz zasad korzystania zostały zamieszczone na stronie: <https://us.edu.pl/student/wsparcie-i-fundusze/pomoc-psychologiczna/>. Na stronie **Biura Karier UŚ** znaleźć można z kolei informacje na temat praktyk, staży, szkoleń, warsztatów oraz losów zawodowych absolwentów: <http://www.bk.us.edu.pl/>. Kwestie związane z zaliczaniem **praktyk zawodowych** znajdują się na stronie: <https://us.edu.pl/student/studia/praktykistudenckie/>, a także na stronie WNS: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/sprawy-studenckie/praktyki/>. Informacji na temat praktyk udzielają również opiekunowie praktyk na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/praktyki-instytut-nauk-politycznych/>.

E. KSZTAŁCENIE PROWADZONE Z WYKORZYSTANIEM METOD I TECHNIK KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Pracowniczki i pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są zachęceni do zakładania zespołów na platformie **MS Teams** w celu ułatwienia komunikacji ze studiumjącymi, a także przechowywania prac semestralnych. W zespołach tych studentki i studenci mogą – w zależności od decyzji prowadzącego znaleźć materiały na zajęcia, informacje o

zajęciach, uzyskanych zaliczeniach itd. Studentki i studenci korzystają również z **czatu MS Teams**, który obok poczty akademickiej oraz funkcjonalności USOSmail, jest najchętniej wykorzystywanym kanałem bezpośredniej komunikacji z prowadzącymi zajęcia.

Niektóre z modułów mają zaplanowany cykl realizacji programu na **Wydziałowej Platformie E-learningowej**: <https://el.us.edu.pl/wns/>. Kursy dla kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są dostępne przez platformę pod adresem: <https://el.us.edu.pl/wns/course/index.php?categoryid=20> i wykorzystują środowisko **Moodle 5.x**. Na Uczelnianej Platformie E-learningowej dostępne są **kursy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych**: <https://el.us.edu.pl/spnjo/> i **Kolegium Dydaktyki Ogólnouniwersyteckiej**: <https://el.us.edu.pl/kdo/course/index.php>. Dla osób rozpoczynających studia istotny jest pakiet informacji, składających się na **Vademecum studenckie** (BHP, Narzędzia pracy zdalnej MS Teams i Moodle, Pierwsze kroki w UŚ, Zajęcia ogólnouniwersyteckie, Bezpieczeństwo). Kursy dotyczące zasad BHP i bezpieczeństwa są także organizowane dla osób rozpoczynających studia na drugim stopniu. Kursy w tym zakresie, a także **Przysposobienie biblioteczne** są oferowane na Międzywydziałowej Platformie E-learningowej UŚ: <https://el.us.edu.pl/mw/>.

F. UNIWERSYTETCKI SYSTEM OBSŁUGI STUDIÓW (USOS)

System USOS jest podstawowym narzędziem do gromadzenia i przekazywania informacji o toku studiów na kontach osób studiujących. Dane w systemie USOS uzupełniane są przez pracowniczki i pracowników różnych jednostek UŚ, a tokiem studiów zarządzają osoby zatrudnione w dziekanacie. Z systemem USOS zintegrowany jest szereg serwisów internetowych przeznaczonych dla osób studiujących oraz nauczycielek i nauczycieli akademickich.

Najważniejszym z nich jest **serwis USOSweb**, który jest określany mianem wirtualnego dziekanatu: <https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=news/default>. Na koncie studenckim, tworzonym w chwili przyjęcia kandydatki/kandydata na studia rejestrowane są wszystkie dane dotyczące ścieżki studiów. Po zalogowaniu na swoje konto osoba studiująca uzyskuje informacje m.in. o: programie swoich studiów, planie zajęć, modułach, których zaliczenie jest wymagane, treściach kształcenia ujętych dla każdego modułu w sylabusach, które doprecyzowują program ujęty w karcie kierunku, tj. już konkretnie dla grupy, do której osoba studiująca się zarejestrowała, uzyskanych wynikach zaliczeń i egzaminów, decyzjach dziekańskich w sprawie złożonych przez siebie wniosków, numerze indywidualnego konta bankowego (ewentualne opłaty powiązane ze studiami), wymianie studenckiej itp.: https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=dla_stud/index – pełny dostęp tylko po zalogowaniu.

Serwis USOSweb jest wykorzystywany także do **elektronicznej rejestracji** do grup zajęciowych. Uczelnia przygotowała dla studentek i studentów **szczegółowe instrukcje dokonywania niezbędnych**

działań w tym systemie, m.in. dotyczące rejestracji na zajęcia, podpięć, składania podań, wymiany międzynarodowej itd., które dostępne są na stronie www (bez konieczności logowania). W sprawach problematycznych można skorzystać z **pomocy helpdesku** technicznego USOSweb oraz serwisu mUSOS (Mobilny USOS): <https://usosweb.us.edu.pl/kontroler.php?action=news/kontakt>.

Dzięki systemowi USOS osoby studiujące mają możliwość wysyłania wiadomości do wszystkich wykładowczyń i wykładowców oraz kontaktu z dziekanatem, bez konieczności wychodzenia z domu, na bieżąco otrzymują informacje o swoich osiągnięciach w procesie weryfikacji efektów uczenia się, mogą złożyć większość podań dotyczących studiowania bez konieczności osobistego stawiania się w dziekanacie. Z kolei nauczycielki i nauczyciele akademicy mogą wykorzystać swoje konto do pilnego kontaktu z grupą zajęciową lub konkretnym studentem czy studentką, wysyłając wiadomość na podany przez nich adres mailowy.

Od stycznia 2026 r. z **systemem USOS współpracuje serwis USOS-DOK** (Elektroniczna Dokumentacja Kształcenia), który pełni rolę elektronicznego repozytorium dokumentów związanych z tokiem studiów, m.in. dokumentów związanych ze skreśleniem z listy studentów: <https://usosdok.us.edu.pl/s/strona-glowna>. Za pośrednictwem USOS-DOK osoba studiująca może złożyć podanie o skreślenie z programu studiów oraz wygenerować samodzielnie zaświadczenie o statusie na programie, które jest podpisane elektronicznie kwalifikowaną pieczęcią uczelni. Zaświadczenie to jest uproszczoną wersją zaświadczenia o byciu studentem. W celu ułatwienia korzystania z nowego serwisu przygotowano **instrukcję**: <https://usosdok.us.edu.pl/s/pomoc>. W przypadku problemów technicznych należy kontaktować się z Działem Informatycznej Obsługi Toku Studiów: <https://usosdok.us.edu.pl/s/kontakt>.

G. ARCHIWUM PRAC DYPLOMOWYCH (APD)

APD: <https://apd.us.edu.pl/documents/welcome/> jest jednym z wielu serwisów internetowych współpracujących z USOS. Aplikacja ta pełni funkcję **katalogu i repozytorium elektronicznych wersji pisemnych prac dyplomowych** oraz rozpraw doktorskich powstających w UŚ. Cały proces, od momentu rejestracji tematu pracy dyplomowej, przez złożenie pracy, przygotowanie recenzji, aż po sporządzenie protokołu z egzaminu końcowego przebiega z wykorzystaniem tego systemu. Jest to udogodnienie dla wszystkich studentek i studentów, a także pracowniczek i pracowników. Wraz z każdą pracą przechowywane są powiązane z nią szczegółowe informacje, takie jak: imię i nazwisko autora/autorki, promotora/promotorki pracy (określanych w APD mianem kierującego pracą) i recenzentów/recenzentek, a także recenzje oraz oceny z pracy i egzaminu dyplomowego. W funkcji **Katalog serwis APD** umożliwia przeszukiwanie baz prac dyplomowych, które powstały w UŚ. Katalog można przeszukiwać wg następujących kryteriów: tytuł, autor, promotor, recenzenci, streszczenie, słowa kluczowe, jednostka organizacyjna, seminarium, typ pracy. Baza ta jest pomocna dla osób

studiujących na etapie planowania pracy dyplomowej, umożliwia bowiem dokonanie rozpoznania w polach badawczych, tematach znajdujących się w kręgu zainteresowań promotora/promotorki itp. Zasadniczą funkcją APD jest jednak wspomaganie procedury składania i archiwizacji prac dyplomowych. W czynności te zaangażowanych jest kilka osób, które na określonych etapach mają obowiązek wykonania pewnych zadań. Serwis APD pomaga skoordynować i uprościć te działania, definiując składający się z kilku kroków proces i dając jednocześnie osobie studiującej możliwość monitorowania postępów w realizacji procedury. APD zawiera też czytelne **instrukcje działania** dla studiujących, kierujących pracami i osób przygotowujących recenzje prac oraz obowiązujące akty prawne dotyczące m.in. procedury składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych w bazie elektronicznej, a także projekt strony tytułowej pracy, w tym w języku angielskim.

Warto dodać, że zgodnie z procedurami Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunków organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych, **co najmniej 5% prac dyplomowych** jest **weryfikowanych** przez wskazanych przez Dyrektorkę Kierunku nauczycieli akademickich, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora i duże doświadczenie w zakresie prowadzenia seminariów dyplomowych i recenzowania prac dyplomowych. Ponadto **wszystkie tematy prac dyplomowych** **podlegają zatwierdzeniu** przez członków rady dydaktycznej kierunków politologicznych. To istotny element zapewnienia jakości kształcenia, zgodnych z kierunkiem studiów.

H. POCZTA UNIWERSYTECKA, WIADOMOŚCI MAILOWE I NEWSLETTERY

Wszyscy pracownicy i pracowniczki mają obowiązek regularnego sprawdzania swoich służbowych kont mailowych (konta te są rozpoznawalne, adresy mailowe są bowiem tworzone w oparciu o imiona i nazwiska pracowniczek i pracowników). Wszystkie osoby studiujące w UŚ mają możliwość – i jest to rekomendowane – założenia **konta mailowego w domenę us.edu.pl**. Konto to nie tylko umożliwia posługiwanie się adresem pocztowym w domenę uniwersyteckiej, ale jest warunkiem niezbędnym do korzystania z uniwersyteckiej sieci eduroam (dostęp do Internetu w budynku WNS i na terenie kampusu uniwersyteckiego).

Komunikacja pomiędzy osobami studiującymi a pracowniczkami i pracownikami uniwersytetu (zarówno kadrą dydaktyczną, jak i administracją wydziałową) odbywa się m.in. poprzez konta pocztowe studiujących (na adresy wskazane i zarejestrowane na ich kontach w systemie USOS). System USOSweb (**USOSmail**) umożliwia wysłanie nie tylko wiadomości do jednej osoby studenckiej, ale także zbiorczego komunikatu do grup studenckich (grupy zajęciowej, wykładowej lub całego rocznika studiów). Tą drogą osoby studiujące są informowane o ważnych wydarzeniach czy terminach, ale także np. o odwołaniu zajęć spowodowanych sytuacjami losowymi (takimi jak choroba osoby prowadzącej zajęcia).

Ponadto ważne informacje dla wspólnoty akademickiej są regularnie (dwa razy w miesiącu poza okresem wakacyjnym) przesyłane przez Biuro Rektora za pośrednictwem poczty służbowej wszystkim pracownikom i pracowniczkom Uniwersytetu. Informacje o wydarzeniach, które mają pojawić się w newsletterze można przysyłać na adres: newsletter@us.edu.pl, natomiast treści, które są zamieszczane na stronie głównej uniwersytetu można przysyłać na adres: wiadomosci@us.edu.pl. W przypadku osób studiujących Centrum Obsługi Studentów co tydzień rozsyła drogą mailową newsletter Wiadomości Studenckie, który jest zbiorem informacji dotyczących m.in. konferencji, wykładów gościnnych, ofert pracy, wolontariatu, imprez i wydarzeń studenckich, wiadomości o ważnych terminach i wydarzeniach. Spora część informacji zamieszczanych w newsletterze pochodzi od samych osób studiujących, a można je zgłaszać na adres: dlastudenta@us.edu.pl.

I. PROFILE NA FACEBOOKU

Główny **profil Wydziału Nauk Społecznych** na Facebooku został utworzony w celu przekazywania informacji o aktualnościach wydziałowych: bieżących wydarzeniach, np. wykładach gościnnych, konferencjach, konkursach, sformalizowanych współpracach z interesariuszami zewnętrznymi, a także sukcesach pracowniczek/pracowników i osób studiujących: https://www.facebook.com/WNSKatowice?locale=pl_PL. Ponadto zamieszczane są tam informacje dotyczące wydarzeń kierowanych do interesariuszy zewnętrznych, przede wszystkim potencjalnych kandydatek i kandydatów na studia oraz na temat inicjatywy jednostek uczelnianych. Informacje związane z tokiem studiów, a także dotyczące **Instytutu Nauk Politycznych** zamieszczane są na **odrębnym profilu** FB: https://www.facebook.com/INPunisilesia?locale=pl_PL. Profil ten jest obsługiwany przez wyznaczonych nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji.

Z perspektywy społeczności kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe istotna jest **strona kierunku** na FB, która służy do informowania o ważnych sprawach (terminy, rejestracje na zajęcia, obowiązkowe szkolenia i spotkania itp.) oraz o bieżących wydarzeniach (wykładach gościnnych, konferencjach, konkursach, wizytach studyjnych, sukcesach pracowników/pracowniczek, osób studiujących i absolwentek/absolwentów). Zamieszczane są na niej także informacje, które mogą być szczególnie interesujące dla osób studiujących, np. informacje o warsztatach czy stażach: https://www.facebook.com/BezpieczenstwoNM?locale=pl_PL. Profil FB służy równocześnie do bieżącej komunikacji: studenci mogą za jego pośrednictwem zadawać pytania, na które otrzymują odpowiedzi bezpośrednio od pracowniczek i pracowników lub dykcji kierunku. Zamieszczane są także informacje, dotyczące np. szczególnego trybu organizacji zajęć (terminy rozpoczęcia zajęć odbywających się co 2 tygodnie), czy związane z nieobecnością osób prowadzących w związku ze zdarzeniami losowymi (np. chorobą).

Członkinie i członkowie kierunku **mogą także korzystać z mediów wydziałowych oraz akademickich**, takich jak: profil FB WNS, profil FB Samorządu Studenckiego Wydziału Nauk Społecznych: https://www.facebook.com/WNSUS?locale=pl_PL, profil FB Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach: https://www.facebook.com/UniwersytetSlaski/?locale=pl_PL oraz **mediów społecznościowych wybranych organizacji studenckich, kół naukowych** itp., w tym współtworzonych przez studentki i studentów bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego. Szczególnie istotne znaczenie ma **strona FB Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego**, na której zamieszczane są informacje na temat inicjatyw Koła, istotnych z perspektywy kierunku wydarzeń czy wspólnych działaniach podejmowanych z innymi Kołami Naukowym: https://www.facebook.com/KNBNiM?locale=pl_PL. Intensywna współpraca jest prowadzona przede wszystkim z Kołem Naukowym Stosunków Międzynarodowych UŚ (profil Koła na FB: https://www.facebook.com/KNSMUS/?locale=pl_PL).

J. WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ UŚ, WNS I SPOŁECZNOŚĆ KIERUNKÓW POLITOLOGICZNYCH

Szczególną formą komunikatu kierowanego do osób studiujących, potencjalnych kandydatek i kandydatów oraz całego otoczenia kierunku są wydarzenia takie jak np. **Śląski Festiwal Nauki**. Ponadto w ramach **Dni Otwartych Uniwersytetu Śląskiego** przedstawiana jest m.in. oferta dydaktyczna, obejmująca kierunki politologiczne, prowadzone w Instytucie Nauk Politycznych UŚ.

Dla społeczności kierunku szczególnie ważne są organizowane od 2024 roku **Dni Otwarte Kierunków Politologicznych UŚ - POLITIFEST**. Podczas wydarzenia uczennice i uczniowie śląskich szkół ponadpodstawowych wraz z opiekunami mają okazję zapoznać się badaniami prowadzonymi przez pracowniczki i pracowników INP (wykłady, mini-wykłady, warsztaty), poznać inicjatywy podejmowane przez Koła Naukowe działające w ramach kierunków politologicznych (m.in. Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego), porozmawiać z osobami studiującymi na poszczególnych kierunkach na temat programu studiów, działalności studenckiej, możliwości rozwijania zainteresowań czy perspektyw zawodowych.

W ramach promowania kierunków politologicznych i programu studiów pracowniczki i pracownicy INP prowadzą wykłady powiązane ze swoim profilem badawczym na terenie szkół ponadpodstawowych. Od 2024 roku prowadzony jest także projekt „Politologia dla szkół” - **cykl wykładów dla szkół w przestrzeniach Wydziału Nauk Społecznych** przy ul. Bankowej 11 (**Zał_K9_01**). Wykłady odbywają się z częstotliwością jeden/dwa miesięcznie, w powiązaniu z organizacją roku szkolnego i akademickiego, we wtorki, w stałych pasmach godzinowych (11.30–13.00). Ich celem jest nie tylko zainteresowanie uczestników konkretnymi tematami i badaniami naukowymi, powiązanymi z prowadzonymi w INP kierunkami studiów, ale także budowanie relacji ze szkołami. Z perspektywy

uczennic i uczniów takie wydarzenia mogą być pomocne w wyborze ścieżki edukacyjnej, dają szansę rozszerzenia wiedzy poza program szkolny a także pozwalają wstępnie rozpoznać środowisko akademickie. Program proponowanych zajęć dla szkół znajduje się w załączniku Zał. K9_01.

Cennymi inicjatywami środowiska społeczności kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są także **organizowane dla społeczności uniwersytetu**, a szczególnie wydziału **wydarzenia**, np. **konferencje naukowe czy spotkania z ekspertami zewnętrznymi**. Wykaz najważniejszych wydarzeń organizowanych na Wydziale Nauk Społecznych w latach 2022-2026 (luty 2026r.) znajduje się w załączniku **Zał.K9_02**, Konferencje naukowe pozwalają także na integrację międzyuczelnianą i budowanie tożsamości kierunku, poprzez prezentację badań i zainteresowań naukowych w studenckiej przestrzeni akademickiej (w konferencjach biorą udział przedstawiciele i przedstawiciele innych ośrodków akademickich). Informacje o tego typu wydarzeniach prezentowane są najczęściej na stronie FB Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego i Międzynarodowego (<https://www.facebook.com/KNBNiM>) Wydziału Nauk Społecznych oraz Samorządu Studenckiego WNS.

K. INFORMACJA O UZYSKANYCH REZULTATACH

Informacje o rezultatach uzyskanych przez osoby studiujące w toku studiów zamieszczane są przede wszystkim w systemie USOS. Po zalogowaniu na swoje konto każda z osób studenckich może sprawdzić, jakie oceny uzyskała w ramach zaliczeń i egzaminów, a także jakie jeszcze przedmioty musi zaliczyć, aby zostać wpisana na kolejny semestr. W **zakładce Rankingi** osoby zainteresowane uzyskaniem stypendium Rektora mają możliwość sprawdzenia informacji o swojej średniej, a także ustalenia, jak dany wynik przedstawia się na tle całego rocznika.

9.2. Sposoby, częstość i zakres monitoringu i oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym osób studiujących, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Za treści publikowane na stronach UŚ odpowiedzialne są pracownicy i pracowniczki poszczególnych jednostek Uniwersytetu. W przypadku strony kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe są to dyrekcja kierunku ściśle współpracująca z pracowniczkami dziekanatu ds. dydaktycznych.

Sposób realizacji publicznego dostępu do informacji jest oceniany na bieżąco w kontakcie z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi i jest ujęty w ramach **procedur Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dla kierunków organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych**. Kwestie związane z dostępem (przewidziane w informacji o studiach w serwisach WWW uczelni) są też podejmowane podczas spotkań dyrekcji kierunku z osobami studiującymi, pracowniczkami i

pracownikami (spotkania monitorujące) na zasadach przewidzianych w powyższych procedurach: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/szik/>.

Współpraca z Prodziekaną ds. współpracy międzynarodowej i krajowej, Samorządu Studenckiego, osobami reprezentującymi społeczność kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, przedstawiciel(k)ami kół naukowych oraz poszczególnych kierunków/roczników daje możliwość monitorowania czy informacje kierowane do osób studiujących, wcześniej także kandydatek i kandydatów na studia, spełniają kryteria czytelności, poprawności i funkcjonalności. **Zgłaszane przez osoby studiujące lub ich przedstawiciel(k)i uwagi**, umożliwiają doskonalenie procedur przepływu informacji i weryfikację doboru optymalnych kanałów komunikacyjnych. Podobne sugestie, zgłaszane przez osoby prowadzące zajęcia w ramach kierunków prowadzonych na WNS stają się także podstawą do audytu wcześniejszych inicjatyw i podejmowania nowych działań.

Wyniki **semestralnej ankietyzacji zajęć** są w każdym semestrze omawiane przez dyrekcję kierunków politologicznych osobno na spotkaniach z osobami studiującymi oraz osobami prowadzącymi zajęcia na kierunkach politologicznych. **Stopień i jakość, w tym kompletność udostępnionych** w każdym semestrze **syllabusów** są monitorowane przez dyrekcję kierunku oraz radę dydaktyczną. Ponadto w każdym roku akademickim dyrekcja kierunków politologicznych opracowuje **raport z jakości kształcenia**, będący podstawą do sporządzenia raportu wydziałowego. Z kolei raporty wydziałowe są bazą wiedzy (obok innych źródeł ogólnouczelnianych) pomocną przy opracowaniu raportu ogólnouniwersyteckiego.

Dobre praktyki w zakresie kryterium 9:

- **wielokanałowość przekazywania informacji** zarówno na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, jak i na wszystkich kierunkach politologicznych (poczta uniwersytecka, system USOS, FB, strony internetowe WNS i kierunku, funkcjonalność czat na platformie MS Teams, dyżury stacjonarne kadry akademickiej i administracyjnej wydziału, spotkania z detekcją dydaktyczną, opiekunami roku czy praktyk). Różne kanały optymalizują kanały komunikacyjne i są dostępne dla osób o różnych potrzebach. To także standard przyjęty w uniwersytecie;
- **korzystanie z platform MS Teams/Moodle** – zgodnie z wytycznymi, do 30% powinno być realizowanych w kontakcie zdalnym. Na uwagę zasługuje wykorzystywanie platform przez osoby prowadzące zajęcia na kierunkach politologicznych, w tym na kierunku BNiM **jako narzędzia wspomagającego zajęcia prowadzone w formie kontaktowej** (zamieszczanie harmonogramu i tematyki zajęć, sylabusów, opisu poszczególnych tematów, materiałów źródłowych i referencyjnych, informacji o zasadach rozliczania modułu, archiwizowania prac etapowych),

- **wsparcie osób studiujących** przez liczną grupę koordynatorów, pełnomocników, opiekunów i rzeczników, do których można się zgłaszać w celu wsparcia,
- **komunikowanie działalności naukowej osób studiujących na kierunku BNiM** – osoby studiujące na kierunku BNiM prowadzą i współtworzą stronę Bezpiecznik.org.: <https://bezpiecznik.org/>. To strona poświęcona tematyce bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, na której prezentowane są treści dotyczące zarówno treści aktualnych, jak i wydarzeń, które przeszły już do historii, lecz rezonują na sprawy bieżące do dziś. W centrum uwagi stawiane są zagadnienia związane m.in. z bronią masowego rażenia, cyberzagrożeniami, dyplomacją, terroryzmem, przestępczością zorganizowaną, konfliktami zbrojnymi, prawem międzynarodowym, organizacjami międzynarodowymi, polityką bezpieczeństwa państw, studiami strategicznymi, wojskowością.
- **dbałość o jakość komunikacji w UŚ** (np. newslettery regularnie rozsyłane do pracowniczek i pracowników i osób studiujących z bieżącymi informacjami, badania prowadzone wśród wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczące działania strony internetowej UŚ i jej doskonalenie),
- **wielokanałowość publikowania informacji o programach studiów** (np. Karta Kierunku, USOS, APD, strony i podstrony www, MS Teams, newsletter dla studentów i pracowników, informator, poczta, FB). Pełna informacja o programie studiów wraz z kompletnymi danymi dotyczącymi opisów modułów oraz formy i liczby godzin poszczególnych przedmiotów, liczby punktów ECTS, opisu kierunku i specjalności, efektów uczenia się, itp. zamieszczona jest w otwartym serwisie ogólnouniwersyteckim Karta Kierunku & Informator ECTS).

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1a. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów

System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach został wprowadzony uchwałą nr 126 Senatu UŚ z dnia 24 kwietnia 2012 r. Od 2021 roku jego funkcjonowanie jest oparte bezpośrednio na Statucie Uniwersytetu Śląskiego (§ 77 pkt 6). Funkcjonowanie SZJK reguluje ponadto Zarządzenie nr 145 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 29 października 2019 r. w sprawie określenia [Polityki jakości kształcenia na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach](#)¹²⁸. Ostatnia aktualizacja wzoru procedur, według którego wydziały przygotowują własne rozwiązania, nastąpiła w grudniu 2022 roku (Uchwała nr 1 uczelnianej Komisji ds. Kształcenia i Studentów).

System obejmuje w szczególności następujące elementy:

- politykę i procedury zapewniania jakości kształcenia na Uczelni;
- zasady rekrutacji na studia;
- analizę i doskonalenie programów studiów;
- system weryfikacji zakładanych efektów uczenia się;
- zasady zapewnienia wysokiego poziomu kadry dydaktycznej;
- ocenę procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- badanie opinii studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych o prowadzonych zajęciach dydaktycznych i obsłudze procesu kształcenia oraz opinii pracowników o warunkach kształcenia;
- badanie kariery zawodowej absolwentów w celu doskonalenia procesu kształcenia;
- badanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej i wykorzystywanie tych badań w procesie tworzenia i doskonalenia programów studiów;
- zasady monitorowania, przeglądu i podnoszenia poziomu i jakości wyposażenia niezbędnego do nauki oraz środków wsparcia dla studentów i doktorantów.

Działaniem SZJK objęci są studiujący wszystkich poziomów i form studiów, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych oraz pracownicy Uczelni. System jest zbudowany na poszanowaniu autonomii i specyfiki wydziałów oraz innych jednostek dydaktycznych Uniwersytetu — każda jednostka opracowuje adekwatne dla swojej specyfiki procedury w zakresie zapewniania, monitorowania i oceny jakości kształcenia, kierując się własnymi dobrymi doświadczeniami.

¹²⁸ <https://aktyprawne.us.edu.pl/d/221/5/>

Na płaszczyźnie ogólnouniwersyteckiej za wyznaczanie kierunków rozwoju oraz ewaluację SZJK odpowiada [Zespół ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji](#)¹²⁹, kierowany przez Pełnomocniczkę Rektora ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji, dr Marzenę Będkowską-Obłąk. W skład Zespołu wchodzi pełnomocnicy dziekanów poszczególnych wydziałów UŚ oraz pracownicy Biura Jakości Kształcenia (BJK), wyodrębnionego w ramach Działu Jakości i Analiz Strategicznych. Do zadań Zespołu należy między innymi:

- monitorowanie funkcjonowania SZJK na poziomie ogólnouczelnianym i w poszczególnych jednostkach organizacyjnych;
- wspieranie koncepcyjno-organizacyjne działań Pełnomocniczki Rektora ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji;
- opracowanie koncepcji badań jakości kształcenia, koordynowanie realizacji badań i opracowywanie raportów z tych badań;
- monitorowanie przebiegu ewaluacji jakości kształcenia, w tym akredytacji dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną, gromadzenie i analizowanie dokumentacji oraz udzielanie wsparcia merytorycznego w przygotowaniach do akredytacji;
- dbanie o spójną politykę informacyjną dotyczącą jakości kształcenia w Uniwersytecie Śląskim;
- przygotowywanie projektu corocznego sprawozdania z oceny jakości kształcenia na potrzeby Komisji ds. Kształcenia i Studentów.

Biuro Jakości Kształcenia (BJK) działa w trybie ciągłym, niezależnie od kadencyjności innych organów odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Aktualnie pracuje w nim czterech specjalistów, wspomaganych przez pracowników Działu Jakości i Analiz Strategicznych.

Na poziomie **Wydziału Nauk Społecznych** — jako jednostki organizującej kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe — główne struktury SZJK tworzą:

- Dziekana Wydziału Nauk Społecznych — dr hab. Małgorzata Myśliwiec, prof. UŚ;
- Prodziekan ds. kształcenia i studentów WNS — dr Monika Żak;
- Dyrektorka kierunków politologicznych (bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia) — dr Renata Jankowska, prof. UŚ (od 2022 r.);
- Pełnomocniczka Dziekana ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji — dr Sabina Pawlik;

¹²⁹ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/biuro-jakosci-ksztalcenia/zespol-ds-jakosci-ksztalcenia-i-akredytacji/>

- Rada Dydaktyczna Kierunków studiów: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia; (Skład Rady Dydaktycznej – Zał_K6_02).
- Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia i Studentów (WKKS);
- Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego WNS.

Zapewnienie, monitorowanie, ocena, doskonalenie i wdrożenie działań naprawczych w zakresie jakości kształcenia na WNS realizowane są poprzez Procedury Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia https://us.edu.pl/wydzial/wns/wp-content/uploads/sites/17/Bez-kategorii/WSZJK_2023-1.pdf¹³⁰ dla kierunków studiów organizowanych przez Wydział Nauk Społecznych, które są spójne z uczelnianymi procedurami SZJK. Dokument ten obejmuje następujące obszary: monitorowanie skuteczności osiągania efektów uczenia się, współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, doskonalenie programu studiów, zapewnianie jakości procesu dydaktycznego, infrastruktura i zasoby dydaktyczne, wsparcie studentów w procesie uczenia się, publikowanie informacji oraz ocena jakości kształcenia na Wydziale w danym roku akademickim (Załącznik K10_01).

Elementem uzupełniającym SZJK są organizowane w uczelni konkursy projakościowe w ramach [Systemu Motywacyjnego w Dydaktyce Akademickiej Uniwersytetu Śląskiego](#)¹³¹ (SMODA). W dotychczasowych edycjach konkursu nagradzano rozwiązania mające doskonalić metody kształcenia i oceniania, rozwijać umiejętności dydaktyczne nauczycieli akademickich, promować rezultaty działań projakościowych, poszerzać pulę zajęć do wyboru oraz zwiększać możliwości rozwoju umiejętności praktycznych i kompetencji miękkich w trakcie studiów.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że wśród laureatów konkursów SMODA znaleźli się pracownicy Instytutu Nauk Politycznych oraz Wydziału bezpośrednio związani z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe: dr Jolanta Klimczak (2024/2025; kategoria: Innowacje dydaktyczne); dr Agata Olszanecka-Marmola (2023/2024; kategoria: Praca z osobami studiującymi lub uczącymi się w szkole doktorskiej); dr Renata Jankowska, prof. UŚ (2023/2024; kategoria: Wybitna nauczycielka akademicka).

Doskonaleniu jakości kształcenia ma służyć również wdrożenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe nowej koncepcji studiów pierwszego stopnia (<https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/nowa-koncepcja-studiow/>), zgodnie z wypracowanym na poziomie ogólnouczelnianym wzorcem, co szerzej opisano w sekcji 10.2.

¹³⁰ https://us.edu.pl/wydzial/wns/wp-content/uploads/sites/17/Bez-kategorii/WSZJK_2023-1.pdf

¹³¹ <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/system-motywacyjny-w-dydaktyce-akademickiej-smoda/>

10.1b. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia

Kompetencje poszczególnych podmiotów w zakresie nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów uregulowane zostały w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 2018 r., Statucie Uniwersytetu Śląskiego z 2019 r. z późn. zm. oraz licznych zarządzeniach Rektora i uchwałach Senatu UŚ.

Zadania i kompetencje w zakresie kontroli jakości kształcenia określone zostały następujące:

Rektor – tworzy studia na określonym kierunku, poziomie i profilu.

Zadania rektora określone są w § 15 ust. 2 Statutu, zgodnie z którym do jego zadań należą wszelkie sprawy dotyczące Uniwersytetu, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych ustawą lub statutem do kompetencji innych organów. Rektor określa i zmienia politykę jakości kształcenia po zasięgnięciu opinii komisji kształcenia (§ 153 ust. 1 Statutu). Bieżący nadzór nad SZJK sprawuje przy pomocy właściwego prorektora lub prorektorów, komisji kształcenia, dziekanów, dyrektorów kierunków studiów oraz dziekana szkoły doktorskiej (§ 153 ust. 3 Statutu). Rektor może w trybie § 116 Statutu uchylić lub zmienić decyzję podjętą przez osobę pełniącą funkcję kierowniczą, jeśli jest ona niezgodna z przepisami prawa lub sprzeczna ze strategią uczelni.

Prorektor ds. studenckich i kształcenia – uczestniczy w pracach komisji ds. kształcenia i studentów; na mocy pełnomocnictwa wspiera rektora w wykonywaniu powyższych zadań.

Senat – uchwała regulamin studiów, ustala programy studiów i określa sposoby potwierdzania efektów uczenia się. Zgodnie z § 148 ust. 4 Statutu, program studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu ustala Senat po zasięgnięciu opinii komisji kształcenia oraz samorządu studenckiego. Senat określa również wytyczne dotyczące wymagań w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów.

Komisja do spraw kształcenia i studentów jest organem doradczym Rektora, Senatu i Rady Uniwersytetu w sprawach z zakresu kształcenia. Do jej zadań (§ 77 ust. 1 Statutu) należą między innymi: wspieranie rektora w realizacji strategii w zakresie kształcenia; przygotowywanie projektów wytycznych dla tworzenia programów studiów; inicjowanie oraz opiniowanie zmian w programach studiów; opracowywanie projektów regulaminów studiów; opiniowanie wniosków dotyczących zasad rekrutacji na studia; opracowywanie wytycznych do tworzenia procedur SZJK; przedstawianie rektorowi propozycji działań doskonalących proces kształcenia; opracowywanie i przedstawianie Senatowi corocznych sprawozdań z oceny jakości kształcenia; wyrażanie opinii w sprawach przekazanych do rozpatrzenia przez rektora, senat, radę Uniwersytetu lub prorektora właściwego ds. kształcenia i spraw studenckich; inne zadania określone w regulaminie organizacyjnym uniwersytetu.

Dziekan – organizuje i koordynuje działalność dydaktyczną Wydziału (§ 53 Statutu UŚ). Określa procedury SZJK dla kierunków studiów, biorąc pod uwagę wytyczne komisji kształcenia oraz specyfikę kształcenia (§ 153 ust. 2 pkt 1 Statutu). Na mocy Regulaminu studiów Dziekan jest decydem w

sprawach studenckich związanych z tokiem studiów. Do kompetencji Dziekana należy ponadto zatwierdzanie planów zajęć dydaktycznych oraz określanie liczebności grup zajęciowych (§ 53 ust. 2 pkt 1 Statutu). Dziekan ma uprawnienie do uchylecia lub zmiany decyzji dyrektora kierunku studiów, o czym zawiadamia rektora i radę dydaktyczną kierunku.

Prodziekan ds. studenckich i kształcenia – m.in. przewodniczy pracom wydziałowej komisji ds. kształcenia i studentów i wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach i studentów i studentek. W zakresie sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, w tym w odniesieniu do ewaluacji i doskonałości jakości kształcenia na kierunku, zadania po dziekana ds. studenckich kształcenia polegają szczególności na:

- współpracy z radami dydaktycznymi kierunków studiów;
- zatwierdzaniu obsady dydaktycznej i indywidualnych przydziałów zajęć dydaktycznych zaproponowanych przez dyrektora kierunku studiów;
- nadzorze nad wydziałowym SZJK;
- opracowaniu założeń dotyczących obciążeń dydaktycznych pracowników Wydziału w danym roku akademickim;
- wspieraniu Dziekana w zakresie polityki kadrowej dotyczącej pracowników dydaktycznych na Wydziale.

Aktualny skład komisji ds. studenckich kształcenia funkcjonującej na wydziale nauk społecznych można znaleźć na stronie: <https://us.edu.pl/wydzial/wns/szjk/>

Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia i akredytacji: pełni kluczową rolę w systemie zapewniania jakości na poziomie wydziałowym. Do jej zadań należą:

- wspieranie WKKS w opracowywaniu raportu z oceny własnej Wydziału w zakresie jakości kształcenia;
- wspieranie i koordynowanie działań na rzecz przygotowania Wydziału do ocen jakości prowadzonego kształcenia przez podmioty zewnętrzne;
- monitorowanie wdrażania wniosków i zaleceń poakredytacyjnych;
- koordynacja na poziomie wydziałowym gromadzenia danych niezbędnych na potrzeby akredytacji;
- bieżąca współpraca z Biurem Jakości Kształcenia i pełnomocnikami dziekanów ds. jakości kształcenia innych wydziałów UŚ.

Szczegółowy zakres obowiązków Pełnomocniczki Dziekana ds. JKIA zawarty jest w **Załączniku K10_02**.

Dyrektorka kierunku/kierunków studiów - odpowiada za organizację kształcenia w ramach danego kierunku studiów, prowadzi monitoring kadry, w szczególności w zakresie jego stabilności i

występowania potencjalnych zagrożeń do spełnienia warunków prowadzenia studiów. Monitoruje w szczególności:

- wypełnienie ustawowego wymogu realizacji odpowiedniego procenta godzin zajęć dla k tycznych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy,
- opracowuje przedstawia dziekanowi propozycję przedziału zajęć do tycznych pracownikom mającym odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie bez konieczności powierzenia im na zmiany liczby godzin ponad wymiarowych oraz potencjalnych zagrożeń w tym zakresie,
- opracowuje propozycje zmian programu studiów,
- sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny na zajęciami prowadzonymi na danym kierunku.

Wnioski z monitoringu przekazywane są każdego roku dziekanowi, który bierze jej pod uwagę w prowadzeniu polityki Kadrowej. Dyrektor kierunku studiów podejmuje szereg decyzji związanych z tokiem studiów. Obok tych działań dyrektorze, kierunku studiów wykonują zadania powierzone przez prodziekana ds. studenckich kształcenia, a także spotykają się z nim regularnie na zebraniach poświęcone sprawą organizacyjnym oraz bieżącemu monitorowaniu i zapewnieniu jakości kształcenia na wydziale.

Rada Dydaktyczna Kierunku Studiów – zgodnie z treścią § 83 Statutu UŚ rada dydaktyczna kierunku studiów jest organem doradczym dyrektora kierunku studiów.

Na Wydziale Nauk Społecznych działa wspólna Rada Dydaktyczna dla grupy kierunków studiów: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia.

Szczegółowe zadania rady dydaktycznej kierunku studiów określa regulamin organizacyjny uniwersytetu. W skład rady dydaktycznej kierunku wchodzi: 1) dyrektor kierunku studiów – jako przewodniczącego; 2) zastępca lub zastępcy dyrektora kierunku; 3) co najmniej jeden przedstawiciel pracowników badawczo – dydaktycznych wskazanych przez dyrektora instytutu właściwego ze względu na dyscyplinę, z jaką powiązany jest dany kierunek studiów; liczbę takich przedstawicieli oraz dyscyplin reprezentowanych w razie tycznej określa czeka na wniosek dyrektora kierunku; 4) co najmniej jeden przedstawiciel pracowników dydaktycznych, mające doświadczenie w prowadzeniu zajęć na danym kierunku – skazany przez dyrektora kierunku; 6) po jednym przedstawicielu studentów każdego kierunku i poziomu studiów objętego działaniami rady, wskazanym przez właściwy organ samorządu studenckiego; 7) inne osoby wskazane przez dziekana lub dyrektora kierunku – z głosem doradczym, w tym przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, reprezentujący otoczenie społeczno – gospodarcze.

Do zadań rady dydaktycznej należy między innymi:

- opiniowanie zmian w programach studiów;
- opiniowanie propozycji warunków rekrutacji;
- realizowanie procedur wskazanych w WSZJK;
- realizowanie innych zadań związanych z prowadzeniem kształcenia na kierunku studiów powierzone przez dziekana lub dyrektora kierunku studiów;

Kontrola decyzji i aktów wewnętrznych

Do wydawania, uchylania, zmiany, stwierdzania nieważności lub wygaśnięcia decyzji administracyjnych stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (KPA), jeżeli Ustawa lub inne przepisy nie stanowią inaczej (§ 12 ust. 3 Regulaminu Studiów). Indywidualne sprawy studentów, niewymagające decyzji administracyjnej, są załatwiane w drodze rozstrzygnięć wydawanych nie później niż w terminie 14 dni od dnia wniesienia podania. Rektor, w trybie § 116 Statutu, może uchylić lub zmienić decyzję podjętą przez osobę pełniącą funkcję kierowniczą, jeśli jest ona niezgodna z przepisami prawa lub narusza ważny interes Uniwersytetu.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Statutu, studia na określonym kierunku, poziomie i profilu tworzy Rektor UŚ (§ 148 Statutu). Działania w zakresie doskonalenia programu studiów inicjuje i koordynuje Dyrektor kierunku (§ 35 pkt 1 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego UŚ), natomiast zmiany w programach studiów opiniuje Rada Dydaktyczna (§ 16 pkt 4 ust. 3 Regulaminu organizacyjnego). Zgodnie z Zarządzeniem nr 6/2015 Rektora UŚ, dokumentację programu studiów sporządza się oraz modyfikuje z wykorzystaniem Karty Kierunku. Wersja dokumentacji do wydruku generowana jest za pomocą systemu USOS.

Przy przygotowywaniu propozycji doskonalenia programu studiów bierze się pod uwagę: zmiany w przepisach prawa, analizę losów absolwentów, informacje płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego, dobre praktyki realizowane w wiodących ośrodkach krajowych i zagranicznych, a także informacje dotyczące skuteczności osiągania efektów uczenia się. Kwestie te reguluje Uchwała nr 490 Senatu UŚ z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów (zaktualizowana Uchwałą nr 385 Senatu UŚ z dnia 23 maja 2023 r.).

Dobrą praktyką przyjętą w SZJK na UŚ jest weryfikacja modyfikowanego programu studiów przez pełnomocników ds. jakości kształcenia i akredytacji — przed opiniowaniem przez uczelnianą Komisję ds. Kształcenia i Studentów program jest poddany weryfikacji formalnej przez dwóch wyznaczonych pełnomocników pod kątem zgodności z ustawą i przepisami wewnętrznymi UŚ.

Przykład kompleksowej zmiany programu studiów: Nowa Koncepcja Studiów (2024/2025)

Największą i najbardziej systemową zmianą programu studiów w ostatnich latach było wdrożenie Nowej Koncepcji Studiów (NKS) na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe od roku akademickiego 2024/2025. Zmiany zostały przyjęte uchwałami:

Uchwała nr 2/2024 Rady Dydaktycznej kierunków bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie zaopiniowania programu studiów stacjonarnych I stopnia zgodnych z NKS na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz Uchwała nr 3/2024 Rady Dydaktycznej kierunków bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, doradztwo polityczne i publiczne, międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji, politologia z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie zaopiniowania programu studiów niestacjonarnych I stopnia zgodnych z NKS na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe.

Obie modyfikacje zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Samorządu Studenckiego WNS UŚ.

PRZYKŁAD: Wdrożenie Nowej Koncepcji Studiów — kluczowe zmiany w programie kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe (studia I stopnia stacjonarne, 2024/2025)

1. Program studiów został zmodyfikowany tak, aby treści kształcenia odpowiadały wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego w trzeciej dekadzie XXI wieku.

2. Wprowadzono moduły obszarowe wspierające kształcenie kierunkowe, z których osoba studiująca dokonuje wyborów w semestrach 2-5 (z obszarów: Cyfrowy Świat, Ekspresja Twórcza i Krytyczne Myślenie, Granice Nauki, Środowisko Naturalne i Technologie, Społeczeństwo Obywatelskie i Przedsiębiorczość, Zdrowie i Rozwój Osobisty).

3. Wprowadzono moduły dziedzinowe ujednolicone z kierunkami doradztwo polityczne i publiczne oraz politologia, umożliwiające organizację wspólnych wykładów (m.in. Ekonomia i polityka gospodarcza, Nauka o państwie i polityce, Międzynarodowe stosunki polityczne, Administracja publiczna).

4. Wprowadzono 3 ścieżki kształcenia: (1) Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa; (2) Cyberbezpieczeństwo, terroryzm i zarządzanie kryzysowe; (3) Bezpieczeństwo pozamilitarne. Od semestru 2. do 6. osoba studiująca wybiera w każdym semestrze 2 spośród 6 proponowanych modułów (2×30 godz., 2×3 ECTS).

5. Wprowadzono moduł anglojęzyczny: Contemporary issues of national and international security, dedykowany dla profesora wizytującego (sem. 5, 30 godz., 3 ECTS).

6. Usunięto seminarium licencjackie, wprowadzono zaś kierunkowy projekt zespołowy

Powyższe zmiany stanowią odpowiedź na wyniki analizy losów absolwentów, rekomendacje interesariuszy zewnętrznych oraz wnioski z corocznych spotkań ze studentami i pracownikami kierunku. Zmiany konsultowano z interesariuszami, przede wszystkim wewnętrznymi oraz zewnętrznymi, a następnie skierowano do zaopiniowania przez komisję ds. kształcenia i studentów i do zatwierdzenia przez Senat UŚ.

W roku akademickim 2024/2025 dokonano ponadto korekty programu w zakresie zwiększenia liczby modułów prowadzonych w językach obcych — planowane rozszerzenie tej oferty weszło w życie od roku akademickiego 2025/2026.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowy przegląd programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitorowanie programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe odbywa się w trybie bieżącym i cyklicznym, na kilku poziomach odpowiedzialności. Podstawowym instrumentem monitorowania jest **coroczna procedura przygotowywania Raportu z Oceny Jakości Kształcenia na kierunku**, opracowywanego przez Dyrektora kierunku we współpracy z Radą Dydaktyczną. Raport jest następnie poddawany analizie na poziomie Wydziału przez władze dziekańskie i staje się załącznikiem do wydziałowego raportu jakości kształcenia, który trafia do Biura Jakości Kształcenia i stanowi podstawę uczelnianego Raportu z Oceny Jakości Kształcenia.

Aktywność Dyrektora kierunku koncentruje się przede wszystkim na **bieżącej analizie funkcjonowania kierunku** oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez studentów i pracowników. Dyrektor analizuje wpływające wnioski związane z tokiem studiów, rejestruje powtarzające się problemy — w tym te wiążące się z realizacją programu studiów — oraz odnotowuje uwagi, sugestie i oczekiwania formułowane przez poszczególnych studentów i ich przedstawicieli.

Źródła informacji i narzędzia monitorowania

1. Ankiety ewaluacji zajęć dydaktycznych

Od roku akademickiego 2021/2022 studenci mają możliwość wyrażania opinii na temat wszystkich zajęć, w których biorą udział. Ankieta ma formę zdalną i jest udostępniana za pośrednictwem systemu USOS. Od roku akademickiego 2022/2023 w proces oceny włączono również nauczycieli akademickich, którzy mogą oceniać swoją współpracę z danymi grupami.

Wyniki ankiet studenckich za rok akademicki 2024/2025 na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe:

Semestr	Średnia ocena pracowników	Zakres ocen
Zimowy 2024/2025	4,83	2,0 – 5,0

Letni 2024/2025	4,74	2,0 – 5,0
Rok akademicki 2024/2025 łącznie	4,78	2,0 – 5,0

Analiza wyników wykazała 5 prowadzących z ocenami poniżej 3,0 oraz 5 prowadzących z wynikami w przedziale 3,23–3,97. Kluczowym problemem pozostaje niska zwrotność ankiet — w jednym przypadku prowadząca, która uzyskała ocenę 2,0, została oceniona jedynie przez 1 osobę na 40 uczestników zajęć, co uniemożliwia rzetelną interpretację wyników. Dyrekcja kierunku regularnie zachęca osoby studiujące do wypełniania ankiet podczas semestralnych spotkań. Podjęto następujące działania naprawcze:

- indywidualne rozmowy wyjaśniające z prowadzącymi, którzy uzyskali niskie wyniki;
- zaplanowano hospitacje kontrolne zajęć prowadzonych przez osoby z niskimi ocenami;
- systematyczna analiza wyników ankiet i monitorowanie trendów;
- weryfikacja dokumentacji zajęć i sylabusów.

2. Hospitacje zajęć dydaktycznych

Zgodnie z procedurą SZJK, w każdym roku akademickim przeprowadza się hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. W roku akademickim 2024/2025 przeprowadzono 3 hospitacje na studiach I stopnia (hospitowane zajęcia: 1 adiunkt z grupy pracowników dydaktycznych, 1 asystent z grupy badawczo-dydaktycznych, 1 pracownik nieetatowy). Hospitacje przeprowadza Dyrektorka kierunku, a także członkowie Rady Dydaktycznej.

WYNIKI HOSPITACJI 2024/2025
Wykładowcy wykazali się wysokim poziomem merytorycznego przygotowania do zajęć. Wprowadzenie do tematów było dobrze zorganizowane, a cele wykładu były klarownie określone na początku zajęć. Zastosowane metody dydaktyczne były zróżnicowane i dostosowane do tematyki wykładów.
W trakcie zajęć zauważono aktywność studentów, którzy chętnie uczestniczyli w dyskusjach oraz wykazywali zainteresowanie omawianymi tematami. Uczestnicy zajęć mieli możliwość swobodnego wyrażania swoich myśli i zadawania pytań, co pozytywnie wpływało na dynamikę zajęć.

Osoby hospitujące każdorazowo sporządzają protokół z hospitacji, w którym formułują zalecenia. Protokół jest podpisywany przez osobę wizytującą i osobę prowadzącą zajęcia, która ma możliwość ustosunkowania się do uwag.

3. Cykliczne spotkania ze studentami i pracownikami

Co najmniej raz w roku akademickim Dyrektorka kierunku zaprasza wszystkich studentów na spotkanie poświęcone jakości prowadzonego kształcenia. W zależności od warunków, spotkania odbywają się w formie kontaktowej lub zdalnej. Tematyka spotkań obejmuje:

- ocenę programu studiów i efektów uczenia się;
- organizację kształcenia i sesji egzaminacyjnej;
- proces dyplomowania;
- realizację praktyk zawodowych;
- infrastrukturę i zasoby dydaktyczne;
- dostęp do zasobów bibliotecznych i informacyjnych;
- wsparcie w zakresie mobilności krajowej i międzynarodowej;
- działalność kół naukowych i możliwości zaangażowania badawczego.

Co najmniej dwa razy w roku akademickim Dyrektorka kierunku zaprasza również wszystkich wykładowców na spotkanie dotyczące jakości kształcenia, podczas którego dyskutowane są sprawy dotyczące programu, organizacji kształcenia, infrastruktury i zasobów dydaktycznych oraz funkcjonowania SZJK. Wyznaczony członek Rady Dydaktycznej sporządza notatkę ze spotkania, która jest przekazywana Dziekanowi.

4. Analiza wyników weryfikacji efektów uczenia się

Dyrekcja kierunku we współpracy z Radą Dydaktyczną, w oparciu o dane z systemu USOS, dokonuje corocznej analizy wyników weryfikacji efektów uczenia się (zaliczeń, egzaminów i ocen końcowych modułów), sprawdzając w szczególności, czy występują sytuacje, gdy średnia ocen z danej weryfikacji efektów uczenia się dąży do wartości skrajnej (2,0 lub 5,0). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Dyrektorka zleca analizę narzędzi weryfikacji efektów uczenia się i — jeśli jest to konieczne — poleca pracownikowi podjęcie działań naprawczych.

5. Monitoring procesu dyplomowania

Monitorowanie procesu dyplomowania na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe obejmuje:

- organizację corocznych spotkań dotyczących sposobu wyboru seminariów dyplomowych;
- weryfikację efektów uczenia się zakładanych w ramach seminarium dyplomowego poprzez analizę co najmniej 5% prac dyplomowych powstałych w danym roku (przy nie mniej niż 3 pracach dla kierunku);

wyboru prac dokonuje Rada Dydaktyczna, zapewniając reprezentację prac ze wszystkich realizowanych seminariów;

- analizy prac dokonują nauczyciele akademicki posiadający co najmniej stopień doktora i doświadczenie w kierowaniu pracami dyplomowymi; sporządzają protokół z analizy, który jest przekazywany do RDKS i WKKS;
- zatwierdzanie tematów prac dyplomowych przez Komisję ds. zatwierdzania tematów prac dyplomowych. Obecny skład Komisji: dr hab. Katarzyna Czornik, prof. UŚ, dr hab. Rafał Glajcar, prof. UŚ, dr Renata Jankowska, prof. UŚ.

6. Monitoring praktyk zawodowych

Opiekun praktyk zobowiązany jest do corocznego przedstawienia Dyrektorce informacji o odbytych przez studentów praktykach i ewentualnych problemach w ich realizacji. Monitoring efektów uczenia się podczas praktyki odbywa się zarówno przez bieżący kontakt z osobą odbywającą praktykę, jak i na etapie zaliczenia — przez weryfikację raportu studenta z realizacji praktyk. Wnioski z analizy przebiegu praktyk zawodowych stanowią istotny argument na rzecz doskonalenia programu kształcenia.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia oraz wykorzystanie wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Metody oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów uzależnione są od formy zajęć (wykład, ćwiczenia, seminarium, lektorat, warsztaty, laboratorium, praktyka), a szczegółowy sposób ustalania oceny końcowej danego modułu określa jego sylabus. Zgodnie z § 23 Regulaminu Studiów **okresem zaliczeniowym jest semestr**. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich modułów przewidzianych planem studiów i uzyskanie łącznie co najmniej **30 punktów ECTS**. Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana jest w języku, w jakim był prowadzony moduł.

Ocena końcowa modułu może być ustalana: (1) na podstawie ocen uzyskanych w ramach zaliczeń poszczególnych efektów uczenia się; (2) na podstawie egzaminu obejmującego weryfikację wszystkich efektów uczenia się modułu; (3) na podstawie egzaminu obejmującego weryfikację części efektów uczenia się, przy uwzględnieniu ocen za pozostałe zaliczenia. Dla egzaminów wyznacza się dwa terminy: pierwszy i drugi (poprawkowy). Ocena końcowa może uwzględniać oceny niedostateczne uzyskane w ramach terminów zaliczeniowych i egzaminacyjnych.

Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są z wykorzystaniem platform: Microsoft Office 365, Moodle oraz Google (w zakresie umowy licencyjnej). Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w tej formie odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce.

W roku akademickim 2024/2025 na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe studiowało łącznie 460 osób (295 na studiach stacjonarnych, 165 na studiach niestacjonarnych). Szczegółowy rozkład studentów według roku i stopnia studiów przedstawia tabela:

Rok/Stopień studiów	Stacjonarne	Niestacjonarne	łącznie
I rok (I stopień)	72	33	105
II rok (I stopień)	67	27	94
III rok (I stopień)	81	37	118
I rok (II stopień)	39	31	70
II rok (II stopień)	36	37	73
ŁĄCZNIE	295	165	460

Średnia ogólna ocen uzyskanych przez studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe wyniosła w roku akademickim 2024/2025: 4,16. Szczegółowy rozkład średnich według roku studiów:

Rok/Stopień	Średnia ocen
I rok (I stopień)	3,89
II rok (I stopień)	3,93
III rok (I stopień)	4,01
I rok (II stopień)	4,35
II rok (II stopień)	4,61
łącznie	4,16

Analiza wykazała, że na 23 modułach wszyscy studenci z grupy uzyskali ocenę bardzo dobrą (5), a na 52 modułach średnia ocen przekroczyła wartość 4,75. Zidentyfikowano 9 modułów, na których średnia ocen wynosiła poniżej 3,0. W odniesieniu do tych modułów podjęto działania wyjaśniające i naprawcze (rozmowy z prowadzącymi, weryfikacja narzędzi oceniania, hospitacje). Obniżona średnia na pierwszym roku studiów (3,89) jest zjawiskiem obserwowanym w skali ogólnej i może wynikać z trudności adaptacyjnych studentów przechodzących z systemu oceniania szkoły średniej do systemu szkolnictwa wyższego. Kwestia ta jest systematycznie poruszana na spotkaniach ze studentami pierwszego roku.

PRZYKŁAD: Identyfikacja problemu i podjęcie działania naprawczego

W trakcie analizy wyników sesji roku akademickiego 2024/2025 zidentyfikowano przypadki, w których średnia ocen z określonych modułów była rażąco wysoka (dążąca do wartości 5,0 przy braku różnicowania ocen) lub rażąco niska (poniżej 3,0). W każdym z tych przypadków Dyrektorka kierunku przeprowadziła indywidualną rozmowę wyjaśniającą z prowadzącym moduł.

W przypadku zajęć ze skrajnie niską oceną studencką (2,0 w ankiecie ewaluacyjnej), gdzie prowadząca została oceniona jedynie przez jedną osobę z czterdziestoosobowej grupy, zaplanowano hospitację kontrolną w kolejnym roku akademickim oraz zobligowano prowadzącą do aktualizacji sylabusu i bardziej transparentnego komunikowania warunków zaliczenia.

Wyniki analiz są dyskutowane na forum Rady Dydaktycznej i przekazywane do WKKS w ramach corocznego raportu jakości kształcenia.

Weryfikacja efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy

Weryfikacja efektów uczenia się zakładanych do realizacji w ramach seminarium dyplomowego odbywa się przez: przedstawienie tematyki pracy i określenie problemu badawczego, wskazanie założeń metodologicznych, struktury pracy oraz kolejnych fragmentów, w tym części prezentującej wyniki badań i wnioski. Uzyskanie zaliczenia z seminarium dyplomowego w ostatnim semestrze studiów następuje poprzez zaakceptowanie przez promotora ostatecznej wersji pracy, gotowej do obrony.

Analiza procesu dyplomowania w roku akademickim 2024/2025 na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe:

Wskaźnik	Wartość
Liczba przeprowadzonych egzaminów dyplomowych	166
Średnia ocena z egzaminów dyplomowych	4,62
Liczba egzaminów zakończonych oceną 2 w I terminie	1
Prace z oceną 5 (bardzo dobry)	96 (57,83%)
Prace z oceną 4,5	30
Prace z oceną 4 (dobry)	28

Prace z oceną 3,5 i 3 (dostateczny)	6+6
Prace z oceną 2	0

Rozkład ocen na dyplomie ukończenia studiów:

Ocena na dyplomie	Liczba absolwentów
6 (celujący)	30
5 (bardzo dobry)	36
4,5 (dobry plus)	56
4 (dobry)	38
3,5 i 3 (dostateczny)	0
2	0

Wysoki odsetek ocen bardzo dobrych i celujących (łącznie 66 z 160 dyplomów = 41,25% to oceny celujące lub bardzo dobre) potwierdza, że studenci dysponują solidną wiedzą oraz umiejętnościami analitycznymi. Analiza wykazała, że dwóch recenzentów przygotowało więcej niż 20 recenzji, co budzi niepokój w kontekście możliwego przeciążenia i potencjalnego wpływu na jakość recenzji. Dyrektorka kierunku zapowiedziała wprowadzenie rotacji recenzentów w celu poprawy obiektywności i rzetelności ocen.

Weryfikacja efektów uczenia się w ramach praktyk zawodowych

W roku akademickim 2024/2025 praktyki zawodowe na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe zrealizowało łącznie 163 studentów: 96 na studiach I stopnia (63 stacjonarne, 33 niestacjonarne) oraz 67 na studiach II stopnia (31 stacjonarne, 36 niestacjonarne). Wymiar praktyki wynosi 160 godzin dla obu form studiów i jest realizowany do końca szóstego semestru. Miejsca realizacji praktyk w roku 2024/2025 obejmowały szeroki wachlarz instytucji bezpieczeństwa, administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości, w tym między innymi:

- Komendy Miejskie i Powiatowe Policji (m.in. w Dąbrowie Górniczej, Sosnowcu, Rybniku, Katowicach, Piekarach Śląskich, Mysłowicach);
- jednostki Państwowej Straży Pożarnej (m.in. KM PSP w Katowicach, Chorzowie, Bytomiu, Rudzie Śląskiej, Tychach, Siemianowicach Śląskich, Raciborzu, Pszczynie);
- Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu (wraz z placówkami w Częstochowie i Katowicach-Pyrzowicach);
- Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach;

- jednostki wojskowe (m.in. 18 Batalion Powietrznodesantowy w Bielsku-Białej, 6 Batalion Powietrznodesantowy w Gliwicach, Wojskowe Centrum Rekrutacji w Gliwicach i Tychach);
- areszty śledcze i zakłady karne (m.in. Areszt Śledczy w Opolu, Zakład Karny w Wojkowicach i Jastrzębiu-Zdroju);
- jednostki samorządu terytorialnego — Wydziały Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (m.in. w Katowicach, Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej, Mysłowicach, Bielsku-Białej, Jaworznie, Siemianowicach Śląskich);
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego — Biuro Bezpieczeństwa;
- Izbę Administracji Skarbowej w Katowicach (w tym Śląski Urząd Celno-Skarbowy oraz Oddział - - Celny na Lotnisku Katowice-Pyrzowice);
- Oddział IPN w Katowicach;
- Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Opiekun praktyk weryfikuje poprawność złożonej dokumentacji zarówno pod kątem formalnym, jak i merytorycznym. W przypadku wątpliwości przeprowadza rozmowę ze studentem i podejmuje decyzję o zaliczeniu praktyki lub wskazuje możliwości uzupełnienia braków. Wnioski płynące z analizy przebiegu praktyk stanowią istotny wkład w doskonalenie programu kształcenia i pogłębiają relacje Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi.

W roku akademickim 2024/2025 Rada Dydaktyczna kierunków politologicznych przyjęła decyzję o wprowadzeniu do zestawu dokumentów praktyk **ankiety**, w której studenci mogą ocenić praktykodawcę. Narzędzie to pozwala na systematyczne gromadzenie opinii osób studiujących na temat jakości i wartości merytorycznej odbywanych praktyk — z perspektywy bezpośredniego studenta/studentki. Zgromadzone dane staną się podstawą do zbudowania Bazy Dobrych Miejsc Praktyk — wewnętrznego zasobu informacyjnego, który umożliwi osobom studiującym na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe świadomy i ułatwiony wybór miejsca realizacji obowiązkowej praktyki zawodowej. Baza będzie regularnie aktualizowana na podstawie kolejnych roczników ankiet. Wdrożenie tego narzędzia było jednym z głównych tematów posiedzeń Rady Dydaktycznej w roku akademickim 2024/2025. Dyrektorka kierunku z zadowoleniem odnotowała, że to właśnie studenci — jako przyszli użytkownicy ankiety — zgłosili najwięcej uwag i sugestii dotyczących jej kształtu, co jest zjawiskiem szczególnie pozytywnym i świadczy o realnym zaangażowaniu przedstawicieli osób studiujących w dbałość o jakość procesu kształcenia. Na wniosek Samorządu Studenckiego WNS, który opiniował zmiany w procesie dyplomowania, ankieta będzie narzędziem nieobligatoryjnym dla osób, które odbywały praktyki.

Wykorzystanie wyników oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągania efektów uczenia się przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest systematycznie wykorzystywana w doskonaleniu programu kształcenia.

Działania mają charakter dwukierunkowy: polegają zarówno na bieżącym przeglądzie i wzbogacaniu oferty modułów do wyboru, jak i na periodycznym przeglądzie programów studiów i wprowadzaniu zmian doskonalących jakość kształcenia.

Przykłady zmian programu wynikających z analizy osiągnięcia efektów uczenia się:

- Na podstawie badania losów absolwentów i informacji od pracodawców — zwiększono liczbę zajęć o charakterze praktycznym, warsztatowym i laboratoryjnym (nowe moduły-laboratoria w ramach ścieżek kształcenia);
- W odpowiedzi na postulat zgłoszony podczas spotkań ze studentami — wprowadzono do programu modułu w języku angielskim (Contemporary issues of national and international security);
- Na podstawie analizy wyników sesji i średnich ocen — podjęto działania wyjaśniające w stosunku do modułów, na których stwierdzono brak różnicowania ocen;
- Na podstawie wniosków z analizy praktyk i opinii opiekunów praktyk — nawiązano formalną współpracę ze Śląskim Oddziałem Straży Granicznej (porozumienie o współpracy z dnia 21.03.2025 r.), co ułatwia studentom realizację praktyk w tej instytucji.

10.5. Zakres i formy udziału oraz wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Interesariusze wewnętrzni (przede wszystkim studenci/studentki, doktorantki/doktoranci, nauczycielki nauczyciele akademicki) uczestniczą w realizacji i doskonaleniu programu studiów w zróżnicowany sposób. Podstawowe formy partycypacji obejmują:

- udział w pracach rady dydaktycznej bezpośrednio odpowiedzialnych za doskonalenie programów kształcenia i monitorowanie jakości kształcenia na kierunku – w skład rady wchodzi przedstawicielki i przedstawiciele nauczycieli i nauczycielek akademickich, a także wskazane przez samorząd Studencki osoby reprezentujące wszystkie poziomy studiów;
- udział studentów w pracach Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i Studentów, która obligatoryjnie wypowiada się w szeregu kwestii, takich jak przyjęcie czy zmiana regulaminu studiów, Powołanie dyrektora kierunku lub pro dziekana ds. studenckich na temat jakości kształcenia. Studenci i studentki, poprzez swoich przedstawicieli i przedstawicielki, opinią kształt formularza ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne oraz harmonogramy zajęć;
- uczestnictwo w semestralnych spotkaniach z Dyrekcją kierunku;
- zgłaszanie przez nauczycieli i nauczycielki akademickie modułów do wyboru lub potrzeby ich modyfikacji;
- kształtowanie corocznych przydziałów dydaktycznych z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb kierunku i dorobku naukowego pracowników.

Co najmniej raz w roku dyrektor kierunku zaprasza studentów danego kierunku studiów na **spotkanie poświęcone jakości prowadzonego kształcenia** – jest to najważniejszy element SZJK, dzięki któremu poruszanych jest szereg kwestii, których badanie przy pomocy ankiety jest trudne metodologicznie i nieefektywne z racji niskiej zwrotności. W zależności od warunków i możliwości kontaktowania się, spotkania odbywają się w formie kontaktowej lub zdalnej. W praktyce na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe spotkania to odbywają się częściej niż raz w roku. Minimalny katalog poruszanych tematów określony jest procedura systemu zapewnienia jakości kształcenia – jego pełna treść to:

**Lista spraw do poruszenia
na spotkaniu z osobami studiującymi na kierunku**

(Poniższe pytania należy potraktować jako przykładowe. Osoba prowadząca spotkanie powinna zdecydować o czym i w jaki sposób rozmawiać z osobami studiującymi, aby uzyskać maksimum informacji przydatnych z punktu widzenia zapewniania jakości kształcenia)

Organizacja kształcenia

· program studiów i efekty uczenia się

(Czy mają dostęp do programu i efektów uczenia się? Czy są zadowoleni? Czy są przedmioty, które nie spełniają ich oczekiwań i dlaczego? Czy czegoś brakuje? Czy przedmioty powielają się treściami? Jak oceniają kształcenie w zakresie j. obcego? Co jest szczególnie ciekawego/fajnego?)

· organizacja kształcenia i sesji egzaminacyjnej

(Czy mają jakieś problemy z rejestracją na zajęcia? Czy ilość miejsca w grupach jest właściwa? Czy mieli możliwość realnego wyboru zajęć wybieralnych? Czy są problemy harmonogramem zajęć? Czy przerwy między zajęciami są wystarczające? Czy otrzymali sylabusy? Czy prowadzący jasno określili warunki zaliczenia i następnie trzymali się tych warunków? Czy organizacja sesji była właściwa? Czy był odpowiedni odstęp czasowy między egzaminami? Czy terminy zaliczeń poprawkowych poprzedzały terminy egzaminów poprawkowych?)

· proces dyplomowania

(Czy mają jakieś uwagi/wnioski odnośnie sposobu wyboru pracowni/seminariów dyplomowych? Czy oferta tematyczna seminariów możliwych do wyboru jest wystarczająco szeroka? Czy liczebność grup seminaryjnych jest odpowiednia? Czy są jakieś problemy w kontakcie z promotorami/dostępnością promotorów?)

· praktyki zawodowe i pedagogiczne

Warunki studiowania:

- infrastruktura i zasoby dydaktyczne

(Czy warunki lokalowe są odpowiednie? Czy nie brakuje sprzętu/wyposażenia? Czy jest dość miejsca w salach? Czy liczba stanowisk w laboratoriach/pracowniach jest wystarczająca? Co można by poprawić?);

- zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

(Czy literatura wymagana na zajęciach jest dostępna? Czy jest dość egzemplarzy? Czy mają dostęp do elektronicznych baz publikacji? Co można by poprawić?)

- adekwatność prowadzonych działań w zakresie wsparcia krajowej i międzynarodowej

mobilności studentów do ich potrzeb (ERASMUS+; MOST; Czy mają informacje o możliwych wyjazdach? Czy wiedzą gdzie ich szukać? Czy w trakcie wyjazdów/po powrocie były jakieś problemy? Czy otrzymali wsparcie w ich rozwiązaniu? Co można by poprawić?)

- adekwatność wsparcia prowadzenia badań i działalności artystycznej przez studentów do ich potrzeb

(Czy wiedzą, że działają koła naukowe? Czy działają/chcą działać w kołach? Jeśli nie, to dlaczego? Czy są jakieś problemy w działalności kół naukowych? Czy wiedzą co to ITS? Czy korzystają?)

- adekwatności prowadzonych działań informacyjnych o możliwościach wsparcia dla studentów oraz jego zakresie, w tym o pomocy materialnej, do ich potrzeb

(Czy wiedzą gdzie szukać pomocy? Czy wiedzą, że mogą otrzymać nieodpłatną pomoc psychologa/Rzecznika Praw Studenta i Doktoranta/Centrum Obsługi Studentów? Czy wiedzą jak się ubiegać o stypendia i gdzie szukać informacji? Co można by poprawić?)

- sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków studentów;

(Czy są jakieś problemy systemowe?)

- obsługa administracyjna studentów

(Czy dziekanat działa ich zdaniem właściwie? Czy są problemy? Co można by poprawić?) Inne sprawy

- System Zapewniania Jakości Kształcenia

(na pierwszym spotkaniu z osobami rozpoczynającymi studia należy zaprezentować najważniejsze informacje o SZJK i o roli osób studiujących w zapewnianiu i doskonaleniu jakości kształcenia – w

szczegółności należy poruszyć temat ankiety, udziału w spotkaniach i komunikowania ewentualnych problemów odpowiednim władzom jednostki)

• największe wady i zalety Uniwersytetu/Wydziału/kierunku studiów

ich najbardziej pozytywne i najbardziej negatywne doświadczenie związane ze studiami w trakcie minionego roku?

Analogicznie co najmniej raz w roku akademickim **dyrektor kierunku studiów zaprasza wszystkich wykładowców i wykładowczynie na spotkanie** osób prowadzących zajęcia na kierunku studiów poświęcone jakości kształcenia. Podczas spotkania dyskutowane są wszystkie sprawy istotne dla kształcenia na danym kierunku studiów, między innymi kwestie dotyczące organizacji warunków realizacji kształcenia, jak np. adekwatność sformułowania efektów uczenia się, katalogu modułów, czy układu tematów do poruszenia, aby uzyskać jak najwięcej informacji z zakresu wszechstronnie rozumianego monitorowania jakości kształcenia.

**Lista spraw do poruszenia
na spotkaniu z osobami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne
na kierunku studiów**

(Poniższe pytania należy potraktować jako przykładowe. Osoba prowadząca spotkanie powinna zdecydować o czym i w jaki sposób rozmawiać z osobami prowadzącymi zajęcia, aby uzyskać maksimum informacji przydatnych z punktu widzenia zapewniania jakości kształcenia.)

1) Organizacja kształcenia

• **program studiów i efekty uczenia się**

(Czy efekty uczenia się kierunku są dobrze sformułowane? Czy efekty uczenia się prowadzonych modułów są dobrze sformułowane? Czy rodzaj zajęć, liczba godzin i liczba punktów ECTS przewidzianych dla zajęć w opisie modułu, które prowadzą pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia przez studentów? Czy prowadzony moduł zajęć jest przewidziany we właściwym semestrze? Czy osoby studiujące, w momencie gdy rozpoczynają zajęcia z danego modułu, posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne konieczne, by uczęszczać na dane zajęcia? Czy moduły zajęć nie pokrywają się treściami? Czy przewidziana w opisie modułu forma weryfikacji efektów uczenia się pozwala na jej przeprowadzenie w odpowiedni sposób? Czy należałoby wprowadzić jakieś nowe moduły zajęć? Czy jest coś, na co osoby studiujące szczególnie się skarżą? Czy dostrzegają jakieś inne problemy?)

• **organizacja kształcenia**

(Czy harmonogram zajęć jest odpowiedni? Czy liczebność grup zajęciowych jest właściwa?)

- dobre praktyki w kształceniu

(Co szczególnie dobrze działa lub pozytywnie wyróżnia kierunek?)

- praktyki zawodowe i pedagogiczne

2) Warunki realizacji kształcenia:

• infrastruktura i zasoby dydaktyczne

(Czy warunki lokalowe są odpowiednie? Czy nie brakuje sprzętu/wyposażenia koniecznego do prowadzenia zajęć? Czy jest dość miejsca w salach? Czy liczba stanowisk w laboratoriach/pracowniach jest wystarczająca? Co można by poprawić? Jakże powinny być priorytety w zakresie infrastruktury?);

• zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

(Czy pozycje literatury przewidziane w sylabusach zajęć są dostępne w bibliotece wydziałowej/uczelnianej? Czy są nowe pozycje literatury, których zakup byłby istotny dla właściwej realizacji kształcenia? Co można by poprawić?)

Inne sprawy

- funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Wydziału

(Czy WSZJK działa właściwie? Czy potrzebne są jakieś zmiany?)

- inne problemy/postulaty zmian w prowadzonym kształceniu

Interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, absolwenci) mają wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów przede wszystkim poprzez zgłaszanie uwag i sugestii w zakresie oczekiwanych kompetencji absolwentów, udział w procesie dydaktycznym jako eksperci oraz zawieranie formalnych porozumień o współpracy.

Wyróżniającą cechą kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest **udział ekspertów zewnętrznych nie tylko jako gości okazjonalnych, lecz jako stałych nauczycieli akademickich** wpisanych do systemu USOS i prowadzących regularne zajęcia dydaktyczne. Są to praktycy z instytucji bezpieczeństwa publicznego, wymiaru sprawiedliwości i służb mundurowych, których wiedza praktyczna i doświadczenie zawodowe stanowią wartość niemożliwą do zastąpienia przez kształcenie wyłącznie akademickie. Eksperci zewnętrzni prowadzą w szczególności następujące moduły:

Moduł	Ekspert zewnętrzny — prowadzący
Podstawy prawa karnego	Sędzia Sądu Rejonowego
Policja w systemie bezpieczeństwa państwa	st. asp. Lyszcza

Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie	kom. Marek Jagodziński
System więziennictwa w Polsce i na świecie	mjr Tomasz Musiał
Moduły z zakresu bezpieczeństwa granicznego i zarządzania kryzysowego	mjr Adam Kaleta (Śląski Oddział Straży Granicznej)
Zajęcia z zakresu cyberbezpieczeństwa i wywiadu	Dariusz Szydłowski

PRZYKŁAD: mjr Adam Kaleta — od zajęć dydaktycznych do wizyty studyjnej i rekrutacji

Mjr Adam Kaleta ze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej jest przykładem eksperta zewnętrznego, którego zaangażowanie dalece wykracza poza prowadzenie regularnych zajęć ujętych w planie studiów. W roku akademickim 2024/2025 mjr Kaleta zorganizował wizyty studyjne studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe do Portu Lotniczego Katowice-Pyrzowice (grudzień 2024 i kwiecień 2025), podczas których studenci mieli możliwość obserwacji pracy służby granicznej w środowisku operacyjnym. Ponadto prowadzący aktywnie wspierał studentów zainteresowanych podjęciem służby w Straży Granicznej — zarówno w indywidualnych konsultacjach, jak i poprzez organizację punktu rekrutacyjnego bezpośrednio na Wydziale Nauk Społecznych (3.06.2025 r.). Inicjatywy mjr. Kalety stały się jedną z przesłanek do sformalizowania współpracy ze Śląskim Oddziałem Straży Granicznej w formie porozumienia o współpracy naukowo-dydaktycznej z dnia 21.03.2025 r.

PRZYKŁAD: Dariusz Szydłowski — praktyk wspierający aktywność naukową studentów

Dariusz Szydłowski, ekspert zewnętrzny prowadzący regularne zajęcia na kierunku, wyróżnia się spośród praktyków zaangażowaniem wykraczającym poza dydaktykę — aktywnie wspiera studentów w ich działalności naukowej i publikacyjnej. Jego wsparcie obejmuje merytoryczne doradztwo przy przygotowywaniu artykułów naukowych, co bezpośrednio przekłada się na rozwijanie kompetencji badawczych osób studiujących i ich aktywność na platformie naukowej kierunku. Tego rodzaju zaangażowanie eksperta zewnętrznego jest przykładem integracji środowisk akademickiego i praktycznego na rzecz rozwoju studentów.

Udział stałych ekspertów zewnętrznych w realizacji programu studiów przynosi korzyści wielowymiarowe: po pierwsze, zapewnia studentom kontakt z wiedzą aktualną i weryfikowaną przez

codzienną praktykę zawodową; po drugie, buduje sieć relacji między Wydziałem a instytucjami sektora bezpieczeństwa, ułatwiając studentom dostęp do praktyk, staży i informacji o ścieżkach kariery; po trzecie, eksperci — jako reprezentanci pracodawców — stanowią naturalny kanał informacji zwrotnej o kompetencjach oczekiwanych od absolwentów, co bezpośrednio wspiera doskonalenie programu kształcenia.

Obok regularnych zajęć prowadzonych przez ekspertów zewnętrznych, kierunek bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe realizował w roku akademickim 2024/2025 szereg **dodatkowych form współpracy** z instytucjami sektora bezpieczeństwa i administracji publicznej:

Forma współpracy	Opis i data
Porozumienie o współpracy ze Śląskim Oddziałem Straży Granicznej	Podpisanie porozumienia o współpracy naukowo-dydaktycznej z dnia 21.03.2025 r. — podstawa do realizacji wspólnych programów kształcenia, organizacji wykładów i konferencji oraz umożliwienia studentom praktyk.
Wizyty studyjne w Porcie Lotniczym Katowice-Pyrzowice	Wizyty zorganizowane przez mjr. Adama Kaletę i por. Elżbietę Pagiełę (grudzień 2024 i kwiecień 2025) — studenci zapoznali się ze specyfiką pracy służby granicznej w środowisku operacyjnym.
Punkt rekrutacyjny Straży Granicznej na WNS	Organizacja punktu rekrutacyjnego bezpośrednio na Wydziale Nauk Społecznych (3.06.2025 r.) — bezpośredni kontakt studentów z pracodawcami z sektora bezpieczeństwa.
Szkolenia prowadzone przez ekspertów zewnętrznych	Warsztaty: "Mowa nienawiści w Internecie", "Korupcja w różnych aspektach i na konkretnych przykładach", "Ochrona kontrwywiadowcza" (prowadzone przez nadkom. Marka Wąsika, byłego Komendanta KP VI w Katowicach); "Cyberzagrożenia dnia dzisiejszego"; szkolenie "Ochrona kontrwywiadowcza" przeprowadzone przez funkcjonariusza ABW połączone ze spotkaniem informacyjno-rekrutacyjnym.
Wykład płk. Krystiana Zięcia	Wykład pt. "Budowanie zdolności operacyjnych Polski w kontekście bezpieczeństwa narodowego" (20.05.2025 r.), współorganizowany z Kołem Naukowym BNiM.

Spotkanie z delegacją WCR
Katowice

Bezpośredni kontakt studentów z przedstawicielami
Wojskowego Centrum Rekrutacji w Katowicach — informacje o
ścieżkach kariery w wojsku.

Rezultatem konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi — prowadzonych zarówno w ramach regularnych zajęć ekspertów, jak i wydarzeń dodatkowych — były między innymi następujące działania doskonalące program:

- wprowadzenie do programu nowych modułów o charakterze praktycznym (laboratoria) w ramach ścieżek kształcenia, odpowiadających na potrzeby pracodawców (m.in. Taktyka i technika przesłuchań, Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie, Komunikowanie kryzysowe, Działania niekonwencjonalne, Przestępczość zorganizowana i jej zwalczanie);
- zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych i warsztatowych w nowym programie studiów, w tym poprzez powierzenie ich prowadzenia ekspertom zewnętrznym;
- rozszerzenie bazy miejsc praktyk dzięki nawiązaniu formalnej współpracy ze Śląskim Oddziałem Straży Granicznej (porozumienie 2025);

Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego pełni funkcję podmiotu konsultacyjnego zewnętrznego wobec Wydziału. Podejmuje działania polegające na organizacji szkoleń, staży, spotkań z pracodawcami, a także prowadzi i aktualizuje bazę dostępności praktyk. Dane o losach absolwentów gromadzone przez Biuro Karier, a także dane z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA — <https://ela.nauka.gov.pl/pl>), stanowią istotne źródło informacji wykorzystywane w procesie doskonalenia programu kształcenia.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe

Na Wydziale Nauk Społecznych prowadzonych jest szereg działań ewaluacyjnych, które mają charakter wewnątrzuniwersytecki, lecz są jednocześnie zewnętrzne wobec samego kierunku studiów. Wydziałowy i uczelniany raport jakości kształcenia — w szczególności wydziałowy — stanowią cenne źródło refleksji nad kierunkiem, poddawane dogłębnej analizie przez Dyrektorkę kierunku i Radę Dydaktyczną. Raporty te są publikowane na stronie Uczelni: <https://us.edu.pl/pracownik/sprawy-dydaktyczne/pion-ksztalcenia/jakosc-ksztalcenia/raport-jakosci-ksztalcenia/>.

Przykładem systemowego podejścia do zewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia był proces przygotowania i wdrażania Nowej Koncepcji Studiów, poprzedzony szerokimi badaniami i analizami.

Przed wprowadzeniem zmian do programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe przeprowadzono bardzo szerokie konsultacje obejmujące:

- nauczycieli i nauczycielki akademickie Uczelni;
- osoby studiujące;
- otoczenie społeczno-gospodarcze — w tym pracodawców z sektora bezpieczeństwa i administracji publicznej.

Niezwykle cennym źródłem zewnętrznej oceny jakości kształcenia na kierunku są opinie pracodawców, absolwentów oraz ekspertów zewnętrznych zapraszanych do prowadzenia zajęć i szkoleń. Wskazują oni na ciągłe potrzeby aktualizowania programu z punktu widzenia pracodawcy, poszukującego pracownika o określonym profilu kompetencji. Wnioski te są systematycznie zbierane przez opiekunów praktyk oraz Dyrektorkę kierunku w trakcie spotkań z ekspertami zewnętrznymi i bezpośrednio rzutują na modyfikacje programu kształcenia.

Coroczny **wydziałowy raport z oceny jakości kształcenia** jest opracowywany przez WKKS na podstawie raportów kierunkowych. Po przyjęciu przez Dziekana jest przekazywany do uczelnianej Komisji ds. Kształcenia i Studentów. Dzięki temu jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe rozpatrywana jest z trzech perspektyw: kierunkowej, wydziałowej i ogólnouniwersyteckiej. Wyniki corocznych analiz służą do formułowania wniosków i rekomendacji, które są następnie wdrażane przez Dyrektorkę kierunku i Radę Dydaktyczną.

O tym, że procedury SZJK funkcjonują na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w sposób poprawny i efektywny, świadczą opisane w niniejszym kryterium **konkretne modyfikacje programów i działania podjęte:**

- w wyniku analizy wyników sesji — zidentyfikowanie problemów z niską średnią na I roku i podjęcie działań wyjaśniających;
- w wyniku analizy ankiet ewaluacyjnych — przeprowadzenie rozmów wyjaśniających z prowadzącymi o niskich ocenach, zaplanowanie hospitacji kontrolnych;
- w wyniku analizy procesu dyplomowania — podjęcie decyzji o rotacji recenzentów prac dyplomowych;
- w wyniku opinii interesariuszy zewnętrznych — wdrożenie nowych modułów praktycznych, wprowadzenie zajęć anglojęzycznych, rozszerzenie bazy miejsc praktyk;
- w wyniku postulatu studentów zgłoszonego na spotkaniach z Dyrektorką — działania na rzecz zwiększenia liczby modułów w językach obcych;
- w zakresie infrastruktury — systematyczne zgłaszanie przez Dyrektorkę potrzeb w zakresie poprawy warunków lokalowych i stanu technicznego sprzętu do władz Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak zaleceń	

Spis załączników do części I

numer załącznika	tytuł załącznika
Załącznik_K1_01	statut Uniwersytetu Śląskiego
Załącznik_K1_02	strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego
Załącznik_K1_03	badania Losów Zawodowych Absolwentów 2023–2024 Biura Karier UŚ
Załącznik_K1_04	zespoły badawcze w Instytucie Nauk Politycznych
Załącznik_K1_05	wykaz publikacji
Załącznik_K1_06	matryca pokrycia efektów uczenia się drugiego stopnia
Załącznik_K1_07	matryca pokrycia efektów uczenia się studiów pierwszego stopnia
Załącznik_K2_01	program studiów stacjonarnych I stopnia
Załącznik_K2_02	program studiów niestacjonarnych I stopnia
Załącznik_K2_03	program studiów stacjonarnych II stopnia
Załącznik_K2_04	program studiów niestacjonarnych II stopnia
Załącznik_K3_01	kryteria kwalifikacji
Załącznik_K3_02	regulamin Dzikiego Indeksu
Załącznik_K3_03	kwestie poruszane podczas spotkania ze studiującymi
Załącznik_K3_04	diagnoza zjawiska drop-outu na studiach I, II stopnia i jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Śląskim (lata 2019–2024)
Załącznik_K3_05	efekty uczenia się dla modułu <i>Praktyka</i>
Załącznik_K3_06	lista zagadnień do egzaminu dyplomowego na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik_K4_01	wykaz publikacji pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu Nauk Politycznych UŚ
Załącznik_K4_02	zespoły badawcze działające w Instytucie Nauk Politycznych UŚ
Załącznik_K4_03	zagraniczne staże dydaktyczne pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik_K4_04	nagrody dla pracowników INP i WNS
Załącznik_K4_05	wykaz ekspertów zewnętrznych prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik_K4_06	lista szkoleń pracowników i pracowniczek prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik_K4_07	Obsada zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik_K5_01	wykaz sal
Załącznik_K5_02	Zagadnienia do poruszenia podczas spotkań ze studentami
Załącznik_K5_03	wykaz remontów WNS
Załącznik_K6_01	porozumienie ze Strażą Graniczną
Załącznik_K6_02	skład Rady Dydaktycznej

Załącznik K6_03	udział interesariuszy zewnętrznych w prowadzeniu zajęć
Załącznik K6_04	regulamin Rady Interesariuszy WNS
Załącznik K7_01	wykaz zajęć prowadzonych przez profesorów wizytujących
Załącznik K7_02	zagraniczne staże dydaktyczne pracowników Instytutu Nauk Politycznych i osób prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik K7_03	udział nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe w projektach międzynarodowych
Załącznik K7_04	lista uczelni z którymi podpisano umowy w ramach programu Erasmus+
Załącznik K7_05	mobilność międzynarodowa studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik K7_06	mobilność międzynarodowa kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik K8_01	przykładowy raport ze spotkania z osobami studiującymi na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe
Załącznik K8_02	działalność studenckich kół naukowych
Załącznik K8_03	wykaz opiekunów roczników
Załącznik K8_04	wykaz konferencji studenckich organizowanych przez osoby studiujące na Wydziale Nauk Społecznych
Załącznik K8_05	wykaz działań zorganizowanych przez Biuro Karier UŚ w latach 2023-2026
Załącznik K9_01	inicjatywa "Politologia dla szkół"
Załącznik K9_02	wykaz inicjatyw organizowanych na Wydziale Nauk Społecznych w latach 2022-2026
Załącznik K10_01	wydziałowe procedury jakości kształcenia
Załącznik K10_02	zakres obowiązków pełnomocniczki Dziekana Wydziału Nauk Społecznych ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	1. Kategoria naukowa A+ dyscypliny Nauki o polityce i administracji, gwarantująca wysoki poziom merytoryczny prowadzonych zajęć dydaktycznych. 2. Kadra naukowo-dydaktyczna o udokumentowanym dorobku badawczym z zakresu bezpieczeństwa, której aktywność naukowa bezpośrednio przekłada się na jakość kształcenia. 3. Unikalna oferta językowa na studiach II stopnia – obowiązkowe moduły z języka arabskiego (120 godz.) i chińskiego (60 godz.), wyróżniająca kierunek na tle innych uczelni krajowych. 4. Aktywna współpraca dydaktyczna z ekspertami zapewniająca znaczący komponent wiedzy praktycznej w programie kształcenia. 5. Szeroka baza miejsc realizacji praktyk zawodowych oraz formalna obecność punktów rekrutacyjnych Straży Granicznej na Wydziale, wzmacniająca powiązania z rynkiem pracy.	1. Niski poziom mobilności międzynarodowej studentów na obu stopniach kształcenia – w roku akademickim 2025/2026 wyjazd w ramach Erasmus+ zrealizowało zaledwie 6 osób. 2. Słabe zainteresowanie ofertą sojuszu Transform4Europe (T4EU Bachelor Tracks, T4EU Week) – brak aplikacji studenckich w żadnej z edycji T4EU Week w latach 2023–2025. 3. Trudności wynikające z łączenia przez studentów aktywności akademickiej z pracą zawodową, ograniczające czas przeznaczony na udział w projektach i mobilność. 4. Brak pełnych modułów kierunkowych prowadzonych wyłącznie w języku angielskim na studiach I stopnia, ograniczający atrakcyjność kierunku dla kandydatów zagranicznych. 5. Nierównomierny poziom kompetencji językowych wśród osób studiujących.
Czynniki zewnętrzne	1. Rosnące zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu bezpieczeństwa, wynikające z aktualnej sytuacji geopolitycznej – konfliktu na Ukrainie, wzrostu wydatków zbrojeniowych w Polsce i Unii Europejskiej oraz rozszerzenia NATO. 2. Położenie Wydziału w Katowicach – centrum administracyjnym regionu śląskiego i siedzibie licznych instytucji bezpieczeństwa – stwarzające wyjątkowe możliwości współpracy z organami administracji rządowej i służbami mundurowymi. 3. Członkostwo w sojuszu Transform4Europe (T4EU) jako platforma pogłębiania współpracy z 11 uczelniami europejskimi, realizacji wspólnych programów badawczych i pozyskiwania profesorów wizytujących.	1. Spadek liczby kandydatów na studia, związany z prognozami demograficznymi w regionie i ogólnokrajowym niżem demograficznym. 2. Duża konkurencja uczelni publicznych i niepublicznych w konurbacji śląskiej, oferujących kierunki z zakresu bezpieczeństwa, często o bardziej praktycznym profilu (np. państwowe wyższe szkoły zawodowe). 3. Spadek zainteresowania kandydatów studiami drugiego stopnia i wysoki drop out, wynikający ze specyfiki pokolenia Z: priorytetyzacja równowagi praca-życie, skłonność do zmiany decyzji edukacyjnych, trudności w długofalowym planowaniu.

4. Wzrost zainteresowania absolwentami legitymującymi się kompetencjami w języku arabskim i chińskim ze strony polskich instytucji bezpieczeństwa i dyplomacji. 5. Ogółouropejski trend rosnącego zainteresowania problematyką bezpieczeństwa, obrony i dyplomacji, przekładający się na wzrost liczby kandydatów na kierunki pokrewne.	4. Postępująca prekaryzacja rynku pracy i konieczność łączenia studiów z pracą zarobkową, ograniczająca czas i możliwości udziału studentów w aktywnościach międzynarodowych i projektach pozadydaktycznych. 5. Niepewność regulacyjna wynikająca z częstych zmian przepisów prawa o szkolnictwie wyższym, generująca duże obciążenie administracyjne kadry i utrudniająca długofalowe planowanie dydaktyczne.
---	--

Mocne strony

Zasadniczą mocną stroną kierunku Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe jest kategoria naukowa A+ przyznana dyscyplinie Nauki o polityce i administracji w ramach ewaluacji jakości działalności naukowej. Osiągnięcie to potwierdza najwyższy poziom aktywności badawczej kadry akademickiej i stanowi gwarancję, że treści kształcenia osadzone są w aktualnym dorobku naukowym, a studenci mają bezpośredni kontakt z wynikami badań prowadzonych przez swoich nauczycieli akademickich. Kategoria A+ przekłada się ponadto na prestiż uczelni w odbiorze kandydatów oraz instytucji rynku pracy, z którymi kierunek nawiązuje relacje współpracy.

Równie istotnym atutem jest unikalna w skali krajowej oferta językowa na studiach II stopnia. Obowiązkowe moduły języka arabskiego w wymiarze 120 godzin oraz języka chińskiego w wymiarze 60 godzin wyróżniają program kształcenia na tle wszystkich porównywalnych kierunków w Polsce i bezpośrednio odpowiadają na rosnące zapotrzebowanie instytucji bezpieczeństwa, dyplomacji i wywiadu na specjalistów posługujących się językami strategicznymi. Absolwenci kierunku uzyskują w ten sposób kompetencje, których nie oferuje żadna inna polska uczelnia kształcąca w obszarze bezpieczeństwa, co stanowi trwałą i trudno replikowalną przewagę konkurencyjną na rynku pracy.

Ważnym wymiarem wewnętrznego potencjału kierunku jest stała i sformalizowana współpraca dydaktyczna z ekspertami ze służb mundurowych – żołnierzami zawodowymi, oficerami Wojska Polskiego oraz funkcjonariuszami Straży Granicznej. Obecność praktyków w procesie dydaktycznym zapewnia, że przekazywana wiedza jest nie tylko teoretycznie ugruntowana, lecz również osadzona w realiach funkcjonowania współczesnych instytucji bezpieczeństwa. Organizacja punktów rekrutacyjnych Straży Granicznej na Wydziale oraz rozbudowana baza miejsc realizacji praktyk zawodowych potwierdzają, że relacje z otoczeniem instytucjonalnym mają charakter trwały i przynoszą wymierne korzyści dla ścieżek zawodowych absolwentów.

Słabe strony

Najpoważniejszą słabością zidentyfikowaną w toku analizy jest niski poziom mobilności międzynarodowej studentów w stosunku do dostępnych możliwości. W roku akademickim 2025/2026 wyjazd w ramach programu Erasmus+ zrealizowało zaledwie 6 osób studiujących na kierunku, co wobec rozbudowanej infrastruktury współpracy zagranicznej Wydziału – obejmującej sieć umów z uczelniami partnerskimi oraz czworo dedykowanych pełnomocników ds. wymiany akademickiej – wskazuje na istnienie barier o charakterze informacyjnym, motywacyjnym lub finansowym. Odrębnym i szczególnie wymagającym uwagi zjawiskiem jest całkowity brak zainteresowania ofertą sojuszu Transform4Europe: w żadnej z edycji T4EU Week w latach 2023–2025 żaden student kierunku BNiM nie złożył aplikacji, co świadczy o niewystarczającym dotarciu informacji o tej ofercie do osób studiujących.

Istotnym wyzwaniem strukturalnym jest konieczność łączenia przez znaczną część studentów aktywności akademickiej z pracą zawodową. Zjawisko to ogranicza nie tylko możliwość uczestnictwa w programach mobilności, lecz także zaangażowanie w projekty naukowe, koła zainteresowań i inne formy rozwijania kompetencji wykraczające poza obowiązkowe zajęcia. Konsekwencją jest podwyższony wskaźnik rezygnacji ze studiów, szczególnie widoczny na studiach I stopnia. Choć jest on niższy od średniej odnotowanej dla kierunków Wydziału Nauk Społecznych UŚ, stanowi obszar wymagający systematycznego monitorowania i proaktywnych działań ze strony opiekunów roczników oraz dziekanatu.

Trzecią zidentyfikowaną słabością jest brak modułów kierunkowych prowadzonych w całości w języku angielskim na studiach I stopnia. W kontekście postępującej internacjonalizacji szkolnictwa wyższego i rosnącej liczby studentów zagranicznych na polskich uczelniach, ograniczona oferta anglojęzyczna zmniejsza atrakcyjność kierunku dla kandydatów spoza Polski oraz utrudnia tworzenie wielokulturowych grup studenckich, które same w sobie stanowią znaczącą wartość dydaktyczną.

Szanse i zagrożenia – kontekst zewnętrzny

Otoczenie zewnętrzne stwarza kierunkowi istotne możliwości dalszego rozwoju. Trwający konflikt zbrojny na Ukrainie, wzrost wydatków zbrojeniowych państw NATO oraz kolejne rozszerzenia Sojuszu generują bezprecedensowe w ostatnich dekadach zapotrzebowanie rynku pracy na wykwalifikowanych specjalistów z zakresu bezpieczeństwa – analityków, ekspertów ds. wywiadowczych i dyplomatów. Profil kształcenia oferowany na kierunku bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe odpowiada na te potrzeby w sposób bezpośredni, co potwierdzają rosnące zainteresowanie absolwentami ze strony instytucji sektora bezpieczeństwa. Dodatkową szansą jest strategiczne położenie Wydziału w Katowicach, centrum administracyjnym i wojskowym regionu

śląskiego, sprzyjające nawiązywaniu trwałych relacji z pracodawcami i organami administracji publicznej.

Wśród zagrożeń zewnętrznych kluczowe znaczenie mają postępujący niż demograficzny w regionie oraz intensywna konkurencja ze strony innych uczelni, w tym szkół zawodowych oferujących kształcenie o silniejszym profilu praktycznym i niższych progach przyjęć. Ryzyko odpływu wykwalifikowanej kadry akademickiej do lepiej wynagradzanych instytucji sektora bezpieczeństwa i ośrodków analitycznych stanowi poważne wyzwanie dla stabilności kadrowej kierunku w perspektywie średnioterminowej. Władze Wydziału są świadome wskazanych uwarunkowań i podejmują działania zmierzające do wzmacniania atrakcyjności kierunku, systematycznego rozwijania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz utrzymania unikalnego profilu kształcenia jako odpowiedzi na udokumentowane potrzeby rynku pracy w obszarze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Katowice, dnia 23.02.2026

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹³²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat 2022/2023	Bieżący akademicki rok 2025/2026	Dane sprzed 3 lat	Bieżący akademicki rok
I stopnia	I	103	123	57	40
	II	48	72	39	26
	III	79	66	56	25
	IV			-	-
II stopnia	I	44	70	0	37
	II	34	38	33	24
Razem:		308	369	185	152

¹³² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023	117	68	56	39
	2024	77	46	44	38
	2025	103	63	54	43
II stopnia	2023	42	28	33	30
	2024	44	29	0	2
	2025	38	32	38	30
Razem:		421	266	225	182

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)¹³³

Studia stacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECT
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹³⁴	2060
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	117
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	98*
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	95
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹³⁵	160
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

* Należy zaznaczyć, że przedstawiona liczba nie odzwierciedla wartości wynikającej z dokumentacji obowiązującego programu studiów. Rozbieżność ta stanowi jeden z obszarów zidentyfikowanych przez Dyrekcję kierunku jako wymagający korekty i jest przedmiotem bieżących działań naprawczych.

¹³³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

¹³⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹³⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹³⁶	1202
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	83
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	98*
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	95
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹³⁷	160
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

* Należy zaznaczyć, że przedstawiona liczba nie odzwierciedla wartości wynikającej z dokumentacji obowiązującego programu studiów. Rozbieżność ta stanowi jeden z obszarów zidentyfikowanych przez Dyrekcję kierunku jako wymagający korekty i jest przedmiotem bieżących działań naprawczych.

¹³⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹³⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Studia stacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 121 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹³⁸	1110
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	114
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	63*
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	36
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹³⁹	160 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

* Należy zaznaczyć, że przedstawiona liczba nie odzwierciedla wartości wynikającej z dokumentacji obowiązującego programu studiów. Rozbieżność ta stanowi jeden z obszarów zidentyfikowanych przez Dyrekcję kierunku jako wymagający korekty i jest przedmiotem bieżących działań naprawczych.

¹³⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹³⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Studia niestacjonarne drugiego stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry 121 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁴⁰	594
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	114
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	63*
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	36
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹⁴¹	160 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

* Należy zaznaczyć, że przedstawiona liczba nie odzwierciedla wartości wynikającej z dokumentacji obowiązującego programu studiów. Rozbieżność ta stanowi jeden z obszarów zidentyfikowanych przez Dyrekcję kierunku jako wymagający korekty i jest przedmiotem bieżących działań naprawczych.

¹⁴⁰ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹⁴¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹⁴²

Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Administracja publiczna	wykład	30h st. stacj. / 20h st. niest	2
Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa	wykład ćwiczenia	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Bezpieczeństwo energetyczne	wykład ćwiczenia	45h st. stacj. / 30h st. niest	3
Contemporary issues of national and international security	wykład (stacjonarne) konwersatorium (niestacjonarne)	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ekonomia i polityka gospodarcza	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 30h st. niest	4
Globalizacja i problemy globalne	konwersatorium	30h st. stacj. / 10h st. niest	3
Historia Polski i powszechna XX i XXI w.	wykład ćwiczenia	50h st. stacj. / 30h st. niest	3
Kierunkowy projekt zespołowy 1	laboratorium	15h st. stacj. / 10h st. niest	2
Kierunkowy projekt zespołowy 2	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Kierunkowy projekt zespołowy 3	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	4
Konflikty zbrojne i spory międzynarodowe po 1989 r	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 40h st. niest	4
Konwersatorium ogólnokierunkowe	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	2
Konwersatorium ogólnokierunkowe	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	2
Konwersatorium ogólnokierunkowe	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	2
Konwersatorium ogólnokierunkowe	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	2

¹⁴² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Międzynarodowe organizacje bezpieczeństwa	konwersatorium	30h st. stacj. / 10h st. niest	3
Międzynarodowe stosunki polityczne	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 30h st. niest	4
Nauka o państwie i polityce	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 40h st. niest	5
Podmioty prywatne w systemie bezpieczeństwa	konwersatorium	30h st. stacj. / 10h st. niest	3
Podstawy prawa karnego	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Polityka bezpieczeństwa międzynarodowego Polski po 1989 r.	wykład ćwiczenia	45h st. stacj. / 30h st. niest	3
Polityka bezpieczeństwa Unii Europejskiej	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 30h st. niest	4
Praktyka	praktyka	160h st. stacj. / 160h st. niest	6
Prawoznawstwo	konwersatorium	30h st. stacj. / 10h st. niest	3
Psychologia bezpieczeństwa	laboratorium	15h st. stacj. / 10h st. niest	2
Radikalne doktryny polityczne w ujęciu historycznym	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Strategie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego mocarstw	wykład ćwiczenia	45h st. stacj. / 30h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 2A	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 2B	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 3A	Laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 3B	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 4A	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 4B	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 5A	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 5B	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Ścieżka dydaktyczna 6A	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3

Ścieżka dydaktyczna 6B	laboratorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Teoria bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	wykład ćwiczenia	45h st. stacj. / 30h st. niest	3
Terroryzm jako zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 30h st. niest	4
Ustrój polityczny RP	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 40h st. niest	4
Wprowadzenie do studiów strategicznych	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Współczesne systemy polityczne	wykład ćwiczenia	60h st. stacj. / 30h st. niest	4
Wyzwania demograficzne współczesnego świata	konwersatorium	30h st. stacj. / 20h st. niest	3
Razem:		1710h st. stacj. / 1100h st. niest	135

Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Aparat represji wobec Kościoła w Polsce i ZSRR (1945-1989/91)	wykład	30h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Bezpieczeństwo ekologiczne	ćwiczenia	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	3
Czynności operacyjno-rozpoznawcze	wykład ćwiczenia	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Język arabski	laboratorium	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Język arabski	laboratorium	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Język arabski	laboratorium	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Język arabski	laboratorium	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Język chiński	laboratorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	1
Język chiński	laboratorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	1
Język chiński	laboratorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	1
Język chiński	laboratorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	1

Konflikty zbrojne w ujęciu historycznym	konwersatorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Konwersatorium monograficzne	konwersatorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Konwersatorium monograficzne	konwersatorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Konwersatorium monograficzne	konwersatorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Megatrendy rozwojowe we współczesnych stosunkach międzynarodowych	wykład ćwiczenia	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	4
Ochrona imprez masowych	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Open source intelligence	laboratorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Podstawy działań ratowniczych i ochrony ludności	wykład	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Podstawy kryminalistyki	ćwiczenia	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Podstawy kryminologii	ćwiczenia	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Podstawy orientalistyki	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Polityka zagraniczna Polski po 1989 r.	wykład ćwiczenia	45 h st. stacj. / 20h st. niest.	4
Praktyka	praktyka	160 h st. stacj. / 160h st. niest.	6
Prawo wykroczeń	wykład ćwiczenia	45 h st. stacj. / 30h st. niest.	5
Prognozowanie i symulacje międzynarodowe	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Propaganda i manipulacja jako zagrożenie dla bezpieczeństwa	laboratorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Protokół dyplomatyczny i savoir vivre w praktyce	wykład ćwiczenia	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Psychologia sytuacji kryzysowych	wykład	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	3
Rewolucje polityczne	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2

Rodzaje broni i uzbrojenia	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Rosja i obszar poradziecki w stosunkach międzynarodowych	wykład ćwiczenia	45 h st. stacj. / 30h st. niest.	5
Seminarium magisterskie	seminarium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Seminarium magisterskie	seminarium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Seminarium magisterskie	seminarium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Seminarium magisterskie 2	seminarium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	10
Służba Pożarna w systemie bezpieczeństwa państwa	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Stany nadzwyczajne	wykład ćwiczenia	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	3
Systemy polityczne państw Trzeciego Świata	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Teoria wykorzystania środków przymusu bezpośredniego	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Wykład monograficzny	wykład	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	1
Wykład monograficzny	wykład	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	1
Wyścig zbrojeń w XX i XXI wieku	konwersatorium	15 h st. stacj. / 10h st. niest.	3
Zagrożenia asymetryczne	konwersatorium	30 h st. stacj. / 10h st. niest.	2
Zarządzanie bezpieczeństwem narodowym RP	wykład ćwiczenia	30 h st. stacj. / 20h st. niest.	4
Razem:		1240h stacj. / 740h niest.	118

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁴³

Nie dotyczy

¹⁴³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁴⁴

Studia niestacjonarne

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Studia I stopnia					
Globalizacja i problemy globalne (Globalisation and global issues)	konwersatorium	1	stacjonarne	j.angielski	18
Lektorat języka obcego	lektorat	2,3,4	stacjonarne	j.angielski j.francuski j.niemiecki j.rosyjski	około 240 (łącznie studenci 3 semestrów)
Intercultural Relations	konwersatorium	5	stacjonarne	j.angielski	20
International Migration	laboratorium	2	stacjonarne	j.angielski	20
Studia II stopnia					
Open source intelligence	laboratorium	2 – studia magisterskie	stacjonarne	j.angielski	65

Studia niestacjonarne

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Studia I stopnia					
Lektorat języka obcego	lektorat	2,3,4	niestacjonarne	j.angielski j.francuski j.niemiecki j.rosyjski	około 90 (łącznie studenci 3 semestrów)
Studia II stopnia					
Open source intelligence	konwersatorium	2 – studia magisterskie	niestacjonarne	j.angielski	35

¹⁴⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć na ocenianym kierunku studiów oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg wzoru PKA
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru PKA
7. Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru – dotyczy studiów pierwszego stopnia kończących się egzaminem dyplomowych.
8. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
9. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
10. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).

6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej w formule ex post

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Uczelnia prowadzi działalność naukową zgodną z koncepcją i celami kształcenia w zakresie dyscypliny lub dyscyplin do których jest przyporządkowany kierunek

Standard jakości kształcenia 1.3

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.3a

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.3b

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera pozwalają na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard jakości kształcenia 2.1b

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów,

o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiając uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywując studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalając na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności tych z zakresu przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), egzamin dyplomowy, projekty dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów) prace dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa

mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH